

ಶ್ರೀ

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಕಿಸಿಂಹ ಭಗವತ್ಪ್ರಬಂಧವಾಲಾ

ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿ ವಿರಚಿತವಾದ

ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ

ಎಂಬ

ಸಹಸ್ರಗಾಥಾತ್ಮಕ - ದ್ರಾವಿಡ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧ

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಕಿಸಿಂಹಭಗವದ್ವಿರಚಿತವಾದ—(೧) ಕನ್ನಡಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ

(೨) ಸಂಸ್ಕೃತಪದ್ಯಾತ್ಮಕ—ಸಹಸ್ರಗಾಥಾರತ್ನಾವಳಿ

(೩) ಕನ್ನಡತಾತ್ಪರ್ಯ—ಸಮೇತ

(ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ಸಂಗತಿ-ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ತಾತ್ಪರ್ಯರತ್ನಾವಳಿ-ಸಹಿತ)

೨ ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆ
ದ್ವಿತೀಯ ಶತಕ
(ಸವ್ಯಾಖ್ಯಾನ)

ಬೆಂಗಳೂರು

ವೆ. ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಯವರ

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

1930

೧೦ ಸಂಚಿಕೆಗಳುಳ್ಳ
ಸಮಗ್ರ-ಪ್ರಬಂಧ ಕ್ರಯ
ರೂ. 6-0-0

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬೆಲೆ
12 ಅಣೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ಶರಣೋಪಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿ ವಿರಚಿತವಾದ

ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ

(ದ್ವಿತೀಯ ಶತಕ)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯತಿ ಕಲ್ವೀನ್ದೋ ನಾರಸಿಂಹಃ ಪರಾತ್ಪರಃ |
ಪರಿಪ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ಕೃತಾವತರಣೋ ಹರಿಃ ||

ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ—ಪ್ರಥಮದಶಕ.

(ವಾಯುಮ್ ತಿರೈಯುಕಳುಮ್)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರ್ಯರು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಂ ಪಡೆದು ಭಗವಂತನೊಡನೆ ಬಾಹ್ಯಸಂಕ್ಷೇಪವನ್ನ ಪೇಳಿಸಿ ಅತ್ಯಂತಾರಾಗಿ ಸ್ಥಾವರ ತಿರ್ಮಗಾದಿಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಆಶ್ರವ್ವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ)

(೧) ವಾಯುಮ್ ತಿರೈಯುಕಳುಮ್ ಕಾನಲ್ ಮೆಡನಾರಾಯ್,
ಆಯುಮೆಮರುಲಕುಮ್ ತುಂಜಿಲುಮ್ ನೀ ತುಂಜಾಯಾಲ್,
ನೋಯುಮ್ ಪಯುಲೈಮೈಯುಮ್ ವಿದಾದೂರ ವೆಮ್ಮೇಪೋಲ್,
ನೀಯುಮ್ ತಿರುಮಾಲಾಲ ನೆಂಜಮ್ ಕೋಳ್ಪಟ್ಟಾಯೇ.

ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನೇರ್ಗಾಧಾಪಹಸ್ರೇ ಭೋಗ್ಯತಾ ಹರೇಃ |
ದ್ವಿತೀಯೇ ಶತಕೇ ಭಾತಿ ತದ್ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಕ್ರಿಯತೇಽಧುನಾ || ೧ ||
ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಲ್ವಿಸ್ತುಗಸಿಂಹಾರ್ಯಃ ಪ್ರತಿನಾದಿಭಯಜ್ಞರಃ |
ದ್ವಿತೀಯಶತಕವ್ಯಾಖ್ಯಾಂ ಕುರ್ವೇ ಕರ್ಣಾಟಭಾಷಯಾ || ೨ ||

ಪ್ರ|| ವಾಯುಮ್ - ನೇಲುನೇಲೆ ಎದ್ದು ಬರುತ್ತಿರುವ, ತಿರೈ - ಅಲೆಗಳು, ಉಕಳುಮ್ - ಹಾಯುತ್ತಿರುವ, ಕಾನಲ್ - ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿರುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ, ಮಡಮ್ - ಸುಕುಮಾರನಾದ (ಎಳೆ), ನಾರಾಯ್ - ನಾರಾಯ್ ಎಂಬ ಪಕ್ಷಿಯೇ (ಬಕವಿಶೇಷ), ಆಯುಮ್ - (ನಿನ್ನ) ತಾಯಿಯೂ, ಅಮರ್. ಉಲಕುಮ್ - ದೇವ ಲೋಕವೂ, ತುಂಜಿಲುಮ್ - ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದರೂ, ನೀ ತುಂಜಾಯ್ - ನೀನು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಆಲ್ - ಆದುದರಿಂದ, ನೋಯುಮ್ - ಮನೋವ್ಯಾಧಿಯೂ (ಚಿನ್ನೆಯೂ), ಪಯಲೈಮೈಯುಮ್ - (ಆದರಿಂದ ಉಂಟಾದ) ದೇಹವೈವರ್ಣ್ಯವೂ (ಬೆಳ್ಳಗೆ ರಕ್ತತೋಷದಿಂದ ನಿಸ್ವಾರವಾಗಿರೋಣವೂ), ವಿದೂರ-ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲು (ಕಾಣುವುದರಿಂದ), ಎಮ್ಮೇಪೋಲ್ - ನಮ್ಮಂತೆಯೇ, ನೀಯುಮ್ - ನೀನೂ, ತಿರುಮಾಲಾಲ್ - ಶ್ರೀಯಃಪತಿಯಾದ ಭಗವಂತನಿಂದ, ನೆಂಜಮ್ ಕೋಳ್ವಟ್ಟಾಯೇ - ಅಪಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳದುದಾಗಿದೀಯೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಉದ್ಯತ್ತರಂಗಜಲರ್ಥರ್ಬಕ! ತೀರವಾಸಿ !

ಮಾತುತ್ತ್ವ ದೇವನಿವಹಸ್ಯ ಚ ನಿದ್ರಯಾಽಪಿ |

ನಿರ್ನಿದ್ರ ಏವ ಹಿ ಭವಾಃ ! ಕಿಮು ಪೀಡಿತೋಸಿ ?

ಕಿಂ ಪಾಂಡರೋಽಸ್ಯ ಹಮಿನಾದ್ಯ ಹರೇರ್ವಿಘೋಗಾತ್ ? ||

ತಾ|| ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುತ್ತಿರುವ ತರಂಗಗಳ.ಳ್ಳ ಸಮುದ್ರದತೀರದಲ್ಲಿ ತೋಟ ದಲ್ಲಿರುವ ನಾರಾಯ್ ಎಂಬ (ಎಳೆ) ಪಕ್ಷಿಯೇ ! (ನೀನು ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದರೂ ತಾನು ನಿದ್ರೆಮಾಡದೆ ಇರುವ) ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯೂ, (ಎಂದಿಗೂ ನಿದ್ರೆಮಾಡದೆ ಇರುವ) ದೇವಲೋಕವೂ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ನೀನು ನಿದ್ರೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿನಗೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ (ನಿರಹದಿಂದ) ಮನೋವ್ಯಾಧಿಯೂ ಈ ದೇಹದ ಬಿಳಿಬಣ್ಣವೂ ಇರುವಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನೀನೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಯಃಪತಿಯಾದ ಭಗವಂತನಿಂದ ಅಪಹೃತಚಿತ್ತವಾಗಿದೀಯೋ ? (ನಾನು ಭಗವದ್ವಿರಹ ಸಂತಪ್ತೆಯಾಗಿ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ನೀನೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತೀಯೋ - ಎಂದು ಭಾವವು.)

(೨) ಕೋಳ್ವಟ್ಟ ತಿನ್ನೈಯೈಯಾಯ್ ಕ್ಕೂರ್ ವಾಯವ್ವಿಲೇ,
ತೇಳ್ವಟ್ಟ ಯಾಮುಬ್ಬಿಳ್ ಶೇರಾದಿರಬ್ಬಿದಿಯಾಲ್,
ಆಳ್ವಟ್ಟ ವೆಮ್ಮೇಪೋಲ್ ನೀಯುಮರವಣೈಯಾಃ,
ತಾಳ್ವಟ್ಟ ತಣ್ಣುಡಾಯ್ ತಾಮವ್ ಕಾಮುಡ್ ತಾಯೇ.

ಪ್ರ|| ಕೋಳ್ಪಟ್ಟ-ಅಪಹೃತವಾದ, ಶಿನ್ದೈಯೈಯಾಯ್-ಮನಸ್ಸುಳ್ಳದುದಾಗಿ, ಕೂರ್ವಾಯ-ಆ ಆರ್ತಿಯಿಂದ ಗದ್ಗದಸ್ವರವುಳ್ಳ, ಅಸ್ತಿಲೇ-ಅಸ್ತಿಲ (ಚಕ್ರವಾಕ್) ಪಕ್ಷಿಯೇ ! ಶೇಳ್ಪಟ್ಟ-ದೀರ್ಘವಾದ, ಯಾಮುಳ್ಳ-ರೂಪಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಶೇರಾದು- (ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ) ಸೇರದೆ, ಇರಬ್ಬದಿ - ದುಃಖಿಸುತ್ತೀಯೆ. ಆಲ್-ಆದುದರಿಂದ, ಅಳ್ಪಟ್ಟ-ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ, ಎಮ್ಮೈವೋಲ್-ನಮ್ಮಹಾಗೆಯೇ, ನೀಯುಮ್- (ವಿರಹದುಃಖವುಳ್ಳ) ನೀನೂ, ಅರವಣೈಯಾ-ಶೇಷಕಾಯಿಯಾದ ಭಗವಂತನ, ತಾಳ್-ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಪಟ್ಟ-ಮರ್ದಿತವಾದ, ತಣ್-ಶೀತಳವಾದ (ಭೋಗ್ಯವಾದ), ತುಳುಯ್ ತಾಮುಮ್-ತುಳಸೀಮಾಲೆಯನ್ನು, ಕಾಮುಹ್ರಾಯೇ-ಅಪೇಕ್ಷೆಯೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)

ಹೇ ! ಸುಸ್ತರದ್ವಿಜ ! ಮಹಾರ್ತರವೋಽಪಿ ದೀನೋ
ಯಾಮೇಷು ಸಂತತಮಹೋ ! ವಿಲಪ್ ಕಿಲ ತ್ವಮ್ |
ಅಸ್ಮಾದ್ಯತೋಽಪಿ ವಿರಹಾರ್ತವಶೋ ಭವಾ ಕಿಂ
ಶ್ರೀಶೇಷಕಾಯಿಪದಸತ್ತುಲಸೀ ಸ್ಪೃಹಾದ್ರೋ ? ||

ತಾ|| ಎಲೈ ! ವಿರಹಸಂತಪ್ತವಾಗಿ ಗದ್ಗದಸ್ವರವುಳ್ಳ ಅಸ್ತಿಲಪಕ್ಷಿಯೇ ! ಅತ್ಯಂತದೀರ್ಘವಾಗಿ ತೋರುವ ಯಾಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ (ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ) ನಿಜೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಲಾಪನಾಡುತ್ತಿರುವ ನೀನೂ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ (ದಾಸ್ಯದಿಂದ) ಈ ದುರ್ದಶೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶ್ರೀ ಶೇಷಕಾಯಿಯಾದ ಭಗವಂತನ ಪಾದ ಮರ್ದಿತವಾದ (ಭೋಗಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚರಣಮರ್ದಿತವಾಗಿ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ) ತುಳಸೀಮಾಲೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಸಂತಾಪ ಪಡುತ್ತೀಯೋ ?

(೩) ಕಾಮುಹ್ರಾ ಕೈಯಾಽವೋಡೆಲ್ಲೇ ಇರಾಪ್ಪಕಲ್,
ನೀಮುಹ್ರಾ-ಕಣ್ ತುಯಿಲಾಯ್ ನೆಳ್ಳುರುಕಿ ಯೇಜ್ಜುದಿಯಾಲ್,
ತೀಮುಹ್ರತ್ತೆನ್ನಿಲಿಞ್ಚಿ ಯೂಟ್ಟಿನಾನ್ ತಾಳ್ ನಯನ್ನ
ಯಾಮುಹ್ರದುಹ್ರಾಯೋ ವಾಱ್ ಕನ್ನೈಕಡಲೇ.

ಪ್ರ|| ಕಾಮುಹ್ರ-ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ಭೋಗಗಳು, ಕೈ ಅವೋಡು-ಹಸ್ತಗಳ ವಾಗದೆ ಮನೋರಥಭಂಗವುಂಟಾದಂತೆ, ನೀ-ನೀನು, ಇರಾಪ್ಪಕಲ್ ಮುಹ್ರ-ರಾತ್ರಿಹಗಲೆಲ್ಲಾ, ಕಣ್ ತುಯಿಲಾಯ್-ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ನೆಳ್ಳು-ಮನಸ್ಸು (ಆಸ್ತರವು), ಉರುಕಿ-ದ್ರವೀಭೂತವಾಗಿ (ನೀರುನೀರಾಗಿ), ಎಜ್ಜುದಿ-

ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ (ಮೇಲ್ಮೈಲೆ ದೋದನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ); ಆಲ್-ಅದುದರಿಂದ, ತೇಇಲಬ್ಬಿ-ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮುಘ್ರ-ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ, ತೀ ಉಟ್ಟಿನಾ-ಅಗ್ನಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವನೇ, ತಾಳ್-ಸಾದಗಳನ್ನು, ನಯನ್ದ-ಅಶೆಪಟ್ಟ, ಯಾಮ್-ನಾವುಗಳು, ಉಘ್ರದು-ಪಡೆದು ದನ್ನೇ, ಉಘ್ರಾಯೋ-(ನೀನೂ) ಪಡೆದೆಯೋ? ಕನ್ನೆ-ಘೋಷಿಸುವ, ಎಲ್ಲೇ ಕಡಲೇ!-ಓ ಸಮುದ್ರವೇ!, ವಾಘಿ-(ನಿನ್ನ ಮನೋದುಃಖಶಾಂತಿಯಿಂದ) ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ || ;—

ಭೋಗ್ಯವಿಹೀನ ಇವ ಹಸ್ತ! ದಿವಾನಿಕಂ ತ್ವಂ
ನಿನಿದ್ರ, ಏವ ವಿಲಸಸ್ಯಹಹಾದ್ರ್ಯಚಿತ್ತಃ |
ಲಂಕಾಪ್ರದಾಹಿಪದಸಕ್ತಿದಶಾಂ ಮದೀಯಾಂ
ಕಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನಸಿ ಸಮುದ್ರ ? ತವಾಸ್ತು ಭದ್ರಮ್ ||

ತಾ|| ಎಲೈ ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮುದ್ರವೇ! ಅಪೇಕ್ಷಿತಗಳು ಕೈಗೂಡದೆ ಆಶಾಭಂಗವುಂಟಾದಂತೆ ನೀನೂ ರಾತ್ರಿಹಗಲೆಲ್ಲಾ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದೆ, ನಿನ್ನ ಅನ್ತರಂಗವೆಲ್ಲಾ ನೀರುನೀರಾಗಿ (ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತ) ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ದೋದನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ. ಅದುದರಿಂದ ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗ್ನಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಚರಣಯುಗಳವನ್ನು ಆರೈಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ನೀನೂ ಮನೋರಥಭಂಗವಂ ಪಡೆದೆಯೋ? ನಿನ್ನ ಈ ಮನೋದುಃಖಶಾಂತಿಯಿಂದ ನೀನಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳು. (ನನ್ನಂತೆಯೇ ಆಗಿಬಿಡದೆ ನೀನಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳು, ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೪) ಕಡಲುಮ್ ಮಲೈಯುಮ್ ವಿಶುಮ್ಪುಮ್

ತುಚ್ಚಾಯೆನ್ನೋಲ್,

ತುಡರ್‌ಕೊಳಿರಾಪ್ಪಕಲ್ ತುಚ್ಚಾಯಾಲ್ ತಣ್ ವಾಡಾಯ್
ಅಡಲ್‌ಕೊಳ್ ಪಡೈಯಾಡಿ ಯುಮ್ಪಾನ್ಮೈ ಕ್ಕಾಣ್ಪಾನ್ ನೀ,
ಉಡಲಮ್ ನೋಯುಫ್ಫಾಯೋ ಪೂಡಿತ್ತೋಱ್ಱಾಯೋ.

ಪ್ರ|| ತಣ್-ಶೀತಳನಾದ, ವಾಡಾಯ್-ಗಾಳಿಯೇ, ಕಡಲುಮ್ - ಸಮುದ್ರವನ್ನೂ, ಮಲೈಯುಮ್ - ಪರ್ವತವನ್ನೂ, ವಿಶುಮ್ಪುಮ್ - ಆಕಾಶವನ್ನೂ,

ತುಷ್ಠಾಯ್-ಸ್ವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು (ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು), ಎನ್ನೋಲ್-ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ, ಶುಡರ್ ಕೊಳ್-ಚೆನ್ನಾದಿತ್ಯರೆಂಬ ತೇಜಸ್ಸುಗಳುಳ್ಳ, ಇರಾ ಪಕಲ್-ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೂ ಹಗಲಲ್ಲೂ, ತುಷ್ಠಾಯ್-(ನೀನು) ನಿದ್ರೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಆಲ್-ಆದುದರಿಂದ ಅಡಲ್ ಕೊಳ್ - ಭಾರತಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಯುಧವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಎತ್ತಿದ, ಪಡೈ ಆಳ್ವಿ-ಚಕ್ರಾಯುಧವುಳ್ಳ, ಅನ್ನಾನ್ನೈ-ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು, ಕಾಣ್ಪಾ-ಕಾಣಬೇಕೆಂದು, ನೀ-ನೀನೂ, ಉಳ್ಳಿತೋಣ್ ಉಳ್ಳಿ-ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಗಳಾದಾಗ್ಯೂ ಆಶೆಯನ್ನು ಬಿಡದೆ, ಉಡಲನ್-ಶರೀರದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ನೋಯುತ್ತಿರಬೇಕೋ - ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದೆಯೋ? (ನೋವು ಪಡೆದೆಯೋ?) (ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ನೀನೂ ಅವನನ್ನು ಆಶೆಪಟ್ಟು ಮನೋರಥಭಂಗದಿಂದ ಹೀಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತವಾಗಿ ದ್ದೀಯೋ?—ಎಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶೀತಾಂಗವಾತ ! ಜಲಧಾವಜಲೇಽನ್ತರಿಕ್ಷೇ
ಸರ್ವತ್ರ ತಂ ಕಿಲ ವಿಚಿತ್ಯ ತು ಮಾದೃಶೋಽಸಿ |
ನಿರ್ನಿದ್ರ, ಏವ ಚ ದಿನಾನಿಶಮಾಚ್ಯುತಂ ತಂ
ದ್ರಷ್ಟುಂ ಹಿ ಚಕ್ರಿಣಮಹೋ ! ಸತತಂ ಸ್ಪೃಹಾರ್ತಃ ||

ತಾ|| (ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರದಿಂದ ಶೀತಳವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವರಂತೆ) ಶೀತಳವಾದ ಗಾಳಿಯೇ ! ನೀನು ಸಮುದ್ರವನ್ನೂ, ಪರ್ವತವನ್ನೂ, ಆಕಾಶವನ್ನೂ ಮುಟ್ಟುತ್ತ (ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ), (ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲೂ, ವೇಂಕಟಾದ್ರಿಯಲ್ಲೂ, ಪರಮ ಪದದಲ್ಲೂ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವ) ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ರಾತ್ರಿಯೂ ಹಗಲೂ ನಿದ್ರೆಮಾಡದೆ ಇರುತ್ತೀಯೆ. ಆದುದರಿಂದ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾದ ಅ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ಆಶೆಪಟ್ಟ ನೀನೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಹೀಗೆ ಶಾರೀರದೋಗಗೀಡಿತವಾಗಿದ್ದೀಯೋ?—ಎಂದು ಭಾವವು.

(೫) ಉಳ್ಳಿತೋಣ್ ಯುಲಕುಕ್ಕು ನೀರ್ ಕೋಣ್ಡು,
ತೋಳಿಯರುಮ್ ಯಾಮುಮ್ ಪೋಲ್ ನೀರಾಯ್ ನೆಕ್ಕಿಕ್ಕಿಷ್ಟ,
ವಾಳಿಯ ವಾನಮೇ ನೀಯುಮ್ ಮೆದುಶೂದನ್,
ಪಾಳಿವೈಯಿಲ್ ಪಟ್ಟವಣ್ ಕಣ್ ಪಾಶತ್ತಾಲ್ ನೈವಾಯ್.

ಪ್ರ|| ತೋಳಿಯರುಮ್-ಸಮಾನದುಃಖಿಗಳಾದ ಸಖಿಯರೂ, ಯಾಮುಮ್-ಪೋಲ್-ನಾವುಗಳೂ ಇರುವಂತೆ, ಯುಲಕುಕ್ಕು-ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ, ನೀರ್ ಕೋಣ್ಡು—

ನೀರನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಊಹ್ರಿತೋಷು ಊಹ್ರಿ-ಕಲ್ಪಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲೂ (ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ), ನೀರಾಯ್-ಜಲಮಯವಾಗಿ, ನೆಕ್ರಿಕ್ವಿಷ್ಟ-ಛಿನ್ನಛಿನ್ನವಾಗಿ - ಬಿಂದು ಬಿಂದುವಾಗಿ) ಬೀಳುತ್ತಿರುವ, ವಾನಮೇ-ಮೇಘವೇ ! ನೀಯುಮ್-ನೀನೂ, ಮದುಸೂದ-ಮಧುಸೂದನನ, ಪಾಹ್ರಿವೈಯಿಲ್-ಮಹಾಪೌರುಷದಲ್ಲಿ, ಪಟ್ಟು-ಸಿಕ್ತಿ (ಆ ಪೌರುಷಗುಣದಲ್ಲಿ ಮೋಹಪಟ್ಟು); ಆರ್ವಕಣ್-ಅವನಲ್ಲಿ, ಪಾಶತ್ತಾಲ್-ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ, ನೈವಾಯೇ-ಶೈಫಿಲ್ಯವಂಪಡೆದು ಅಳುತ್ತಿದ್ದೀಯೆಯಲ್ಲವೇ!, ವಾಹ್ರಿಯ-(ಈ ದುಃಖಶಾಂತವಾಗಲಿ) ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)--

ಹೇ ವಾರಿದ ! ತ್ವಮಪಿ ಭಾಸಿ ಮಹಾಶ್ರುವಾತ್ಮೈ-
ರಸ್ಮಾದ್ಯತಃ ಕಿಲ ಸದಾಽಪಿ ಚ ವರ್ಷವಾಹಿಣ ! |
ಕಿಂ ವಾ ವಿಚಿನ್ತ್ಯ ಮಧುಸೂದನಪೌರುಷಂ ತತ್
ಖಿನ್ನೋಽಪಿ ತತ್ಪರವಶೋ ಬತ ! ತೇಽಸ್ತು ಭದ್ರಮ್ ||

ತಾ|| ಎಲೈ ಮೇಘವೇ ! ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಸಖಿಯರೂ ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೀರುಹೊತ್ತು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಜಲಮಯವಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ನೀನೂ ಸಹ ಮಳೆಯರೂಪದಿಂದ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ ನೀನೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಮಧುಸೂದನನ ಪೌರುಷಗುಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಶೈಫಿಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೀಯಲ್ಲವೇ ? ಈ ದುಃಖವು ಶಾಂತವಾಗಲಿ, ನೀನಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳು—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(೬) ನೈವಾಯವೈವೈಪೋಲ್ ನಾಳ್‌ಮದಿಯೇ ನೀ ಯಿನ್ನಾಳ್,
ಮೈವಾನಿರುಳಕಹ್‌ಹಾಯ್ ಮೂಡ್ಹಾನ್ದು ತೇಮ್ಮುದಿಯಾಲ್,
ಐವಾಯರವಣೈಮೇಲಾಡ್ಲೆ ಪೈರುಮಾನಾರ್,
ಮೆಯ್‌ವಾಶಕಮ್ ಕೇಟ್ಟು ಮೆಯ್‌ನೀರೈ ತೋಹ್‌ಹಾಯೇ.

ಪ್ರ|| ನೈವು ಆಯ - ಶೈಫಿಲ್ಯವೇ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಉಳ್ಳ, ಎಮ್ಮೈಪೋಲ್ - ನಮ್ಮಹಾಗೆಯೇ ನಾಳ್‌ಮದಿಯೇ-(ದಿನಗಳು ಅತೀತವಾಗಿ) ಕಲಾಮಾತ್ರವಾದ ಚಂದ್ರನೇ, ನೀ-ತೇಜೋರೂಪಿಯಾದ ನೀನು, ಇನ್ನಾಳ್-ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮೈ-ಕಾಡಿಗೆಯಂತಿರುವ, ವಾ-ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ, ಇರುಳ್-ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು, ಆಕಹ್‌ಹಾಯ್-ನಾಶಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಡ್ಹಾನ್ದು-ನಿಶ್ಚೇಷಸ್ಥನಾಗಿ, ತೇಮ್ಮುದಿ-ಕ್ಷೀಣನಾಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಆಲ್-ಅದುದರಿಂದ, ಐವಾಯ್-ಬಹುಮುಖಗಳುಳ್ಳ (೨ ನಾಲಿಗೆ

ಯುಳ್ಳ), ಅರವಣ್ಣಿಮೇಲ್-ಶೇಷನೆಂಬ ಶಯನದಮೇಲೆ, ಅಭ್ರಿ-ಚಕ್ರಧರನಾದ, ಪೆರುಮಾನಾರ್ - ಸ್ವಾಮಿಯ, ಮೆಯ್-ಸತ್ಯವಾದ (ಭಾವದಲ್ಲಿ-ಬರೀ ಸುಳ್ಳಾದ), ವಾಶಕಮ್-ಮಾತನ್ನು, ಕೇಟ್ಟು-ಕೇಳಿ, ಉಮೆಯ್-ನಿನ್ನ ರರೀರದಲ್ಲಿ, ನೀರ್ಮೈ-ತೇಜಸ್ವಿತ್ವವನ್ನು, ತೋಱ್ತಾಯೇ-ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡೆಯೋ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಹೇ ಚಂದ್ರ ! ಕಿಂ ಕ್ಷಯವಶೋಽಸಿ ಕಲಾವಶೇಷ-

ಸ್ತುಂ ವಾದ್ಯಶೋಽದ್ಯ ಗಗನೇ ನ ತವೋಽಪಹಾರೀ |

ಕಿಂ ತ್ವಂ ದ್ವಿಜಸ್ವತಯನಸ್ಯ ಸುಚಕ್ರಿಸ್ತುತಃ

ಸತ್ಯಂ ವಚೋ ಬತ ! ನಿಶಮ್ಯ ಕಲಾವಿಹೀನಃ ? ||

ತಾ|| ಎಲೈ ಚಂದ್ರನೇ ! ನೀನೂ ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಶೈಥಿಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಲಾಮಾತ್ರನಾಗಿದ್ದೀಯೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ನೀನು ನಾಶಪಡಿಸಲಾರೆ. ನಿಶ್ಶೇಷಸ್ಥನಾಗಿ ಕ್ಷೀಣನಾಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಸುಳ್ಳು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಆ ಶೇಷಕಾಯಿಯಾದ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯ ಮಾತನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ನೀನೂ ನಿನ್ನ ತೇಜಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆಂತಿದೆ—ಎಂದು ಭಾವವು.

(೭) ತೋಱ್ತಮ್ ಮಡನೇಜ್ಜಮೆ-ಮೈರುಮಾನ್ ನಾರಣರ್‌ಕ್ಕು,

ಎಮ್ ಅಱ್ತಮೈ ಶೋಲ್ಲಿ ಯುಪೋಮೈ ನೀ ನಡುವೇ,

ವೇಱ್ತಮರ್ ವಕ್ಕೆಯಿಲ್ ಕೊಡಿದ ಯೆನ್ನೆ ಯೂಳಿ,

ಮಾಱ್ತಮೈತ್ತಿ ನಿಱ್ತಿಯೋ ವಾಳಿ ಕನ್ನೆಯಿರುಳೇ.

ಪ್ರ|| ಎಮ್ ಪೆರುಮಾನ್-ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ನಾರಣರ್‌ಕ್ಕು-ಶ್ರೀಮನ್ನಾ ರಾಯಣನಿಗೆ, ಮಡಮ್ - (ನಮಗೆ) ವಿಧೇಯವಾದ, ನೇಜ್ಜಮ್ - ಮನಸ್ಸನ್ನು, ತೋಱ್ತಮ್-ಸೋತೆವು (ಅರ್ಪಿಸಿದೆವು) (ಅದುದರಿಂದ) ಎಮ್ ಅಱ್ತಮೈ-ನಮ್ಮ ಸನ್ಮಾಪವನ್ನು, ಶೋಲ್ಲಿ-ಬಾಯಿಂದ ವರ್ಣಿಸಿ, ಯುಪೋಮೈ-ಅಳುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು, ಕನ್ನೆ - ನಿಬಿಡವಾದ, ಇರುಳೇ-ಕತ್ತಲೆಯೇ, ನೀ - ನೀನು, ನಡುವೇ-ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ವೇಱ್ತಮರ್ ವಕ್ಕೆಯಿಲ್-ಶತ್ರುಗಳು ಹಿಂಸಿಸುವ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಷಿಂತಲೂ, ಕೊಡಿದಾಯ್-ಕ್ರೂರವಾಗಿ, ಎನ್ನೆಉಳ್ಳಿ-ಕಾಲತತ್ತ್ವವಿರುವವರೆಗೂ, ಮಾಱ್ತಮೈತ್ತಿ-ವೈರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ, ನಿಱ್ತಿಯೋ-ನಿಂತಿರುತ್ತೀಯೋ ? ವಾಱ್ತಮೈ-ನೀನು ಹೀಗೆ ಕ್ಲೇಶಪಡಿಸಿದೆ (ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ) ಬಾಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಾರಾಯಣಸ್ಯ ವಿಭವೇ ವಯಮದ್ಯ ಚಿತ್ತಂ
ಭವ್ಯಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ ನಿತರಾಂ ವಿರಹಾತುರಾ ಹಿ |
ಕ್ರನ್ನಾಮು ಏನಮಹಶ ! ತ್ವಮಹೋ ! ನಿಶೇ ! ಕಿಂ
ಕ್ರೂರಾಽಸಿ ವೈರಿವದನಾರತಮಸ್ತು ಭದ್ರಮ್ ||

ತಾ|| ಎಲೈ ಅನ್ಧಕಾರವೇ ! ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಸನ್ತಾಪವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು
ಅಳುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮನು ಕುರಿತು ನೀನು ಬಂದು ವಧ್ಯೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅನವರತವೂ
ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವೈರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುತ್ತೀಯೋ ? ಈ ವೈರವನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಬಾಳು—ಎಂದು ಶಾತ್ಪರ್ಯ.

(೮) ಇರುಳಿಕ್ ತಿಣಿವಣ್ಣಮ್ ಮಾನೀರ'ಕ್ಕಡಿಯೇ ಪೋಮ್,
ಮರುಳುಡ್ ಶರಾಪ್ಪಕಲ್ ಇವ್ವಾಲುಮ್ ನೀ ತುಳ್ವಾಯಾಲ್,
ಉರುಳುಮ್ ಶಕಟಮುದೈತ್ತ ಪೆರುಮಾನಾರ್,
ಅರುಳಿಕ್ ಪೆರುನಶೈಯಾಲಾತ್ತಾನ್ದು ನೊನ್ನಾಯೇ

ಪ್ರ|| ಇರುಳೇ-ಅನ್ಧಕಾರದ, ತಿಣಿವಣ್ಣಮ್-ನಿಜಿಡವಾದ (ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ
ವುಳ್ಳ, ಮಾ-ದೊಡ್ಡದಾದ, ನೀರ್-ನೀರುಳ್ಳ, ಕ್ಕಡಿಯೇ-ಕಂದಕವೇ ! ಪೋಯ್-
ಅಧಿಕವಾಗಿ, ಮರ.ಳ್ ಉತ್ತಮ-ಭ್ರಾಂತಿಯಂಪಡೆದು, ಇರಾಪ್ಪಕಲ್-ರಾತ್ರಿಯೂ
ಹಗಲೂ, ತುಳ್ವಾಲುಮ್-ಮರಗಿದಾಗ್ಯೂ, ನೀತುಳ್ವಾಯ್-ನೀನು ನಿದ್ರೆಮಾಡುವು
ದಿಲ್ಲ ಆಲ್-ಆದುದರಿಂದ, ಉರುಳುಮ್ - ಸುತ್ತಿತಿರುಗುತ್ತಿರುವ, ಶಕಟಮ್-
ಗಾಡಿಯನ್ನು (ಶಕಟಾಸುರನನ್ನು), ಉದೈತ್ತ-(ಕಾಲಿನಿಂದ) ಒದ್ದುಚೂರ್ಣಮಾಡಿದ,
ಪೆರುಮಾನಾರ್-ಸ್ವಾಮಿಯ, ಅರುಳೇ-ಕೃಪಾಗುಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ, ಪೆರುನಶೈ
ಯಾಲ್-ಅಪಾರವಾದ ಆಕೆಯಿಂದ, ಆತ್ತಾನ್ದು-(ಅದರಲ್ಲಿ) ಮಗ್ನವಾಗಿ, ನೊನ್ನಾಯೇ
-ನೋವು (ವ್ಯಸನ) ಪಟ್ಟಿಯೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕುಲೈ ! ನಿಶೇನ ಸತತಂ ಬಹುನೀಲವರ್ಣೇ !
ನಿದ್ರಾಸಿ ನೈವ ಹಿ ದಿವಾನಿತಮುದೈತ್ತಮಾನ್ಯಾ |
ದೇವಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಶಕಟಾಸುರನುರ್ದನಸ್ಯ
ತ್ವಂ ಕಿಂ ಕೃಪಾಗುಣಜಿತಾ ಹೃದಿ ಕರ್ಶಿತಾಽಸಿ ? ||

ತಾ|| ಎಲೈ ಕನ್ಯಕನೇ ! (ಕಾಲುನೆಯೇ !) ನೀನು ಇರಾಳಿನಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ನೀಲವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ರಾತ್ರಿಯೂ ಹಗಲೂ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀಯೆ. ಈ ನಿನ್ನ ಭ್ರಾತೃಮಾನ್ಯ ನೋಡಿದರೆ ನೀನೂಕೂಡ (ನಮ್ಮಂತೆಯೇ) ಶಕಟಾಕುರಮದ್-ಸನಾಥ ಭಗವದ್ವನ ಕೃಪಾಗುಣವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಆಶಾಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನೋವುಪಟ್ಟಿರುವಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?— ಎಂದು ಭಾವವು.

(೯) ನೊನ್ನಾರಾ ಕೃದಲೋನೋಯ್ ಮೆಲ್ಲಾ ವಿ ಯುಳ್ಳುಲರ್ತ್ತ,
ನನ್ನಾವಿಳಕ್ಕಮೇ ನೀ ಯುಮಳಿಯುತ್ತಾಯ್,
ಶೆನ್ನಾಮರೆತ್ತಡಬ್ಬಣ್ ಶೆಬ್ಬನಿವಾಯೆನ್ನೆರುಮಾಳ್,
ಅನ್ನಾಮತ್ತಣ್ ತುತ್ತಾಯಾಶ್ರೆಯಾಲ ವೇವಾಯೇ.

ಪ್ರ|| ನನ್ನ-ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ, ವಿಳಕ್ಕನೇ-ದೀಪನೇ!, ಅಳಿಯತ್ತಾಯ್-ಇಷ್ಟು ಪ್ರಸನ್ನವಾದ, ನೀಯುಮ್-ನೀನೂ, ನೊನ್ನು ಆರಾ-ಎಷ್ಟು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಿತಿಮೀರಿದ, ಕಾದಲ್-ಆಶೆಯೆಂಬ, ನೋಯ್-ನೋವು, ಮೆಲ್-ಮುಕುನಾರವಾದ, ಅವಿ-ಪ್ರಾಣವನ್ನು, ಉಳ್ ಉಲರ್ತ್ತ-ಒಳಗೆ ಶುಷ್ಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಶೆಮ್-ಕೆಂಪಾದ, ತಾಮರೈ-ತಾನೆಹೂವಿನಂತೆ, ತದಮ್ ಕಣ್-ನಿಕಾಲವಾದ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳ, ಶೆಮ್-ಕೆಂಪಾದ, ಕನಿವಾಯ್-ಬಿಂಬಾಧರವುಳ್ಳ, ಎಮ್ ಪೆರುವಾರ್-ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ, ಅಮ್ -- ರಮಣೀಯವಾದ, ತಣ್ ತುತ್ತಾಯ್ ತಾಮಮ್-ಶೀತಳವಾದ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಆಶ್ರೆಯಾಲ-ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ, ವೇವಾಯೇ-(ಬೆಂದುಹೋಗುತ್ತೀಯೋ ?) ಸನ್ನಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತೀಯೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ || —

ಹೇ ದೀಪಿಕೇ ! ಸತತಮುಜ್ಜಲವಿಗ್ರಹೇ ! ತ್ವಂ
ಸನ್ನಪ್ತಚಿತ್ತವಿಕಲಾ ನಿತರಾಂ ಹಿ ಖಿನಾ |
ಕಿಂ ಪುಣ್ಣರೀಕನಯನಸ್ಯ ತು ಮಕ್ತುಭೋಷ್ಯಂ
ಬಿವ್ವಾಧರಸ್ಯ ತುಲಸೀಮುಖಲಸ್ಯ ತಪಾ ? ||

ತಾ|| ಎಲೈ ನನ್ನಾದಿವಿಗ್ರಹೇ ! ನೀನೂಕೂಡ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಆಶೆಯಿಂದ ಶುಷ್ಕಪ್ರಾಣವಾಗಿ, ಆ ಪದ್ಮಾಕ್ಷನಾದ ಬಿಂಬಾಧರವುಳ್ಳ ಭಗವದ್ವನ

ರಮಣೀಯವಾದ ತುಳಸೀಮಾಲಿಗೆ ಆಶೆಪಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಸನ್ತಾಪವಂ ನಡೆ ದಿರುತ್ತೀಯೋ? (ಹೀಗೆ ಬೆಂದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೋ ?)—ಎಂದು ಭಾವವು.

(೧೦) ವೇವಾರಾ ವೇಳ್ಕೈ ನೋಯ್ ಮೆಲ್ಲಾವಿ ಯುಳ್ಳಲರತ್ತ,
ಓವಾದಿರಾಪ್ಪಕಲುನ್ಪಾಲೇ ವೀಳ್ತೊತ್ತೊನ್ನಾಯ್.
ಮಾ ವಾಯ್‌ಪಿಳನ್ನು ಮರುದಿದೈ ಪೋಯ್ ಮೆಣ್ಣುಳನ್ನ.
ಮೂವಾ ಮುದಲ್ವಾ ನಿನಿಯೆಮ್ಮೈ ಚೋರೇಲೇ.

ಶ್ರು|| ವೇವಾರಾ - ತಾಪಪಡಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದದ, ವೇಳ್ಕೈ - ಆಶೆಯೆಂಬ, ನೋಯ್-ನೋವು, ಮೆಲ್-ವಿರಹದಿಂದ ದುರ್ಬಲವಾದ, ಆವಿ-ಆತ್ಮನನ್ನು, ಉಳ್ ಉಲರತ್ತ-ಒಳಗೆಲ್ಲಾ ದಗ್ಧ (ಶುಷ್ಕ) ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಇರಾಪ್ಪಕಲ್-ರಾತ್ರಿ ಯೂ ಹಗಲೂ, ಓವಾದು-ಎಡೆಬಿಡದೆ, ಉಪಾಲೇ-ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ (ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ), ವೀಳ್ತು ಒತ್ತೊನ್ನಾಯ್-ಮಗ್ನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾ - (ಕೇಶಿಯೆಂಬ ಅಸುರರೂಪಿಯಾದ) ಕುದುರೆಯನ್ನು, ವಾಯ್‌ಪಿಳನ್ನು - ಬಾಯಿ ಸೀಳಿ, ಮರುದು-ಯಮಳಾಜುನ ವೃಕ್ಷಗಳ, ಇಡೈ-ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಪೋಯ್ - ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಮಣ್-ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಅಳನ್ನ-ಅಳೆದುಕೊಂಡ, ಮೂವಾ - ನಿತ್ಯಯೌವನಶಾಲಿಯಾದ, ಮುದಲ್ವಾ-ಜಗತ್ಕಾರಣಭೂತನೇ!, ಇನಿ-ಇನ್ನು ಮೇಲೆ, ಎಮ್ಮೈ-ನಮ್ಮನ್ನು, ಕೋರೇಲ್-ಎಂದಿಗೂ ಕೈಬಿಡಬೇಡ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಆಕಾ ಹಿ ತಾಪಜನನೀ ನಿತರಾಂ ಕೃಣಾಂ ಮಾಂ
ನಕ್ತನ್ದಿವಂ ಚ ತುದತಿ ! ತ್ವಮಹೋ ! ಹಯಂ ತಮ್ |
ಹತ್ವಾ ಚ ಕೇಶಿನಮತೀವ ಹಠಾತ್ಪ್ರವಿಶ್ಯ
ದ್ವನ್ದ್ವಾಸುರಘ್ನ ! ಪೃಥಿವೀಹರ ! ಮಾಂ ನ ಮುಚ್ಛೇ ||

ತಾ|| ಅಪಾರವಾದ ಆಶೆಯೆಂಬ ನೋವಿನಿಂದ ನನ್ನ ಆತ್ಮನನ್ನು ದಗ್ಧವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅನವರತ (ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ) ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕೇಶಿಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ, ಯಮಳಾಜುನಭಂಗಮಾಡಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾದದಿಂದ ಅಳೆದುಕೊಂಡ ಜಗತ್ಕಾರಣಭೂತನೇ! ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಂದಿಗೂ ಕೈಬಿಡದೆ ರಕ್ಷಿಸು—ಎಂದು ಭಾವವು.

(೧೧) ಶೋರಾದ ವೆಪ್ಪೊರುಳ್ಳುಮಾದಿಯಾಮ್ ಶೋದಿಕ್ಕೇ,
ಆರಾದಕಾದಲ್ ಕುರುಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕೋಪಳ್,
ಓರಾಯಿರಮ್ ಶೋನ್ನ ವವ್ವುಳಿವೈಪತ್ತುಮ್,
ಶೋರಾರ್ ವಿಡಾರ್ ಕಣ್ಣೀರ್ ವೈಕುಂದಮ್ ತಿಣ್ಣನವೇ.

ಪ್ರ|| ಶೋರಾದ-ಒಂದನ್ನೂ ಬಿಡದ, ಎಪ್ಪೊರುಳ್ಳುಮ್ - ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ, ಆದಿಯಾಮ್-ಮೂಲಕಾರಣವಾದ, ಶೋದಿಕ್ಕೇ-ತೇಜೋರೂಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನಿಗೋಸ್ಕರ (ಅವನ ಸ್ತುತಿರೂಪವಾಗಿ), ಆರಾದ - ಎಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದದ, ಕಾದಲ್-ಆಶೆಯುಳ್ಳ, ಕುರುಕೂರ್ ಶಡಕೋಪ - ಕುರುಕಾಪುರಾಧಿಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಶರಣಿಮುನಿಯು, ಓರ್-ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ, ಆಯಿರಮ್-ಸಹಸ್ರಪದ್ಯರೂಪವಾಗಿ, ಶೋನ್ನ ವವ್ವುಳಿ-ರಚಿಸಿರುವ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ, ಇವೈಪತ್ತುಮ್-ಈ ಹತ್ತುಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ಶೋರಾರ್ - ಬಿಡದೆ ಅನುಸನ್ಧಾನಮಾಡುವವರು, ವೈಕುಂದಮ್-ವೈಕುಂತವೆಂಬ ಪರಮಪದವನ್ನು, ತಿಣ್ಣನ-ಸತ್ಯವಾಗಿ (ದೃಢವಾಗಿ), ವಿಡಾರ್ ಕಣ್ಣೀರ್-ಬಿಡದೆ ಆಶ್ರಯಿಸುವರಷ್ಟೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)--

ಸರ್ವಾತ್ಮನಾಮುಪಿ ಚ ಮೂಲಮನಾದಿ ತೇಜಃ
ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಪರಂ ತಥರಿಪುಃ ಕುರುಕಾಪುರೇಶಃ |
ಸಾಹಸ್ರಮಾಹ ! ತದಿದಂ ದಶಕಂ ಸತನ್ತ-
ಸ್ತತ್ರ ಪ್ರಯಾನ್ತಿ ಪರಮಂ ಪದಮೇವ ಧನ್ಯಾಃ ||

ತಾ|| ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಮೂಲಕಾರಣಭೂತನಾದ ದಿವ್ಯತೇಜೋರೂಪನಾದ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಆಶೆಯುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಶರಣಿಯು ರಚಿಸಿರುವ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅನುಸನ್ಧಾನಮಾಡುವವರು ಸತ್ಯವಾಗಿ ವೈಕುಣ್ಣವನ್ನು (ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡದೆ) ಆಶ್ರಯಿಸುವರಷ್ಟೆ - (ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು)

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)

ಪೂರ್ವಾಶುಭೂತಮುರ್ಮೈರಿಗುಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ-
ತದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಸಂಗಮರುಚಿಸ್ತದಲಾಭವಿನ್ಯಃ ||
ಸರ್ವಾನಪಿ ಸ್ವಸಮದುಃಖಿನ ಏವ ಭಾವಾ-
ನಾಹ ದ್ವಿತೀಯಶತಕಸ್ಯ ಶರಾರಿದ್ಯೇ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)

ನಿದ್ರಾದಿಚ್ಛೇದಕತ್ವಾದರತಿಜನನತೋ ಒಜಸ್ಸುಸಂಕ್ಷೇಪಕತ್ವಾ-
ದನ್ವೇಷ್ಯಂ ಪ್ರೇರಕತ್ವಾದ್ವಿಲಯವಿರಣಾತ್ಯಾಶ್ಚೈದ್ಯನ್ಯಾದಿಸ್ತತ್ತ್ವಾತ್!
ಚಿತ್ತಾಕ್ಷೇಪಾದ್ವಿಸಂಜ್ಞೇಕಂಣಕ ಉಪಸಂಶೋಷಣಾವರ್ಜನಾಭ್ಯಾಂ
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ್ವಾದಸ್ಯ ಕೌರೇಃ ಕ್ಷಣವಿವಿಧಕಾದಸ್ಸುಹತ್ವಂ ಜಗಾದ ||

(ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ

ಈ ಪ್ರಥಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ.)

ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕತಾರಿಮುನಿವದ್ಯರು ನಾಯಕಾವಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ನಾರ್ಥಿ-ಅನಿಲ
ಮುಂತಾದ ವಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಸಮುಕ್ತ, ವಾಯು ಮೇಘ, ಚಂದ್ರ, ಅನ್ಯಕಾರ,
ಕಾಲುವೆ, ದೀಪ - ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸಂಜೋಧಿಸಿ ತನ್ನ ಹಾಗೆ ಅವುಗಳೂ ಭಗವ
ದ್ವಿರಹ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅನುಬೋಧಿಸುತ್ತ ಬಹು ಪ್ರಾಸ್ತಿಯಂ
ಪಡೆದಾಗ ಭಗವಂತನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಲು — “ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು
ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಕೂಡದು ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ - ಈ ದಶಕಪದನಿಂದ ಪರಮಪದ
ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಫಲವನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ—ದ್ವಿತೀಯದಶಕ.

(ತಿಣ್ಣಿ ಕವೀದು-)

(ಅನ್ತಹ ಅರ್ತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭಗವಂತನು
ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಲು, ಅವನ ಪರತ್ವವು ಅವತಾರಗಳಲ್ಲೂ
ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಣೀಪದೇಶಮಾಡುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ತಿಣ್ಣಿ ಕವೀದು ಮುದಲೆ ಮುಖದುಮಾಯೆ,

ಎಣ್ಣಿ ಕ ವೀಡಿಯನೆಮ್ಮೆರುಮಾಕ,

ಮಣ್ಣಿ ಮೆ' ಎಣ್ಣಿ ಮೆಲಣ್ಣಿ ಮುದನುಣ್ಣಿ, ನಮೆ'

ಕಣ್ಣಿ ಕ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದಿಲ್ಲೆಯೋಲೆ ಕಣ್ಣಿ.

ಶ್ರೀ| ತಿನ್-ಸ್ವೈರೈವುಳ್ಳ, ನಲಿ(ನೇ)-ನಿಲಕ್ಷಣವಾದ, ನೀಡು ಮುದಲ-
ಮೋಕ್ಷನೇ ನೀಡಲಾದ, ಮುದುವಮ್ ಆಮ್-ಸಕಲ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ
ನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿ, ಎಷ್ಟೇ ವಿವಿಧ-ಚಿತ್ತ ಸಲಹೆಗಳಾಗಿ ಅಪರಿಚಿತ್ತ ಸ್ವಭಾವ
ನಾಗಿರುವ, ಎಮ್ ನೆದುಮಾ-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಮಣ್ಣುಮ್-ಭೂಮಿಯನ್ನೂ,
ನಿಣ್ಣುಮ್-ನಿರ್ದೋಷಲೋಕವನ್ನೂ, ಎಲ್ಲಮ್-ಎಲ್ಲವನ್ನೂ, ಉಡ್ ಉಣ್ಣು-
ತಾಂತವ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಂಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿದ, ನಮ್
ಕಣ್ಣು-ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಕನತರಿಸಿ ನಮಗೇ ಕಣ್ಣನ್ನು ತಂದ ಸೌಲಭ್ಯವುಳ್ಳವನು.
(ಇವನೇ) ಕಣ್-ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ನೇತ್ರಪ್ರಾಯವಾದ ನಿರ್ವಾಹಕನು, ಅಲ್ಲದೆ-ಇವ
ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಪಿರಕಣ್-ಬೇರೊಬ್ಬ ನಿರ್ವಾಹಕನು, ಇಲ್ಲ-ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) -

ದಿನ್ಯಾಮೃತಾತ್ಮಕಮುದಾಫಲಂ ಚ ಮುಕ್ತಿ-

ಸ್ವರ್ಗಂ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಭುರಸೌ ಮನಸೋಽಪ್ಯತೀತಃ |

ಭೂಮಿಂ ದ್ಯುಲೋಕಮಖಿಲಂ ಜಠರೇ ನಿವೇಶ್ಯ

ಕೃಷ್ಣತ್ವಕಾಸ್ತಿ ಪಿತೃತ್ವಮಿಮೋಽಸಿ ನಾನ್ಯತ್ ||

ತಾ|| ಅತ್ಯಂತನಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಅಮೃತಪ್ರಾಯವಾದ ನಿತ್ಯಸ್ವೈರೈವುಳ್ಳ ಮೋಕ್ಷ
ವೇ ನೀಡಲಾದ ಸಕಲಫಲಗಳಿಗೂ ತನ್ನೇ ನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿರುವ ಅಚಿತ್ತಮಹಿ
ಮನಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಸಕಲಲೋಕಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿದ
ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣನೇ. ಇವನೇ (ಅಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯವಾದ ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣನೇ) ಸಕಲ
ಲೋಕಗಳಿಗೂ ನೇತ್ರಪ್ರಾಯವಾದ ಪರಾಕ್ಪರವಸ್ತುವು. ಇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ಬೇರೊಂದು ಪಿತೃತ್ವವೂ ಇಲ್ಲ.

(೨) ಏಪಾವಮ್ ಪರಮೇ ಯೋಜುಲಕುಮ್,

ಈಪಾವಮ್ ಶಯ್ಯಮಳಾಲಳಿಪ್ಪಾರಾರ್,

ಮಾಪಾವಮ್ ವಿಡವರಣ್ಕು ಪ್ರಿಚ್ಚುಪೆರಾರ್,

ಗೋಪಾಲಕೋಳಿರಿಯೇಞ್ಚಿರಿಯೇ.

ಶ್ರೀ|| ಮಾ-ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ, ಪಾವಮ್-ಪಾತಕವು, ವಿಡ-ಬಿಟ್ಟುಹೋಗು
ವಂತೆ, ಆರಂಪು-ಅಪ್ರಸಿಗೆ, ಪಿಚ್ಚುಪೆಯ್-ಭಜ್ಜಿಹುತ್ತ, ಗೋಪಾಲ-ಗೋಪಾಲಕ
ನಾದ ಕೃಷ್ಣನೇನು, ಕೋಳ್-ಅರಿಯಲು-ಅರಿತವಾದ ಪುರುಷಸಿಂಹೇಂದ್ರವು.

ಅಣ್ಣಿಯೇ-ಅಲ್ಲದೆ, ಏಳುಲಕುಮ್-ಸಪ್ತಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಈ ಪಾವಮ್ ಶೆಯ್ದು-
ಪಾಪರಹಿತವಾಗುವಂತೆಮಾಡಿ, ಅರುಳಾಲ್-ತನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ, ಅಣ್ಣಾರ್-ರಕ್ಷಿಸು
ವವರು, ಆರ್-ಯಾರು ? ಏಪಾವಮ್-ಎನ್ನಹಪಾಪವೋ (ನಮ್ಮದು); ಪರಮೇ-
ಇವನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ವಸ್ತಿ ಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ? (ಇವನೇ
ನಮ್ಮ ಪಾಪವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾಶಪಡಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ಪರಮಪುರುಷನು-ಎಂದು
ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ರುದ್ರಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಗುರುಪಾತಕಮೋಚಕೋಽಯಂ
ಭಿಕ್ಷಾಪ್ರದಾನಕರ ಏವ ಚ ಗೋಪಸಿಂಹಃ |
ಯೋಽಸೌ ಕೃಪಾಕುರತನೋದಪಿ ಸಪ್ತಲೋಕೀಂ
ಧನ್ಯಾಂ ಸ ಏವ ಫಲದೋಽಸ್ತಿ ಪರಃ ಪುಮಾನ್ಮಃ ||

ತಾ|| ರುದ್ರನಿಗೆ ಗುರುಪಾತಕವು ಹೋಗುವಂತೆ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸಿದ
ಗೋಪಕುಲಸಿಂಹನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ಸಪ್ತಲೋಕ
ಗಳನ್ನೂ ಪಾಪರಹಿತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲರು ? ನಮ್ಮ ಪಾಪವು ಎಂತ
ಹುದು ? ಅವನ ಅಚಿನ್ತ್ಯವಾದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ನಾವು ವರ್ಣಿಸಬಲ್ಲೆನೇ ?
(ನಮ್ಮನ್ನೂ ಅವನೇ ರಕ್ಷಿಸುವನು-ಎಂದು ಭಾವವು)

(೧) ಎಲನೈ ಪೂವನೈ ಪೂಮಕಳ್ ತನೈತ್ತಿ,
ವೇಟಿನ್ರಿ ವಿಣ್ತೊತ್ತಿ ತ್ತನ್ನುಳ್ವೈತ್ತು,
ಮೇಲ್ತನ್ನೈ ಮೀದಿಡ ನಿಮಿರಾನ್ದು ಮಣ್ಕೋಣ್ಣಿ,
ಮಾಲ್ತನಿಲ್ ಮಿಕ್ಕುಮೋರ್ ತೇವುಮುಳದೇ.

ಪ್ರ|| ಎಲನೈ-ವೃಷಭನಾಹನನಾದ ರುದ್ರನನ್ನೂ, ಪೂವನೈ-ಕಮಲೋದ್ಭವ
ನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೂ, ಪೂಮಕಳ್ ತನೈತ್ತಿ-ಪದ್ಮವಾಸಿನಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನೂ,
ವೇಟಿನ್ರಿ-ದೇರಿತೋರದಂತೆ, ತನ್ನುಳ್-ತನ್ನ ಹರಿರದೊಳು, ಮೇಲ್-ಪರಮಪದ
ವಾಸಿಗಳು, ತೋತ್ತಿ-ತನ್ನನ್ನು ವೀರಿಸುವಂತೆ, ವೈತ್ತು-ಇಟ್ಟು, ಮೇಲ್ತನ್ನೈ-
ಉರ್ಧ್ವಲೋಕವನ್ನು, ಮೀದಿಡ-ತುಳಿದು ಕೆಳಗೆಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಿಮಿ
ರಾನ್ದು-ತಾನು ಬಿಳಿದು, ಮಣ್-ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಕೋಂಡ-ಅಕ್ರಮಿಸಿದ (ಅಳಿದು
ಕೊಂಡ), ಮಾಲ್ತನಿಲ್-(ನಮ್ಮ) ಸ್ವಾಮಿಗಿಂತ, ಮಿಕ್ಕುಮ್-ಅಧಿಕನಾದ,
ಮಿರ್ತೇವುಮ್-ಎಂದು ದೈವವು, ಉಳದೇ-ಉಂಟೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ರುದ್ರಂ ಸರೋಜಭವಮಪ್ಯಯಮಚ್ಯುತಸ್ತ್ವ-
ಸ್ಯಾತ್ಯೇ ಯತಶ್ಚೈವಮಿವ ಸ್ವಯಮೇವ ಧೃತ್ವಾ |
ಸೌಶೀಲ್ಯವಾನತಿಗತೋ ಹರಿರೂರ್ಧ್ವಲೋಕಾಃ
ಭೂಮಿಂ ಜಿಗಾಯ ! ಕಿಮಿಶಃ ಪರಮಸ್ತಿ ದೈವಮ್ ? ||

ತಾ|| ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರು
ನಂತೆಯೇ ಸೌಶೀಲ್ಯದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರನನ್ನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು
ಕೊಂಡು, ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದಲೂ ಸೇವ್ಯನಾಗಿ, ಉರ್ಧ್ವಲೋಕವನ್ನೂ ತುಳಿದು
(ತ್ರಿವಿಕ್ರವಾನತಾರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಬೆಳೆದು) ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳಿದುಕೊಂಡ ನಮ್ಮ
ಸ್ವಾಮಿಗಿಂತ ಅಧಿಕಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಬೇರೊಂದು ದೈವವು ಉಂಟೋ ? (ಇವನೇ
ಪರಾತ್ಪರನಾದುದರಿಂದ ದೇವತಾಸ್ತರಗಳೆಲ್ಲಾ ಇವನಿಗೆ ದಾಸವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದುವು
ಗಳೆಂದು ಭಾವವು)

(೪) ತೇವನೈವೈವೈರುಳುಮ್ ಪಡೈಕ್ಕ,
ಪೂವಿಲ್ ನಾನ್ಮುಕನೈ ಪ್ಪಡೈತ್ತ,
ತೇವನೈವೈರುವಾನುಕ್ಕಲ್ಲಾಲ್,
ಪೂವುಮ್ ಪೂಶನೈಯುಮ್ ತಕುಮೇ.

ಪ್ರ|| ತೇವುಮ್-ದೇವಚಾತಿಯನ್ನೂ, ಎವೈರುಳುಮ್-ಮನುಷ್ಯಾದಿ ಸಕಲ
ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ, ಪಡೈಕ್ಕ-ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪೂವಿಲ್-(ನಾಭಿ) ಪದ್ಮದಲ್ಲಿ,
ನಾನ್ಮುಕನೈ-ಚತುರ್ಮುಖನನ್ನು, ಪಡೈತ್ತ-ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ, ತೇವ-ದೇವಾಧಿದೇವನಾದ,
ಎಮ್ ಪೆರುವಾನುಕ್ಕು-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ, ಅಲ್ಲಾಲ್-ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, (ಬೇರೆ ಯಾರಿ
ಗಾವರೂ), ಪೂವುಮ್-ಪುಷ್ಪವೂ, ಪೂಶನೈಯುಮ್-ಪೂಜೆಯೂ (ಅರಾಧನವೂ),
ತಕುಮೇ - ಉಚಿತವೋ ? (ಇವನಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪುಷ್ಪಾದ್ಯುಪಹಾರ
ಗಳಿಂದ ಅರಾಧನವು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೇವಾದ್ಯಶೇಷಜಗತಾಮಪಿ ಸೃಷ್ಟಿಹೇತೋ-
ಸ್ತಂ ನಾಭಿಪದ್ಮಭವಮಾದಿಯುಗೇ ತು ಸೃಷ್ಟಾತ್ |
ದೇವತ್ವಕಾಸ್ತಿ ಪರಮಃ ಪ್ರಭುರಿನ್ದಿರೇಶಃ
ಕಿಂ ವೇತರೋಽರ್ಜುನಿ ಸುನೂದ್ಯುಪಹಾರವಾಲಾಮ್ ? ||

ತಾ|| ದೇವಾದಿ ಸಕಲಕರಾಧಾಗಳನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ನಾಭಿ ಪದ್ಮದಿಂದ ಚತುರ್ಮುಖವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ತನ್ನ ನಿವಸಿಕರಾದಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಸರ್ವ ದೇವಾದಿದೇವತಾಗಳು ಶ್ರುತಾತಿಶಯಶಾಲಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಗಣಪತಿ (ಸ್ತುತಿಸುವುದಾದರೂ ನಿಗಲ್ಲದೆ) ಬೇರೆ ದೂತವಿರುವಂತಹವನಿಗಿಂತ ಪೂಜ್ಯಾದ್ಯವಾದವರಿಗಿಂತ ಅರಾಧನವು ಉಚಿತವಾಗಿರುವುದೋ? (ನೀನೆ ಅರಾಧ್ಯತ್ವವೇ ದೇವತಾಸ್ವರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಾವವು.)

(೫) ತಕುಮ್ ತೀರಾತ್ತ್ವಾ ತನಿ ಕುಂದಲಿಸುಳ್ಳೆಂ,
ಮಿಕುಮ್ ತೇಷಮೆಪ್ಪೊರುಳುಮ್ ಬಡೈಕ್ಕು,
ತಕುಮ್ ಕೋಲತ್ತಾಮೈಕ್ಕುಣ್ಣಬೆನ್ನಾನ್
ಮಿಕುಮ್ ತೋದಿ ಮೇಲಳುವಾರ್ ಯಾವೇ.

ಪ್ರ|| ತಕುಮ್ - ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ, ತೀರ್-ಚ್ಚಾನಕಶ್ಚಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ, ತಗ-ತನ್ನ, ತನಿ-ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ, ಮುದಲಿರುಳ್ಳೇ-ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಸಂಕಲ್ಪದೊಳಗೆ, ಮಿಕುಮ್ ಮಿಶ್ತ (ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ), ತೇವುಮ್-ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿ ದೇವತಾತೀಯನ್ನೂ, ಎಪ್ಪೊರುಗುಮ್-ಮನುಷ್ಯಾದಿ ಸಕಲಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ, ಪಪೈಕ್-ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕುಮ್-ಯೋಗ್ಯವಾದ (ತವನೀ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಸೂಚಿಸುವ), ಕೋಲಕಶ್ಚಮುಚ್ಚೇಕ್ಷೇಣ-ಕಷ್ಟವಾದ ಪಾವರಹೊಂದಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಎವ್ರಾಣ-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗಿಂತ, ಮಿಕುಮ್ ಬೋದಿ-ಅಧಿಕವಿಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ, ಮೇಲ್-ಮೇಲಾದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು, ಅಷ್ಟಿವಾದ್ ಯವರ್-ಅತಿವವರು ಯಾರು ?

(५-१३-४ ॥) —

ನಿತ್ಯೋಚಿತಸ್ವಮಹಿಮಾನ್ವಿತ ಏವ ಚಾದೌ
 ದೇವಾದಿತ್ಯಸ್ತಮಸಿ ತಾಂ ಪರಮಾಂ ಚಕಾರ |
 ಶ್ರೀಪುಣ್ಣರೀಕನಯನಃ ಪರಮೋಚ್ಚ ತಸ್ಮಾ-
 ಜ್ಞೋತೀತಿ ಪರಂ ಕಿಮಪರಂ ಬಹ! ವೇತ್ತಿಕ್ಕೋ ವಾ ? ||

ತಾ|| ಸ್ವಪ್ನಾವಿಕಾಶ್ಯಗಂಗೆ ತತ್ತ್ವ ಬ್ಬಾವಕಶ್ವಾವಿಗಂಧ ಪೂರ್ವ
ನಾಗಿಯೂ, ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವಿಂಶ ಸೇತತಿಶ್ವನವ್ಯಾವಿ ಸಕಲಸಮ್ಯಗನೂ
ಸ್ವಪ್ನಿಸಕಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವನೆಯ ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಾವಿಲಿಕಾಶ್ಯವಿಂಶ ಕೂಡ
ದವನಾಗಿಯೂ ಇರುವವನು ಸ್ವಾಮಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ತೀವ್ರಸ್ಥಳ ಬಂದು ತತ್ತ್ವ

ವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೋ? (ಇವನೇ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಃ—ಎಂಬ ಪರ
ತತ್ತ್ವವಾದುದರಿಂದ ಇವನಿಗಿಂತ ಮೇಲಾದ ತತ್ತ್ವವು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು
ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೬) ಯವರುಮ್ ಯಾವೈಯುಮೆಲ್ಲಾ ಪ್ಲೋರುಳುಮ್,
ಕವರ್ವಿಷ್ಟಿ ತ್ತನ್ನುಳೊಡುಬ್ಬಿ ನಿಷ್ಟಿ,
ಪವರಕೋಳು ಚಾನವೆಳ್ಳಚ್ಚುಡರ್ ಮೂರ್ತಿ,
ಅವರೆಮ್ಪಾಡಿಯವ್ವೆಳ್ಳಿಯಾರೇ.

ಪ್ರ|| ಯವರುಮ್—ಎಲ್ಲಾ ಚೇತನರೂ, ಯಾವೈಯುಮ್—ಎಲ್ಲಾ ಅಚೇತನ
ವಸ್ತುಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ಲೋರುಳುಮ್—ಸಮಸ್ತಪದಾರ್ಥಗಳೂ, ಕವರ್ವಿಷ್ಟಿ—ಒಂದ
ಕ್ಕೊಂದು ಬೆರೆಯದಂತೆ, ತನ್ನಳ್—ತನ್ನೊಳು, ಒಡುಬ್ಬಿ ನಿಷ್ಟಿ—ಅಡಗಿರುವಂತೆ ನಿಂತಿ
ರುವ, ಪವರಕೋಳು—ವಿಸ್ತೀರ್ಣತೆಯುಳ್ಳ, ಚಾನವೆಳ್ಳಮ್—ಜ್ಞಾನಾತಿಶಯವನ್ನು,
ಶುಡರ್—ತೇಜಸ್ವಿಗಿಯುಳ್ಳ, ಮೂರ್ತಿ—ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಅವರ್—ಆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೇ,
ಎಮ್—ನಮ್ಮ, ಅಮ್—ರಮ್ಮನಾವ, ಆಳ್ವಿ—ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ, ಪಳ್ಳಿಯಾರ್—
ಶಯನಮಾಡುವವನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸರ್ವೇಽಪಿ ಚೇತನಗಣಾ ಯದಚೇತನಾಶ್ಚ
ಸ್ವಸ್ಮಿನ್ ಕಿಲಾಂತಕಲಾ ಇನ ದರ್ಶಿತಾಸ್ತೇ |
ಸೋಽಯಂ ಹಿ ವಿಶ್ವತನುರಸ್ತಿ ಪರಂ ಚ ತೇಜಃ
ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಶಾಯಮಿತಧೀಃ ಪರಮಃ ಪ್ರಭುರ್ನಃ ||

ತಾ|| ಸಕಲ ಚೇತನಾಚೇತನಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೆರೆಯದಂತೆ
ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿರುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣತೆಯುಳ್ಳ ಜ್ಞಾನತೇಜೋಮೂರ್ತಿಯಾದ
ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಕ್ಷೀರಾಣವಶಾಯಿಯಾಗಿ (ಆಶ್ರಿತರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ—ಅಪವ್ವನ್ಮ
ವಾಗಿ) ಇದಾನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(೭) ಪಳ್ಳಿಯಾಲಿಲ್ಯೆ ಯೇಱುಲಕುಮ್ ಕೊಳ್ಳುಮ್.
ವಳ್ಳಲ್ ವೆಲ್ ವೆಯಿಲ್ಯು ಪ್ಪೆರುಮಾನ್,
ಉಳ್ಳುಳುರವಿವಾರವೆನ್ ತನ್,
ಕಱ್ಪೆನಾಯ ಮನಕ್ಕರುತ್ತೇ.

ಪ್ರ|| ವಳ್ಳ-ಹಾಸಿಗೇಯು, ಆಲಿಲೈ-ನಟಪತ್ರವಾಗಲು, ಏಳುಲಕುಮ್-ಸಪ್ತ
ಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಕೊಳ್ಳುಮ್-ಧರಿಸುವಂತಹ, ವಳ್ಳಲ್-ಉದಾರವಾದ (ವಿಶಾಲ
ವಾದ), ವಲ್-ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ, ವಯಿಗುಲು-ಉದರದೊಡನೆಕೂಡಿದ, ವೆರುಮಾ-
ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಅವರ್ತ-ಅವನ, ಕಳ್ಳಮ್-ಯಾರಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗದ (ಕೃತ್ರಿಮ
ವಾದ), ಮಾಯಮ್-ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ, ಮನಕ್ಕರುತ್ತು-ಮಾನಸ ಸೃಷ್ಟಿವನ್ನು
(ಜಗದ್ರಕ್ಷಣ ಚಿಂತೆಯನ್ನು), ಉಳ್ಳುಳ್-ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಅತ್ತಿನಾರ್-ತೀಯುವವರು,
ಆರ್-ಯಾರು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಧೃತ್ವಾ ನಿಜೋದರತಲೇ ಕಿಲ ಸಪ್ತಲೋಕೀಂ
ಧೀರಶ್ಚಿರುವದಲೇ ಶಯಿತಃ ಪ್ರಭುರ್ನಃ |
ಗೋಪ್ಯಂ ಚ ತಸ್ಯ ಗಹನಂ ಚ ವಿಚಿತ್ರಮಾಯಾ-
ಸೃಷ್ಟಿವೈಭವಮಿದನ್ನು ವಿದುಸ್ವಿಯಂ ಕೇ ? ||

ತಾ|| ನಟಪತ್ರಶಾಯಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸುವಷ್ಟು ವಿಶಾಲ
ವಾದ ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಏಳುಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವಂತಹ ನಮ್ಮ
ಸ್ವಾಮಿಯ ಗೋಪ್ಯವಾದ ಮಾಯಾಸೃಷ್ಟಿ ವೈಭವವನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ತೀಯ
ಬಲ್ಲರು ? (ಈ ವೈಭವವು ಯಾರಿಗೂ ಗೋಚರವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು.)

(೮) ಕರುತ್ತಿಲ್ ತೇವುಮೆಲ್ಲಾಪೊರುಳುವಂ,
ವರುತ್ತಿತ್ತ ಮೂರುಪ್ಪಿರಾನೈಯಪ್ಪಿ, ಯಾರೇ
ತಿರುತ್ತಿ ತಿಣ್ಣಿಲೈ ಮೂವುಲಕುವಂ, ತಮ್ಮುಳ್
ಇರುತ್ತಿ ಕಾಕ್ಕುನಿಯಲ್ವಿನರೇ.

ಪ್ರ|| ಕರುತ್ತಿಲ್-ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ, ತೇವುಮ್-ದೇವತೆಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ
ಪೊರುಳುಮ್-ಮಿಕ್ಕ (ಮನುಷ್ಯಾದಿ) ಸಕಲಪದಾರ್ಥಗಳೂ, ವರುತ್ತಿತ್ತ-ಉಂಟಾ
ಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ, ಮಾಯಮ್-ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಶಕ್ತ್ಯಾದಿಗಳುಳ್ಳ, ಪಿರಾನೈ
ಯಪ್ಪಿ-(ನಮ್ಮ) ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಆರ್-ಬೇರೆ ಯಾರುತಾನೇ, ಮೂವುಲ
ಕುಮ್-ಮೂರುಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ತಿಣ್ಣಿ-ದೃಢವಾದ, ನಿಲೈ-ಸ್ಥಿತಿಗುಂಟಾಗುವಂತೆ,
ತಿರುತ್ತಿ-ಅನಿಷ್ಟನಿವಾರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮುಳ್-ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ವಶ್ಯ
ವಾಗಿರುವಂತೆ, ಇರುತ್ತಿ-ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಾಕ್ಕುಮ್-ರಕ್ಷಿಸುವ, ಇಯಲ್ವಿನರ್-
ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸಜ್ಜಲ್ಪತಸ್ಸುರನರಾದಿಸಮಸ್ತಲೋಕಾಃ
ಸಂವರ್ಧ್ಯ ಭಾತಿ ಪರಮಃ ಪ್ರಭುರೇವ ಮಾಯಾ |
ಏನಂ ವಿನಾ ಕಿಮಪರೋ ಜಗತಾಂ ಸ್ಥಿತಿಂ ತ-
ದ್ರಕ್ಷಾಂ ಚ ಕರ್ತುಮುಚಿತಃ ಪ್ರಭುರಸ್ತಿ ಕಶ್ಚಿತ್ ? ||

ತಾ|| ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ದೇವಮನುಷ್ಯಾದಿ ಸಕಲಸದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಯಾಚೇಷ್ಟಿತನಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಹೊರತು ಇನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ಸರ್ವಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ (ಅನಿಷ್ಟ ನಿವಾರಣಾದಿಗಳಿಂದ) ರಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರು ? (ತಾಯಿಯು ಶಿರುವನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿ ತಾನೇ ರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಸಕಲಲೋಕಗಳನ್ನೂ ತಾನೇ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ತಾನೇ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದಾನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೯) ಕಾಕ್ಕುಮಿಯಲ್ಪಿನಕ್ ಕಣ್ಣ ಪೆರುಮಾಕ್,
ಶೇರ್‌ಕ್ಕೈ ಶೆಯ್ದು ತನ್ನುಂದಿಯುಳ್ಳೇ,
ವಾಯ್‌ತ್ತ ತಿಶೈಮುಕನಿಂದಿರಕ್ ವಾನವರ್,
ಆಕ್ಕಿನಾಕ್ ತೆಯ್ಯವುಲಕುಕಳ್ಳೇ.

ಪ್ರ|| ಕಾಕ್ಕುಮಿಯಲ್ಪಿನ-ರಕ್ಷಣವೇ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಉಳ್ಳ, ಕಣ್ಣ ಪೆರುಮಾ-ಕೃಷ್ಣನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು, ಶೇರ್‌ಕ್ಕೈಶೆಯ್ದು - (ಎಲ್ಲವನ್ನೂ) ಉಪಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ, ತೇ ಉಂದಿಯುಳ್ಳೇ-ತನ್ನ ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ, ವಾಯ್‌ತ್ತ-(ಸೃಷ್ಟಿಗೆ) ಸಿದ್ಧನಾದ, ತಿಶೈಮುಕ-ಚತುರ್ಮುಖನೂ, ಇಂದಿರ-ಇಂದ್ರನೂ, ವಾನವರ್-ದೇವತೆಗಳೂ, ತೆಯ್ಯ ಉಲಕುಕಳ್ಳ-ದಿವ್ಯಲೋಕಗಳೂ, ಆಕ್ಕಿನಾ-ಉದ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸಂರಕ್ಷಣಾಯ ಜಗತಾಂ ಪ್ರಭುರೇಷ ಕೃಷ್ಣ-
ಸ್ಸರ್ವಾನಪಿ ಸ್ವಜಠರೇ ಕೃತವಾ ಹಿ ಲೋಕಾಃ |
ತಂ ನಾಭಿಸಮ್ಭವಮಜಂ ಚತುರಾನನಂ ತಂ
ದೇವೇಂದ್ರಮಸ್ಯಮರಬೃಹ್ಮಮುಖಾನಸೂತ ||

ತಾ|| ರಕ್ಷಣವೇ ಸ್ವಭಾವನಾಗಿಲುಳ್ಳ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ
ಜಗದುಪಸಂಹಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸಾಧಿಸುಲ್ಲ ಹುಟ್ಟು ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಮೃತಿನಾದ
ಚತುರ್ಮುಖನನ್ನೂ ಇಂದ್ರನನ್ನೂ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ದಿವ್ಯಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಉದ್ಯ
ವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. (ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣಭೂತನಾದ ಇವನೇ
ಸರ್ವೇಶ್ವರನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೧೦) ಕಳ್ಳಾ ವೆಮ್ಮೈ ತ್ರಿಯುಮೇಱುಲಕುಮರ್, ನಿಕ್
ಉಳ್ಳೇ ತೋಱ್ ಶಿಯ ಇತ್ತೈವವೆಪ್ಪಿ,
ವೆಳ್ಳೇಱ್ ನಾನ್ಮುಕನಿನ್ನಿರಕ್ ವಾನವರ್,
ಪುಳ್ಳೂರ್ದಿ ಕ್ಕೂಲ್ ಪಣೆನ್ನೇತ್ತುವರೇ.

ಪ್ರ|| ಕಳ್ಳಾ - (ಅನತಾರದ್ವಾರಾ ತನ್ನ ಪರತ್ವವನ್ನು ಮರೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ)
ಕೃತ್ರಿಮನೇ, ಎಮ್ಮೈಯುಮ್-ನಮ್ಮನ್ನೂ, ಏಱುಲಕುಮ್ - ಸಮಸ್ತ ಲೋಕ
ಗಳನ್ನೂ, ನಿನ್ನುಳ್ಳೇ-ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದೊಳಗೆ, ತೋಱ್ ಶಿಯ-ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ,
ಇತ್ತೈವ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಎಪ್ಪಿ-ಎಂದುಕೊಂಡು, ವೆಳ್ಳೇ ಏಱ್-ಬಿಳೀವ್ಯಸಭವನ್ನೇ
ವಾಹನವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ರುದ್ರನೂ, ನಾನ್ಮುಕ್-ಚತುರ್ಮುಖನೂ, ಇನ್ನಿರಕ್-ಇಂದ್ರನೂ,
ವಾನವರ್-ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಾಸಿಗಳೂ, ಪುಳ್ಳೂರ್ದಿ-ಗರುಡವಾಹನನ, ಕ್ಕೂಲ್-
ಪಾದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಪಣೆನ್ನು - ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ, ಏಱುಲವರ್ - ಸ್ತೋತ್ರ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) -

ಮಾಯಾಮಯೋಽಸಿ ಭಗವನ್ಸಖಿಲಾಃ ಕಿಲಾಸ್ಮಾಕ್
ತ್ವಯೈವ ದರ್ಶಯಸಿ ಸರ್ವಜಗತ್ತತಿಶ್ವ |
ಇತ್ಯೈವ ರುದ್ರಚತುರಾಸನಶಕ್ರಮುಖ್ಯಾ
ದೇವಾ ಭಜಂತಿ ಗರುಡಧ್ವಜಪಾದಯುಗ್ಮಮ್ ||

ತಾ|| “ಮಾಯಾಚೇಷ್ಟಿತನಾದ ಭಗವಂತನೇ ! ನಮ್ಮನ್ನೂ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕ
ಗಳನ್ನೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ (ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ) ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಹೀಕರಿಸಿ
ರುತ್ತೀಯೆ” ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮರು ಪ್ರೇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗರುಡವಾಹನನಾದ
ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಭಜಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. (ಅದುದರಿಂದ ಅವ
ರವರ ವಾಕ್ಯಪ್ರಮಾಣದಿಂದಲೇ ಇವನೇ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೆಂದು ಸುವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.)

(೧೧) ಏತ್ತ ವೇಲುಲಕುವರ್ ಕೋಣ್ಣ ಕೋಲ
ಕೊತ್ತನೈ, ಕುರುಕೂರ್ಚ್ಚಡಕೋಪ್ಪ ಕೋಲ,
ವಾಯ್ತ್ತವಾಯ್ತುಳ್ಳಿವೈಪತ್ತುಡಕ್,
ಏತ್ತವಲ್ಲವರ್ ಕಿಲ್ಲೈ ಯೋರೊನಮೇ

ಪ್ರ|| ಏತ್ತ-(ಲೌಕಿಕರು) ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲು, ಎಲಕುವರ್ - ಸಮಸ್ತ
ಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಕೊಂಡ-ಅಳಿದುಕೊಂಡ, ಕೋಲಕೊತ್ತನೈ - ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ
ಅನನ್ದಲೀಲೆಯನ್ನೂ ಉಳ್ಳ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು, ಕುರುಕೂರ್ ರಡಕೋಪ್ಪ-ಕುರು
ಕಾಪುರಿಯ ಶ್ರೀಶರಣಮುನಿಯು, ಕೋಲ್-ಸ್ತುತಿಸಿದ, ವಾಯ್ತ್ತ - ಶ್ಲಾಘಿತನು
ವಾದ, ಆಯ್ತುಳ್ಳ-ಸಪ್ರಸಾದ್ಯಗಳೊಳು, ಇವೈಪತ್ತು-ಈ ದಶಕವನ್ನು, ಉರ್ಡ-
ಅರ್ಥಸಹಿತವಾಗಿ, ಏತ್ತವಲ್ಲವರ್ಕ್ಕು - ಸ್ತುತಿಸುವವಾಗಿ ಪಠನಮಾಡಬಲ್ಲವರಿಗೆ,
ಓರ್ ಊನಮ್ - ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯೂ (ಯಾವದೋಷವೂ), ಇಲ್ಲೈಯೇ -
ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-೨ ||)--

ಸ್ತವ್ಯಂ ಸಮಸ್ತಜಗತಾಮಪಿ ಮಾನಮೂಲಂ
ರಮ್ಯಾಕೃತಿಂ ಶತರಿಪುಃ ಕುರುಕಾಪುರಿತಃ |
ಸ್ತೋತುಂ ಸಹಸ್ರಮವದದ್ವಶಕಂ ಚ ದಿವ್ಯಂ
ತತ್ರೇದಮತ್ರ ಪಠತಾಂ ನ ಹಿ ದೋಷಗಂಧಃ ||

ತಃ|| ಸರ್ವಲೋಕಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಡುವಂತೆ, ಸಕಲ ಲೋಕ
ಗಳನ್ನೂ ಅಳಿದುಕೊಂಡ ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯಲೀಲಾದಿ ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು
ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲು ಶ್ರೀ ಶರಣಮುನಿವಿರಚಿತವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಗಳೊಳು ಅವನ
ಸರ್ವೇಶ್ವರಸ್ವ ಪ್ರತಿಪಾದಕವಾದ ಈ ದಶಕವನ್ನು ಅರ್ಥದೊಡನೆ ಅನುಸ್ಮಾನ
ಮಾಡುವವರಿಗೆ (ದೇವತಾನ್ತರ ಭಜನಾದಿ ದೋಷಗಂಧವೂ ಉಂಟಾಗುವುದೇ
ಇಲ್ಲ.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)

ಸಂಸ್ಥಿಷ್ಯ ದುಃಖಶಮನಾನ್ಮುದಿತಃ ಪ್ರಸಂಗಾ-
ತ್ತನ್ಮೂಲಮುಬ್ಬಸಂನಸ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರತ್ವಮ್ |
ಅಹಾನ್ವಯಾದಿತರತೋಽಪಿ ಮನುಷ್ಯಭಾವೇ
ಪೌರಾಣಿಕೋಕ್ತನಯತತ್ಕರಜಿದ್ವಿಸ್ತೀಯೇ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)

ಪೂರ್ಣೈಶ್ವರ್ಯಾವತಾರಂ ಭವದುರಿತಹರಂ ನಾಮನತ್ಯೇ ಮಹಾಂತಂ
ನಾಭೀಪದ್ವೋತ್ಥವಿಶ್ವಂ ತದನುಗುಣದೃಶಂ ಕಲ್ಪತಲ್ಪೀಕೃತಾಭಿಮ್ |
ಸುಪ್ತಂ ನೈಗೋಧಪತ್ರೇ ಜಗದವನಧಿಯಂ ರಕ್ಷಣಾಯಾವತೀರ್ಣಂ
ರುದ್ರಾದಿಸ್ತುತ್ಯಲೀಲಂ ವ್ಯವೃಣುತ ಲಲಿತೋತ್ತುಜ ಭಾವೇನ ನಾಥಮ್ ||

(ಈ ದ್ವಿತೀಯದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ.)

ಈ ೨ನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರೈರು ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನಾದ (ಶ್ರೀಮ
ನ್ನಾರಾಯಣನೇ) • ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನೇ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿ ದೇವತೆ
ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಯನಾಗಿಯೂ ಸ್ತವ್ಯನಾಗಿಯೂ ರಕ್ಷಕನಾಗಿಯೂ ಸಕಲ ಲೋಕ
ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಕರ್ತನಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವನೇ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೆಂದು
ಇವನ ಪರತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ—ತೃತೀಯದಶಕ.

(ಊನಿಲ್‌ವಾಳ್—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಭಗವಂತನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಸಂಸಾರಿಗಳು
ಸಹಾಯಕರಲ್ಲವೆಂದು ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಗಮವನ್ನು
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಊನಿಲ್ ವಾಯಿರೇ ನಲ್ಲೈಪೋ ಉನ್ನೈಪ್ಪೆಳ್ಳು,
ವಾನುಳಾರ್ ಪೆರುಮಾಳ್ ಮದುಶೂದನೆನ್ನ ಮ್ಮಾಳ್,
ತಾನುವರ್ ಯಾನುಮೆಲ್ಲಾಮ್ ತನ್ನುಳ್ಳೇ ಕಲನೊಡ್ಡನೊಮ್,
ತೇನುವರ್ ಪಾಲುವರ್ ನೆಯ್ಯುಮ್ ಕನ್ನಲುಮಮುದುಮೊತ್ತೇ.

ಪ್ರ|| ಊನಿಲ್—(ಮಾಂಸಮಯವಾದ) ಈ ತರೀರದಲ್ಲಿ, ವಾಯ್—ಬಾಳುವ,
ಉಯಿರೇ—ಮನಸ್ಸೇ, ನಲ್ಲೈಪೋ—ಒಳ್ಳೇದು ಒಳ್ಳೇದು; ಉನ್ನೈಪ್ಪೆಳ್ಳು—ನಿನ್ನನ್ನು

ನನ್ನ ವಶವಾಗಿ ಪಡೆದು, ನಾನು-ಳಾರ್-ಪರಮಪದವಾಸಿಗಳಾದ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೂ, ಸೆರುಮಾರ್-ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಮದುರೂರ್ದ-ಮಧುವೆಂಬ ಅಸುರನನ್ನು ಕೊಂದ, ಎನ್ನಮ್ಮಾ ತಾನುಮ್-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ, ಯಾನುಮ್-(ದಾಸ ನಾದ) ನಾನೂ, ತನ್ನುಳ್ಳಿ-ತನ್ನೊಳಗೇ, ಎಲ್ಲಮ್-ಎಲ್ಲವೂ ಭೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ, ತೇನುಮ್ - ಬೇನುತುಪ್ಪವೂ ಬೇನುತುಪ್ಪವೂ ಹಾಲುಮ್-ಹಾಲೂ ಹಾಲೂ, ನೆಯ್ಯುಮ್-ತುಪ್ಪವೂ ತುಪ್ಪವೂ, ಕನ್ನಲುಮ್-ಸಕ್ಕರೆಯೂ ಸಕ್ಕರೆಯೂ, ಅವು ದುಮ್-ಅವೃತವೂ ಅವೃತವೂ, ಒತ್ತು-ಸೇರಿರುವಂತೆ, ಕಲನ್ನು ಒತ್ತಿನೋಮ್ -ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಹೇ ಚಿತ್ತ ! ಸ್ವಯಮುತ್ರ ಭಾಸಿ ವಪುಃ! ಸ್ವಸ್ತ್ಯಸ್ತು ತೇ ಸಾಧ್ಯಸಿ !
ತ್ವಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯೈವ ಹಿ ಸೂರಿರಾಣ್ಯಧುರಿಪುಸ್ಸಾವಿಾ ಮನೂಯಂ ಹರಿಃ!
ಸೋಽಹಂ ಜೈಕರಸಾತ್ಮಕಂ ಹಿ ಯುಗಳಂ ಕ್ಷೀರಂ ಫೃತಂ ಸನ್ಮಧು-
ಸ್ವಾದುತ್ಪೇಕ್ಷುರಸೋ ಘನಕ್ತ ಸಕಲಂ ದಿವ್ಯಾಮೃತಂ ಸಜ್ಜಿತಮ್ ||

ತಾ|| ಈ ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ ! ಸಾಧು ಸಾಧು ! (ಒಳ್ಳೇದು ಒಳ್ಳೇದು !) (ನೀನು ನನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೇದು— ಎಂದು ಭಾವವು) ನೀನು ನನಗೆ ವತ್ಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿತ್ಯಸೂರಿ ನಿರ್ವಾಹಕನಾದ ಮಧುಸೂದನನೆಂಬ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೂ ನಾನೂ (ಅವನಿಗೆ ದಾಸಭೂತನಾದ ನಾನೂ) ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಾಗಿರುವಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಭೋಗ್ಯತಮವಾಗಿ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿವು. (ಹೇಗೆಂದರೆ—ಬೇನುತುಪ್ಪವೂ ಬೇನುತುಪ್ಪವೂ, ಹಾಲೂ ಹಾಲೂ, ತುಪ್ಪವೂ ತುಪ್ಪವೂ, ಸಕ್ಕರೆಯೂ ಸಕ್ಕರೆಯೂ, ಅವೃತವೂ ಅವೃತವೂ, ಸೇರಿ ಏಕವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಿಡುವಂತೆ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿವು—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ) (ಪರಮಪದದ ಭೋಗವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ)

(೨) ಒತ್ತಾರ್ ಮಿಕ್ಕಾರೈ ಯಿಲೈಯಾಸು ಮೂಮಾಯಾ,
ಒತ್ತಾಯೈಪ್ಪೊರುಳ್ಳುಮುಯಿರಾಯ್, ಎನ್ನೈಪ್ಪೊಳ್ಳು
ಆತ್ತಾಯಾಯ್ ತನ್ನೈಯಾಯ್-ಯಾದನವೇವಿತ್ತ
ಅತ್ತಾ, ನೀ ತೆಯ್ದನವಡಿಯೇನೇಯೇನೇ.

ಪ್ರ|| ಒತ್ತಾರ್ ಮಿಕ್ಕಾರೈ-ತನಗೆ ಸಮಾನರನ್ನೂ ತನಗಿಂತ ಅಧಿಕರನ್ನೂ, ಇಲೈಯಾಯ್-ಪಡೆದಿಲ್ಲದ, ಮೂಮಾಯಾ-ಮಹಾಮಾಯಾಚೀಪ್ಪಿತನಾದ, ಎಪ್ಪೊ

ನನ್ನ ವಶವಾಗಿ ಪಡೆದು, ನಾನುಳಾರ್-ಪರಮಪದವಾಸಿಗಳಾದ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೂ, ನೆರುಮಾರ್-ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಮದುರೂರ್ದ-ಮಧುವೆಂಬ ಅಸುರನನ್ನು ಕೊಂದ, ಎನ್ನ ಮಾರ್ತಾನುಮ್-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ, ಯಾನುಮ್-(ದಾಸ ನಾದ) ನಾನೂ, ತನ್ನುಳ್ಳೇ-ತನ್ನೊಳಗೇ, ಎಲ್ಲಾ ಮ್-ಎಲ್ಲವೂ ಭೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ, ತೇನುಮ್ - ಜೇನುತುಪ್ಪವೂ ಜೇನುತುಪ್ಪವೂ ಹಾಲುಮ್-ಹಾಲೂ ಹಾಲೂ, ನೆಯ್ಯುಮ್-ತುಪ್ಪವೂ ತುಪ್ಪವೂ, ಕನ್ನಲುಮ್-ಸಕ್ಕರೆಯೂ ಸಕ್ಕರೆಯೂ, ಅಮುದುಮ್-ಅಮೃತವೂ ಅಮೃತವೂ, ಒತ್ತು-ಸೇರಿಸುವಂತೆ, ಕಲನ್ನು ಬೃದ್ಧಿನ್ನೋಮ್ -ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಹೇ ಚಿತ್ತ ! ಸ್ವಯಮತ್ರ ಭಾಸಿ ವಪುಃ! ಸ್ವಸ್ತ್ಯಸ್ತು ತೇ ಸಾಧ್ಯಸಿ !
ತ್ವಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯೈವ ಹಿ ಸೂರಿರಾಣ್ಯಧುರಿಪುಸ್ತ್ವಾಮಿ ಮಮಾಯಂ ಹರಿಃ!
ಸೋಽಹಂ ಚೈಕರಸಾತ್ಮಕಂ ಹಿ ಯುಗಳಂ ಕ್ಷೀರಂ ಘೃತಂ ಸನ್ಮಧು-
ಸ್ವಾದುಶ್ಚೇಕ್ಷುರಸೋ ಘನಶ್ಚ ಸಕಲಂ ದಿವ್ಯಾಮೃತಂ ಸಜ್ಜಿತಮ್ ||

ತಾ|| ಈ ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ ! ಸಾಧು ಸಾಧು ! (ಒಳ್ಳೇದು ಒಳ್ಳೇದು !) (ನೀನು ನನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೇದು— ಎಂದು ಭಾವವು.) ನೀನು ನನಗೆ ವಶ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿತ್ಯಸೂರಿ ನಿರ್ವಾಹಕನಾದ ಮಧುಸೂದನನೆಂಬ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೂ ನಾನೂ (ಅವನಿಗೆ ದಾಸಭೂತನಾದ ನಾನೂ) ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಾಗಿರುವಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಭೋಗ್ಯತಮವಾಗಿ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿವು. (ಹೇಗೆಂದರೆ—ಜೇನುತುಪ್ಪವೂ ಜೇನುತುಪ್ಪವೂ, ಹಾಲೂ ಹಾಲೂ, ತುಪ್ಪವೂ ತುಪ್ಪವೂ, ಸಕ್ಕರೆಯೂ ಸಕ್ಕರೆಯೂ, ಅಮೃತವೂ ಅಮೃತವೂ, ಸೇರಿ ಏಕವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಿಡುವಂತೆ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿವು—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ) (ಪರಮಪದದ ಭೋಗವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ)

(೨) ಒತ್ತಾರ್ ಮಿಕಾರೈ ಯಿಲೈಯಾಯು ಮಾಮಾಯಾ,
ಒತ್ತಾಯೈಪ್ಪೊರುಳ್ಳುಮುಯಿರಾಯ್, ಎನ್ನೈಪ್ಪೊರು
ಅತ್ತಾಯಾಯ್ ತನ್ನೈಯಾಯುಯಾದನವೇವಿತ್ತ
ಅತ್ತಾ, ನೀ ತೆಯ್ದನವಡಿಯೇನೇನೇನೇ.

ಪ್ರ|| ಒತ್ತಾರ್ ಮಿಕಾರೈ-ತನಗೆ ಸಮಾನರನ್ನೂ ತನಗಿಂತ ಅಧಿಕರನ್ನೂ, ಇಲೈಯಾಯ-ಪಡೆದಿಲ್ಲದ, ಮಾಮಾಯಾ-ಮಹಾಮಾಯಾಜೀಷ್ಠಿತನಾದ, ಎನ್ನೈ

ರುಳ್ಳುಮ್-ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ, ಒತ್ತಾಯ್-(ಸಜಾತೀಯನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ) ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು (ಹೊಂದಿಕೊಂಡು), ಉಯಿರಾಯ್-(ಕವಿರಕ್ತಿ ಜೀವಾತ್ಮ ನಂತೆ) ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಧಾರಕನಾಗಿ, ಎನ್ನೈ-ನನ್ನನ್ನು, ಪೆಗ್ಗು-ಉದ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ (ಕೆತ್ತ), ಆ-(ಆ ಅಸಾಧಾರಣ ಕಂಬನವಕ್ಕ), ತಾಯಾಯ್ ತನ್ನೈ ಯಾಯ್-ತಾಯಿಯಂತೆ ಪ್ರಿಯಪರನಾಗಿಯೂ ತಂದೆಯಂತೆ ಹಿತಪರನಾಗಿಯೂ ಅತ್ತಿಯಾದನ ಅತ್ತಿವಿತ್ತ-ಅತ್ತಾ ತತ್ತಾ ಪನನಂಮಾಡಿದ, ಅತ್ತಾ-ಅಚಾರ್ಯನಂತೆ ಉಪಕಾರಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀ-ನೀನು, ಶೆಯ್ವನ-ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು, ಅಡಿಯೇ-ದಾಸನಾದ ನಾನು, ಅತ್ತಿಯೇನೇ-ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾರೆನಲ್ಲವೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಸ್ವಾಮಿ! ನೈವ ಸಮೋಽಧಿಕೋಽಸಿ ಚ ತನಶ್ರೀಕಾಸಿ ಮಾಯಾನುಯೋ ಜಾತಶ್ವಾಸಿ ಸಜಾತಿರೇವ ಸಕಲೈರಾತ್ಮಾಽಸಿ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾಮ್ |

ಮಾತಾ ಮೇಽಸಿ ಪಿತಾ ಚ ಮೇ ಗುರುರಸಾವಜ್ಞಾ ತಸಂತಿಕ್ಷಕ-

ಸ್ವಂ ನಃ ಫಾಸಿ ಮಹೋಪಕಾರವಿರತೋ! ನೋ ವೇದ್ಮಿ ಕೃತ್ಯಾನಿ ತೇ ||

ತಾ|| (ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ ಅನನ್ತರ-ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಮಾಡಿದ ಮಹೋಪಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಅವನನ್ನೇ ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಪೇಳುತ್ತಾರೆ)- ನಿನ್ನಮಾಧ್ಯಧಿಕನಾದ ಅತ್ಯಾತ್ಮರೈಚ್ಛಿತನಾಗಿಯೂ, ಸಕಲವಸ್ತು ಸಜಾತೀಯ ನಾಗಿ ಅವುಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಧಾರಕನಾಗಿಯೂ, ನನಗೆ ತಾಯಿಯಂತೆ ಪ್ರಿಯಪರನಾಗಿಯೂ, ತಂದೆಯಂತೆ ಹಿತಪರನಾಗಿಯೂ, ಅಚಾರ್ಯನಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕ ನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ನೀನು ಮಾಡಿರುವ ಮಹೋಪಕಾರಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ದಾಸನಾದ ನಾನು ಶಕ್ತನಲ್ಲವಷ್ಟೆ. (ನೀನು ಮಾಡಿದ ಮಹೋಪಕಾರಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತಗಳೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೩) ಅತೀಯಾತ್ಮಕಾಲ್ಪತೃಘ್ನೇ ಯದಿಮೈಕ್ಯಣನ್ಬುಶೆಯ್ವಿತ್ತು,
ಅತೀಯಾ ಮಾಮಾಯುತ್ಪಡಿಯೈನ್ಯೈ ವೈತ್ತಾಯಾಲ,
ಅತೀಯಾನ್ಮೈಕ್ಯ ಅಳಾ ಮ್ ನಿಲನ್ಮಾವಲಿಮೂವಡಿಯೈನ್ಬು,
ಅತೀಯಾನ್ಮೈ ವೈತ್ತಾಯೈವದಾವಿ ಯುಳ್ಳಕಲನ್ಬೇ.

ಪ್ರ|| ಅತ್ತಿಯಾನ್ಮೈ-ಮೋಪಪಡಿಸಿ, ಕುರಳಾಯ್-ಮಾಮನನಾಗಿ “ನಿಲಮ್ ಮಾನಲಿ ಮೂವಡಿ” ಎಂದೂ- (“ಎಲೈ ಮಹಾಬಲಿಯೇ! ಮೂರಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು

ಕೊಡು" ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ] (ಎಳೇ ನೋಗುವಿನಂತೆ) " ಭೂಮಿ, ಮಹಾಬಲಿ, ಮೂರಡಿ"—ಎಂದು (ಅನನ್ವಿತವಾಗಿಯೂ ಅಸಮಾಪ್ತವಾಗಿಯೂ) ಹೇಳಿ, ಅತ್ತಿಯಾವೈ—(ಇವನು ಈಶ್ವರನು, ನಿನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಅವನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ) ನಿನ್ನ ಕಪಟಗುಣವನ್ನು ಮರೆಸಿಕೊಂಡು, ವಂಚಿತಾಯ್—ವಂಚಿಸಿದೆ. ಎನದಾವಿಯುಳ್ ಕಲನ್ನು—ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಅತ್ತಿಯಾ—ಅಜ್ಞಾನವರ್ಧಕವಾದ, ಮಾಮಾಯತ್ತು—ಮಹಾ ಮಾಯಾಸಂಸಾರಪಾಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ, ಅಡಿಯೇನೈ—ದಾಸನಾದ ನನ್ನನ್ನು, ಅತ್ತಿಯಾಕಾಲ್ಪತ್ತಿಲೇ—ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾಪ್ತಕಾಲದಲ್ಲೇ, ಅಡಿಮೈಕ್ಕಣ್—ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಅನ್ನುಲೆಯ್ವಿತ್ತುವೈತ್ತಾಯ್—ಆದರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಇರುತ್ತೀಯೆ. ಆಲ್—ಆಶ್ಚರ್ಯ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ವೇಷಾದ್ಯಮನ ಏವ ಸುಂದರವಟುಸ್ತ್ವಂ ಭೂರ್ಬಲೇ! ತ್ರಿಕ್ರಮೇ
ತ್ಯೇವಂ ವಜ್ಜಾಕ ಏವ ಮೋಹಜನಕೋ ವಿಷ್ಣೋ! ಮಯಾ ಸಜ್ಗತಃ |
ಮಾಯಾಸಂಸೃತಿನಾರ್ಥಮಗ್ನಮಪಿ ಮಾಂ ಜಿತ್ವಾ ಹರಾತ್ತೇ ಹರೇ!
ದಾಸ್ಯೇ(ನಿತ್ಯರತಂ ಕಿಲಾದ್ಯ ಕೃತವಾ! ಭಾತೀದಮತ್ಯದ್ಭುತಮ್ ||

ತಾ|| ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಬಾಲನಂತೆ ನೀನು ವಾಮನನಾಗಿ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಮೋಹಪಡಿಸಿ—“ಭೂಮಿ, ಮಹಾಬಲಿ, ಮೂರಡಿ”—ಎಂದು ಹೇಗೋ ಯಾಚ್ಛೆಯೆಂದೂ ಅದನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ನೀನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಸಂಸಾರಪಾಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನನಗೂ ನಿನ್ನ ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀಯೆ. ಇದು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವೆಂದು ಭಾವವು.

(೪) ಎನದಾವಿಯುಳ್ ಕಲನ್ನು ಪೆರುನಲ್ಲುದವಿ ಕೈಪ್ರಿನ್ಮಾಱು,
ಎನದಾವಿ ತನ್ನೊಳಿನ್ನೇನಿನಿ ಮಿಾಳ್ವದೆನ್ನದುಣ್ಡೇ,
ಎನದಾವಿ ಯಾವಿಯುಮ್ ನೀ ಪೊಳಿಲೇಱುಮುಣ್ಡ ವೆನ್ನಾಯ್,
ಎನದಾವಿಯಾರ್ ಯಾನಾರ್ ತನ್ನ ನೀ ಕೊಣ್ಣಾಕ್ಕಿನ್ನೆಯೇ.

ಪ್ರ|| ಪೊಳಿಲೇಱುಮ್ — ಸಪ್ತಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಉಣ್ಣು — ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿದ, ಎನ್ನಾಯ್—ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಎನದು ಅವಿಯುಳ್—ನನ್ನ ಆತ್ಮನೊಳಗೆ,

ಕಲನ್ನು-ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿದ, ನಲ್ಪೆರು ಉದವಿ-ಒಳ್ಳೆಯ ಮಹೋಪಕಾರಕ್ಕೆ, ಕೈಮಾಲ್ತು-ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವಾಗಿ, ಎನದು ಅವಿ-ನನ್ನ ಆತ್ಮನನ್ನು, ತನ್ನೊಡ್ಡನೇ- (ನಿನಗೆ) ಸಮರ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟೆನು. ಇನಿ-ಇನ್ನು ಮೇಲೆ, ಮಿಳ್ಳೆದು ಎನ್ನದು-ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರೋಣವೆಂಬುದು, ಉಂಡೇ-ಉಂಟೋ?-(ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ) ಎನದಾವಿ ಅವಿ ಯುಮ್-ನನ್ನ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಆತ್ಮನೂ, ನೀ-ನೀನೇ, ಎನದು ಅವಿಯಾರ್?-ನನ್ನ ಆತ್ಮಾ ಯಾರು? ಯಾರ್ ಆರ್-ನಾನು ಯಾರು? ತನ್ನನೀಯೇ-ಸ್ವಪ್ನಿಸಿದ ನೀನೇ, ಕೊಣ್ಣಾ ಕೈನೈ-ಪುನಃ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೀಯೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಾಥ! ತ್ವಂ ಜಠರೇ ಸಮಸ್ತಭುವನಾನ್ಯಾದೌ ಪ್ರವೇಶ್ಯ ಸ್ವಯಂ
ತ್ರಾತಾ ಮಾಮುಪಿ ರಕ್ಷಸೀತಿ ಕೃತವಿತ್ ಸ್ವಾತ್ಮಾರ್ಪಣಂ ಚಾಚರಮ್ |

ನ ಸ್ಯಾದಸ್ಯ ನಿವೃತ್ತಿರಾತ್ಮನ ಇಹ ತ್ವಂ ಭಾಸಿ ಚಾತ್ಮಾ ಮಮ !

* ಸ್ವಾತ್ಮಾ ಕೋ ಮಮ? ಕೋಽಸ್ಮತ್ಯಹಂ ? ಸ್ವಯಮಿಹ ಸ್ವೀಯಂ ಹಿ
ದಾತಾಽವ್ಯನೋಃ ||

ತಾ|| ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ನನ್ನ ಜೀವತತ್ತ್ವದೊಳಗೆ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಮಹೋಪಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣವನ್ನೇ (ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವಾಗಿ) ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟೆನು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವವು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರಲಾರದು. ಪರ್ಮಾ ಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ—ನನ್ನ ಆತ್ಮನು ಯಾರು? ನಾನು ಯಾರು? (ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಣ ಕರ್ತೃತ್ವವೂ ಇಲ್ಲ; ನನ್ನ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಕರ್ಮತ್ವವೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ನಿನಗೆ ಸೇರಿದುದೇ.) ನಿನ್ನ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ನೀನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೀಯೆ. (ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ) ಅದುದರಿಂದ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(೫) ಇನಿ ಯಾರ್ ಘನಬ್ಜಿಳೇಲೆಡುಕ್ಕಲೆತ್ತಾದ ವೆನ್ನಾಯ್,
ಕನಿವಾರ್ ವಿಟ್ಟಿನ್ನೈಯೈ ಯೇಕ್ ಕಡಲ್ ಪಡಾ ವಮುದೇ,
ತನಿಯೇಕ್ ವಾಳ್ ಮುದಲೇ ಪೊಳ್ಳಿಲೇಱುಮೇನಮೊಟ್ಟಾಯ್,
ನುನಿಯಾರ್ ಕೋಟ್ಟಿಲ್ ಮೈತ್ತಾಯುನಪಾದಮ್ ತೇರ್ ನ್ನೇನೇ.

* ಆಳವನ್ನಾರ್—“ಮಮನಾಥಯದಸ್ತಿ.....ಅಥವಾ ಕಿಂ ನು ಸಮರ್ಪಯಾಮಿತೇ”—ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದ ಅರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರ|| ಯಾರ್-ಎಂತಹ ಮಹನೀಯರ, ಜ್ಞಾನಬ್ಬಳಾಲ್ - ಜ್ಞಾನವಿಶೇಷ
ಗಳಿಂದಲೂ, ಎಡುಕ್ಕಲ್ ಎಗಾದ-ಗ್ರಾಹ್ಯನಲ್ಲದ, (ಗ್ರಹಿಸಲಶಕ್ಯನಾದ), ಎನ್ನಾಯ್
ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಕನಿವಾರ್-(ನಿನ್ನಲ್ಲಿ) ಪಕ್ಕಹೃದಯರಾದವರಿಗೆ, ವೀಟ್ಟಿನ್ನಮೇ-
ಮೋಕ್ಷನನ್ನಸ್ವರೂಪನೇ, ಎಫ ಕಡಲ್ ಪಡಾ ಅಮುದೇ-ನನ್ನ ಸಮುದ್ರಸ್ಪರ್ಶ
ವಿಲ್ಲದ ಅವೃತವೇ ! (ಅಪ್ರಾಕೃತನಾದ ಅವೃತವೇ !), ತನಿಯೇ-(ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ
ಅನ್ವಯವಿಲ್ಲದೆ) ನಿವೃತ್ತನಾಗಿ ಏಕಾಕಿಯಾದ ನನ್ನ, ವಾಱ್-(ನಿನ್ನ ಅನುಭವರೂಪ
ವಾದ) ಬಾಳಿಗೆ, ಮುದಲೇ-ಮೂಲಭೂತನೇ, ಪೊಱ್ಪಿಲೇಱುಮ್-ಸಪ್ತದ್ವೀಪಯುಕ್ತ
ವಾದ ಜಗದಣ್ಣವನ್ನು, ಒಪ್ಪಿ ಏನಮಾಯ್-ಒಂದು ವರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ, ನುನಿ
ಯಾರ್ ಕೋಟ್ಟಿಲ್-ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿ, ವೈತ್ತಯ್-ಮಡಗದವನೇ, ಇನಿ
-ಇನ್ನು ಮೇಲೆ, ಉನಪಾದಮ್-ನಿನ್ನ ಪಾದವನ್ನೇ, ಶೇರ್ ನ್ದೇನೇ-ಸೇರಿದೆನಷ್ಟೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಜ್ಞಾನಾಧಿಕೃತಯುತೈರನಾಶ್ರಿತಗಣೈರ್ನ ಪ್ರಾಪ್ಯಸೇ ತ್ವಂ ವಿಭೋ !
ಭಕ್ತಾನಾಂ ಸ್ವಯಮೇವ ಮೋಕ್ಷಸುಖರೂಪೋಽಸೀಹ ದಿವ್ಯಾಮೃತ ! |
ವ್ಯಾಮೃತೋ ಭವವಾರಿಧೇರಹಮಹೋ ! ತ್ವಂ ಚಾದಿರುತ್ತಾರಕೋ !
ವಾರಾಹೋಽಸಿ ಜಗದ್ಧರಸ್ತ್ವದಶನೇನಾಹಂ ತ್ವದಬ್ಜೋ ಶ್ರಿತಃ ||

ತಾ|| ಅನಾಶ್ರಿತರಾದ ಎಂತಹ ಪ್ರಾಜ್ಞರ ಜ್ಞಾನಗಳಿಗೂ ಗೋಚರನಾಗದ
ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಭಕ್ತರಿಗೆ ನೀನೇ ಮೋಕ್ಷಸುಖರೂಪನಾಗಿ ದಿವ್ಯಾಮೃತ
ಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುತ್ತೀಯೆ. ಸಂಸಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾಗಿರುವ ನನಗೆ ನೀನೇ ಉತ್ತಾ
ರಕನಾಗಿರುತ್ತೀಯೆ. ವರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ ಸಕಲ ಜಗದಣ್ಣವನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಕೊಂಬಿ
ನಿಂದ ಎತ್ತಿ ರಕ್ಷಿಸಿ ಇರುತ್ತೀಯೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನೇ ನಾನು
ಸೇರಿರುತ್ತೇನೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಷ್ಟೆ.

(೬-) ಶೇರ್ ನ್ದಾರ್ ತೀವಿನೈಕಳ್ಳರುನಣ್ಣಾ ಪಿ ತ್ತಿಣ್ಣದಿಯೈ,
ತೀರ್ ನ್ದಾರ್ ತಮ್ಮನತ್ತು ಪ್ಪಿರಿಯಾದವರುಯಿರೈ,
ಶೋರ್ ನ್ದೇ ಪೋಕಲ್ ಕೋಡಾ ಚ್ಚುಡರೈ ಯರಕ್ಕಿಯೈ, ಮೂ
ಕ್ಕೀರ್ ನ್ದಾಯೈ, ಅಡಿಯೇನಡೈನೈನ್ಮದಲ್ ಮುನ್ನುಮೇ.

ಪ್ರ|| ಶೇರ್ ನ್ದಾರ್-(ನಿನ್ನನ್ನು) ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರ, ತೀವಿನೈಕಳ್ಳು - ಕೂರ
ವಾದ ಪಾಪಗಳಿಗೆ, ಅರುನಚ್ಚೈ-ದುಸ್ಸಹವಾದ ಏಷವಾಗಯೂ, ತೀರ್ ಮದಿಯೈ-

ದೃಢವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವರೂಪ (ಅದಕ್ಕೆ ಜನಕ) ನಾಗಿಯೂ, ತೀರ್‌ನ್ದಾರ್‌ತಮ್-ಅ
ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರ, ಮನಸ್ತು-ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಪಿರಿಯಾದು-ಬಿಡದೆ, ಅವರ್ ಉಯಿರೈ
-ಅವರ ಆತ್ಮವಸ್ತುವಾಗಿಯೂ, ಶೋರನ್ದೀ-ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಪೋಕಲ್‌ಕೊಡಾ-
ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡುವ, ಶುಡರೈ-ತೇಜಸ್ವಾಗಿಯೂ (ಇರುವ), ಅರಕ್ಕಿಯೈ-ರಾಕ್ಷಸಿ
ಯಾದ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯನ್ನು, ಮೂಕ್ಕೀರ್‌ನ್ದಾಯೈ - ನಾಸಿಕಾಚ್ಚೀದಮಾಡಿ ಭಂಗ
ಪಡಿಸಿದ ನಿನ್ನನ್ನು, ಅಡಿಯೇ-ನಿನಗೆ ದಾಸನಾದ ನಾನು, ಮುದಲ್ ಮುನ್ನಮೇ-
ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ, ಅಡೈಂದೇನೇ-ಹೊಂದಿದೆನಲ್ಲವೇ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಪಾಪಧ್ವಂಸಕರೋಽಸಿ ಸಂಶ್ರಿತವತಾಂ ದಿವ್ಯಾಂ ಮತಿಂ ಪ್ರಾಪಯತ್
ತ್ವಂ ವಿಶ್ಲೇಷವಿವರ್ಜಿತಃ ಕಿಲ ಸದಾಽನನ್ಯಾತ್ ಕರೋಷ್ಯೇವ ತಾತ್ |
ತೇಜೋರೂಪಧರತ್ವ ತಾಮಸರುಚಿಂ ಸರ್ವಾಂ ಪ್ರಹತ್ಯ ಸ್ವಯಂ
ಕ್ರೂರಾಂ ಶೂರ್ಪಣಖಾಮಿವಾಸಿ ಭಗವತ್ | ಪಾಕ್ ತ್ವಾಮಹಂ ಸಂಶ್ರಿತಃ ||

ತಾ|| ಆಶ್ರಿತರ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ವಂಸಪಡಿಸಿ, ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಂಟು
ಮಾಡುತ್ತ, ಅವರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಅವರು
ಅನನ್ಯಾಶ್ರಯರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ತೇಜೋನಿಧಿಯಾಗಿಯೂ, ಶೂರ್ಪಣಖಾ
ನಾಸಿಕಾಚ್ಚೀದವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ತಾಮಸ ರುಚಿಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವವನಾಗಿಯೂ
ಇರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಮೊದಲೇ
ಆಶ್ರಯಿಸಿದೆನಲ್ಲವೇ !

(೭) ಮುನ್ನಲ್ ಯಾಚ್ ವಯಿಲ್ ನೂಲ್ ನರಮ್ಪಿಳ್

ಮುದಿರ್ ಶುಮೈಯೇ,

ಪನ್ನಲಾರ್ ಪಯಿಲುಮ್ ಪರನೇ ಪವಿತ್ತಿರನೇ,

ಕನ್ನಲೇ ಯಮುದೇ ಕಾರ್ಮುಕಿಲೇ ಯೇಕ್ ಕಣ್ಣಾ,

ನಿನ್ನಲಾಲಿಲೇಕ್ ಕಾಣೆನ್ನೈ ನೀ ಕುಟಿಕ್ಕೊಳ್ಳೇ.

ಪ್ರ || ಮು-ಅನಾದಿಯಾದ, ನಲ್-ಏಲಕ್ಷಣವಾದ, ಯಾ-ವೀಣೆಯು,
ವಯಿಲ್-ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ, ನೂಲ್-ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಗುಣವಾದ, ನರಮ್ಪಿಲ್-ತಂತಿಯಲ್ಲಿ
ಹುಟ್ಟಿ, ಮುದಿರ್-ಮೇಲೆವ್ಯಾಪಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಭೋಗ್ಯವಾದ, ಶುಮೈಯೇ-ಗಾನರಸವೇ
(ಗಾನದ ರಸದಂತೆ ಭೋಗ್ಯನಾಗಿರುವವನೇ), ಪಲ್-ಅನೇಕ, ನಲ್ಲಾರ್-ಸದ್ಗುಣ

ಶಾಲೆಗಳು, ಪಯಿಲುಮ್-ನಿತ್ಯಾನುಭವಮಾಡುವ, ಪರನೇ-ಪರಮಪುರುಷನೇ, ಪವಿ
ತ್ತಿರನೇ-ಪರಿಶುದ್ಧನೇ, ಕನ್ನಲೇ-ಕಬ್ಬಿನ ರಸದಂತೆ ಭೋಗ್ಯನಾದವನೇ, ಅಮುದೇ-
ಅಮೃತಸ್ವರೂಪನೇ, ಕಾರ್ಮುಕ್ತಲೇ-ವರ್ಷಯತುವಿನ ಮೇಘವೇ, ಎಕಣ್ಣಾ-
ನನ್ನ ಕೃಷ್ಣನೇ, ನೀ ಅಲ್ಲಾಲ್-ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇಲೇಕಾಣ್-(ನನಗೆ ಧಾರಕವು)
ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಎನ್ನೊ-ನನ್ನನ್ನು, ನೀಕುಲಿಕೊಳ್-ನೀನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪೂರ್ವಂ ಸಾಧು ಸುಗೀತವಾದ್ಯರಸಿಕೈರ್ಗಾನಾಂ ಮೃತಂ ದಾಪಯತ್
ಭಕ್ತಾನಾಂ ಪರಮೋಽಸ್ತಿ ಸೇವ್ಯತಮ ಏವಾಹೋ! ಪವಿತ್ರೋ ಭವಾತ್ |
ತ್ವಂ ಭಾಸೀಕ್ಷುರಸೋಽಮೃತಂ ಚ ಜಲದೋ ನೀಲೋ ಮಮಾಸಿ ಪ್ರಭುಃ |
ಕೃಷ್ಣ! ತ್ವಾಂತುವಿನಾನ ಜೀವಿತಧರಸ್ಸ್ಯಾಂ! ತ್ವಂ ವೃಣು ಶ್ರೀಶ ಮಾಮ್ ||

ತಾ|| ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ದಿವ್ಯತಮವಾದ ವೀಣಾಗಾನದ ರಸದಂತೆ ಭೋಗ್ಯ
ನಾಗಿಯೂ, ಭಕ್ತರಾದ ಸಜ್ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಿತ್ಯಾನುಭಾವ್ಯನಾದ ಪರಮಪುರುಷ
ನಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿಯೂ, ಇಕ್ಷುರಸಾಮೃತಾದಿ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿಯೂ,
ವರ್ಷತು ಮೇಘದಂತೆ ಧಾರಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನ್ನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ! ನಿನ್ನನ್ನು
ಬಿಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಯಾರೂ ಧಾರಕರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು
ಕೈಬಿಡದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

(೮) ಕುಟಿಕೊಳ್ ಘನಬ್ರಿಳಾಲೆನ್ನೆ ಯೂಡಿ ತೆಯ್ ತವಮುಕ್,
ಕಿಟಿಕೊಣ್ಣಿಪ್ಪಿಪ್ಪೇ ತಿಲನಾಳಿಲೆಯ್ ದಿನಕ್ ಯಾಕ್,
ಉಟಿಕೊಣ್ಣಿ ವೆಣ್ಣೆಯ್ ಪಾಲೊಳಿತ್ತುಣ್ಣು ಮಮ್ಮಾಕ್ ಪಿಕ್,
ನೆಟಿಕೊಣ್ಣಿ ನೆಣ್ಣನಾಯ್ ಪಿಪಿವಿ ತ್ತುಯರ್ ಕಡಿನೇ.

ಪ್ರ|| ಉತ್ತಿ-ಉರಿಯಮೇಲೆ, ಕೊಣ್ಣ-ಇಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದ, ವೆಣ್ಣೆಯ್-ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು
ಪಾಲ್-ಪಾಲನ್ನೂ, ಒಳಿತ್ತು-ಮರೆಸಿಕೊಂಡು, ಉಣ್ಣುಮ್-ಭಕ್ಷಿಸುವ ಅಮ್ಮಾ-
ಸ್ವಾಮಿಯ, ಪಿ-ಹಿಂದೆಯೇ, ನೆಟಿಕೊಣ್ಣ-ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಹೋಗುವ, ನೆಂಜ
ನಾಯ್-ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಪಿಪಿವಿತ್ತುಯರ್ - ಜನ್ಮವ್ರಯುಕ್ತವಾದ ದುಃಖ
ಗಳನ್ನು, ಕಡಿನು-ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಕುಟಿಕೊಳ್-(ಕರ್ಮಯೋಗಸಹಕೃತ) ಯಮನಿಯ
ಮಾದಿಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಾದ, ಘನಬ್ರಿಳಾಲ್-ವೇದನ ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನಾದಿರೂಪ
ಜ್ಞಾನಯೋಗಗಳಿಂದ, ಎನ್ನೆಊಳ್-ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ತೆಯ್-ಮಾಡ

ಲ್ಪಟ್ಟ, ತವಮುಮ್-ಭಕ್ತಿಯೋಗದಿಂದ ಜನ್ಮವಾದ ತಪಃ ಫಲವನ್ನು, ಕಿತ್ತಿಕೊಟ್ಟು
-ಭಗವತ್ಕೃಪಾರೂಪವಾದ ಉಪಾಯದಿಂದ, ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ-ಈಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ, ಶಿಲ
ನಾಳಲ್-ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ, ಯಾ-ನಾನು, ಎಯದಿರ್ನ-ಪಡೆದೆನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶಿಷ್ಯಸ್ಥಾಂ ನವನೀತದುಗ್ಧಸರಣಿಂ ಸರ್ವಾಂ ಚ ಭುಕ್ತ್ವಾ ರಹ-
ಸ್ಯೈವ ತ್ವಂ ಮಮ ನಾಯಕೋಽಸಿ ಭಗವತ್! ಪಾಪಾನ್ಯಹಂ ಖಣ್ಮಯಃ |
ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಯುತೈಸ್ತಪೋಬಲಮಹಾಭಾಗ್ಯೈವ ಲಭ್ಯಾಂ ಗತಿಂ
ದಿವ್ಯಾಂ ತಾಂ ಚಿರಕಾಲತೋಽಪಿ ಸಹಸೈವಾಹಂ ಗತೋಽಸ್ಯಾಂ ಜನೌ ||

ತಾ|| ಉರಿಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಬೆಣ್ಣೆ, ಹಾಲು ಮುಂತಾದುದನ್ನು ಚೌರೈ
ದಿಂದ ಭಕ್ಷಿಸುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಆಶ್ರಯಿ
ಸುತ್ತ ಜನ್ಮದುಃಖರಹಿತನಾಗಿ, ಕರ್ಮಯೋಗ ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಸಹಕೃತವಾದ ಭಕ್ತಿ
ಯೋಗದಿಂದ ಚಿರಕಾಲ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಭಗವದನುಭವರೂಪವಾದ ತಪಃಫಲವನ್ನು
ನಾನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ಕೃಪೆಯಿಂದಲೇ ಪಡೆದೆನು.
(ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಇಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಇಂತಹ ಫಲವು ಭಗವತ್ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತ
ವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವವು.)

(೯) ಕಡಿವಾರ್ ತಣ್ಣಿವರ್ ತುಜಾಯ್ ಕಣ್ಣಿಕ್ ವಿಣ್ಣಿವರ್
ಪೆರುಮಾಕ್,

ಪಡಿವಾನಮಿಱ್ನ ಪರಮುಕ್ ಪವಿತ್ತಿರ್ಕ್ ಶೀರ್,

ಶೆಡಿಯಾರ್ ನೋಯ್ಕಳ್ ಕೆಡ ಪ್ಪಡಿನ್ದು ಕುಡೈನ್ದಾಡಿ,

ಅಡಿಯೇಕ್ ವಾಯ್‌ಮೆಡುತ್ತು ಪ್ಪರುಕಿ ಕಳಿತ್ತೇನೇ.

ಪ್ರ|| ಕಡಿ-ಪರಿಮಳವು, ವಾರ್-ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಿರುವ, ತಣ್ ಅಮ್ ತುಜಾಯ್-
ತೀತಳವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ,
ಕಣ್ಣಿ-ಕೃಷ್ಣನೂ, ವಿಣ್ಣಿವರ್ ಪೆರುಮಾ-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನೂ,
ವಾನಮ್-ಪರಮಪದದಲ್ಲಿಯೂ, ಪಡಿಱ್ನ-ತನಗೆ ಸಮಾನರಿಲ್ಲದೆ, ಪರಮ-
ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ಪವಿತ್ತಿರ್ಕ್-ಸರ್ವಪಾವನನೂ, (ಆದ ಭಗವಂತನು—) ಶೀರ್-
ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಲ್ಲಿ (ಗುಣಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ), ಶೆಡಿ ಆರ್-ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿ ದೊಡ್ಡ
ಪೊದರಿನಂತಿರುವ, ನೋಯ್ ಕಳ್-ಸಂಸಾರವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಕೆಡ-ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ,

ಪಡಿಸು-ಸಮಾಪಿಸಿ, ಕುಡೈನ್ನು-ಇಳಿದು ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಅಡಿ-ಮುಳುಗಿ ಅಡಿ ಕೊಂಡು, ಅಡಿಯೇ - ದಾಸನಾದ ನಾನು, ವಾಯ್‌ನುಡುತ್ತ-ಬಾಯಿ ತುಂಬುವಂತೆ, ಪರುಕಿ-ಪಾನಮಾಡಿ, ಕಳಿತ್ತೇ-ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಬಿಭ್ರಾಣಸ್ಯ ಸುಗಂಧವಾಹಿತುಳಸೀಮಾಲಾಂ ಚ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ವೈ
ಸೂರಿಣಾಮಹಿ ನಾಯಕಸ್ಯ ಪರಮಸ್ಯಾಹಂ ಪವಿತ್ರಸ್ಯ ಚ |
ಕಲ್ಯಾಣೇಷು ಗುಣೇಷು ಮಗ್ನಹೃದಯಃ ಪಾಪಾಽಪ್ಹಿಸಂಶೋಷಕ-
ಸ್ಸರ್ವತ್ರಾಪಿ ಭೃತಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸುಗುಣಾನಾಪೀಯ ಮೋದೇತನಾಮ್ ||

ತಾ|| ದಿವ್ಯಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ನಿತ್ಯಸೂರಿಶ್ವರನಾಗಿ ನಿಶ್ಚಮಾಭ್ಯಾಧಿಕನಾಗಿಯೂ (ಪರಮಪುರುಷನಾಗಿಯೂ) ಸರ್ವಪಾನನನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಮೃತಾಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ (ಸಂಸಾರವ್ಯಾಧಿನಾಶಕನಾಗಿ) ಬಾಯಿತುಂಬ ಆ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಮೃತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿ ಪರಮಾನಂದಭರಿತನಾದೆನು.

(೧೦) ಕಳಿಪ್ಪುಮ್ ಕವರ್ಪುಮ್ ಪ್ಪಿಱಪ್ಪು ಪ್ಪಿಣಿ ಮೂಪ್ಪು
ಅಪ್ಪುಮ್,
ಒಳಿಕ್ಕೊಣ್ಣ ಶೋದಿಯುಮಾಯುಡ್ ಕೂಡುವದೆಷ್ಟುಕೋಲೋ,
ತುಳಿಕ್ಕಿಣ್ಣ ವಾನಿನ್ನಿಲಮ್ ಶುಡರಾಱಿಶಬ್ಬೇಂದಿ,
ಅಳಿಕ್ಕಿಣ್ಣ ಮಾಯಪ್ಪಿರಾನಡಿಯಾರ್‌ಕಳ್ ಕುಠಾಱ್ಪಿಳ್ಳೆಯೇ.

ಪ್ರ|| ಕಳಿಪ್ಪುಮ್-ವಿಷಯಲಾಭದಿಂದಂಟಾದ ಸನ್ನೋಷವೂ, ಕವರ್ಪುಮ್-ಅಲಾಭದಿಂದಂಟಾದ ದುಃಖವೂ, ಅಪ್ಪುಮ್-ಹೋಗಿ, ಪಿಱಪ್ಪು ಪ್ಪಿಣಿ ಮೂಪ್ಪು ಇಱಪ್ಪು ಅಪ್ಪುಮ್-ಜನ್ಮವ್ಯಾಧಿ ಜರಾಮರಣಗಳೂ ಹೋಗಿ, ಒಳಿಕ್ಕೊಣ್ಣ-ಜ್ಞಾನಾತಿಶೋಧಿ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕವಾದ, ಶೋದಿಯುಮಾಯ್-ತೇಜೋಮಯ ವಿಗ್ರಹಯುಕ್ತರಾಗಿ, (ನಾವು) ತುಳಿಕ್ಕಿಣ್ಣ-ವರ್ಷಿಸುವ, ವಾ - ಆಕಾಶವನ್ನೂ, ಇ ನಿಲಮ್-ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ, ಶುಡರ್ - ತೇಜೋವಿಶಿಷ್ಟವಾದ, ಅಱ್ಪಿ-ಚಕ್ರವನ್ನೂ, ಶಬ್ಬು-ಶಂಖವನ್ನೂ, ಎಂದಿ-ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಳಿಕ್ಕಿಣ್ಣ-ರಕ್ಷಿಸುವ, ಮಾಯಪ್ಪಿರಾ-ಮಹೋಪಕಾರಕನ, ಅಡಿಯಾರ್‌ಕಳ್-ನಿತ್ಯದಾಸ್ಯವುಳ್ಳ ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳ,

ಕುಶಾಬ್ಜ ಕೈ-ಸಮೂಹಗಳನ್ನು, ಉಡಕೊಡುವದು-ಚೆನ್ನಾಗಿ (ವಿಶ್ಲೇಷವಿಲ್ಲದಂತೆ) ಕೂಡಿ ಇರೋಣವು, ಎಷ್ಟುಕೋಲೋ-ಯಾವಾಗಲೋ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಉತ್ಸಾಹಂ ಚ ವಿನಾದಮಪ್ಯಹಮಹೋ ! ದೂರೇ ವಿಹಾಯ ತ್ಯಜ್ಞ
ಜನ್ಮವ್ಯಾಧಿಜರಾಮೃತೇಶ್ವಮಹಸಾಂ ಜ್ಯೋತಿಃ ಪರಂ ಶಾಶ್ವತಮ್ |
ಸ್ವರ್ಲೋಕಂ ಧರಣೀಂ ಚ ಪಾತುಮನಿತಂ ಶ್ರೀಶಬ್ಜಚಕ್ರಾನ್ವಿತಂ
ದೇವಂ ತಂ ಭಜತಾಂ ಕದಾ ಮಮಹತಾಂ ಗೋಷ್ಠೀಮುಪೈಮಿ ಸ್ವಯಮ್?||

ತಾ|| ಏಷಮಲಾಭಾಲಾಭಗಳೆಂದುಂಟಾದ ಹರ್ಷವಿನಾದಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಜನ್ಮ
ವ್ಯಾಧಿ ಜರಾಮರಣರಹಿತರಾಗಿ, ದಿವ್ಯತೇಜೋಮಯರಾಗಿ ನಾವು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ
ನಾದ ಶಂಖಚಕ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ದ್ಯುಲೋಕ - ಭೂಲೋಕರಕ್ಷಕನಾಗಿರುವ ಮಹಾ
ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಭಜಿಸುತ್ತಿರುವ ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ (ನಿತ್ಯ
ವಾಸವೆನಿಸುವ) ಆನಂದಿಸುವ ಕಾಲವು ಎಂದಿಗೆ ಬರುವುದೋ !—ಎಂದು ಅನ್ತಹ
ಸಮಯವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೧೧) ಕುಶಾಬ್ಜಳ್ ಪೇರರಕ್ಕಣ್ ಕುಲಮ್‌ವೀಯ ಮುನಿನ್ದವನೈ,
ಕುಶಾಬ್ಜಳ್ ತೇಕುರುಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕೋಪಣ್ ತರಿನ್ದುರೈತ್ತಂ,
ಕುಶಾಬ್ಜಳ್‌ಳಾಯಿರತ್ತುಳ್ಳಿವೈ ಪತ್ತುಮುಡಣ್ ಪಾಡಿ,
ಕುಶಾಬ್ಜಿಳ್‌ಳಾಯಡಿಯಿರುಡಣ್ ಕೂಡಿ ನಿಷ್ಟಾಡುಮಿನೇ.

ಪ್ರ|| ಕುಶಾಮ್‌ಕೋಳ್-(ರಾಕ್ಷಸರ) ಸಂಘಗಳುಳ್ಳ, ಪೇರ್ ಅರಕ್ಕಣ್-ಮಹಾ
ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ರಾವಣನ, ಕುಲಮ್-ಕುಲವೆಲ್ಲಾ, ವೀಯ-ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ,
ಮುನಿನ್ದವನೈ-ರೋಷಾವಿಷ್ಣನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು, ಕುಶಾಮ್‌ಕೋಳ್-(ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣ
ವರ) ಗುಂಪುಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದ, ತೇ ಕುರುಕೂರ್-ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯ ನಿರ್ವಾ
ಹಕರಾದ, ಶಡಕೋಪಣ್-ನಮ್ಮಾಪ್ಪರು, ತರಿನ್ದು-ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಉರೈತ್ತಂ-ಹೇಳಿದ,
ಕುಶಾಮ್‌ಕೋಳ್-(ದಶಕಗಳೆಂಬ) ಪದ್ಯಸಮೂಹಗಳುಳ್ಳ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್-ಸಹಸ್ರ
ಪದ್ಯಗಳೊಳು, ಇವೈಪತ್ತುಮ್-ಈ ಹತ್ತುಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ಉಡಣ್-ಅರ್ಪಣೆಹೊಡನೆ,
ಪಾಡಿ-ಗಾನಮಾಡಿ, ಕುಶಾಬ್ಜಿಳ್‌ಳಾಯ್-ಅನೇಕ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ, ಅಡಿಯಿರುಡಣ್-
ದಾಸಭೂತರಾದವರೊಡನೆ, ಕೂಡಿ-ಸೇರಿ, ನಿಷ್ಟು-ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಿಂತು, ಅಡುಮಿಣ್-
ನರ್ತನಮಾಡಿರಿ.

ಸಜ್ಜಾಭೂತನಿಕಾಚರಾಧಿಪಕುಲಚ್ಛೇದಾಯ ರೋಷಾನ್ವಿತಂ
ದೇವಂ ಸಜ್ಜನಬೃನ್ದವನ್ದ್ಯಕುರುಕಾಧೀಶತ್ಯಾರಾಮುನಿಃ |
ಸೋತುಂ ಚಾಹ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಸರಣಿಂ ದಿವ್ಯಾಂ ಸುಬನ್ಧಾವಳೀಂ
ತತ್ರೇದಂ ದಶಕನ್ನು ಭಕ್ತನಿವಹೈಸ್ಸಜ್ಜಾತ್ಯ ಭೋ! ನೃತ್ಯತ ||

ತಾ|| ಸಂಘೀಭೂತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ರಾವಣನ ಕುಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ
ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುವಷ್ಟು ರೋಷಾನ್ವಿತನಾದ (ಶ್ರೀರಾಮರೂಪಿಯಾದ) ಭಗವಂತ
ನನ್ನು ಸೋತ್ರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶರಾರಾಮನಿವರೈರು ರಚಿಸಿದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯ
ಗಳೊಳಗೆ ಈ ದಶಕವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥ-ಸಹಿತ ಅನುಸಂಧಿಸುತ್ತ ಗಾನಮಾಡಿ,
ಭಕ್ತಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರಿ (ಆನಂದದಿಂದ) ನರ್ತನಮಾಡಿರಿ.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

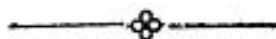
ಅಂತಸ್ಥ ಸರ್ವರಸಮನ್ಬುಜಲೋಚನಸ್ಯ
ಸಂಯೋಗರೂಪಮವಗಾಹ್ಯ ಸುಖಾಮೃತಾಬ್ಧಿಮ್ |
ತದ್ವೇಶಿಕಪ್ರಥಮಸೂರಿಗಣೈಃ ಕದಾ ಸ್ಯಾತ್
ಸಜ್ಜೋ ಮಮೇತ್ಯಕಥಯತ್ಸ ಮುನಿಸ್ತೃತೀಯೇ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಚಿತ್ರಾಸ್ವಾದಾನುಭೂತಿಂ ಪ್ರಿಯಮುಪಕೃತಿಭಿರ್ದಾ ಸ್ಯಸಾರಸ್ಯಹೇತುಂ
ಸ್ವಾತ್ಮನ್ಯಾಸಾರ್ಹಕೃತ್ಯಂ ಭಜದವೃತರಸಂ ಭಕ್ತಚಿತ್ತೈಕಭೋಗ್ಯಮ್ |
ಸರ್ವಾಕ್ಷಪ್ರೀಣನಾರ್ಹಂ ಸಪದಿ ಬಹುಫಲಸ್ನೇಹಮಾಸ್ವಾದ್ಯಶೀಲಂ
ಸಭೈಸ್ಸಾಧ್ಯೈಸ್ಸಮೇತಂ ನಿರವಿಶದನಘೋಷನಿರ್ವೇಶಮೀಶಮ್ ||

(ಈ ತೃತೀಯದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶರಾರಾಮನಿವರೈರು ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷ
ರಸಾನುಭವವನ್ನು ಸರ್ವಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ಅವತಾರಚರಿತ್ರಾನುಸಂಧಾನದೊಡನೆ
ಮಾಡಿ ಅನನ್ದಾವೃತಮುಗ್ಧಮಗ್ನರಾಗಿ ಇಂತಹ ರಸಾನುಭವವನ್ನು ನಿತ್ಯವಾಗಿ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವಾಗ ಸೇರುವೆನೆಂದು
ಅಂತಹ ಸಮಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ—ಚತುರ್ಥದಶಕ.

(ಆಡಿಯಾಡಿ—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶಹಾರಿಯು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೋಹಾವೇಶವಂ ಪಡೆದಿರುವಲ್ಲಿ ಜನನಿಯ ವಚನಸರಣಿಷು ಅನುವದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.)

(೧) ಆಡಿಯಾಡಿ ಯಕಚ್ಚರೈನ್ನು, ಇಶೈ
ಪಾಡಿಪ್ಪಾಡಿ ಕ್ಕಣ್ಣೀರ್‌ಮಲೆಕಿ, ಯೆಬ್ಬಿಮ್
ನಾಡಿನಾಡಿ ನರಶಿಂಹವೆನ್ನು,
ನಾಡಿವಾಡುಮಿವ್ವಾಳ್ ನುದಲೇ.

ಪ್ರ|| ಇ-ಈ, ವಾಳ್‌ನುದಲೆ-ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಹಣೆಯುಳ್ಳವಳು (ನನ್ನ ಮಗಳು), ಆಡಿ ಆಡಿ-ಬಹುಕಾಲ ಆಡಿ, ಅಕಮ್‌ಕರೈನ್ನು-ಮನಸ್ಸುಕರಗಿ, ಇಶೈ-ಗಾನಸ್ವರದಲ್ಲಿ, ಪಾಡಿಪ್ಪಾಡಿ-(ತನ್ನ ವಿರಹವನ್ನು ಕುರಿತು) ಆರ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಡಿ ಹಾಡಿ, ಕಣ್ಣೀರ್‌ಮಲೆಕಿ - ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುತುಂಬಿ, ಎಬ್ಬಿಮ್ - ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ, ನಾಡಿನಾಡಿ - (ಅವನ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ) ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ, ನರಶಿಂಹವೆನ್ನು - (ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವಂತಹ) ನರಸಿಂಹನೇ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ, ನಾಡಿವಾಡುಮ್ - (ಬಾರದೆಪೋದುದರಿಂದ) ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಬಾಡಿ ಹೋಗುವಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಭಾಸ್ವಲ್ಲ ಲಾಟಲಲಿತಾ ತನಯಾ ಮಮೇಯಂ
ಭ್ರಾನ್ತಾ ಚರತ್ಯಹಹ ! ವಿದ್ರುತಚಿತ್ತಭಿತ್ತಿಃ |
ಗೀತಾನಿ ಗಾಯತಿ ತತೋ ಗಳಿತಾಶ್ರುಧಾರಾ
ಒಪ್ಯನ್ವಿಷ್ಯ ಶುಷ್ಯತಿ ವಿಭೋ! ನೃಹರೇ ! ಮಮೇತಿ ||

ತಾ|| ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಹಣೆಯುಳ್ಳ ಈ ನನ್ನ ಮಗಳು ಹೀಗೆ ವಿರಹ ವೇದನೆಯಿಂದ ಆಡಿ ಆಡಿ ಮನಸ್ಸುಕರಗಿ ಪ್ರಲಾಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ (ಗಾನಸ್ವರ ದಿಂದ ಹಾಡುತ್ತ) ಕಣ್ಣೀರುತುಂಬಿದ ದೃಷ್ಟಿಯೊಡನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅವನನ್ನೇ

ಹುಡುಕುತ್ತ - (ಸರ್ವತೋಮುಖನಾಗಿ ಆಪದ್ಭಿನ್ನವಾದ) ನರಸಿಂಹ !—ಎಂದು ಕೂಗಿ, ಅವನು ಬಾರದೆಹೋದುದರಿಂದ ಬಾಡಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

(೨) ವಾಣುದಲಿವೃದ್ಧವರಲ್, ಉಮ್ಮೈತ್ತಿ
ಕಾಣುಮಾಶೈಯುಳ್ ನೈಕ್ಕಿಣ್ಣಳ್, ವಿಱಲ್
ವಾಣನಾಯಿರಮ್ ತೋಳ್ ತುಣಿತ್ತೀರ್, ಉಮ್ಮೈ
ಕಾಣ ನೀರಿರಕ್ಕಮಿಲೀರೇ.

ಪ್ರ|| ವಾಳ್-ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ, ನುದಲ್-ಲಲಾಟದೇಶವುಳ್ಳ, ಇಮ್ಮಡ ವರಲ್-ಈ ನನ್ನ ಮುಗ್ಧಿಯಾದ ಕುಮಾರಿಯು, ಉಮ್ಮೈ-ನಿಮ್ಮನ್ನು, ಕಾಣುಮಾ ಶೈಯುಳ್ - ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಲ್ಲಿ, ನೈಕ್ಕಿಣ್ಣಳ್ - ತಿಥಿಲೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ವಿಱಲ್-ಬಹುಬಲಿಷ್ಠನಾದ, ವಾಣ-ಬಾಣನ, ಆಯಿರಮ್ ತೋಳ್ - ಸಹಸ್ರ ಬಾಹುಗಳನ್ನೂ, ತುಣಿತ್ತೀರ್-ಛೇದಿಸಿದವರೇ, ಉಮ್ಮೈ-ನಿಮ್ಮನ್ನು, ಕಾಣ-ಕಾಣಲು, ನೀರ್-ನೀವು, ಇರಕ್ಕಮಿಲೀರೇ-ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಯರಾಗಿರುತ್ತೀರಲ್ಲವೇ ! (ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಯರಾಗಿರಬಹುದೇ ?)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸೇಯಂ ಲಸನ್ಮುಖತಲಾ ಮಮ ಕೋಮಲಾಜ್ಞೇ
ತ್ವದ್ವರ್ತನಾಯ ವಿರಹಾದಿಹ ಭಾತಿ ಬಿನ್ನಾ |
ಬಾಣಾಸುರಸ್ಯ ತು ಸಹಸ್ರಭುಜಚ್ಛೇದೇವಂ
ಕಿಂ ನಿರ್ದಯೋಽಸಿ ? ತವ ದರ್ಶನಕಾಮಿನೀಯಮ್ ||

ತಾ|| ಈ ನನ್ನ ಮುಗ್ಧಿಯಾದ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ಬಿನ್ನೆಯಾಗಿ ಕೃಶನಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ, ಇವಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿರ್ದಯ ರಾಗಿರಬಹುದೇ? ಪ್ರತಿಕೂಲನಾದ ಬಾಣಾಸುರನ ಸಹಸ್ರಬಾಹುಚ್ಛೇದನವನ್ನಾಡಿದ ನೀವು ಅತ್ರಿತೆಯಾದ ಇವಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು.

(೩) ಇರಕ್ಕಮನತ್ತೋಡೆರಿಯಣೈ,
ಆರಕ್ಕಮೈಕ್ಕುಮೋಕ್ಕುಮಿವಳ್,
ಇರಕ್ಕಮೆಚ್ಚೀರಿದಕ್ಕೇಕ್ ಶೆಯ್ ಕೇಕ್,
ಆರಕ್ಕನಿಲಬ್ಬೈ ಶೆನ್ ಶೀರುಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ಇರಕ್ಕಮ್-ಕ್ಲೇಶೋತ್ತರನಾದ, ಮನತ್ತೋಡು - ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ, ಇವಳ್-ಇವಳು, ಅರಕ್ಕಮ್-ಅರಗೂ, ಮೈದುಕುಮ್ - ಮೇಣವೂ, ಎರಿಯಣ್ಣೆ ಒಕ್ಕುಮ್-ಬೆಂಕಿಯಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಕರಗುವಂತೆ (ತನ್ನ ನಡತೆಯೂ ಮೌಗ್ಧ್ಯವೂ ಹೋಗಿ) ಕರಗಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇರಕ್ಕಮೈರೀರ್ (ಇರಕ್ಕಮಿಲೀರ್) - ನೀವೋ ನಿರ್ದಯರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇದುಕ್ಕುರ್ - ಇದಕ್ಕಾಗಿ (ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ), ಅರಕ್ಕು-ರಾಕ್ಷಸನಾದ ರಾವಣನ, ಇಲಕ್ಕೈ - ಲಂಕಾನಗರವನ್ನು, ಶ್ರೇಣ್ಣೀರುಕ್ಕು - ನಾಶ ಪಡಿಸಿದ ನಿಮಗೆ, ಎ-ಏನನ್ನು, ಶೆಯ್ ಕೇ-ಮಾಡಲಿ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕ್ಲೇಶಾದಿಯಂ ಮನಸಿ ಹಂತ! ವಿಭಾತಿ ಚಾಗ್ನಿ
ಲಾಹ್ಲಾದಿವದ್ಧ್ರುತತನುರ್ಬತ! ನಿರ್ದಯೋಽಸಿ |
ಲಜ್ಜಾಂ ತು ರಾಕ್ಷಸಪುರಿಂ ನಿತರಾಂ ಪ್ರಣಾಶ್ಯ
ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಮಾ ಕಿಲ ಭವಾ! ಕಿಮು ತೇಽದ್ಯ ಕುರಾಮ್ ? ||

ತಾ|| ಬೆಂಕಿಯ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಅರಗೂ ಮೇಣವೂ ಕರಗಿಹೋಗುವಂತೆ ಇವಳು ತನ್ನ ಲಜ್ಜಾ ಶೀಲ ವೃತ್ತಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ ಕ್ಲೇಶದಿಂದ ಕರಗಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂತಹ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ನಿರ್ದಯರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ಸೀತಾ ದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ಲಂಕಾನಗರವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ ರಾವಣನಧವಂ ಮಾಡಿದ ನಿಮಗೆ ಈಗ ದಯೆಯಿಲ್ಲ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ? (ಇವಳವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಯರಾಗಿರಬಹುದೇ ? ಇಂತಹ ಕ್ರೌರ್ಯವುಂಟೇ ?-ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೪) ಇಲಬ್ಬೈ ಶ್ರೇಣ್ಣವನೇ ಯೆನ್ನುಮ್, ಪಿನ್ನುಮ್
ವಲಮ್ ಕೊಳ್ ಕುಳ್ಳುಯರ್ತ್ತಾಯೆನ್ನುಮ್, ಉಳ್ಳಮ್
ಮಲಬ್ಬೈ ವೆವ್ವಯಿರ್ಕ್ಕುಮ್, ಕಣ್ಣೀರ್ ಮಿಕ
ಕ್ಕಲಬ್ಬೈ ಕೈತೊಯ್ತುಮ್ ನಿನ್ನಿವಳೇ.

ಪ್ರ|| ಇವಳ್-ಇವಳು, ಪಿನ್ನುಮ್ - (ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ) ಇನ್ನೂ, ಇಲಬ್ಬೈ ಶ್ರೇಣ್ಣವನೇ-ಲಂಕಾಧ್ವಂಸಕನೇ, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾಳೆ; ವಲಮ್ ಕೊಳ್ -ಬಲವಂತನಾದ, ಕುಳ್ಳು-ಗರುಡನನ್ನು, ಉಯರ್ತ್ತಾಯ್ - ವಾಹನವಾಗಿಯೂ ಧ್ವಜವಾಗಿಯೂ ಉಳ್ಳವನೇ, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದೂ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ; (ಆದಾಗ್ಯೂ ಬಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ) ಉಳ್ಳಮ್-ಅನ್ತರಂಗವು (ಮನಸ್ಸು), ಮಲಬ್ಬೈಕ್ಕೋ-

ವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ, ವೆಮ್-ಔಷ್ಣ್ಯದೊಡನೆ (ಸನ್ತಾಪದೊಡನೆ), ಉಯಿರ್ ಕ್ಕುಮ್ - ಉಸುರುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ; ಕಣ್ಣೀರ್-ಕಣ್ಣು ನೀರು, ಮಿಕ-ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕಲಬ್ಬು-ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮದಿಂದ, ನಿಷ್ಟ- (ಅವನು ಬರುತ್ತಿದಾನೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ) ನಿಂತು, ಕೈತೊಡುಮ್-ಅಂಜಲಿಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಲಬ್ಧ್ಯಪುರಸ್ಕಮಥನೇತಿ ವದೇತ್ಪುನಶ್ಚ
ತಾತ್ಪರ್ಯಧ್ಯಜೇತಿ ಚ ವದೇದಿಯಮುಚ್ಚ್ಯತಸ್ತೀ |
ಸಂತಪ್ತಮಾನಸತಯಾ ಕಿಲ ಸಾಶ್ರುಧಾರಾ
ಭ್ರಾಂತಿಂ ಗತಾ ಭವತಿ ಸಾಞ್ಜಾಲಿಬಂಧಹಸ್ತಾ ||

ತಾ|| ಮತ್ತೂ ಇವಳು ಲಂಕಾಧ್ಯಂಸಕನೇ ಎಂದೂ ಗರುಡಧ್ವಜನೇ—
ಎಂದೂ ಕೂಗುತ್ತ (ಕೂಗಿದರೂ ಬಾರದೆ ಇರೋಣದರಿಂದ) ಮನಃಕ್ಷೋಭವಂ
ಹೊಂದಿ ಸಂತಪ್ತಿಯಾಗಿ ಉಷ್ಣಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವಳಾಗಿ, ಕಣ್ಣು ನೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ,
ಅವನನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ) ನಿಂತು ಅಂಜಲಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. (ಹೀಗೆ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ
(ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದು ಭಾವವು.)

(೫) ಇವಳಿರಾಪ್ತಕಲ್ ವಾಯವೇರಿಇ, ತ್ತನ
ಕುವಳೈ ಯೋಣ್ಕಣ್ಣ ನೀರ್ಕೊಣ್ಣಾಳ್, ವಣ್ಣು
ತಿವಳುಮ್ ತಣ್ಣಿಮ್ ತುಜ್ಜಾಯ್ ಕೊಡಿರ್, ಎನ
ತವಳವಣ್ಣರ್ ತಕವುಕಳೇ.

ಪ್ರ|| ಇವಳ್-ಇವಳು, ಇರಾಪ್ತಕಲ್-ರಾತ್ರಿಯೂ ಹಗಲೂ, ವಾಯವೇರಿಇ-
ಇ-ಅವನ ತುಳಸಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿ ಪೃರಿಸುತ್ತ, ತನ-
ತನ್ನ, ಕುವಳೈ-ನೀಲೋತ್ಪಲದಂತಿರುವ, ಒಣ್-ರಮ್ಯವಾದ, ಕಣ್-ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ,
ನೀರ್ಕೊಣ್ಣಾಳ್ - ನೀರನ್ನು ಧರಿಸಿದಳು; ವಣ್ಣು-ದುಂಬಿಗಳು, ತಿವಳುಮ್-
(ಮಧುಪಾನಮಾಡಲು ಬಂದು) ಬೀಳುತ್ತಿರುವ, ತಣ್ ಅಮೃತಪ್ರಾಪ್ತಿಯ-ಶೀತಳ
ವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತುಳಸಿಯನ್ನು, ಕೊಡಿರ್-ನೀವು ಕೊಡುವು
ದಿಲ್ಲ. ತವಳವಣ್ಣರ್ - (ಆಶ್ರಿತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ) ಶುದ್ಧಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ನಿಮ್ಮ
ತಕವುಕಳ್-ಕೃಪಾದಿಗುಣಾತಿಶಯಗಳು, ಎನ-ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರು
ವುವೋ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ನಕ್ತನ್ದಿವಂ ಭ್ರಮವಚಾಂಸಿ ಹರಾದ್ವದನ್ತೀ
 ನೀಲೋತ್ಪಲಾಕ್ಷ್ಯಭವದೇವ ಹಿ ಸಾಕ್ರುಧಾರಾ |
 ಭೃಜ್ಜಿವೃತಾಂ ಚ ಸರಸಾಂ ತುಲಸೀಂ ನ ದದ್ಯಾಃ!
 ಕಿಂ ವೇದ್ಯಶೀ ತವ ಕೃಪಾ? ಬತ! ಶುದ್ಧಶೀಲ ||

ತಾ|| ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೂ ಬಾಯಿಯಿಂದ “ತುಳಸಿ-ತುಳಸಿ” ಎಂದು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಕನವರಿಸುತ್ತ, ಕಣ್ಣಿನೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನೀವು ಭೃಂಗಾವೃತವಾಗಿ ರಮ್ಯವಾದ ನಿಮ್ಮ ತುಳಸಿಯನ್ನು ಇವಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಶ್ರಿತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪಾತಿಶಯವು ಇಂತಹುದೇ? (ಹೀಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪಾಳುತ್ಪವಿರುವುದು?— ಎಂದು ಗರ್ಹಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.)

(೬) ತಕವ್ರದೈಯವನೇ ಯೆನ್ನುಮ್, ಪಿನ್ನುಮ್
 ಮಿಕವಿರುಮ್ಪುಮ್ ಪಿರಾನೆನ್ನುಮ್, ಎನ
 ತಕವ್ರಯಿರ್ಕ್ಕಮುದೇ ಯೆನ್ನುಮ್, ಉಳ್ಳಮ್
 ಉಕವ್ರರುಕಿ ನಿಷ್ಟುಳ್ಳುಳೇ.

ಪ್ರ|| ಉಳ್ಳಮ್ (ತನ್ನ) ಮನಸ್ಸು, ಉಕ-ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ, ಉರುಕಿ- (ಸ್ವರೂಪವು) ನೀರಾಗಿ ಕರಗಿ, ಉಳ್ಳುಳ್ಳೇ - ತನ್ನೊಳಗೆ ತನ್ನೊಳಗೇ, ನಿಷ್ಟು- ನಿಂತು, ತಕವು - (ಕೃಪಾದಿ) ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು, ಉದೈಯವನೇ - ಉಳ್ಳವನೇ, ಎನ್ನುಮ್-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ; ಪಿನ್ನುಮ್-ಮತ್ತೂ, ಮಿಕ-ಅಧಿಕವಾಗಿ, ವಿರುಮ್ಪುಮ್- ಆಶೆಯುಳ್ಳ (ಆಶೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ), ಪಿರಾಣಿ-ಉಪಕಾರಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಎನ್ನುಮ್-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ; ಎನದು-ನನ್ನ, ಅಕ ಉಯಿರ್ಕ್ಕು - ಅನ್ತರಂಗವಾದ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ, ಅಮುದೇ-ಅಮೃತವೇ, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾಳೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಸೇಯಂ ದ್ರವೀಕೃತನುರ್ವಿಗತಸ್ವಚಿತ್ತಾ
 ಹಾ! ಹಂತ! ಜಲ್ಪತಿ ಸುತೀಲ! ದಯಾಪರೇತಿ |
 ಸಂವರ್ಧಿತಾಭಿಲಷಿತೋಽಸಿ ಮಮೇಶ್ವರೇತಿ
 ಸ್ವಾತ್ಮಾನ್ತರೋಽಸಿ ಚ ಮಮಾಮೃತಸಾಗರೇತಿ ||

ತಾ|| (ಹೀಗೆ ತಾಯಿಯು ನಿರ್ದಯನೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಇವಳು ಅವನ ಕೃಪಾಗುಣಾದಿಗಳನ್ನೇ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಾಳೆ.) ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ನಷ್ಟಚಿತ್ತೆಯಾದ ಇವಳು ದ್ರವೀಭೂತೆಯಾಗಿ ನಿಂತು - “ಹೇ ಕೃಪಾಳೋ! ಅತ್ಯಾಶಾವರ್ಧಕ! ಅಮೃತಸ್ವರೂಪ!” ಎಂಬೀ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ಅವನ ಭೋಗ್ಯತಾತಿಶಯವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾಳೆ.

(೭) ಉಳ್ಳುಳಾವಿ ಯುಲರ್‌ನ್ನುಲರ್‌ನ್ನು, ಎನ
ವಳ್ಳಲೇ ಕಣ್ಣನೇ ಯೆನ್ನುಮ್, ಪಿನ್ನುಮ್
ವೆಳ್ಳನೀರ್‌ಕ್ಕಿಡನ್ನಾಯೆನ್ನುಮ್, ಎನ
ಕಳ್ಳಿ ತಾಣ್‌ಪಟ್ಟ ವೆಳ್ಳನೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಎನ ಕಳ್ಳಿ-(ನನಗೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಸದಂತೆ ಮರೆಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ) ನನ್ನ ಈ ಮೋಸಗಾರಿಯು, ತಾಪಪಟ್ಟಿ-ತಾನು ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ, ವಜ್ರನೈ-ಮೋಸಕೃತ್ಯದ ರೀತಿಯೇನೆಂದರೆ-ಉಳ್ಳುಳ್ಳ ಆವಿ-ಹೃದಯದೊಳು ಇರುವ ಆತ್ಮ ತತ್ತ್ವವು, ಉಲರ್‌ನ್ನು ಉಲರ್‌ನ್ನು - ಅತ್ಯಂತ ಶುಷ್ಕವಾಗಿ ಇರೋಣದರಿಂದ, ಎನ ವಳ್ಳಲೇ - ನನ್ನ ಉದಾರಶೀಲನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಕಣ್ಣನೇ-(ಸುಲಭನಾದ) ಕೃಷ್ಣನೇ, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾಳೆ; ಪಿನ್ನುಮ್-ಮತ್ತೂ, ವೆಳ್ಳನೀರ್‌-ಪರಿಪೂರ್ಣಜಲವಾದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ, ಕಿಡನ್ನಾಯ್‌-ಶಯನಮಾಡಿದವನೇ, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾಳೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸೇಯಂ ಹಿ ವಜ್ರನಪರಾ ಹೃದಯಂ ನ ವಕ್ತಿ
ವ್ಯಕ್ತಂ! ಸ್ವಯಂ ಸ್ವವಿಟಿವಜ್ರನಕೃತ್ಯಖಿನ್ನಾ |
ಸಂಶೋಷಿತಾತ್ಮಕತಯಾ ವದತೀಹ ಕೃಷ್ಣೇ-
ತ್ಯಾದಾರ್ಯವನ್ನಿತಿ ಚ ವಾರ್ಧಿತಯೇತಿ ಭೂಮ್ನಾ ||

ತಾ|| ಎಂದಿಗೂ ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ತೋರ್ಪಡಿಸದೇ ಇರುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಇವಳೂ ಈಗ ಅವನ ವಂಚನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಯೇ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತ-ಶೋಷಿತಾತ್ಮಸ್ವರೂಪೆಯಾಗಿ, “ ನನ್ನ ಉದಾರಶೀಲನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನನಗೆ ಸುಲಭನಾದ ಕೃಷ್ಣನೇ, (ಅವತಾರಕಂದವಾದ) ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿತಾಯಿಯೇ ! ” ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಗಿ (ದಾಹವುಳ್ಳವರು

“ ತಣ್ಣೀರು ತಣ್ಣೀರು ” ಎಂದು ಕೂಗುವಂತೆ) ಕೂಗುತ್ತ ಅವನ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗುತ್ತಾಳೆ.

(೮) ವಜ್ರ ನೇ ಯೆನ್ನುಮ್ ಕೈತೋಮ್, ತನ
ನೇಜ್ಜಮ್ ವೇವ ನೆಡಿದುಯಿಕ್ಕುಮ್, ವಿಜಲ್
ಕಜ್ಜನೈ ವಜ್ಜನೈ ಶೆಯ್‌ದೀರುಮೈ-
ತ್ತಜ್ಜಮೈವಿವಳ್ ಪಟ್ಟನವೇ.

ಪ್ರ|| ವಜ್ರನೇ-ವಂಚಕನೇ, ಎನ್ನುಮ್ - ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ; ಕೈತೋಮ್-
ಅಂಜಲಿನಾಡುತ್ತಾಳೆ; ತನೇಜ್ಜಮ್-ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು, ವೇವ-ದಗ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ,
ನೆಡಿದುಯಿಕ್ಕುಮ್-ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉಸುರುಬಿಡುವಳು; ವಿಜಲ್-ಬಲಿಷ್ಠನಾದ,
ಕಜ್ಜನೈ-ಕಂಸನನ್ನು, ವಜ್ಜನೈಶೆಯ್‌ದೀರ್-ವಂಚನೆನಾಡಿದವರೇ, ಉಮ್ಮೈ-
ನಿಮ್ಮನ್ನು, ತಜ್ಜಮ್-ತನಗೆ ಶರಣುಭೂತರೆಂದು, ಇವಳ್-ಇವಳು, ಪಟ್ಟನ-
ಪಡುವಪಾಡು, ಎ-ಎನಾಗಿದೆ ? (ದುಸ್ಸಹವಾಗಿದೆ-ಎಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಹೇ! ವಜ್ರ ಕೇತಿ ವದತಿ ಸ್ವಯಮುಜ್ವಲಿಂ ಚ
ಸ್ವೈರಂ ಕರೋತಿ ಬತ! ದಗ್ಧನಿಜಾಂತರಜ್ಞಾ |
ಸೇಯಂ ಹಿ ನಿತ್ಯಸಿತಿ ಹಾ! ಶರಣಂ ಪ್ರಸನ್ನಾ
ತ್ವಾಂ ಕಂಸವಜ್ವಕ! ಕಥಂ ಬತ! ವಾಽನುಭೂಯಾತ್? ||

ತಾ|| (ಇವಳಪಾಡು ದುಸ್ಸಹವೆಂದು ತಾಯಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಇವಳು
ಎಲೈ ವಂಚಕನೇ!—ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಹೃದಯವು
ದಗ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ದೊಡ್ಡ ಉಸುರುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಎಲೈ ಕಂಸಧ್ವಂಸಕನಾದ
ಭಗವಂತನೇ! ನಿನ್ನನ್ನೇ ಶರಣವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಇವಳಪಾಡು ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ
ನೀನು ಉದಾಸೀನನಾಗಿರಬಹುದೇ?—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(೯) ಪಟ್ಟಪೋದೊಪೋದಣಿಯಾಳ್, ನಿರೈ
ಮಟ್ಟಲರ್ ತಣ್‌ತುಜಾಯೆನ್ನುಮ್, ತುಡಗ್
ವಟ್ಟವಾಯ್ ನುದಿ ನೇಮಿಯಾರ್, ನುಮ-
ದಿಟ್ಟಮೆಕ್ಕೋಲಿವೈತ್ತೈಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ಪಟ್ಟಪೋದು-ಅಸ್ತಮಯವೇಳೆಯನ್ನೂ, ಎಗ್ಗುಪೋದು-ಉದಯವೇಳೆಯನ್ನೂ, ಅತ್ತಿಯಾಳ್-ತಿಳಿಯಲಾರಳು. ವಿರೈ-ಪರಿಮಳವೂ, ಮಟ್ಟು-ಜೇನೂ, ಅಲರ್-ಹೆರಡಿಕೊಂಡಿರುವ, ತಣ್-ತುಣ್ಣಾಯ್-(ಭೋಗ್ಯವಾದ) ಶೀತಳವಾದ ತುಳಸಿಯು, ಎನ್ನುಮ-ಎನ್ನುತ್ತಿದಾಳೆ. ಶುಡರ್-ಜ್ವಾಲೆಗಳುಳ್ಳ, ವಟ್ಟಮ್-ವೃತ್ತಾಕಾರವಾದ, ನಾಯ್-ಬಾಯಿಯನ್ನೂ, ನುಡಿ-ತೈಕ್ಷಣ್ಯವನ್ನೂ ಉಳ್ಳ, ನೇಮಿಯಾರ್-ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವರೇ, ನುಮದು-ನಿಮ್ಮ, ಇಟ್ಟಮ್-ಇಷ್ಟವು (ಅಭಿಪ್ರಾಯವು), ಇವ್ವೇಡ್ವೈಕ್ಕು-ಈ ಚವಲಿಗೆ (ಚವಲಿಯಾದ ಇವಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ), ಎಣಕೊಲ್-ಎಣಾಗಿರುವುದೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಅಸ್ತಂ ನ ವೇತ್ತಿ! ನ ಚ ವೇತ್ತಿ ಕಿಲ ಪ್ರಭಾತಂ

ಸೇಯಂ ಸದಾಽಪಿ ತುಲಸೀಂ ತವ ವಕ್ತಿ ರಮ್ಯಾಮ್ |

ಜ್ವಾಲಾಕುಲಾತಿನಿಶಿತಾನನಶಕ್ರಪಾಣೇ!

ದೀನಾಮಿಮಾಂ ಪ್ರತಿ ಕಿಮಸ್ತಿ ತವಾದ್ಯ ಚಿತ್ತೇ? ||

ತಾ|| ಉದಯಾಸ್ತಮಯ ವೇಳೆಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯದಷ್ಟು ಮೋಹಾವಿಷ್ಟೆಯಾಗಿ ಇವಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಭೋಗ್ಯವಾದ ತುಳಸಿಯನ್ನೇ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ “ತುಳಸಿ, ತುಳಸಿ” ಎನ್ನುತ್ತಿದಾಳೆ. (ಆಶ್ರಿತರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ) ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾದ ನೀವು ಈ ಚವಲೆಯವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತೀರಿ ? -- ಎಂದು ತಾಯಿಯು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ.

(೧೦) ಎತ್ತೈವೇದೈ ಯಿರಾಪ್ಪಕಲ್, ತನ

ಕೇಳಿಲೋಣ್ ಕಣ್ಣನಿರ್ ಕೊಣ್ಣಾಳ್, ಕಿಳರ್

ವಾಳ್ವೈ ವೇವ ವಿಲ್ಲಬ್ಬೈ ಶೆಡ್ಡೇರ್, ಇವಳ್

ಮಾಡೈ ನೋಕ್ಕೊಸ್ತಮ್ ವಾಟ್ಟೈನಿರ್.

ಪ್ರ|| ಎತ್ತೈ-ಚವಲೆಯಾಗಿಯೂ, ಬೇದೈ-ದೀನೆಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಇವಳು, ಇರಾಪ್ಪಕಲ್-ರಾತ್ರಿಯೂ ಹಗಲೂ, ತನ-ತನ್ನ, ಕೇಳ್-ಇಲ್-ಸಮಾನವಿಲ್ಲದ (ಅಸಮಾನವಾದ), ಒಣ್-ರವ್ಯವಾದ, ಕಣ್-ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ, ನೀರ್-ನೀರನ್ನು, ಕೊಣ್ಣಾಳ್-ತುಂಬಿಕೊಂಡಳು; ಕಿಳರ್-ಅತ್ಯುಚ್ಛ್ರಾಯವಂಪಡೆದು ಪರಹಿಂಸಕವಾದ, ವಾಳ್ವು-(ರಾವಣನ) ಐಶ್ವರ್ಯವು, ವೇವ-ಬೆಂದುಹೋಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ,

ಇಲಕ್ಷ್ಯ-ಲಂಕೆಯನ್ನು, ರೇಹುನೀರ್ - ನಾಶಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಇವಳ-
ಇವಳ, ಮಾತ್ರಾನೋಕ್ಕೊಮ್ಮೆಮ್-ಹುಲ್ಲೀಕರುವಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಂತಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಯೊಂ-
ದನ್ನದರೂ, ವಾಟ್ವೀನಿನೀ-ನಾಶಪಡಿಸದೆ ಇರು (ರಕ್ಷಿಸು).

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೀನಾ ತ್ವಿಯಂ ಭ್ರಮವಶಾ ಹಿ ದಿವಾನಿತಂ ಚಾ-

ವ್ಯಶುಪ್ರವಾಹಭರಿತಾಽಸ್ತೃಷಿತಾಯತಾಕ್ಷೀ |

ಲಜ್ಜಾಂ ಪ್ರಣಾಶ್ಯ ಕಿಲ ಕಣ್ವಕ ದುಷ್ಟಭುಕ್ತಂ

ಪ್ರಾಧ್ಯಂಸಯೋಽದ್ಯ ಪರಿಸಾಹಿ ಕಟಾಕ್ಷಮಸ್ಯಾಃ ||

ತಾ|| ಇವಳು ತನ್ನ ರಮ್ಯವಾದ ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುತುಂಬಿಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿಯೂ
ಹಗಲೂ ಹೀಗೆ ಚಪಲಿಯಾಗಿಯೂ ದೀನೆಯಾಗಿಯೂ ಇದಾಳೆ. ಪರಹಿಂಸಕವಾದ
ರಾವಣನ ಪರವೈಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲ ದಗ್ಧವಾಗುವಂತೆ ಲಂಕಾನಗರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ
ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! (ಅಸಿತಕ್ಷಣಮಾದ ಸೀತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಮಾಡಿದ ನೀನು)
ಇವಳ ಹರಿಣವೃಷ್ಟಿಯಂತಿರುವ ಈ ರಮ್ಯವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಾದರೂ ಪರಿಸಾಲಿಸು.

(೧೧) ವಾಟ್ವಮಿಲ್ ಪುಕ್ಕಳ್ ವಾಮನನೈ, ಇಶೈ

ಕೂಟ್ಟಿ ವಣ್ಶಡಕೋಪ್ ಶೋಲ್, ಅಮೈ

ಪಾಟಿಷ್ಟ್ರಾಯಿರತ್ತಿಪ್ಪತ್ತಾಲ್, ಅಡಿ

ಶೂಟ್ಟಲಾಕುಮನ್ನಾಮೋ.

ಪ್ರ|| ವಾಟ್ವಮ್-ಬಾಡಿಹೋಗೋಣವು, ಇಲ್-ಇಲ್ಲದ, ಪುಕ್ಕಳ್-ಗುಣೋ-
ತ್ಕರ್ಷವುಳ್ಳ, ವಾಮನನೈ-ವಾಮನರೂಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು, ವಣ್-
ಉದಾರವಾದ, ಶಡಕೋಪ್ - ಶ್ರೀ ರತಾರಿಯು, ಇಶೈಕೂಟ್ಟಿ-ಗಾನಸ್ವರದೊಡನೆ
ಕೂಡಿಸಿ, ಶೋಲ್-ಹೇಳಿದ, ಅಮೈ-ಲಕ್ಷಣಪರಿವರ್ಣನವಾದ, ಓಲ್-ಅದ್ವಿತೀಯ
ವಾದ, ಪಾಟಿಷ್ಟ್ರ-ಹಾಡುಗಳು, ಆಯಿರತ್ತು-ಸಹಸ್ರಗಳು, ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್-ಈ ದಶಕ
ದಿಂದ, ಅಡಿ-ಆ ವಾಮನನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಅನರ್-ತಮಣಿಯವಾದ, ತಾಮಮ್-
ಮಾಲೆಯನ್ನು, ಶೂಟ್ಟಲಾಕುಮ್-ಸಮರ್ಪಿಸಬಹುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಿತ್ಯಾಮುದಾರಗುಣವಾಮನದಿವ್ಯಕೀರ್ತಿಂ
ಸ್ತೋತುಂ ಮುನಿಶ್ಯತರಿಪುಃ ಕುರುಕಾವುರಿಶಃ |
ಭನ್ನೋನಿಬದ್ಧಮಿಹ ಪದ್ಯಸಹಸ್ರಮಾಹ
ಸ್ಯಾತ್ಪದಾಬ್ಜಯುಗಳೇ ದಶಕಂ ತ್ವಿದಂ ಸ್ತುಕ್ ||

ತಾ|| ದಿವ್ಯಗುಣಭೂಷಿತನಾದ ಶ್ರೀ ವಾಮನರೂಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು ಸ್ತುತಿಸೂಪವಾಗಿ ಗಾನಸ್ವರದೊಡನೆ ರಚಿಸಿರುವ ಲಕ್ಷಣೋನ್ನೇತವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಅವನ ಪಾದಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಮಣೀಯವಾದ ಮಾಲೆಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಬಹುದು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

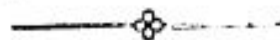
ತತ್ಪ್ರಾರ್ಥಿತಾನಧಿಗಮೇನ ಸಮುತ್ಥಿತಾರ್ತಿ-
ರಗ್ರೇ ಹರೇಃ ಪರಮುಪೇನ ಯಥಾ ವಿಧೇಯಮ್ |
ಆರ್ತೇರ್ನಿವೇದನಮಪಾಕರಣಾರ್ಥನಂ ಚ
ಮೂರ್ಛಾಂ ತಥಾ ಮುನಿರಗಾನ್ತಹತೀಂ ಚತುರ್ಥೇ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಪ್ರಹ್ಲಾದಾರ್ಥೇ ನೃಸಿಂಹಂ ಕ್ಷಪಿತವಿಪದುಷಾವಲ್ಲಭಂ ಕ್ಷಿಪ್ತಲಜ್ಜಂ
ಕ್ಷೇಪಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿಕೇತುಂ ಶ್ರಮಹರತುಲಸೀನಾಲಿನಂ ಧೈರ್ಯಹೇತುಮ್ |
ತ್ರಾಣೇ ದತ್ತಾವಧಾನಂ ಸ್ವರಿಪುಹತಿಕೃತಾಶ್ವಾಸನಂ ದೀಪ್ತಹೇತಿಂ
ಸತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾರಕ್ಷಿತಾರಂ ವ್ಯಸನನಿರಸನಂ ವ್ಯಕ್ತಕೀರ್ತಿಂ ಜಗಾದ ||

(ಈ ಚತುರ್ಥದಶಕದಸಾರಾಂಶ—)

ಈ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಕೈಗೂಡದೆಹೋದುದರಿಂದ ಮೋಹಾವಿಘ್ನೆಯಾದ ನಾಯಕಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯಂಪಡೆದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಾಪವಂಹೊಂದಿರಲು, ಇವಳ ತಾಯಿಯು ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಇವಳ ಸಂತಾಪವನ್ನು ನಿವಾರಣಮಾಡೆಂದು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ದ್ವಿತೀಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ—ಪಂಚಮದಶಕ.

(ಅನ್ದಾಮತ್ತನ್ನು ಶೆಯ್ದು—)

(ಇಲ್ಲಿ ತ್ರೀಭಗವತ್ಸಂಶ್ಲೇಷದಿಂದ ಸನ್ನುಷ್ಟರಾದ ಶತಾರಿಮುನಿವರೈರು ಅವನ ದಿವ್ಯ
ಭೂಷಣ-ದಿವ್ಯಾಯುಧ-ದಿವ್ಯವಯವ-ಸೌಂದರ್ಯಾದ್ಯತಿಶಯವನ್ನೂ
ನಿತ್ಯಸೂರಿಸೇವ್ಯತ್ವವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಅನ್ದಾಮತ್ತನ್ನು ಶೆಯ್ದೆನ್ನವಿ ಶೇರಮ್ಮಾನುಕ್ಕು,
ಅನ್ದಾಮವಾಹುಡಿ ಶಬ್ದಾಕ್ಷಿ ನೂಲಾರಮುಳ,
ಶೆನ್ನಾಮರೈ ತ್ತಡಬ್ಬಿಣ್ ಶೆಬ್ಬನಿವಾಯ್ ಶೆಬ್ಬಮಲಮ್,
ಶೆನ್ನಾಮರೈಯಡಿಕ್ಕಳ್ ಶೆಮ್ಮೋಕ್ ತಿರುವುಡಮ್ಮೇ.

ಪ್ರ|| ಅನ್ದಾಮತ್ತು-ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ, ಅನ್ನು-ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ಶೆಯ್ದು-ಮಾಡಿ,
ಎ೯ ಅವಿ-ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಶೇರ್-ಹೊಂದಿಸೇರಿವ, ಅಮ್ಮಾನುಕ್ಕು-ಸ್ವಾಮಿಗೆ,
ಅಮ್-ರಮ್ಯವಾದ, ದಾಮಮ್-ಮಾಲೆಯೊಡನೆಕೂಡಿರುವ, ವಾಳ್-ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ,
ಮುಡಿ-ಕಿರೀಟವೂ, ಶಬ್ಬಿ ಅಕ್ಷಿ-ಶಂಖಚಕ್ರಗಳೂ, ನೂಲ್-ಯಜ್ಞೋಪವೀತವೂ,
ಅರಮ್-ಹಾರವೂ, ಉಳ-ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿವೆ; ಕಣ್-ಕಣ್ಣುಗಳು, ಶೆನ್ನಾ
ಮರೈತ್ತಡಮ್ - ಕೆಂದಾವರೆಸರೋವರವಾಗಿವೆ; ಶೆಮ್ಕನಿವಾಯ್ - ಕೆಂಪಾದ
ಬಿಂಬಾಧರವು (ವಕ್ರವು), ಶೆಮ್ಕಮಲಮ್-ಕೆಂದಾವರೆಹೂವಾಗಿದೆ; ಅಡಿ-ಪಾದ
ಗಳು, ಶೆನ್ನಾಮರೈ-ಕೆಂಪುತಾವರೆ ಪುಷ್ಪಗಳಾಗಿವೆ; ತಿರುವುಡಮ್ಮು-ದಿವ್ಯಶರೀರವು,
ಶೆಮ್ಮೋ-ಎ-ಕೆಂಪುಭಂಗಾರವೇ !

(೨-ಗಾ-ರ ||)—

ಸ್ಥಿತಾೞಸೌ ಪರಮೇ ಪದೇ ಮಮ ಹೃದಿ ಸ್ವೈರಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋೞಧುನಾ !
ದಿವ್ಯಪ್ರಗ್ವಿಕಿರೀಟಚಕ್ರಜಲಜಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಸ್ರಜೌ |
ಏತಾ ಭಾನ್ತಿ ಕಿಲಾಸ್ಯ ನೇತ್ರಯುಗಳಂ ಬಿಮ್ಮಾಧರಂ ಚಾಂಘ್ರಯುಕ್-
ಸರ್ವಂ ಚಾನ್ಮುಜಸನ್ನಿಭಂ ! ತನುರಹೋ ! ದಿವ್ಯಾ ಸುನರ್ಣಾ ತ್ತಿಕಾ ||

ತಾ|| ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿನಾಡಿದಾನೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರೀತಿನಾಡಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ದಿವ್ಯಕಿರೀಟ-ಶಂಖಚಕ್ರ-ಯಜ್ಞೋಪವೀತ-ಹಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂದಾವರೆ ಸರೋವರದಂತೆಯೂ, ಬಿಂಬಾಧರವು ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆಯೂ, ಪಾದಗಳು ಕೆಂದಾವರೆ ಪುಷ್ಪಗಳಂತೆಯೂ, ದಿವ್ಯಶರೀರವು ಕೆಂಪುಭಂಗಾರದಂತೆಯೂ ಇವೆ. (ಇಂತಹ ದಿವ್ಯರೂಪದೊಡನೆ ಬಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿದನೆಂದು ಭಾವವು)

(೨) ತಿರುವುಡಮ್ಪುವಾಕಾಶುಡರ್ ಶೆನ್ನಾಮುರೈ ಕ್ಕಣ್ ಕೈಕಮಲಮ್,
ತಿರುವಿಡಮೇ ಮಾರ್ವಮಯನಿಡಮೇ ಕೊಪ್ಪೂಳ್,
ಬರುವಿಡಮುಮೆನ್ನೈ ಪೆರುಮಾಳ್ಕರನೇಯೋ,
ಬರುವಿಡಮೊಟ್ಟಿಲಿ ಯೆನ್ನುಳ್ ಕಲನ್ನಾನುಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ಒರುವು ಇಡಮ್-ಜಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಸ್ಥಲವು, ಒಟ್ಟುಮ್ ಇಟ್ಟಿ - ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಎನ್ನುಳ್ ಕಲನ್ನಾನುಕ್ಕು-ನನ್ನೊಳುಸೇರಿದವನಿಗೆ, ಎನ್ನೈ ಪೆರುಮಾಳ್ಕು-ನನ್ನ ಕುಲನಾಥನಿಗೆ, ತಿರು ಉಡಮ್ಪು - ದಿವ್ಯಶರೀರವು, ವಾಕಾಶುಡರ್-ಅದಿತ್ಯ ವರ್ಣವಾಗಿದೆ; ಕಣ್-ಕಣ್ಣುಗಳು, ಶೆನ್ನಾಮುರೈ-ಕೆಂಪುತಾವರೆಹೂವುಗಳಾಗಿವೆ; ಕೈ-ಹಸ್ತಗಳು, ಶೆಮ್ ಕಮಲಮ್ - ಕೆಂಪುಕಮಲಗಳಾಗಿವೆ; ಮಾರ್ವಮ್-ವಕ್ಷಸ್ಥಲವು. ತಿರು ಇಡಮೇ-ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ; ಕೊಪ್ಪೂಳ್-ನಾಭಿಯು, ಅಯ್-ಅಜನಾದ)ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ, ಇಡಮೇ-ಸ್ಥಾನವೇ ಆಗಿದೆ; ಒರುವು ಇಡಮುಮ್-ನಿಕ್ಕಪ್ಪವಾದ ಸ್ಥಾನವು (ಪರಿಗಣಿತವಾಗದೆ ನಿಹೀನವಾದ ಸ್ಥಾನವು), ಅರನೇ-ರುದ್ರನೇ (ಲಿಂಗರೂಪಿಯಾದ ರುದ್ರನೇ) ಓ-ಅಶ್ವತ್ಥ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ತೈಕ್ಕಾಽಽಸೌ ಸಕಲಂ ಮಯಾ ಸಹ ಹರಿಸ್ವಾಹ್ಯಾತ್ಮಯಂ ಸಜ್ಗತೋ !
ನಾಥಸ್ಯಾಸ್ಯ ತನುರ್ವಿಭಾತಿ ದಿನಕೃದ್ವರ್ಣಾ ಚ ಪದ್ಮೇ ದೃಶೌ |
ಹಸೌ ಚಾಮ್ಬುರುಹೌ ! ಶ್ರಿಯೋಽಸ್ಮಿ ವಸತಿರ್ವಕ್ಷಸ್ಥಲೀ! ಬ್ರಹ್ಮಣೋ
ನಾಭಿರ್ವಿಭಾತಿ ಚ ಜನ್ಮಭೂರಹಹ ! ತಲ್ಲಿಂಗಂ ಹರೋಽಸೌ ಸ್ವಯಮ್ ||

ತಾ|| ನನ್ನೊಳು ಯಾವಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಸರ್ವಾವಯವ ಸಂಶ್ಲೇಷವಂ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಕುಲನಾಥನ ದಿವ್ಯಶರೀರವು ಅದಿತ್ಯವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಫೇತ್ರಗಳೂ

ಹಸ್ತಗಳೂ ಕೆಂದಾವರೆಗಳಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ವಕ್ಷಸ್ಥಲವು ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ನಾಭಿಯು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ನಿಕ್ಕೃಷ್ಟವಾದ (ಅನುಕ್ತವಾದ) ಸ್ಥಾನವು (ಲಿಂಗವು) ಹೆರನೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಎಂತಹ ಆತ್ಮರೈ! (ಭೃಗು ಮುನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ರುದ್ರನಿಗೆ ಲಿಂಗರೂಪವು ಬಂದುದು ಪುರಾಣ ಪ್ರಮಾಣ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ.)

(೩) ಎನ್ನುಳ್ ಕಲನ್ದವ್ ಶೆಜ್ಜಿನಿವಾಯ್ ಶೆಜ್ಜಿಮಲಮ್,
ಮಿನ್ನುಮ್ ಶುಡರ್‌ಮಲೈಕ್ಕು ಕ್ಕಣ್ ಪಾದಮ್ ಕೈ ಕಮಲಮ್,
ಮನ್ನು ಮುತ್ತುವೇತ್ತುಲಕುಮ್ ವಯಿತ್ತೊನುಳ,
ತನ್ನುಳ್ ಕಲವಾದದವೊರುಳುಮ್ ತಾನಿಲ್ಲೆಯೇ.

ಪ್ರ|| ಎನ್ನುಳ್-ನನ್ನೊಳಗೆ, ಕಲನ್ದವ್-ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿದವನಾಗಿ, ಮಿನ್ನುಮ್-ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ, ಶುಡರ್‌ಮಲೈಕ್ಕು-ತೇಜೋಮಯವಾದ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ (ಪರ್ವತ ಸದೃಶನಾದ ಭಗವಂತನಿಗೆ), ಶೆಜ್ಜಿನಿವಾಯ್-ಕೆಂಪಾಗಿ ಬಿಂಬ ಫಲದಂತಿರುವ ವಕ್ರವೂ, ಶೆಜ್ಜಿಮಲಮ್-ಕೆಂದಾವರೆಯಂತಿರುವುದು; ಕ್ಕಣ್ ಪಾದಮ್ ಕೈ-ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಪಾದಗಳೂ ಹಸ್ತಗಳೂ, ಕಮಲಮ್-ಕಮಲದಂತೆ ಇವೆ; ಮನ್ನುಮ್-ಸ್ಥೈರ್ಯವುಳ್ಳ, ಮುತ್ತು-ಪೂರ್ಣವಾದ, ಎತ್ತುಲಕುಮ್-ಸಪ್ತಲೋಕಗಳೂ (ಸಕಲ ಲೋಕಗಳೂ), ವಯಿತ್ತೊನುಳ-(ಅವನ) ಉದರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಇವೆ. ತನ್ನುಳ್-ಅವನೊಳು, ಕಲವಾದದು-ಸೇರದೆ ಇರುವುದು, ಎವೊರುಳುಮ್ ತಾ ಇಲ್ಲೆಯೇ-ಯಾವನಸ್ತುವೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸಮ್ಯಗ್ಭಾತಿ ಮಹೋಜ್ಜ್ವಲಃ ಕಿಲ ಮಯಾ ಸಜ್ಗತ್ಯ ನಾಭೋ ಮಮ
ಶ್ರೀತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಮಹಾಚಲಸ್ಯ ನದನಂ ನೇತಾಂಘ್ರಹಸ್ತಾತ್ಮಕಮ್ |
ಸರ್ವಂ ಭಾತಿ ಸರೋಜಮೇವ ! ಜಗತಾಂ ಸ್ಥಾನಂ ಕಿಲಾಸ್ಯೋದರಂ
ನೈವ ಸ್ಯಾತ್ಕಿಲ ಕಿಂಚಿದವ್ಯಹಹ ! ಹಾ! ತಸ್ಮಿನ್ನ ಯತ್ಸಜ್ಜತಮ್ ||

ತಾ|| ನನ್ನ ಸರ್ವಶರೀರದಲ್ಲೂ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿದುದರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ತೇಜೋಮಯ ಪರ್ವತಸದೃಶನಾದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ವಕ್ರವೂ ನೇತ್ರ ಪಾದ ಹಸ್ತ

ಗಳೂ ಕೆಂದಾವರೆಯಂತಿವೆ. ಸಕಲಲೋಕಗಳೂ ಅವನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ. ಅವನೊಳು ಸೇರದೆ ಇರುವ ವಸ್ತುವೇ ಇಲ್ಲ. (ಅಂತಹ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೇ ನನ್ನೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದಾನೆಂದು ಭಾವವು.)

(೪) ಎಪ್ಪೊರುಳುಮ್ ತಾನಾಯ್ ಮರತಕಕ್ಕು ಸ್ತಮೊಕ್ಕುಮ್,
ಅಪ್ಪೊಯ್ದೈ ತ್ತಾಮುರೈಪ್ಪು ಕ್ಕಣ್ ಪಾದಮ್ ಕೈಕಮಲಮ್,
ಎಪ್ಪೊಯ್ದುಮ್ ನಾಳಾತಿಜ್ಜಿಳಾಣ್ಣೂಳಿಯೂಳಿದೊಯಮ್,
ಅಪ್ಪೊಯ್ದೈಕ್ಕು ಪ್ಪೊಯ್ದೆನ್ನಾ ರಾವಮುದಮೇ

ಪ್ರ|| ಎಪ್ಪೊಯ್ದುಮ್ - ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೂ, ಎನ್ನಾಳ್-ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ, ಎತ್ತಿಜ್ಜಿಳ್-ಎಲ್ಲಾ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲೂ, ಎವ್ವಾಣ್ಡು - ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೂ, ಎಪ್ಪೊಯ್ದೈ ಉಳ್ಳಿದೊಯಮ್-ಸರ್ವವಿಧವಾದ ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲೂ, ಅಪ್ಪೊಯ್ದೈಕ್ಕು ಪ್ಪೊಯ್ದುಮ್-ಆಯಾಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಎ- (ನನ್ನೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿದ) ನನ್ನ, ಆರಾ ಅಮುದಮ್ - ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡದಂತಹ (ಭೋಗ್ಯತಮವಾದ) ಅಮೃತವು (ಅಮೃತಸ್ವರೂಪನು), ಎಪ್ಪೊರುಳುಮ್ - ಸರ್ವವಸ್ತುಗಳೂ, ತಾನಾಯ್-ತಾನೇ ಆಗಿ, ಮರತಕಕ್ಕು ಸ್ತಮೊಕ್ಕುಮ್ - ಮರತಕಪರ್ವತದಂತೆ ಆಗಿರುವನು; ಅಪ್ಪೊಯ್ದೈ-ಆಗತಾನೇ ವಿಕಸಿತವಾದ, ತಾಮುರೈಪ್ಪು-ತಾವರೆಹೂವಿನಂತೆ, ಕಣ್-ಕಣ್ಣುಗಳೂ, ಪಾದಮ್-ಪಾದಗಳೂ, ಕೈಕಮಲಮ್-ಕಮಲದಂತೆ ಹಸ್ತಗಳೂ (ರಮಣೀಯವಾಗಿ) ಇವೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸೋಲಿಯಂ ಸರ್ವಕಲಾಸು ಸರ್ವದಿನಸೇಷ್ಯಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಮಾಸೇಷ್ಯಹೋ!
ಸರ್ವೇಷ್ಯೇವ ಸಮಸ್ತವತ್ಸರಗಣೇಷ್ಯೇವಂ ಹಿ ಕಲ್ಪೇಷ್ಯಪಿ |
ಸಜ್ಜತೈವ ಮಯಾ ಸಹಾಮೃತನಿಧಿಶ್ಚಾಶೋಷ್ಯ ವಿವ ಸ್ವಯಂ
ಸರ್ವಾತ್ಮಾ ಒಸಿತಪರ್ವತೋ ಒನ್ಮುಜಮಿದಂ ನೇತಾಂಘ್ರಹಸ್ತಂ ನವಮ್ ||

ತಾ|| ಸಕಲ-ಕ್ಷಣ-ದಿನ-ಮಾಸ-ವರ್ಷ-ಕಲ್ಪಾದಿಗಳಲ್ಲೂ ಆಯಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ (ನನ್ನೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿ) ಭೋಗ್ಯತಮವಾದ (ಎಷ್ಟು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡದಂತಿರುವ) ಅಮೃತವೇ ಎಂಬಂತೆ ಇರುವ ಭಗವಂತನು ಸರ್ವವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ತಾನೇ ಆಶ್ರಯನಾಗಿ ಮರತಕಾದ್ರಿಯಂತೆ ಇರುವನು. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಪಾದಗಳೂ ಹಸ್ತಗಳೂ ಕಮಲಗಳಂತೆ ರಮಣೀಯವಾಗಿಯೂ

ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. (ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ನೂತನವಾದ ಭೋಗ್ಯತಾತೀಯ ವುಳ್ಳವನೆಂದು ಭಾವವು.)

(೫) ಆರಾವಮುದಮಾಯಲ್ಪಾವಿಮುಳುಕಲನ್ದ.

ಕಾರಾರ್ ಕರುಮುಕಿಲ್ ಪೋಲೆನ್ನು ಮ್ಮಾಕ್ ಕಣ್ಣುನುಕ್ಕು,
ನೇರಾ ನಾಯರ್ ಶೆವ್ವವಳೆಮ್ ಕಣ್ ಪಾದಮ್ ಕೈ ಕಮಲಮ್,
ಪೇರಾರ ನೀಣ್ಣುಡಿ ನಾಣ್ ಪಿನ್ನುಮಿತ್ತೈ ಪಲವೇ

ಪ್ರ|| ಆರಾವಮುದಮಾಯ್-ನಿರತಿತಯಭೋಗ್ಯಭೂತನಾಗಿ, ಆಲ್-ಒಂದು ವಸ್ತುವೆಂದು ಪೇಳಲಶಕ್ಯವಾದ, ಅವಿಯುಳ್- (ನನ್ನ) ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಕಲನ್ದ-ಸೇರಿ ನಿಂತಿರುವ, ಕಾರ್ ಆರ್-ವರ್ಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾದ, ಕರುಮುಕಿಲ್ ಪೋಲ್- ನೀಲಮೇಘದಂತಿರುವ, ಎ ಅಸ್ಮಾಕ್-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಕಣ್ಣುನುಕ್ಕು-ಕೃಷ್ಣ ನಿಗೆ, ಶೆಮ್-ಕೆಂಪಾದ, ಪನಳಮ್-ಹೆನಳವು, ನಾಯ್ - ಅಧರವನ್ನು, ನೇರಾ- ಹೋಲಲಾರದು (ಅಧರಕ್ಕೆ ಸದೃಶನಾಗಲಾರದು); ಕಮಲಮ್ - ಕಮಲಗಳು, ಕಣ್ ಪಾದಮ್ ಕೈ-ನೇತ್ರ ಪಾದ ಹೆಕ್ಕಗಳನ್ನು, ನೇರಾ-ಹೋಲಲಾರವು; ಪೇರ್- ದೊಡ್ಡದಾದ, ಆರಮ್-ಹಾರಗಳೂ, ನೀಳ್-ಉನ್ನತವಾದ, ಮುಡಿ-ಕಿರೀಟವೂ, ನಾಣ್-ಕಟಿಸೂತ್ರವೂ, ಪಿನ್ನುಮ್-ಮತ್ತೂ, ಇತ್ತೈಪಲ - ಅಭರಣಗಳು ಅನೇಕ ವಾಗಿವೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಸಮ್ಪೂರ್ಣವೃತ್ತವಾರಿಧಿರ್ವದಿ ಮನೂಪ್ಯತ್ತಃ ಪ್ರನಿರ್ಯಾಸತೋ
ನಾಥೋ ಮೇ ಒಪ್ಪಿ ಹಿ ನೀಲಮೇಘಸದೃಶಃ ಕೃಷ್ಣಃ ಪ್ರಭುರ್ನಿಸ್ಸಮಃ |
ಚಕ್ಷುಃಪಾದಕರೇ ನ ಪದ್ಮನುಪಮಾ! ನೈವ ಪ್ರವಾಳೋ ಒಧರೇ
ಭೂಯಾದಸ್ಯ ಲಸನ್ತಿ ಹಾರಮಕುಟೌ ಕಾಂಚ್ಯಾದಿಭೂಷಾಗಣಾಃ ||

ತಾ|| ನಿರತಿತಯಭೋಗ್ಯನಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆತಿರುವ ನೀಲಮೇಘ ರ್ಯಾಮನಾದ ನನ್ನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅಧರಕ್ಕೆ ಕೆಂಪುಹೆನಳವೂ ಸಮಾನವಾಗ ಲಾರದು; ನೇತ್ರ ಪಾದ ಹೆಕ್ಕಗಳಿಗೆ ಕಮಲಗಳೂ ಸಮಾನವಾಗಲಾರವು; ಇಂತಹ ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯವುಳ್ಳ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಾರ ಕಿರೀಟ ಕಟಿಸೂತ್ರಾದಿ ದಿವ್ಯಾಭರಣಗಳೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿವೆ. (ಇಂತಹ ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯ - ದಿವ್ಯಾಭರಣಭೂಷಿತನಾದವನು ನಿಹೀನವಾದ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದನೆಂದು ಭಾವವು.)

(೬-) ಪಲಪಲವೇ ಯಾಬರಣಮ್ ಪೇರುಮ್ ಪಲಪಲವೇ,
 ಪಲಪಲವೇ ಶೋದಿವಡಿವು ಪಣ್ಣೆಣ್ಣಿಲ್.
 ಪಲಪಲ ಕಣ್ಣುಣ್ಣು ಕೇಟ್ಟುಳ್ಳು ಮೋನ್ನಿನ್ನಮ್,
 ಪಲಪಲವೇ ಇಾನಮುಮ್ ಪಾವ್ವಣೈಮೇಲಾತ್ತೇಯೋ

ಪ್ರ|| ಪಾವ್ವಣೈಮೇಲಾತ್ತಾ-ಶೇಷಶಾಯಿಯಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ, ಪಣ್ಣು ಎಣ್ಣಿಲ್-ಸ್ವಭಾವವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ಅಭರಣಮ್-ಅಭರಣಗಳು, ಪಲಪಲ-ಅನೇಕವಿಧವಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿವೆ; ಪೇರುಮ್-ನಾಮಧೇಯಗಳೂ, ಪಲಪಲವೇ-ಅನೇಕವಾಗಿವೆ; ಶೋದಿವಡಿವು-ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯವಾದ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹವೂ, ಪಲಪಲವೇ - ಅನೇಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿವೆ; ಕಣ್ಣು-ನೋಡಿ, ಉಣ್ಣು-ಭುಜಿಸಿ, ಕೇಟ್ಟು-ಕೇಳಿ, ಉಳ್ಳು - ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿ, ಮೋನ್ನ - ವಾಸನೆನೋಡಿ (ಪಡೆದಿರುವ), ಇನ್ನಮ್-ಸುಖವೂ, ಪಲಪಲ-ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿವೆ; ಇಾನ ಮುಮ್-ಜ್ಞಾನವೂ, ಪಲಪಲವೇ-ಅನೇಕವಿಧವಾದುದೇ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದಿವ್ಯಾನ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಚಾಪ್ಯಗಣಿತಾನ್ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ನಾಮಾವಳಿ-
 ದಿವ್ಯಾ ಚಾಪ್ಯಮಿತಾಸ್ತಿ ರೂಪಸರಣಿದಿವ್ಯಾ ಒಪ್ಯನನ್ತಾ ಹರೇಃ |
 ದಿವ್ಯಂ ದೃಷ್ಟಿರುಚಿಶ್ರುತಿಸ್ಪೃಗುದಿತಂ ಘ್ರಣೇಂದ್ರಿಯಸ್ಥಂ ಸುಖಂ
 ಸರ್ವಂ ಚಾಮಿತಮೇವ ಶೇಷಶಯಿತುರ್ಜ್ಞಾನಂ ಚ ದಿವ್ಯಂ ಬಹು ||

ತಾ|| ಶೇಷಶಾಯಿಯಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಭರಣಗಳೂ ಅಗಣಿತವಾಗಿವೆ, ನಾಮಾವಳಿಯೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದುದು. ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹವೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದುದು. ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಜನ್ಯವಾದ ಸುಖವೂ ಅಪಾರವಾದುದು. ಆಯಾ ವಸ್ತುವಿಷಯಕವಾದ ಜ್ಞಾನವೂ ಅನನ್ತವಾದುದು. (ಇನ್ನಹ ಅನನ್ತ ವೈಭವವುಳ್ಳ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೇ ನನ್ನೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿದನೆಂದು ಭಾವವು.)

(೭) ಪಾವ್ವಣೈಮೇಲ್ ಪಾಕ್ಕಡಲುಳ್ ಪಳ್ಳಿಯಮರನ್ದ ದುವುಮ್,
 ಕಾವ್ವಣೈತೋಳ್ ಪಿನ್ನೈಕ್ಕಾಯೇಱುಡನೇಳ್ ಶೆಳ್ಳುದುವುಮ್,
 ತೇವ್ವಣೈಯ ತೋಲೈ ಮರಾಮರಮೇತ್ತಯ್ದುದುವುಮ್,
 ಪೂವ್ವಿಣೈಯ ತಣ್ಣುಡಾಯ್ ಪೊನ್ನುಡಿಯಮ್ ಪೋರೇಱೇ.

ಪ್ರ|| ಪಾಚ್ಚುಡಲುಳ್-ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ, ಪಾವ್ವಣೈಮೇಲೆ- ಶೇಷಶಯನದ
ಮೇಲೆ, ಪಳ್ಳಿ-ಶಯನಮಾಡೋಣವನ್ನು, ಅಮರ್‌ನ್ದದುವುಮ್-ಹೊಂದಿ ಇರೋ
ಣವೂ, ಕಾವ್ವಣೈ-ಬೊಂಬಿನಂತೆ ನುಣ್ಣಗೆ ದಪ್ಪವಾಗಿರುವ, ತೋಳ್-ತೋಳು
ಗಳುಳ್ಳ, ಪಿನ್ನೈಕ್ಕಾಯ್-ನಪ್ಪಿನ್ನೈಯೆಂಬ ನೀಳಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ, ಏನ್ನೊ-ಏನ್
ವೃಷಭಗಳನ್ನೂ, ಉಡನ್-ಒಂದೇಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ, ಶೃಂಗದುವುಮ್-ಕೊಂದುದೂ,
ತೇಮ್-ಗೇನನ್ನೂ, ಪಣೈಯ-ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನೂ ಉಳ್ಳ, ಶೋಲೈ-ತೋಪುಗಳಾಗಿ
ಬೆಳೆದಿದ್ದ, ಮರಾನುರಮ್ ಏನ್-ಸಪ್ತಸಾಲವೃಕ್ಷಗಳನ್ನೂ, ಎಯ್ದದುವುಮ್-
ನಾಶಪಡಿಸಿದುದೂ, ಪೂ (ಮ್) - ರಮಣೀಯವಾದ, ಪಿಣೈಯ - ರಚನೆಗಳುಳ್ಳ,
ತಣ್-ಶೀತಳವಾದ, ತುರಾಯ್-ತುಳಸಿಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ, ಪೋ-ಸ್ವರ್ಣ
ಮಯವಾಗಿ ಅತ್ಯುಜ್ಜ್ವಲವಾದ, ಮುಡಿ-ಕಿರೀಟವುಳ್ಳ, ಅಮ್-ದರ್ಶನೀಯವಾದ,
ಪೋರ್-ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವೀರ್ಯವುಳ್ಳ, ಏತ್ತಾ ಎ-ವೃಷಭದಂತಿರುವ ವಸ್ತುವೂ ಆ
(ನನ್ನ ಸಂಶ್ಲೇಷವೆನುಡಿದ) ಭಗವಂತನೇ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿ ಶಯನಂ ಚ ಶೇಷಶಯನೇ ನೀಲಾರ್ಥಮೇವಾದ್ಭುತಃ
ಖ್ಯಾತಸ್ಸಪ್ತವೃಷಪ್ರಹಾರ ಇಹ ಯೋಽಭೂತ್ಸಪ್ತಸಾಲಾಹತಿಃ |
ತತ್ಸರ್ವಂ ಕೃತವಾ ಮದರ್ಥಮಯಮೇವಾತ್ಮನ್ತರಮ್ಯಾಕೃತಿಃ
ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀವೃಷವೀರ್ಯಭಾರ್ ಚ ತುಲಸೀಮಾಲಾಕಿರೀಟೋಜ್ಜ್ವಲಃ ||

ತಾ|| ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಷಶಾಯಿಯಾಗಿರೋಣವೂ, ನೀಳಾದೇವಿ
ಗೋಸ್ಕರ ಸಪ್ತವೃಷಭಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸೋಣವೂ, ಸಪ್ತಸಾಲವೃಕ್ಷಚ್ಛೇದನವೂ,
ಇವೆಲ್ಲವೂ (ನನ್ನೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನನಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆಯೇ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾ
ದೈವತಾರಗಳಲ್ಲಿ) ದಿವ್ಯಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾದ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ವೃಷಭದಂತೆ ವೀರ್ಯವುಳ್ಳ
ಸುಂದರನಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುವು—ಎಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ
ಆ ದಿವ್ಯಚೇಷ್ಟಿತಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವ ಭಾವವು.

(೮) ಪೊನ್ನಡಿಮಮ್ ಪೋರೇನ್ದ್ರೈ ಯೆಮ್ಮಾನ್ಯೈ
ನಾನ್ದಿಡೆನ್ನೋಳ್,
ಪನ್ನಡಿವೊಪ್ಪಿಲ್ಲದ ತಣ್ಣಿಡಾಯ್ ಮೊಲೈಯನ್ಯೈ,
ಎನ್ನಡಿವು ಕಾಣಾದೇ ಯೆನ್ನುಳ್ ಕಲನ್ನಾನ್ಯೈ,
ಶೊನ್ನಡಿವು ಕಾಣೇ ನಾನ್ ಶೊಲ್ಲುವದೇ ಶೊಲ್ಲೀರೇ.

ಪ್ರ|| ಪೋ-ಸುವರ್ಣಮಯವಾದ, ಮುಡಿ - ಕಿರೀಟವುಳ್ಳ, ಅಮೃತಪೋರ
ವಿಕ್ರಮಿ-ರಮ್ಯವಾದ ವೀರವೃಷಭದಂತಿರುವ, ಎಮ್ಮಾನೈ-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು,
ನಾಲಾತಡಮ್ ತೋಳ್ - ನಾಲ್ಕು ದೀರ್ಘಬಾಹುಗಳುಳ್ಳ, ತೇಮುಡಿವು ಒಟ್ಟು
ಇಲ್ಲಾದ-ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಗೆ ಅನ್ತವಿಲ್ಲದವನಾದ, ತಣ್ತುಮಾಯ್ ಮಾಲ್ಪಿಯನೈ-
ಶೀತಳವಾದ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ಎಮ್ಮಡಿವುಕಾಣಾದೇ - ನನ್ನ
ನೈಚ್ಯದ ಅನ್ತವನ್ನು ಕಾಣದೆ, ಎ ಉಳ್ ಕಲನ್ದಾನೈ-ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವ
ನನ್ನು, ನಾ-ನಾನು, ಶೋಲಮುಡಿವುಕಾಣೇ-ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಕಾಣೆನು;
ಎ ಶೋಲ್ಲುವದು-ಎನುಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು, ಶೋಲ್ಲಿರ-ನೀವೇ ಹೇಳಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೀಪ್ರೋತ್ತುಂಗೆಕಿರೀಟಧಾರಿಣಮುಯಿ ವೀರಂ ಚ ಮೇ ನಾಯಕಂ
ರಮ್ಯಾಜಾನುಚತುರ್ಭುಜಂ ನಿರವಧಿಶ್ರೀಕಂ ತುಲಸ್ಯಾಜ್ವತಮ್ |
ನೀಚೇನಾಪಿ ಮಯಾಽದ್ಯ ಸಜ್ಜತಮಹಂ ಕಿಂ ವರ್ಣಯಾಮಿ ಸ್ವಯಂ
ವಾಚಾ ? ಹಂತ ! ನ ಗೋಚರೋಽಸ್ತಿ ವಚಸಃ ! ಕಿಂ ಬ್ರೂಥ
ಯೂಯಂ ಸ್ವಯಮ್ ? ||

ತಾ|| ವೀರಾಗ್ರಗಣ್ಯನಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾಗಿಯೂ, ಅಜಾನು
ದೀರ್ಘಚತುರ್ಭುಜನಾಗಿಯೂ, ಅಪಾರಮಹಿಮನಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯತುಳಸೀ ಮಾಲಾಂ
ಚಿತನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು ನೀಚನಾದ ನನ್ನೊಡನೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿದ
ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ವಾಚಾವರ್ಣಿಸಲಾದೀತು ? ನನ್ನ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅದ
ಗೋಚರವಲ್ಲ. ಎನುಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನೀವೇ ಹೇಳಿರಿ—ನೋಡೋಣು
(ಅವನ ಈ ಸೌತೀಲ್ಯವು ಅಪಾರವಾದುದರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲಶಕ್ಯವೆಂದು ಭಾವವು.) .

(೯) ಶೋಲ್ಲಿರೆನ್ನಮ್ಮಾನೈ ಯೆನ್ನಾವಿ ಯಾವಿ ತನೈ,
ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್ ತೀರೆನ್ನರುಮಾಣಿಕ್ಕ ಚ್ಚುಡರ್ಯೆ
ನಲ್ಲವಮುದಮ್ ಪೆಲ್ಲುಕ್ಕರಿಯ ವೀತುಮಾಯ್,
ಅಲ್ಲಿಮಲರ್ ವಿರೈಯೊತ್ತಾಣಲ್ಲುಕ್ ಪೆಣ್ಣಲ್ಲನೆ.

ಪ್ರ|| ಎ ಎಮ್ಮಾನೈ - ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಎ ಅವಿ ಅವಿತನೈ - ನನ್ನ
ಅತ್ತನಿಗೆ ಅತ್ತನಾದವನನ್ನು, ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್-ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲದ, ಶೀರ್-ಕಲ್ಯಾಣಗುಣ
ಗಳುಳ್ಳ, ಎ ಕರುಮಾಣಿಕ್ಕಚ್ಚುಡರ್ಯೆ-ನನ್ನ ನೀಲರತ್ನದಂತೆ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನಾದವ

ನನ್ನ, ಶೋಲ್ಕೀರ್-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿರಿ; ನಲ್ಲ ಅಮುದಮ್-ದಿವ್ಯತಮವಾದ ಅಮೃತವಾಗಿ, ಪೆಣ್ಣು ಅರಿಯ-ಹೊಂದಲು ಅಶಕ್ಯವಾದ, ನೀಡುವನಾಯ್ - ಮೋಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿಯೂ, ಅಲ್ಲಿಮಲರ್-ತಾವರೆಹೂವಿನಲ್ಲಿರುವ, ವಿರೈ ಒತ್ತು-ಪರಿಮಳದಂತೆ ಭೋಗ್ಯತಮನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಅವನು, ಆಣ್ಣಲ್ಲ-ಪುರುಷೋತ್ತಮನಾದುದರಿಂದ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ವಿಲಕ್ಷಣನು, ಪೆಣ್ಣಲ್ಲ-ಪುಂಸ್ತ್ವಧೂಯಿಷ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿಂತ ವಿಲಕ್ಷಣನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಯೂಯಂ ಕೀರ್ತಯತಾಚ್ಯುತಂ ಮನು ವಿಭುಂ ಚಾತ್ಮಾನಮಪ್ಯಾತ್ಮನೋ
ನಿಸ್ಸೀಮಾಪಿಲಸದ್ಗುಣಂ ಮಣಿನಿಧಂ ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚ ದಿವ್ಯಾಮೃತಮ್ |
ಮೋಕ್ಷಸ್ಯಾಪಿ ಪರಂ ಪದಂ ತ್ವಸುಲಭಂ ತಂ ಯೋಗಿನಾಮಪ್ಯಹೋ !
ಪದ್ಮಾಂತಶ್ಚ ಸುಗಂಧಿ ಬೀಜಮನುಲಂ ನಾರೀನರೇಭ್ಯಃ ಪರಮ್ ||

ತಾ|| ನಿಸ್ಸೀಮಕಲ್ಯಾಣಗುಣನಿಧಿಯಾಗಿಯೂ ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನಾದ ಭಗವಂತನೇ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ನನ್ನೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನನಗೆ ಅನ್ತರಾತ್ಮನಾಗಿಯೂ ಇದಾನೆ. ದಿವ್ಯಾಮೃತಪ್ರಾಯನಾಗಿಯೂ, ಮೋಕ್ಷಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾಗಿಯೂ, ಭೋಗ್ಯತಮನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಅವನೇ ಪುರುಷರಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿಂತಲೂ ವಿಲಕ್ಷಣನಾದ ಪುರುಷೋತ್ತಮನು. (ಇಂತಹ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣವಿಶಿಷ್ಟನನ್ನು) ನೀವೂ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿರಿ.

(೧೦) ಆಣ್ಣಲ್ಲ ಪೆಣ್ಣಲ್ಲನಲ್ಲ ವಲಿಯುಮಲ್ಲ,
ಕಾಣಲುಮಾಕಾ ನುಳನ್ನ ನಿಲ್ಲೈಯಲ್ಲ,
ಪೇಣುಮ್ ಕಾಲ ಪೇಣುಮುರುವಾಕು ಮಲ್ಲನುಮಾಮ್,
ಕೋಣೈಪೆರಿದುಡೈತ್ತಮ್ ಪೆಮ್ಮಾನೈ ಕ್ಕುಳುದಲೇ.

ಪ್ರ|| ಆಣ್ ಆಣ್ಣ-ಪುರುಷರೂಪವೂ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ, ಪೆಣ್ ಆಣ್ಣ-ಸ್ತ್ರೀರೂಪವೂ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ, ಅಲ್ಲಾ ಅಲಿಯುಮ್ ಆಣ್ಣ-ತದ್ವಿನ್ನವಾಗಿ (ಅಪ್ರಯೋಜಕವಾದ) ನಪುಂಸಕವೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾಣಲುಮ್ - ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ, ಆರ್ಕಾ-ಅಸಾಧ್ಯನಾಗಿ, ಉಳನ್ನಲ್ಲ-(ಪ್ರತಿಕೂಲರಿಗೆ) ಸ್ಥಿತಿಸಹಿತನಾಗಿಯೂ, ಇಲ್ಲೈಯಲ್ಲ-ಅಲ್ಲ - (ಅನುಕೂಲರಿಗೆ) ಇಲ್ಲದವನಲ್ಲವಾಗಿಯೂ (ಸ್ಥಿತಿಸಹಿತನಾಗಿಯೂ), ಪೇಣುಮ್ ಕಾಲ-(ಆಶ್ರಿತರು) ಆದರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪೇಣುಮ್ ಉರುವಾಕುಮ್

-ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವಿಗ್ರಹರೂಪವುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಅಲ್ಲನುಮಾಮ್-ಅನ್ತಹ ರೂಪ
ವಿಲ್ಲದವನಾಗಿಯೂ, (ಇರುವ) ಎಮ್ ಪೆಮ್ಮಾನ್ಯೈ-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಕೂಟು
ದಲ್-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡೋಣವು, ಪೆಂದುಕೋಣೈ ಉಡೈತ್ತು-ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಸ
ಸಾಧ್ಯವಾದುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ನ ಸ್ತ್ರೀ ನಾಪಿ ಪುಮಾನ್ನ ಪಣ್ಣ ಇತಿ ಚ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯವಶೋ ನ ಹಿ
ಸ್ವಾಮೀ ಮೇ ನ ಹಿ ಚಾಸ್ತ್ಯಸ೯ ನ ಖಲು ಸ೯ ಭಕ್ತಾತ್ಮನಾಂ ಸುಪ್ರಿಯಃ |
ತೇಷಾಂ ಚಾಭಿನುತೋರುದೇಹ ಇತರೋಽಪ್ಯಾಪ್ತೇ ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀಹರಿ-
ಸ್ತಂ ಚೈನಂ ನ ಹಿ ಶಕ್ತಿರಸ್ತಿ ವಚಸಾ ವಕ್ತುಂ! ನ ವಕ್ತುಂ ಚ ಮೇ ||

ತಾ|| ಸ್ತ್ರೀರೂಪ-ಪುರುಷರೂಪ-ಪಣ್ಣ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೂಪವೂ ಇಲ್ಲದ
ವನಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೆ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿಯೂ, ಸದಸದ್ವಿಲಕ್ಷಣನಾಗಿಯೂ,
ಭಕ್ತರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವಿಗ್ರಹರೂಪಿಯಾಗಿಯೂ, ತದ್ಭಿನ್ನನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನ್ನ
ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡೋಣವು ಅತ್ಯಂತ ದುಷ್ಕರವಾದುದು. (ನನ್ನೊಡನೆ
ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿದ ಇವನ ಸೌಶೀಲ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು
ಭಾವವು.)

(೧೧) ಕೂಟುದಲೊತ್ತೊರಂ ಕ್ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತ ವೆಮ್ಮಾನ್ಯೈ-

ಕ್ಕೂಟುದಲೇ ಮೇವಿ ಕ್ಕುರುಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕ್ಕೋಪ್,

ಕೂಟಿನ ವನ್ನಾದಿ ಯೋರಾಯಿರತ್ತುಳಿಪ್ಪತ್ತುಮ್,

ಕೂಟುದಲ್ ವಲ್ಲಾರುಳರೇಲ್ ಕೂಡುವರ್ ವೈಕುನ್ದಮೇ.

ಪ್ರ|| ಒಪ್ಪು-ಒಂದು ಗುಣವನ್ನು, ಕೂಟುದಲ್ - ಹೇಳೋಣವೂ, ಆರಾ-
ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಿರುವ, ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತ-ಘಟಲೀಲೆಯುಳ್ಳ, ಅಮ್ಮಾನ್ಯೈ-ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು,
ಕೂಟುದಲೇಮೇವಿ-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲುಬ್ದೇಶಿಸಿ, ಕುರುಕೂರ್ ಶಡಕ್ಕೋಪ್-ಶ್ರೀ
ಕುರುಕಾಪುರಿಯ ನಮ್ಮಾಪ್ಪರು, ಕೂಟಿನ-(ಗ್ರಂಥರೂಪವಾಗಿ) ಹೇಳಿದ, ಅನ್ನಾದಿ
ಓರ್ ಆಯಿರತ್ತುಳ್-ಅನ್ನಾದಿರೂಪವಾಗಿ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆ
ಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತುಮ್-ಈ ದಶಕವನ್ನು, ಕೂಟುದಲ್ ವಲ್ಲಾರ್-ಹೇಳಬಲ್ಲವರು
(ವರಿಸಲರ್ಹರು), ಉಳರೇಲ್ ಇದ್ದರೆ, ವೈಕುನ್ದಮ್-ಪರಮಪದವನ್ನು, ಕೂಡು
ವರ್-(ಅವರು) ಸೇರುವರು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವಿಕಂ ಚಾಪಿ ಗುಣವ್ತು ಯಸ್ಯ ವಚಸಾ ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ತಿರ್ಭವೇ-
 ತ್ತಂ ಸ್ತೋತುಂ ಪ್ರಭುಮಚ್ಯುತಂ ಘಟಿವಿಹಾರಾದಿಪ್ರಿಯಂ ಶ್ರೀಧರಮ್ |
 ಸಾಹಸ್ರಂ ಕುರುಕಾಪುಃಪ್ರಭುರಯಂ ಮೌನೀ ಶತಾರಿಷಗಾ-
 ವನ್ಮಾರ್ಥಂ ದಶಕಂ ಚ ತತ್ರ ತದಿದಂ ದಿವ್ಯಂ ಪದಂ ಪ್ರಾಸಯೇತ್ ||

ತಾ|| ಒಂದು ಗುಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಷ್ಟು ಅಸಾರ
 ಮಹಿಮನಾದ ಘಟಿಲೀಲಾವಿಹಾರಿಪಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರವಾಡು
 ವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮಾಶ್ವಾಸು ಅನ್ನಾದಿರೂಪವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯವಾಲೆಯೊಳ್ಳ
 ಈ ದಶಕವನ್ನು ಪಠಿಸುವವರು ಪರಮಪದವನ್ನು ಸೇರುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಆಗಮ್ಯ ಸೂರಿಸಹಿತಸ್ಸಮಪಾಕೃತಾರ್ತ-
 ರತ್ಯುಜ್ಜ್ವಲಸ್ತುರತಕಾಚಲಸನ್ನಿಭಾಜ್ಞಃ |
 ಈಶಃ ಪ್ರಪುಲ್ಲಕಮಲಾಕ್ಷೀಕರಾಂಘ್ರರಾಶೀ-
 ತ್ತಸ್ಯಂಚಮೇ ಸ ಕಥಯಂತುನಿ ರಾಜನಸ್ಯ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಸ್ವಪ್ರಪುಲ್ಕ ಸಿದ್ಧಕಾಂತಿಂ ಶುಭಟಿತವಯಿತಂ ವಿಶ್ವರತ್ನಂ ಗಮೂರ್ತಿಂ
 ಪ್ರೀತ್ಯುನ್ಮೇಷಾತಿಭೋಗ್ಯಂ ನವಭನಸರಸಂ ನೈಕಭೂಷಾದಿದೃಶ್ಯಮ್ |
 ಪ್ರಪುಲ್ಕತಪ್ರೀತಿಲೀಲಂ ದುರಭಿಲಾಸರಸಂ ಸದ್ಗುಣಮೋದಹೃದ್ಯಂ
 ವಿತ್ಯವ್ಯಾವೃತ್ತಚಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಂಮವತಿಗೋಖ್ಯಾಕರೀತ್ಯಾಶ್ಚಿನ್ವಭುಜ್ಯ ||

(ಈ ಪದ್ಯವು ದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ.)

ಈ ಐದನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿಪದ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನಾನು
 ಗುಣವಾಗಿ ತನ್ನೊಡನೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿದ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಾಯುಧ-ದಿವ್ಯಭೂಷಣ-
 ದಿವ್ಯಾವಯವಸೌಂದರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ರಾಮಕೃಷ್ಣಾದ್ಯವತಾರಗಳನ್ನೂ
 ಕೂಡ ಅವನು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಿತ್ಯಸೂರಿ
 ಸೇವ್ಯನಾದ ಅವನ ಸೌಂದರ್ಯಾದಿ ಗುಣಾಂತರಮಿತ್ಯ ವರ್ಣಿಸಲುಸಾಧ್ಯವೆಂದು
 ತಿಳಿದಾಗ್ಯೂ ವಿಚಲಾರನೆ, ಅವನ ಒಂದು ಗುಣವನ್ನೂ ದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ
 ಮಾಡಲಾರದೆಂದು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ ಇದೂ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ದಶಕ
 ಪದನಿಂದ ಪರಮಪದವಾಪ್ತಿಯೆಂಬ ಫಲವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ದ್ವಿ ತೀಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ—ಷಷ್ಠ ದಶಕ.

(ವೈಕುಂಠಾ ಮುಣಿವಣ್ಣನೇ—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶಕಾರಿಮುನಿವರರು ತಮ್ಮ ಅತಿನೈಚ್ಛವನ್ನು ನೋಡಿ
ಭಗವದ್ವೇದಿಗೆ ಅತಿಶಂಕೆಯುಂಟಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ತತ್ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ
“ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ”—
ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ವೈಕುಂಠಾ ಮುಣಿವಣ್ಣನೇ ಯೆನ್ನೊಲ್ಲಾ ತ್ತಿರುಕ್ಕುಳಾಳಾ
ವೆನ್ನುಳ್ ಮನ್ನಿ,
ವೈಕುಮ್ ವೈಕಲಾತೋಽಮಮುದಾಯ ವಾನೇಶೈ,
ಶೆಯ್ ಕುನ್ಠಾ ವರುಮ್ ತೀಮೈ ಯುನ್ನುಡಿಯಾರ್ಕು
ತ್ತೀರ್ತ್ತೇಶುರರ್ಕ್ಕು ತ್ತಿಮೈಕಳಾ,
ಶೆಯ್ ಕುನ್ಠಾ ವುನ್ನು ನಾಕ್ ಪಿಡಿತ್ತೇಕ್ ಕೊಳ್ಳಾ ಶಿಕ್ಕೇನವೇ.

ಪ್ರ|| ವೈಕುಂಠಾ - ಸರಮಪದನಾಥನೇ, ಮುಣಿವಣ್ಣನೇ ನೀಲರತ್ನದಂತೆ
ವರ್ಣವುಳ್ಳವನೇ, ಎ-ನನ್ನ, ಪೊಲ್ಲಾ-ರಮ್ಯವಾದ, ತಿರುಕ್ಕುಳಾ-ವಾಮನ
ರೂಪವುಳ್ಳವನೇ, ಎನ್ನುಳ್-ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಮನ್ನಿ-ಸ್ಥಿರಸಂಸ್ಥೆಗಳವನಂತಿ,
ವೈಕುಮ್-ಇರುವ, ವೈಕಲಾತೋಽಮಮ್ - ಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಅಮಮ ಅಯ-
ಅವೃತವಾಗಿರುವ (ನಿತ್ಯಭೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ), ವಾನೇಶೇ - ನಿತ್ಯಸೂರಿತ್ವರನೇ,
ಶೆಯ್-ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಕುನ್ಠಾ-ಕಮ್ಮಿಯಾಗದೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ, ಅರುಮ್-
ಅಪರಿಹಾರ್ಯವಾದ, ತೀಮೈ - ದುಷ್ಟತ್ವಗಳನ್ನು, ಉ ಅಡಿಯಾರ್ಕ್ಕು - ನಿನ್ನ
ಭಕ್ತರಿಗೆ, ತೀರ್ತ್ತು-ನಾಶಪಡಿಸಿ, ಅಶುರರ್ಕ್ಕು - ಅಸುರರಿಗೆ (ಅನಾತ್ರಿತರಿಗೆ),
ತೀಮೈಕಳಾ-ಅನರ್ಥಗಳನ್ನು, ಶೆಯ್-ಉಂಟುಮಾಡುವ, ಕುನ್ಠಾ-ಕುಂತಾಯಾಥ
ವುಳ್ಳವನೇ, ಉನ್ನು- (ಇಂತಹ) ನಿನ್ನನ್ನು, ನಾ-ನಾನು, ಶಿಕ್ಕೇನ-ದೃಢವಾಗಿ
(ಸ್ಥಿರವಾಗಿ), ಪಿಡಿತ್ತೇಕ್ ಕೊಳ್ಳಾ-ಪಿಡಿದು (ಆಶ್ರಯಿಸಿ) ಇರುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ವೈಕುಣ್ಣಾಸಿ ಮಣಿಪ್ರಭಃ ಕಿಲ ಮನು ಶ್ರೀವಾಮನ ! ತ್ವಂ ಪ್ರಿಯ-
ಸ್ಸಂಶ್ಲೇಷಂ ಮಯಿ ಸನ್ಮಧಾಸಿ ಸತತಂ ದಿವ್ಯಾಮೃತಾತ್ಮಾ ಮಹಾನ್ |
ಸಮ್ಪೂರ್ಣೋಽಸಿ ಫಲಪ್ರದತ್ತ ನಮತಾಂ ಘೋರಾಘಕನ್ತಾ ಹರೇ !
ದುಷ್ಪಾನಾಮಸಿ ಕುಂತವ್ಯಮುಫನಶ್ಚಾಂ ಸಂಶ್ರಿತೋಽಸ್ಮಿ ಸ್ಥಿರಮ್ ||

ತಾ|| ಎಲೈ ವೈಕುಣ್ಣನಾಥನೇ! ಮಣಿವರ್ಣನೇ! ದಿವ್ಯವಾಮನಸ್ವರೂಪನೇ! ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಸಂಶ್ಲೇಷವೆನಗಾಡಿರುವ ಅವ್ಯತಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ನಿತ್ಯಸೂರಿತ್ವರನೇ! ಆಶ್ರಿತರಾದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಕಲ ಪಾಪಧ್ವಂಸಕನಾಗಿಯೂ ದುಷ್ಟರಾದ ಅಸುರರಿಗೆ ಅನರ್ಥಜನಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುತ್ತೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ನಂಬು-(ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನೋದಾರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೨) ಶಿಕ್ಕೇನ ಚ್ಚಿತ್ತಿದೋರಿಡಮುಮ್ ಪುಂಪ್ಪಡಾ ತ್ತನ್ನುಳ್ಳೇ,
ಉಲಕುಕಳ್

ಒಕ್ಕವೇ ವಿಘ್ನಬ್ಬಿ ಪುಕುನ್ದಾರ್, ಪುಕುನ್ದಾರ್ಪಿ
ಮಿಕ್ಕಚಾನವೆಳ್ಳ ಚ್ಚುಡರ್ವಿಳಕ್ಕಾಯ್, ತ್ತುಳಕ್ಕಾಯ್
ಮುದಮಾಯ್, ಎದ್ದುಮ್
ಪಕ್ಕನೋಕ್ಕತಿಯಾನೆಕ್ ಪೈನ್ತಾಮರೈ ಕ್ಕಣ್ಣನೇ.

ಪ್ರ|| ಶಿಕ್ಷಿದು ಓರ್-ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ, ಇಡಮುಮ್-ಸ್ಥಲವೂ, ಪುಂಪ್ಪಡಾ-ಹೊರಗೆ ಆಗದಂತೆ, ಉಲಕುಕಳ್-ರೋಕಗಳನ್ನು, ತನ್ನುಳ್ಳೇ-ತನ್ನೊಳಗೇ, ಒಕ್ಕ-ಸಮವಾಗಿ, ವಿಘ್ನಬ್ಬಿ-ಆಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಶಿಕ್ಕೇನ-ದೃಢವಾಗಿ (ಸ್ಥಿರವಾಗಿ), ಪುಕುನ್ದಾರ್-(ನನ್ನೊಳು) ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು; ಪುಕುನ್ದಾರ್ಪಿ-ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಅನಂತರ, ಮಿಕ್ಕ-ಅಪಾರವಾದ, ಚಾನವೆಳ್ಳಮ್-ಜ್ಞಾನಪೂರ್ತಿಯೆಂಬ, ಶುಡರ್-ತೇಜೋಮಯವಾದ, ವಿಳಕ್ಕಾಯ್ ಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪನಾಗಿ, ತುಳಕ್ಕಮ್-ಕಂಪವು (ಚಾಂಚಲವು), ಅಶ್ಶು-ಹೋಗಿ, ಅಮುದಮಾಯ್-ಅಮೃತದಂತೆ ಭೋಗ್ಯತಮನಾಗಿ, ಎ-ನನ್ನ, ಪೈ-ರಮಣೀಯವಾದ, ತಾಮರೈ-ತಾನರೆಹೂವಿನಂತೆ ಇರುವ, ಕಣ್ಣ-ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವನು, ಎದ್ದುಮ್-ಎಲ್ಲಿಯೂ, ಪಕ್ಕಮ್-ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ, ನೋಕ್ಕ-ನೋಡಲು, ಅತ್ತಿಯಾರ್-ಶಕ್ತನಲ್ಲ (ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಯಾವ ಕಡೆಗೂ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನಲ್ಲ.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಈಷದ್ವಾಽಪಿ ನ ಹಿ ತ್ಯಜೇದ್ವಹಿರಹೋ ! ಲೋಕಾನಶೇಷಾನ್ ವಹೇ

ಸ್ತುಸ್ತಿನೈವ ಕಿಲ ಸ್ವಯಂ ಮಯಿ ವಿಶ್ವ ಜ್ಞಾನಪ್ರಭಾಭಾಸ್ವರಃ |

ತೇಜೋರಾಶಿರುದಾರಸದ್ಗುಣನಿಧಿರ್ದಿವ್ಯಾಮೃತಾತ್ಮಾ ಹರಿಃ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋ ಮನು ನಾಯಕೋ ಽನ್ಯಪರತಾಂ ಸತ್ತ್ವಜ್ಯ ಮಯ್ಯಾಸ್ಥಿತಃ ||

ತಾ|| ಸಪ್ತಲೋಕಗಳನ್ನೂ ತನ್ನೊಳು ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನೊಳು ದೃಢವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಭಗವಂತನು ಹೀಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಮೇಲೆ ದಿವ್ಯತೇಜೋಮಯನಾಗಿಯೂ, ಜ್ಞಾನಪ್ರಭಾಭಾಸ್ವರನಾಗಿಯೂ, ಅಕಂಪ್ಯನಾಗಿಯೂ, ನಿರತಿಶಯಾನನ್ದಾಮೃತಸ್ವರೂಪನಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತ, ರಮಣೀಯನಾದ ತನ್ನ ದಿವ್ಯನೇತ್ರಾರವಿನ್ದಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತ ಅನ್ಯತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ನಿತ್ಯ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದಾನೆಂದು ಭಾವವು.

(೩) ತಾಮರೈಕ್ಯಣ್ಣನೈ,ವಿಷ್ಣೋರ್ ಪರವ್ರಮ ತಲೈಮಕನೈ,
ತುತಾಯವಿರೈ-

ಪೂಮರುವುಕಣ್ಣೈ,ಯೆಮ್ಮಿರಾನೈ ಪೂನ್ಮಲೈಯೈ,

ನಾಮರುವಿ ನನ್ನೇತ್ತಿ ಯುಳ್ಳಿವಣಬ್ಬಿ ನಾಮೈಕ್ಕಿನ್ಮಾಡ,ನಾವಲರ್
ಪಾ ಮರುವಿ ನಿಕ್ಕ ತನ್ನ ಪುನೈತ್ತಿಯೇಯ್ ವಳ್ಳಲೇ.

ಪ್ರ|| ತಾಮರೈಕ್ಯಣ್ಣನೈ-ತಾವರೆಹೂವಿನಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ, ವಿಷ್ಣೋರ್-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳು, ಪರವ್ರಮ-ಅನವರತ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವ, ತಲೈಮಕನೈ-ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವುಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ವಿರೈ - ಪರಿಮಳವೂ, ಪೂ - ಪುಷ್ಪವೂ, ಮರುವು-ಸೇರಿ ಹೊಂದಿ ಇರುವ, ತುತಾಯವಿರೈ-ತುಳಸೀಮಾಲೆಯುಳ್ಳ, ಎಮ್ಮಿರಾನೈ-ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಪೂಮಲೈಯೈ-(ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷದಿಂದ) ಸುವರ್ಣಗಿರಿಯಂತೆ ಉಜ್ಜ್ವಲನಾಗಿರುವವನನ್ನು, ನಾಮ್-ನಾವು, ಮರುವಿ-ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ನನ್ನ ವಿತ್ತಿ-ಜಿನ್ನಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಉಳ್ಳಿ-ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ (ಸ್ಮರಿಸಿ), ವಣಬ್ಬಿ-ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, (ಹೀಗೆ) ನಾಮ್-ನಾವು, ಮಕ್ಕಿನ್ನು-ಆನಂದಿಸುತ್ತ, ಆಡ-ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ನರ್ತನಮಾಡುವಂತೆ, ನಾ-ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಅಲರ್-ವಿಕಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹೊರಡುವ, ಪಾ-ಪದ್ಯಗಳು, ಮರುವಿನಿಕ್ಕ-ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧರೂಪವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ,

ತನ್ನ-ಉಪಕಾರಮಾಡಿದೆ, ಪಾನ್ತ್ವೈ-ಸ್ವಭಾವವು, ಏಯ್-ಸೇರಿರುವ, ವಳ್ಳಲೇ-
ಉದಾರಗುಣವಿತಿಪ್ಪನೇ. (ಇಂತಹ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೊಂದನ್ನು
ಕಾಣನು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಂ ದಿವಿ ನಿತ್ಯಸೂರಿನಿವಹೈಸ್ಸವ್ಯಂ ಮಮೈವ ಪ್ರಭುಂ
ಪುಷ್ಪೋದ್ಯತ್ತುಲಸೀಶ್ರಜಂ ಚ ಕಸಕಾದ್ರಿಂ ಶ್ರೀಧರಂ ಸಾದರಮ್ |
ಸ್ತುತ್ವಾ ತಂ ಮನಸಾ ವಿಚಿನ್ತ್ಯ ವಪುಷಾ ಚಾನಮ್ಯ ಹೃಷಾ ವಯಂ
ನೃತ್ಯಾನೋಽದ್ಯ! ಸ ಏವ ಪದ್ಯರಚನೇ ಶಕ್ತಿಂ ಚ ಮೋಽದಾತ್ ಸ್ವಯಮ್ ||

ತಾ|| ಕಮಲನಯನನಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯಸೂರಿಸ್ತವ್ಯನಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯತುಲಸೀ
ಮಾಲಾಲಂಕೃತನಾಗಿಯೂ, ಸ್ವರ್ಣಾದ್ರಿಯಂತೆ ಮಹೋಜ್ವಲನಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಚಿನ್ನಿಸಿ, ನಮಸ್ಕರಿಸಿ
ಆನಂದಪಡುವಂತೆಯೂ ಸಸಂಭ್ರಮ ನರ್ತನಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಅವನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ
ಅನುಗ್ರಹಮಾಡಿ, ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯೊಳು ರಮಣೀಯವಾದ ಪದ್ಯಗಳು (ಪೀಠೆ)
ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧರೂಪವಾಗಿ ಹೊರಡುವಂತೆ ಉಪಕಾರಮಾಡಿರುವ ಆ ಮಹೋದಾರ
ಸ್ವಭಾವನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವು ಎಂತಹದೋ ! (ಅವನ ಪರಮಾದಾರ್ಥವು ಎಂತ
ಹುದೋ ! —ಎಂದು ಭಾವವು.)

(೪) ವಳ್ಳಲೇ ಮದುಕೂದನಾ, ಪೆನ್ನರತಕಮಲೈಯೇ, ಉನೈ ನಿನ್ನೈ-
ನ್ನೆಳ್ಳಲ್ ತನ್ನ ಪೆನ್ನಾಯುನ್ಮೈತ್ತಿ ಯೆಬ್ಬನುಮ್ ವಿಡುಕ್ಕೇಕ್,
ವೆಳ್ಳನೇ ಪುರೈ ನಿಕ್ಕಪುಕ್ಕು ಕುಡೈನ್ದಾಡಿ ಪ್ಪಾಡಿಕ್ಕಳಿತ್ತು
ಕನ್ನಿಕ್ಕನ್ನಿ,

ಉಳ್ಳ ನೋಯ್ ಕಳೆಲ್ಲಾ ಮ್ ತುರನ್ನಯ್ ನ್ನು
ಪೋನ್ನಿರುನ್ನೇ.

ಪ್ರ|| ವಳ್ಳಲೇ-ಮಹೋದಾರ ಸ್ವಭಾವನೇ, ಮದುಕೂದನಾ - ಮಧುಕೂದ
ನನೇ, ಎಫ ಮರತಕಮಲೈಯೇ-ನನ್ನ ಮರತಕಮಣಿಪರ್ವತದಂತೆ ಉಜ್ಜ್ವಲ
ನಾದವನೇ, ಉನೈನಿನ್ನೈನ್ದು-ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಎಳ್ಳಲ್ ತನ್ನ-ಬೇರೆ ವಿಷಯ
ಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು (ನನಗೆ) ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ, ಎನ್ನಾಯ್-
(ನನ್ನ) ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ವೆಳ್ಳನೇಪುರೈ - ಮಾಹಾಸಮುದ್ರದಂತೆ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ,

ನೀವುಕಳ್ಳ-ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ, ಕುಡೈನ್ನು-ಮುಳುಗಿ, ಅಡಿಪ್ಪಾಡಿ-ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ
ಅಡುತ್ತಲೂ ಹಾಡುತ್ತಲೂ, ಕಳಿತ್ತು-ಅನನ್ದದಿಂದ ಮದವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿ, ಉಣ್ಣು
ಕನ್ನು-ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಿಬರುವ ಸನ್ನೋಷವುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಉಳ್ಳ ನೋಯ್
ಕಳೆಲ್ಲಾ ಮ-ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ದುಃಖಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ, ತುರನ್ನು-ತೃಪ್ತಿ (ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ),
ಉಯ್ನ್ನು-ಉಜ್ಜೀವಿಸಿ, ಪೋನ್ನು ಇರುನ್ನು-ಬಂದು ನಿಂತು, ಉನ್ನೈ-(ಇಂತಹ)
ನಿನ್ನನ್ನು, ಎನ್ನ ನುಮ್-ವಿಡುಕೇ-ಹೇಗೆ ಬಿಡುವೆನು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)--

ನಿತ್ಯೋದಾರ ! ಮನು ಪ್ರಭುಂ ಮರಕತಾದ್ರಿಂ ತ್ವಾಂ ಮಧುಧ್ಯಂಸಿಸಂ
ಸ್ಮೃತ್ವಾಽನ್ಯತ್ಸಕಲಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಸುಗುಣಾಮೋಘೌ ನಿಮಗ್ನೋಽಸ್ಮಿ ತೇ |
ಸೃತ್ಯಕ್ ಗಾನಪುರಸ್ಕರಂ ಪ್ರಮುದಿತಃ ಪ್ರಧ್ಯಸ್ತದುಃಖೋ ಽಭುನಾ
ಥನೋಽಹಂ ತವ ಸನ್ನಿಧಾವನುಭವಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತೃಣಾಮೋವ ತಿಮ್ ? ||

ತಾ! ಮಹೋದಾರಸ್ವಭಾವನಾಗಿ ಮರಕತವರ್ಚಿತದಂತೆ ಉಜ್ಜ್ವಲನಾಗಿರುವ
ಮಧುಸೂದನನೇ ! ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ತಿರಸ್ಕರಿಸು
ವಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೀಯೆ. ಇಂತಹ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಅನನ್ತಕಲ್ಯಾಣ
ಗುಣಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಅಡುತ್ತಲೂ ಹಾಡುತ್ತಲೂ ಅನನ್ದಪ್ರಮತ್ತನಾಗಿರುವ
ನಾನು ಸಕಲವಿಧದುಃಖರಹಿತನಾಗಿ ಹೀಗೆ ಉಜ್ಜೀವಿಸಿ ನಿಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು
ಹೇಗೆ ಬಿಡುವೆನು ? (ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರನೆಂದು ಭಾವವು)

(೫) ಉಯ್ನ್ನು ಪೋನ್ನೈನ್ನು ಲಪ್ಪಿಲಾದ, ವೆನ್ನಿವಿನ್ಮೈಕಳ್ಳೈ
ನಾಶಮ್ ಶೆಯ್ಯು, ಉನೆ

ವನ್ನೈ ಮಿಲಡಿಮೈಯಡೈನ್ನೇಕ್ ವಿಡುವೇನೋ,
ಐನ್ನು ಪೈನ್ಮಲೈಯಾಡರವಣೈಮೇವಿ ಪ್ಪಾಳ್ಳಡಲ್
ಯೋಗನಿತ್ತಿರೈ,
ಶಿನ್ನೈಶೆಯ್ದವೆನ್ನಾಯಿನ್ಮೈ ಚಿನ್ನೈಶೆಯ್ದ ಶೆಯ್ದೇ.

ಪ್ರ|| ಪಾಲ್ಕಡಲ್-ಸ್ವೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ, ಐನ್ನು ಪೈನ್ಮಲೈ-ಐದು ಘಟಗಳುಳ್ಳ
ತಿರಸ್ಸುಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದ, ಅಡು-ಅಡುತ್ತಿರುವ, ಅರವು-ಅದಿಶೀಷನೆಂಬ, ಅಣೈ-
ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು, ಮೇವಿ-ಹೊಂದಿ, ಯೋಗನಿತ್ತಿರೈ-ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿನ್ನೈ
ಶೆಯ್ದ-ಲೋಕರಕ್ಷಣ ಚಿಂತೆಮಾಡಿದ, ಎನ್ನಾಯ್-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಉನ್ನೈ-

ನಿನ್ನನ್ನು, ಶಿಷ್ಟೈಶ್ವರಿಯು ಶಯ್ಯು-ಅನವರತ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ, ಉಯ್ಯನ್ನು-ಉಜ್ಜೀವಿಸಿ, ಪೋನ್ನು-ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು, ಎ-ನನ್ನ, ಉಲಪ್ಪು ಇಲಾದ-ಅನ್ನ ಎಲ್ಲದ, ವೆಮ್-ಕೂರವಾದ, ತೀವಿನೈಕಳ್-ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳಂತಿರುವ ಪಾಪಗಳನ್ನು, ನಾಶಮ್ ಶಯ್ಯು-ನಾಶಪಡಿಸಿ, ಉನದು-ನಿನ್ನ, ಅನ್ನಮಿಲ್-ಕೊನೆಯಲ್ಲದ (ಅಪಾರವಾದ), ಅಡಿಮೈ-ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪವಾದ ಭೋಗವನ್ನು, ಅಡೈನ್ನೇ-ಪಡೆದ ನಾನು ಬಿಡುವೇನೋ-(ಇನ್ನುಮೇಲೆ) ಬಿಡುವೇನೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) --

ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧೌ ತಯಿತೋಽಸಿ ಶೇಷತಯನೇ ತಾಂ ಯೋಗವಿದ್ರಾಂ ಭಜ್ಜ
ಮನ್ನಾಥ! ತ್ವದುದಾರರೂಪಗುಣಭೂತಾ ದಿಸ್ತೃತೇರ್ಧನೈತಾಮ್ |
ಲಬ್ಧ್ವಾಽಪಿ ಸಕಲಾಘಸ್ತನತಿಹತಿಂ ಕೃತ್ವಾಽಧುನಾ ಶ್ರೀಹರೇ !
ತ್ವದ್ಧಾಸ್ಯಂ ಪರಮಂ ಶುಭಂ ನಿರವಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತಸ್ಯ ಜಾಮೈವ ಕಿಮ್ ? ||

ತಾ|| ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಐದು ಹೆಡೆಗಳೊಡನೆ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಅದಿಶೇಷನೆಂಬ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗವಿದ್ರೆವಾಡುತ್ತ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ನಿನ್ನನ್ನೇ ಅನವರತ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಉಜ್ಜೀವಿಸಿ ನಾನು ಸಕಲಪಾಪಧ್ವಂಸಕನಾಗಿ ನಿನ್ನ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಭೋಗವಂ ಪಡೆದಿರುವಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡುವೇನೋ ?

(೬) ಉನ್ನೈ ಚಿನ್ನೈಶೈಯನ್ಮದು ಶೈಯದ್ವೈನ್ನಡು

ಮಾಮೊಡ್ಡಿಯೈಪೈಪಾಡಿಯಾಡಿ, ಎಕ್

ಮುನ್ನೈತ್ತೀವಿನೈಕಳ್, ಮುಯ್ವೇರರಿನ್ನನಕ್ ಯಾಕ್,

ಉನ್ನೈ ಚಿನ್ನೈಯಿನಾಲಿಕೊನ್ನ ಫೇರಣಿಯನಕಲ್

ಮಾರ್ವಬ್ಬೇಣ್ಣ, ಎಕ್

ಮುನ್ನೈಕ್ಕೋಳರಿಯೇ ಮುಡಿಯಾದದನ್ನೆನಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ಉನ್ನೈ-ನಿನ್ನನ್ನು, ಶಿಷ್ಟೈಶ್ವರಿಯಿನಾಲ್-ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಇಕ್ಕೊನ್ನ-ತಿರ ಸ್ಮರಿಸಿದ, ಇರಣಿಯ-ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ, ಅಕಲ್ ಮಾರ್ವಮ್-ವಿಶಾಲವಾದ ವಕ್ಷ್ಯ ಸ್ಥಲವನ್ನು, ಕೇಣ್-ತೀಳಿದ, ಎ-ನನ್ನ, ಮುನ್ನೈ-ಅನಾದಿಯಾದ, ಕೋಳರಿಯೇ-ನರಸಿಂಹನಾದವನೇ, ಉನ್ನೈ-(ಇಂತಹ) ನಿನ್ನನ್ನು, ಶಿಷ್ಟೈಶ್ವರಿಯು ಶಯ್ಯು-ಸಂತತ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ, ನೆಡು - ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ, ಉ-ನಿನ್ನ ಗುಣಾನುಭವರೂಪವಾದ,

ಮೊಟ್ಟಿ-ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯನ್ನು (ಈ ತಿರುವಾಯ್ಮೊಟ್ಟಿಯನ್ನು), ಮಾ ಇಶೈ-ಶ್ಲಾಘೆ
ವಾದ ಗಾನಸ್ವರಗಳೊಡನೆ, ಪಾಡಿ-ಹಾಡಿ, ಅಡಿ-ಅಡಿ, ಎ-ನನ್ನ, ಮುನ್ನೈತೀವಿ
ನೈಕಳ್ - ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಬಂದ ಮಹಾಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಯಾ - ನಾನು,
ಮುಘುವೇರ್ ಅರಿಂದರ್-ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಲಚ್ಚಿದಮಾಡಿ ನಾಶವಡಿಸಿದೆನು.
ಎನಕ್ಕು-ನನಗೆ, ಮುಡಿಯಾದದು-ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು, ಎ-ಯಾವುದು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವಕ್ಷಸ್ತುಸ್ಯ ಹಿರಣ್ಯಕಸ್ಯ ಮನಸಾಲಸಿ ತ್ವಾಂ ತು ಧಿಕ್ಕುರ್ವತ-
ಸ್ಸುಮ್ಪಿದ್ಯಾಸಿ ಪುರಾ ನೃಸಿಂಹ! ಜಗತಾಂ ತ್ರಾತಾ ಸ್ಮರಂಸ್ತುಮಹಮಾ|
ದಿವ್ಯಾಂ ಪದ್ಯತತಿಂ ವಿರಚ್ಯ ವಚಸಾ ಗಾಯಂಶ್ಚ ನೃತ್ಯನ್ನಹೋ !
ನಿರ್ಮೂಲಾಸ್ಯಾಘಸಂತತಿಂನುಮ ಸುಖೀ! ಕಿಂ ವಾಽಸ್ತುಸಾಧ್ಯಂ ಮಮ?||

ತಾ|| ನಿನ್ನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅನಾದರಿಸಿದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಪಕ್ಷಾಘಾತ
ವನ್ನು ಸೀಳಿದ ಅನಾದಿಯಾದ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯೇ ! ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂತತ
ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ಸ್ತುತಿರೂಪವಾದ ಈ ತಿರುವಾಯ್ಮೊಟ್ಟಿ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಿ
ಗಳನ್ನು ಗಾನಮಾಡಿ ಲೀಲಾಪರನಾಗಿ ಆಡುತ್ತ ನಿವೃತ್ತಸಕಲಪಾಪಮೂಲನಾಗಿ
ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನಾಗಿ ನನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು(ಅಲಭ್ಯವಾದುದು) ಯಾವುದಾದರೂ
ಉಂಟೋ (ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನನಗೆ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು.
ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೭) ಮುಡಿಯಾದದನ್ನೆನಕ್ಕೇಲಿವಿ ಮುಘುವೇಱುಲಕುಮುಣ್ಣಾಕ್ಷ,
ಉಕನ್ನು ನೆನ್ನು

ಅಡಿಯೇನುಳ್ ಪುಕುನ್ದಾನ್ಕಲವಾನುಮಲ್ಲನಿನಿ,
ಶೆಡಯಾರ್ ನೋಯ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಮ್ ಶರನ್ನೆಮರ್ಕ್ಕಿಡ್
ಮೇಲೆಱುಪಿಱ್ಪುವಾ,
ವಿಡಿಯಾ ವೆನ್ನು ರಕತ್ತೆಪ್ಪಿಮ್ ಶೇರ್ದಲ ಮೋನೆರೇ.

ಪ್ರ|| ಮುಘುವೇಱುಲಕುಮ್-ಪೂರ್ಣವಾದ ಏಳುಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಉಣ್ಣಾ-
ಭಕ್ಷಿಸಿದವನು, ಉಕನ್ನು - ಆಕೆಪಟ್ಟು, ಅಡಿಯೇ ಉಳ್-ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ,
ವನ್ನು ಪುಕುನ್ದಾ-ಬಂದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಇವ-ಇನ್ನುಮೇಲೆ, ಅಕಲವಾನುಮ್
ಅರ್ಲ್ಲ-ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವವನೂ ಅಲ್ಲ; ಕೇಳುಮೇಲ್-ಕೆಳಗೂ ಮೇಲೂ, ಎಱುಪಿ

ಅಪ್ಪುಮ್-ವಿಳುಜನ್ನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಎಮರ್ - ನಮ್ಮವರು (ನಮ್ಮ ವಂಶದವರು),
ಕಡಿಯಾರ್-ವೃಕ್ಷಗಳಂತೆ ಬೆಳೆದ (ಸಾಪಭರಿತವಾದ), ನೋಯ್‌ಕಳ್ ಎಲ್ಲಾಮ್-
ಸರ್ವವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೂ, ತುರನ್ನು-ಓಡಿಸಿ, ವಿಡಿಯಾ - ಅನ್ಯವಿಲ್ಲದ, ವೆಮ್ ನರ
ಕತ್ತು-ಅತಿಸನ್ನಾಪಕರವಾದ (ಸಂಸಾರ) ನರಕದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟುಮ್ - ಯಾವಾಗಲೂ,
ಶೇರ್‌ದಲ್-ಸೇರೋಣವನ್ನು, ಮಾಟಿನರ್-ನಿವಾರಣಮಾಡಿಕೊಂಡರು (ದಾಟಿದರು).
ಇನಿ-ಇನ್ನುಮೇಲೆ, ಎನಕ್ಕೇಲ್-ನನಗೂ, ಮುಡಿಯಾದದು-ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದೆ ಇರು
ವುದು, ಎರ್-ಯಾವುದಾದರೂ ಉಂಟೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸರ್ವೇಶಾಂ ಜಗತಾಂ ಚ ಭಕ್ಷಣಕರ ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ಮಯಿ
ಶ್ರೀಶೋ ನೈವ ಹಿ ಮಾಂ ತ್ಯಜೇತ್ಪುನರಸೌ ! ಮದ್ಭಾನ್ಯವಾಕ್ಯಾಖಿಲಾಃ
ತೇಽಮಾ ಸಪ್ತ ಚ ಪೂರುಷಾಃ ಕುಲಭವಾಃ ಪ್ರಧ್ವಸ್ತಪೂಷಾಸ್ತ್ವಯಂ
ಹತ್ವಾ ನಾಂಕದುರ್ಗತಿಂ ಪ್ರಮುರುತಾಃ ! ಕಿಂ ವಾಽಸ್ತ್ಯಸಾಧ್ಯಂ ಮನು?||

ತಾ|| ಸಪ್ತಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಭವಿಸಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
ದವನು ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಲಾರನು. ನನ್ನ ವಂಶದವರೆಲ್ಲಾ ಕೆಳಗೂ
ಮೇಲೂ ವಿಳೇಸು ಜನ್ಮಗಳುಳ್ಳವರೂ ಸಮಸ್ತ ದುಃಖರಹಿತರಾಗಿ ಸಂಸಾರಸಾಗರ
ವನ್ನು ದಾಟಿದರು. ಓಗಿರುವಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು ಯಾವುದಾದರೂ
ಉಂಟೋ ?

(೮) ಮೂವಿಮೂವಿ ಪುಲಿಪಿಪ್ಪುವಿವ್ವಿನ್ದಿನ್ದಿಯೈ

ಯದೈನ್ದುಳ್ಳವ್ ತೇಃ,

ಈತಿಲಿನ್ಪತ್ತಿರುವೆಳ್ಳವ್, ಯಾನೊಡ್ಕಿನೆಕ,

ಪಾತಿಪ್ಪಾತಿ ಯಶುರರಾತಮ್, ಪಲ್‌ಕುಡ್‌ಬ್ಬಿಳ್ ನೀತೊ,

ಪ್ಪಾಯ್‌ಪಲವೈಯೊಪ್ಪ

ಮಿತಿ ವೀಡ್‌ಪಿರುನ್ದಾಯ್‌ನ್ನೈ ಯೆನ್ನುಳ್

ನೀಕ್ಕೇಲೆನ್ದಾಯ್.

ಪ್ರ|| ಪಲಿಪಿಪ್ಪುಮ್ - ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ, ಮಾತಿಮಾತಿ ಪಿನ್ನು-
ಬೇರೆಬೇರೆಯವಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ, ಅಡಿಯೈ ಅಡೈನ್ದು-ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ,

ಉಳ್ಳಮ್‌ತೇರಿ - ಮನಃಪಾರಿಶುದ್ಧವಂ ಪಡೆದು, ಕ್ಲೂ ಇಲ್ - ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ-
ಇನ್ನಮ್ - ಅನನ್ನವೆಂಬ, ಇರುವೆಳ್ಳಮ್ - ಮಹಾಪ್ರವಾಹದೊಳಗೆ, ಯಾ - ನಾನು,
ಮೂಕ್ಕಿನೇ - ಮುಳುಗಿದೆನು; ಅಶುರರ್‌ತಮ್ - ರಾಕ್ಷಸರ, ಪಲ್ - ಅನೇಕವಿಧವಾದ,
ಕೂಜ್ಜಿಳ್ - ಸಮೂಹಗಳು, ಪಾಪಪಾಪಿ - ಓಡಿ ಓಡಿ, ನೀಳ್ ಎ - ಧೂಳಿಯಾಗಿ
(ಭಸ್ಮವಾಗಿ) ಏಳುವಂತೆ, ಪಾಯ್ - ಹಾಯುತ್ತಿರುವ, ಒನ್ನೆಪ್ಪವೈ - ಅದ್ವಿತೀಯ
ನಾದ ಗರುಡನಮೇಲೆ, ಎತ್ತಿ - ಹತ್ತಿ, ವಿಶ್ವನಿರುನ್ನಾಯ್ - ಕುಳಿತಿರುವ, ಎನ್ನಾಯ್,
ನನ್ನ ತಂದೆಯಾದ, ಉನ್ನೈ - ನಿನ್ನನ್ನು, ಎನ್ನುಳ್ - ನನ್ನ ಅನ್ತರಂಗದಿಂದ,
ನೀಕ್ಕೇಲ್ - ಹೊರಗೆಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಡ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಜನ್ಮಾನ್ಯತ್ರ ಪುನಃ ಪುನಶ್ಚ ಸುಬಕೂನ್ಯಾಶ್ರಿತ್ಯ ಚಾದ್ಯಾಸ್ತ್ಯಹಂ
ತ್ವತ್ಪಾದಾಮ್ಬುಜಸಂತ್ರಯೇ ಹೃದಿ ಮಹಾನನ್ನಾವೃತಾ ಬೌ ಸ್ವಯಮ್ |
ಮಗ್ನೋ ಒಸ್ತ್ರೀಹ! ಭವಾ ಕಿಲಾಸುರಗಣಪ್ರಭ್ವಂಸಕಂ ವಾಹನಂ
ತಾಕ್ಷ್ಯಂ ಭಾತ್ಯಧಿರೂಢವ ! ಮಯಿ ನಾಥಾತ್ಮೈವ ನಿತ್ಯಂ ಭವ ||

ತಾ|| ನಾನು ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕ್ರಮೇಣ
ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದವಂ ಭಜಿಸಿ ನಿರ್ಮಲಮನಸ್ಕನಾಗಿ ನಿರತಿಶಯಾನನ್ನಸಿಂಹಮಗ್ನ
ನಾದೆನು. ಸಕಲ ರಾಕ್ಷಸಕುಲಭ್ವಂಸಕನಾದ ಗರುಡನಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸಂಚರಿಸುವ
ನನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ನೀನು, ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಕೂಡದು.
(ಎಂದು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕಾರವು.)

(೯) ಎನ್ನಾಯ್ ತಣ್ ತಿರುವೇಜ್ಜಡತ್ತುಳ್ ನಿಷ್ಟಾಯ್,
ಇಲಬ್ಬೈಶೈಶ್ವರಾಯ್, ಮರಾಮರಮ್,
ಪೈನ್ನಾಳೇಱುವ, ಪೊರುವಾಳಿಕೋತ್ತವಿಲ್ಲಾ,
ಕೊನ್ನಾರ್ ತಣ್ ಮೌತುಡಾಯಿನಾಯಮಂದೇ
ಉನ್ನೈ ತ್ರಯೇನ್ನುಳ್ಳೇ ಕುಶೈತ್ತವೆವಾ,
ಪೈನ್ನಾ ವಾನೇಱೇ ಯನಯಿಬ್ಬಿ ಪ್ಪೋಕಿಷ್ಟದೇ.

ಪ್ರ|| ಎನ್ನಾಯ್ - ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ತಣ್ - ತೀತಳವಾದ, ತಿರುವೇಜ್ಜಡ
ತ್ತುಳ್ - ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ (ತಿರುಪತಿಬೆಟ್ಟದಮೇಲೆ), ನಿಷ್ಟಾಯ್ - ನಿಂತಿರುವವನೇ,

ಇಲಬ್ಬಿಶ್ಚಿಶ್ಚಾಹ್ - ಲಂಕಾಧ್ವಂಸಕನೇ, ಮರಾಮರಮ್ - ಸಾಲವೃಕ್ಷಗಳೆ,
 ಪೈನ್ದಾಳ್ ಏಕ್-ದೊಡ್ಡ ಬಾಡಗಳು ಏಳೂ, ಉಸುವ-ನಾಶವಾಗುವಂತೆ, ಒರುವಾಳೆ
 ಕೋತ್ತ-ಒಂದು ಬಾಣವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ವಿಲ್ಲಾ-ಧನುಸ್ಸುಳ್ಳವನೇ, ಕೊನ್ನು ಆರ್-
 ಗೊಂಚಲುಗಳು ತುಂಬಿರುವ, ತಣ್-ಶೀತಳವಾದ, ಅಮ್-ರಮ್ಯವಾದ, ತುಸಾಯಿ
 ನಾಯ್-ತುಳಸೀಮಾಲೆಯುಳ್ಳವನೇ, ಎಮ್ ಅಮುದೇ-ನಮಗೆ ಅಮೃತಸ್ವರೂಪ
 ನೇ, ಉನ್ನೈ-ನಿನ್ನನ್ನು, ಎನ್ನಳ್ಳೇ-ನನ್ನೊಳಗೆ, ಕುಡ್ಡೈತ್ತ-ಸೇರಿಸಿದ, ಮೈನ್ದಾ-
 ನಿತ್ಯಯೌವನಕಾಲಿಯೇ, ವಾಃ ಏತ್ತೇ-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಇನಿ-ಇನ್ನು
 ಮೇಲೆ, ಎಜ್ಜು ಪೋಕ್ಕಿಪ್ಪದು-(ನೀನು) ಎಲ್ಲಿಗೆಹೋಗುವೆ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸ್ಥಿತ್ವಾ ವೇಂಜುಟಿಭೂಧರೇ ವಿಜಯಶೇ ಮನ್ನಾಥ ! ಲಜ್ಜಾನ್ತಕ !
 ತ್ವಂ ಸಾಲಾನಪಿ ಸಪ್ತ ಚೈಕಹತಿತಶ್ಚಿತ್ವಾಽಪಿ ಧನ್ವೀ ಮಹಾ !
 ಭಾಸಿ ತ್ವಂ ಕಿಲ ದಿವ್ಯರಮ್ಯತುಲಸೀಮಾಲೋಽದ್ಯ ದಿವ್ಯಾಮೃತ !
 ತ್ವಾಂ ಸಮ್ಮಿತ್ರೈ ಮಯೀಹ ನಾಮುಕ ! ಕಥಂ ದೇವೇಶ ! ಯಾಸ್ಯಸ್ಯತಃ ? ||

ತಾ|| ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟಾದ್ರಿನಾಥನಾಗಿಯೂ, ಲಂಕಾಧ್ವಂಸಕನಾಗಿಯೂ, ಸಪ್ತ
 ಸಾಲಭಂಜಕನಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯತುಳಸೀಮಾಲಾಧರನಾಗಿಯೂ, ಅಮೃತಸ್ವರೂಪ
 ನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನೀನು ನಿತ್ಯಯೌವನಕಾಲಿಯಾಗಿ ನನ್ನೊ
 ಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನಿತ್ಯಸೂರಿತ್ವರನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತೀಯೆ. ಇಂತಹ ನೀನು
 ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆ ? (ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಲಾರೆಯೆಂದು
 ಭಾವವು.)

(೧೦) ಪೋಕ್ಕಿಪ್ಪ ಕಾಲಬ್ಬಿಳ್ ಪೋಯಕಾಲಬ್ಬಿಳ್

ಪೋಕ್ಕುಕಾಲಬ್ಬಿಳ್, ತಃಯತ್‌ತನ್ದೈಯುಯಿ
 ರಾಕಿನ್ದಾಯ್‌ಪ್ಪೈ ನಾನದೈನ್ದೇಕ್ ವಿಡುವೇನೋ,
 ಪಾಕಿಪ್ಪತೊಲಪುಕ್ಕಳ್ ಮೂವುಲಕುಕ್ಕುಮ್, ನಾದನೇ
 ಸರಮಾ, ತಃವೇಬ್ಬಿಡ
 ಪೋಕ್ಕಿಪ್ಪಯ್ ತಃತುಡುಯ್ ವಿರೈನಾಂ ಕಣ್ಣೈಯನೇ.

ಪ್ರ|| ಪೋಕ್ಕಿಪ್ಪ ಕಾಲಬ್ಬಿಳ್-ವರ್ತಮಾನಕಾಲಗಳೂ, ಪೋಯಕಾಲಬ್ಬಿಳ್-
 ಭೂತಕಾಲಗಳೂ, ಪೋಕ್ಕುಕಾಲಬ್ಬಿಳ್ - ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲಗಳೂ (ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ),

ತಾಯ್ ತನ್ನೆ ಉಯಿರ್ ಆಕಿಣ್ಣೆಯ್ - (ನೀನೇ) ತಾಯಿ-ತಂದೆ-ಆತ್ಮಾ-ಎಲ್ಲಾ
ಆಗಿರುತ್ತೀಯೆ; ಸಾಕಿಣ್ಣೆ - ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ, ತೊಲ್ - ಅನಾದಿಯಾದ,
ಪುಕ್ಕ-ಕೀರ್ತಿಯುಳ್ಳ, ಮೂವುಲಕುಕ್ಕುಮ್-ಮೂರುಲೋಕಗಳಿಗೂ, ನಾದನೇ-
ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಪರಮಾ-ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ತಣ್-ಶೀತಳವಾದ, ವೇಬ್ಬಡಮ್-ವೇಂಕಟಾದ್ರಿ-
ಯನ್ನು, ವೇಕಿಣ್ಣೆಯ್-ಹೊಂದಿರುವವನೇ, ತಣ್ - ಶೀತಳವಾದ, ವಿದೈನಾಣ್ಣು-
ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ, ತುಘಾಯ್ ಕಣ್ಣಿಯನೇ - ತುಳಸೀಮಾಲೆಯುಳ್ಳವನೇ,
ಉನ್ನೈ-ನಿನ್ನನ್ನು, ನಾನ್-ನಾನು, ಅಡೈನ್ನೇ-ಆಶ್ರಯಿಸಿದೆನು; ವಿಡುವೇನೋ-
(ಇನ್ನುಮೇಲೆ) ಬಿಡುವೆನೋ? (ಬಿಡಲಾರೆನು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕಾಲೇಷ್ಟದ್ಯತನೇಷ್ಟತೀತಸಮಯೇಷ್ವಾಗಾಮಿಕಾಲೇಷ್ಟಪಿ

ತ್ಯಂ ಮಾತಾ ಚ ಪಿತಾ ಮನಾಸಿ ಹಿ ಮನಾಪ್ಯಾತ್ಮಾ ಜಗನ್ನಾಯಕಃ |

ಸೌಶೀಲ್ಯಾಂಪುನಿಧಿಂ ಚ ವೇಜ್ಞಟಪತಿಂ ತ್ವಾಂ ದಿವ್ಯಮಾಲೋಚ್ಚಲಂ

ಸಂಶ್ರಿತ್ಯಾದ್ಯ ಕಥಂ ತ್ಯಜಾಮಿ ತುಲಸೀಸೌಗಂಧ್ಯಸಾರಾನ್ವಿತಮ್ ? ||

ತಾ|| ವರ್ತಮಾನ - ಭೂತ-ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ನೀನೇ ಮಾತಾಪಿತೃ
ರೂಪಿಯಾಗಿಯೂ ಅನ್ತರಾತ್ಮನಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೀಯೆ. ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ
ಯೂ ಪರಾತ್ಪರನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನೀನು ವೇಂಕಟಾದ್ರಿಯೊಳು ನಿಂತು ಪ್ರಕಾಶಿಸು-
ತ್ತೀಯೆ. ಇಂತಹ ದಿವ್ಯಸುಗಂಧ ತುಳಸೀಮಾಲಾಧರನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ-
ರುವ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡುವೆನೋ? (ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರೆನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೧೧) ಕಣ್ಣಿ ತ್ತಣ್ಣಿ ನ್ನುತಾಯ್ತುಡಿ, ಕ್ಕಮಲತ್ತಡಮ್ ಪೆರುಮ್

ಕಣ್ಣಿ ನೈ, ಪ್ಪುಕ್ಕಣ್ಣಿ ತ್ತೇ ಕುರುಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕೋಪಣ್
ಮೋಱತೊನ್ನ

ಎಣ್ಣಿ ಪ್ಪಿರ್ವಿಲನ್ಪಾದಿ, ಯಾಯಿರತ್ತುಳ್ಳಿಪೈಯುವೋರ್
ಪತ್ತಿಶೈಯೋಡುಮ್,

ಪಣ್ಣಿಲ್ ಪಾಡವೆಲ್ಲಾರವರ್ ಕೇಶವೇ ತಮರೇ.

ಪ್ರ|| ಕಣ್ಣಿ - ಮಾಲಾರೂಪವಾಗಿರುವ, ತಣ್-ಶೀತಳವಾದ, ಅಮ್ ತುಘಾ-
ಯ್-ರಮ್ಯವಾದ ತುಳಸಿಯಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಮುಡಿ-ಕಿರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿ-
ರುವ, ಕಮಲತ್ತಡಮ್-ಕಮಲದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ, ಪೆರುಮ್ ಕಣ್ಣಿ ನೈ-ದೀರ್ಘ-
ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಪುಕ್ಕನಣ್ಣಿ-ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾನುಭವವೆಂದೂ, ತೇ

ಕುರುಕೂರ್-ರಮ್ಯವಾದ ಕುರುಕಾಪುರಿಯ, ಕಡಕೋಪೇ ಮಾರ್ಗ-ಮಾರ್ಗ ಎಂಬ
ಹೆಸರುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಯು, ಕೊನ್ನ - ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿದ,
ಎಣ್ಣೆಲ್-ಭಗದನುಭವಾಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಶೋರ್ವಿಲ್-ದೋಷವಿಲ್ಲದ, ಅನ್ನಾದಿ-
ಅನ್ನಾದಿ ರೂಪವಾದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್-ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಗಳೊಳು, ಓರ್-ಅದ್ವಿತೀಯ
ವಾದ, ಇವೈಪತ್ತುಮ್-ಈ ದಶಕವನ್ನು, ಇಶೈಯೊಡುಮ್ - ಗಾನಸ್ವರದೊಡನೆ,
ಪಣ್ಣೆಲ್ - ಹಾಡುಗಳಾಗಿ (ಕಂಠದಲ್ಲಿ), ಪಾಡವಲ್ಲಾರವರ್ - ಹಾಡಬಲ್ಲವರು,
ಕೇಶವ ತಮರ್-ಕೇಶವನ ಅನ್ತರಂಗಭಕ್ತರೇ ಆಗುವರು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮಾಲಾಕಾರಸುರಮ್ಯಶೀತತುಲಸೀಭಾಸ್ವತ್ಕಿರೀಟಂ ಹರಿಂ
ಸ್ತೋತುಂ ಪದ್ಯವಿಕಾಲಲೋಚನನುಸೌ ಸೂರಿತ್ಯಶಾರಿಮುನಿಃ |
ಸಾಕಸ್ರಂ ಕುರುಕಾಪುರಪ್ರಭುರಹೋ ! ಮಾರಾಭಿಧಾನೋಽಬ್ರವೀ-
ತ್ತತ್ಪ್ರೇದಂ ದಶಕಂ ಪ್ರಗಾಯ ರಸಿಕಾಸ್ಪೃಃ ಕೇಶವಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಾಃ ||

ತಾ|| ದಿವ್ಯತುಲಸೀಮಾಲಾಲಂಕೃತ ಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾದ ಪುಂಡರೀಕ ವಿಶಾಲ
ನೇತ್ರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾನುಭವದೊಡನೆ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದ
ಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿಯು ರಚಿಸಿದ ನಿರ್ದೋಷವಾದ ಅನ್ನಾದಿರೂಪ ಸಹಸ್ರ
ಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಗಾನಮಾಡುವವರು ಶ್ರೀ ಕೇಶವನ ಅನ್ತರಂಗ
ಭಕ್ತರೇ ಆಗುವರೆಂಬುದು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ನೀಚಂ ಚ ಮಾಮಧಿಗತೋ ಒಯಮಿತಿ ಸ್ವಸೂಕ್ತಾ
ಜಾತಾಂ ಹರೇಸ್ವವಿರಹಾಗಮನೇ ಒತಿಶಬ್ದಮ್ |
ಷಷ್ಟೇ ನಿರಸ್ಯ ದೃಢಸಜ್ಜಗಿರಾ ಶರಾರಿ-
ರಾತ್ಮಾನ್ಮಯಿಷ್ಯಪಿ ತದಾದರತೋ ಒಭ್ಯನನ್ನತ್ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಸ್ವಾಸ್ವಾದಬ್ಯಾಪಕತ್ವಾಚ್ಚ ತನಿಯತದೃಶೇರ್ನೈಕಭೋಗಪ್ರದಾನಾ-
ತ್ಪ್ರಾಗಾನರ್ಹಪ್ರಕಾರಾತ್ ಸ್ಥಿರಪರಿಚರಣಸ್ಥಾಪನಾತ್ಪ್ರಪಂಚಾತ್ |
ದುಸ್ಸಾಧಾರ್ಥಸ್ಯ ಸಿದ್ಧೇರ್ವಿರಹಭಯಕೃತೇರ್ದುರ್ವಿಭೇದಾತ್ಪ್ರಯೋಗಾ-
ನ್ನಿತ್ಯಾನೇಕೋಪಕಾರಾತ್ಸ್ವವಿರಹಚಕಿತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷತಾವೋರುಹಾಕ್ಷಮ್ ||

(ಈ ಷಷ್ಠದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಆರನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು ತಮ್ಮ ನೈಚ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅನೇಕಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿ “ಕಾಲತ್ರಯದಲ್ಲೂ ಸರ್ವವಿಧ ಬಂಧುವಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರೆನು. ನೀನೂ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಲಾರೆ” ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಲು ಭಗವಂತನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ — ಸಪ್ತಮದಶಕ.

(ಕೇಶವೇತಮರ್ —)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು ಭಗವಂತನಿಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪ್ರೀತಿಯು ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಬಂಧಿ ಪರಂಪರೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದೂ, ಕೇಶವಾದಿ ದ್ವಾದಶನಾಮಪ್ರತಿಸಾಧ್ಯನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ವಂಶ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಉಜ್ಜೀವಿತರಾದರೆಂದೂ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಕೇಶವೇತಮರ್ ಕೀರ್ತಿಮೇಲೈನುರೇಚ್ಚಿ ಪಿಱ್ಪುಮ್,
ಮಾಶದಿರಿದುಪ್ಪೆತ್ತಿ ನಮ್ಮುಡೈವಾಱ್ಪು ವಾಯ್ ಕ್ಕಿವ್ವಾ,
ಈಶನೇ ಕರುಮಾಣಿಕ್ಕಮೇ ಕೆಚ್ಚೋಲಕ್ಕಣ್ಣ ಕ್ ವಿಣ್ಣೋರ್
ನಾಯಕಕ್, ಎಮ್ಮಿರಾನೆಮ್ಮಾನಾ ರಾಯ.ಣನಾಲೇ.

ಪ್ರ|| ಈಶೇ-ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಎ ಕರುಮಾಣಿಕ್ಕಮ್-ನನ್ನ ನೀಲರತ್ನ ವಾದ, ಎ ಕೆಚ್ಚೋಲಕ್ಕಣ್ಣ-ನನ್ನ ರಮಣೀಯರಕ್ತನೇತ್ರನೂ, ವಿಣ್ಣೋರ್ ನಾಯಕೇ - ನಿತ್ಯಸೂರಿತ್ವರನೂ, ಎಮ್ ಪಿರಾ - ನಮಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನೂ, ಎಮ್ಮಾ-ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ ಆದ, ನಾರಾಯಣನಾಲೇ-ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಂದ (ಅವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ), ಕೀರ್ತಿಮೇಲೈ ಎಫ್ ಪಿಱ್ಪುಮ್-ಕೆಳಗೂ ಮೇಲೂ ಎಳೆಗಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ, ಕೇಶವೇತಮರ್-ಕೇಶವನ ಭಕ್ತರಾದ, ಎಮರ್-ನಮ್ಮ

ವರು, ಇದು-ಈ, ಮಾಶದಿರ್-ಮಹಾಚಾತುರ್ಯವನ್ನು, ಪೆಱ್ಱು-ಹೊಂದಿ (ಇರುವು
ರಿಂದ), ನಮ್ಮುಡೈವಾಳ್ವು-ನಮ್ಮ ಈ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಶ್ರೀಸಮೃದ್ಧಿಯು, ನಾಯ್
ಕ್ಕಿನವಾ-ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಕಾರವು ಎಂತಹುದೋ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಶ್ರೀಮತ್ಕೇಶವಸಂಶ್ರಯಾಃ ಕಿಲ ಮನು ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಕುಲೋತ್ಪಾದಿತಾ-
ಸ್ತೇ ಪೂರ್ವೋತ್ತರಸಪ್ತಸಪ್ತ ! ಮಹತೀಂ ದಿವ್ಯಾಂ ಗತಿಂ ವೈಷ್ಣವೀನು !
ಈಶಸ್ಯಾಸ್ಯ ಮನು ಪ್ರಭೋರಿಹ ಮಹಾನಾಣಿಕ್ಯವರ್ಣಸ್ಯ ಚ
ಶ್ರೀಸೂರಿನ್ಮ್ರಪತೇಃ ಪ್ರಸಾದಭರತೋ ನಾರಾಯಣಸ್ಯಾಶ್ರಯಾತ್ ||

ತಾ|| ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿಯೂ, ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನಾಗಿಯೂ, ರಮಣೀಯ
ನೇತ್ರನಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯಸೂರಿಶ್ವರನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀಮ
ನ್ನಾರಾಯಣನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಮ್ಮ ವಂತದವರೆಲ್ಲರೂ ಕೆಳಗೇಳು ಮೇಲೇಳು
ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಭಗವತ್ತೀತಿಪಾತ್ರರಾಗುವ ಮಹಾಚಾತುರ್ಯವನ್ನು (ನನ್ನ
ಹಾಗೆಯೇ) ಪಡೆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಶ್ರೀಸಮೃದ್ಧಿಯು ಬೆಳೆಯುವ
ಪ್ರಕಾರವು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವೆಂದು ಭಾವವು.

(೨) ನಾರಣ್ ಮುಖವೇಂಟಲಕುಕ್ಕುಮ್, ನಾದಕ್ ವೇದಮಯಕ್,
ಕಾರಣಮ್ ಕಿರಿಶೈ ಕುರುಮಮಿವೈ ಮುದಲ್ವನೆಂದೈ,
ಶೀರಣ್ಣಿಮರರ್ ಪಿಱರ್ ಪಲರುಮ್, ತೋಡೇತ್ತ ನಿಱ್ಱು,
ವಾರಣತ್ತೈ ಮರುಪ್ಪೊತ್ತಿತ್ತ ಪಿರಾನೈ ಮೂದವನೇ.

ವ್ರ|| ನಾರಣ-ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು, ಮುಖ ಏಳು ಉಲಕುಕ್ಕುಮ್ -
ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳಿಗೂ, ನಾದ - ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನು, ವೇದಮಯ - ವೇದ
ಸ್ವರೂಪಿಯು; ಕಾರಣಮ್-ಕ್ರಿಯಾಹೇತುವಾದಕಾರಣವೂ, ಕಿರಿಶೈ-ಕ್ರಿಯೆಯೂ,
ಕುರುಮಮ್-ಕ್ರಿಯಾಫಲವಾದ ಕಾರ್ಯವೂ, ಇವೈ - ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ, ಮುದಲ್ವ-
ಕಾರಣಭೂತನು. ಶೀರ್-ಗುಣೋತ್ಕರ್ಷವುಳ್ಳ, ಅಣ್ಣಿ-ದಿವ್ಯರಾದ, ಅಮರರ್-
ದೇವತೆಗಳೂ, ಪಿಱರ್-ಇತರರೂ (ಪುಷ್ಪಿಗಳೂ ಮನುಷ್ಯಾದಿಗಳೂ), ಪಲರುಮ್-
ಎಲ್ಲರೂ, ತೋಡು-ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಏತ್ತ-ಸ್ತೋತ್ರನಾಡುವನೈ, ನಿಱ್ಱು-ನಿಂತು,
ವಾರಣತ್ತೈ-ಕುವಲಯಾಪೀಡವೆಂಬ ಆನೆಯನ್ನು, ಮರುಪ್ಪು ಒತ್ತಿತ್ತ-ಕೊಂಬು
ಮುರಿದು ಮರ್ದನಮಾಡಿದ, ಪಿರಾಣ-ಮಹೋಪಕಾರಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು; ಎ-
-

ನನ್ನ, ಮಾದರ್ವ-ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯಾದ ಭಗವಂತನು, ಎನ್ನೆ-ನನಗೆ ಶೇಷಿಯಾದ ಮಹಾಪ್ರಭುವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಏವ ಸರ್ವಜಗತಾಂ ನಾಥೋಽಸ್ಮಿ ವೇದಾತ್ಮಕೋ
ಮೂಲಂ ಕಾರಣಮಸ್ಮಿ ಕರ್ಮ ಚ ಕೃತಿಃ ಪೂರ್ವಶ್ಚ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾಮ್ |
ಸ್ತವ್ಯಸ್ಸರ್ವಗುಣಾಕರೋಽಮರಗಣೈ ರನ್ಯೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈರಯಂ
ಸ್ವಾಮಿಾ ಮತ್ತಗಜಸ್ಯ ದಂತಭಿದಹೋ ! ಮೇ ನಾಯಕೋ ಮಾಧವಃ||

ತಾ|| ಸಪ್ತ ಲೋಕಗಳಿಗೂ ನಾಥನಾಗಿಯೂ, ವೇದಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವವಿಧಕ್ರಿಯಾಮೂಲಕಾರಣಕಾರ್ಯಭೂತನಾಗಿಯೂ, ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಕರನಾಗಿಯೂ ದೇವಾದಿಸರ್ವಲೋಕವಂದ್ಯನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ! ಮತ್ತಗಜಮದನನಾಗಿ (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪಿಯಾಗಿ) ನನಗೆ ಶೇಷಿಯಾಗಿ ಮಹೋಪಕಾರಕನಾಗಿರುವ ಮಾಧವನು. (ಇಂತಹ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕುಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಉದ್ಧಾರಕನೆಂದು ಭಾವವು.)

(೩) ಮಾದವನೆಷ್ಟದೇ ಕೊಣ್ಣೆನ್ನೈ ಯಿನಿ ಯಿಪ್ಪಾಲಪಟ್ಟದು,
ಯಾದವಜ್ಜಳುವಂ ಶೇರಂಕೊಡೇನೆಷ್ಟೆನ್ನುಳಿ ಪುಕುಂದಿರುನ್ನು,
ತೀದವಮ್ ಕೆಡುಕ್ಕುಮೆಮುದಮ್ ಶೆನ್ತಾಮೆರೈಕ್ಕಣ್ ಕುಸ್ತಮ್,
ಕೋದವಮಿಲೆಕ್ ಕನ್ನಲಕಟ್ಟಿ ಯೆಮ್ಮಾನೆ ಗೋವಿಂದನೇ.

ಪ್ರ|| ಎಃ ಗೋವಿಂದ-ನನಗೋಸ್ಕರ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ, ಎಮ್ಮಾ-
ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಮಾದರ್ವ-ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯು, ಎಷ್ಟದೇ - ಎಂದು ನಾನು
ಹೇಳಿದ ಉಕ್ತಿಮಾತ್ರವನ್ನೇ, ಕೊಣ್ಣು-ವ್ಯಾಜವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಎನ್ನೈ-
ನನ್ನನ್ನು, ಇನಿ-ಇನ್ನುಮೇಲೆ, ಇಪ್ಪಾಲ ಪಟ್ಟದು-ಮೇಲೆ ಬರುವ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ,
ಅವಜ್ಜಳಿ-ಅವಿವ್ಯಾಧಿ ದೋಷಗಳು, ಯಾದುವಂ-ಯಾವುವೂ, ಶೇರಂಕೊಡೇ-
ಸೇರುವಂತೆ ಅವಕಾಶಕೊಡೆನು, ಎಷ್ಟು-ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಎಃ ಉಳ್ ಪುಕುನ್ನು
ಇರುನ್ನು.—ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು, ತೀದು-ತಿಳಿದುಮಾಡಿದ ದುಷ್ಟ
ಕೃತ್ಯವನ್ನೂ, ಅವಮ್-ಪ್ರಾಮಾದಿಕದೋಷವನ್ನೂ, ಕೆಡುಕ್ಕುಮ್-ನಾಶಪಡಿಸುವ,
ಅಮುದಮ್ - ಅವ್ಯತದಂತೆ ಇರುವವನು, ಶೆನ್ತಾಮೆರೈಕ್ಕಣ್ - ಕೆಂದಾವರಿ
ಯಂತೆ ಇರುವ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ, ಕುಸ್ತಮ್-ಪರ್ವತದಂತೆ ಇರುವ ಉನ್ನತ ಶರೀರ

ವುಳ್ಳವನು, ಕೋದು ಅವಮಾ ಇಲ್-ನನ್ನನತೆಯೂ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲದ, ಎ
ಕನ್ನಲ್ ಕಟ್ಟ-ನನಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾದ ಸಕ್ಕರೆಯ ಗಟ್ಟಿಯು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸತ್ಯಂ! ಮಾಧವನಾಮುಕ್ತಿಸಬಲತತ್ತ್ವಮೋ ಮಮ ಶ್ರೀಧರೋ
ನಾನಾದೋಷತತಿಂ ಪ್ರಹಂತುಮಪಿ ಮೇ ಚಿತ್ತೇ ಪ್ರವಿಕ್ಯ ಸ್ವಯಮ್ |
ಸರ್ವಾಘಪ್ರಶಮಪ್ರಭುಃ ಕಿಲ ಸುಧಾಪೂರೋಽಬ್ಜನೇತ್ರೋ ಮಹಾ-
ನದ್ರಿಪ್ರಾಯ ಇಹೇಕ್ಷುಖಣ್ಣಶರಧಿಗೋವಿನ್ದ ವಿವಾಚ್ಯುತಃ ||

ತಾ|| “ನನಗೋಸ್ಕರ ಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ ನನ್ನ ಮಾಧವನು”-
ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷಗಳೂ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ
ಸಂಭವಿಸದೆ ಇರುವಂತೆ ಅವನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತ ಸಕಲ ದೋಷ
ನಾಶಕನಾಗಿ ನನಗೆ ಅಮೃತಪ್ರಾಯನಾಗಿ, ಕಮಲನೇತ್ರನಾಗಿಯೂ ಸರ್ವತಸದೃಶ
ನಾಗಿಯೂ ನಿಂತು ನಿರ್ದೋಷವಾದ ಸಕ್ಕರೆಯ ಗಟ್ಟಿಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಭೋಗ್ಯನಾ
ಗಿದಾನೆ.

(೪) ಗೋವಿಂದ್ ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತ, ಕೋವಲನೈಷಿ ಕುನಿತ್ತು,
ತೇವುಮ್ ತನ್ನೈಯುಮ್ ಪಾಡಿಯಾಡತ್ತಿರುತ್ತಿ, ಯೆನ್ನೈ
ಕೊನ್ನೈ
ಪಾವಂತೈಯುಮ್, ಪಾಠ ಕೈತ್ತಮರೇಶ್ವರ ಪಿಱಪ್ಪುಮ್,
ಮೇವುಮ್ ತನ್ನೈಯಮಾಕ್ಕನಾ, ವಲ್ಲನೆಮ್ಮಿರಾ ವಿಟ್ಟುವೇ.

ಪ್ರ|| ವರ್ಣ - ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ, ಏಟ್ಟು-ಎಷ್ಟು (ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನು),
ಎಮ್‌ಪಿರಾ - ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಗೋವಿಂದ - ಪರುಸವೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನು,
ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತ-ಫಲಲೀಲಾರೋಲನು, ಕೋವಲ-ಗೋಪಾಲಕನು, ಎನ್ನ ಎನ್ನ
-ಎಂದು ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿಹೇಳಿ, ಕುನಿತ್ತು - ನರ್ತನಮಾಡಿ, ತೇವುಮ್ - ಪರತ್ವ
ವನ್ನೂ, ತನ್ನೈಯುಮ್-ತನ್ನ ಸೌತೀಲ್ಯವನ್ನೂ, ಪಾಡಿ-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಹಾಡಿ,
ಆಡ-ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ, ಕಿರುತ್ತಿ-ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಎನ್ನೈ-ನನ್ನನ್ನು, ಕೊಂದು-ಸ್ವೀಕ
ರಿಸಿ, ಎ-ನನ್ನ, ಪಾವಂತೈಯುಮ್ - ಪಾಪಗಳನ್ನೂ, ಪಾಠ-ಓದುವಂತೆ,
ಕೈತ್ತು-ದೂರ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಎಮರ್ - ನಮ್ಮವರು, ಪಿಱಪ್ಪುಮ್-
ಎಳೆಗಳು ಅನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ, ಮೇವುಮ್ - ತನ್ನನ್ನೇ ಹೊಂದುವ, ತನ್ನೈಯುಮ್-
ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರಾಗುವಂತೆ, ಆಕ್ಕನಾ-ಮಾಡಿದನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಗೋವಿನ್ನೋ ಮಮ ನಾಯಕಃ ಪ್ರಭುರಸೌ ಜಿಷ್ಣುರ್ಘಟ್ಟೀರ್ಲೀಲಯಾ
ಗೋಪಾಲೋ ವಿಹರನ್ಮಹಾನಿತಿ ಪೃಥಕ್ ಸಜ್ಜೀರ್ತ್ಯ ನೃತ್ಯಾದಿಭಿಃ |
ಸೋಽಹಂ ಯಾಮಿ ಚ ಸಂಚರನ್ಮಮ ಮಹಾಪಾಪಾವಳಿಂ ಧ್ವಂಸಯನ್
ಮದ್ಭನ್ನಾಂಕ್ಷ್ಯ ಸ ಸಪ್ತಸಪ್ತ ಪುರುಷಾನ್ ವಿಷ್ಣುರ್ನಿಜಾನಾತನೋತ್ ||

ತಾ|| “ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ವಿಷ್ಣುವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಪಶುಸಮೃದ್ಧಿ
ಯುಳ್ಳವನು, ಘಟಲೀಲಾಲೋಲನು, ಗೋಪಾಲಕನು”—ಎಂದು ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿ
ಹೇಳಿ ನರ್ತನಮಾಡಿ ನಾನು ಅವನ ಪರತ್ವವನ್ನೂ ಸೌತೀಲ್ಯವನ್ನೂ ಹಾಡಿ
ಆಡುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ನನ್ನ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓಡಿಸಿ,
ವಿಳೇಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ವಂಶದವರೆಲ್ಲಾ ತನ್ನನ್ನೇ ಹೊಂದುವಂತೆ ಅವರ
ನಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಾನುಗ್ರಹವಂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(೫) ವಿಟ್ಟಿಲಜ್ಞ ಶೆಂಶೋದಿ, ತಾಮರೈಪಾದಮ್ ಕೈಕಳ್ ಕಣ್ ಕಳ್,
ವಿಟ್ಟಿಲಜ್ಞ ಕರುಂಶುಡರ್ ಮಲೈಯೇ ತಿರುವುಡಮ್ಬು,
ವಿಟ್ಟಿಲಜ್ಞ ಮದಿಯಮ್ ಶೇರ್ ಶಜ್ಜಿ ಶಕ್ಕರಮ್ ಪರಿದಿ,
ವಿಟ್ಟಿಲಜ್ಞ ಮುಡಿಯಮ್ಬಾನ್ ಮದುಶೂದನ್ ತನಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ವಿಟ್ಟು-ವಿಷ್ಣುವಾಗಿ, ವಿಟ್ಟು-ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಇಲಿಜ್ಞ-ಪ್ರಕಾಶಿ
ಸುವ, ಮುಡಿ - ಕಿಂಟಿವುಳ್ಳವನಾದ, ಅಮ್ಮಾನ್-ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಮಧುಶೂದನ್
ತನಕ್ಕು-ಮಧುಸೂದನನಿಗೆ, ಇಲಿಜ್ಞ-ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ, ಶೆಂಶೋದಿ-ಕೆಂಪಾದ ಕಾನ್ತಿ
ಯುಳ್ಳ, ತಾಮರೈಯೇ-ತಾನರಿಕೊನೇ, ಪಾದಮ್-ಪಾದಗಳು, ಕೈಕಳ್-ಹಸ್ತ
ಗಳು, ಕಣ್ ಕಳ್-ನೇತ್ರಗಳು. ವಿಟ್ಟು-ವಿಕಸಿತವಾಗಿ, ಇಲಿಜ್ಞ-ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿ
ರುವ, ಕರುಂಶುಡರ್ ಮಲೈಯೇ - ನೀಲಕಾನ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸರ್ವತನೇ, ತಿರುವು
ಡಮ್ಬು-ದಿವ್ಯಶರೀರವು. ಶೀರ್-ರಮ್ಯನಾದ, ಶಜ್ಜಿ-ಶಂಖವು, ವಿಟ್ಟು-ವಿಸ್ತರಿಸಿ,
ಇಲಿಜ್ಞ-ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ, ಮದಿಯಮೇ - ಚಂದ್ರನೇ (ಚಂದ್ರನಂತೆ ಇದೆ) ಶಕ್ಕ
ರಮ್-ಚಕ್ರವು, ವಿಟ್ಟು ಇಲಿಜ್ಞ-ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ, ಪರಿದಿಯೇ-ಆದಿತ್ಯನೇ.
(ಸೂರ್ಯನಂತೆಯೇ ಇದೆ.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ವಿಷ್ಣೋರಸ್ಯ ಮಮ ಪ್ರಭೋಸ್ಸುರುಚಿರಶ್ರೀಮೌಢಿಭೂಷಾಭೃತೋ
ದಿವ್ಯಂ ಭಾತಿ ಸರೋಜಮೇವ ಚರಣೌ ಹಸ್ತೌ ಚ ನೇತ್ರೇ ಹರೇಃ |
ದೀಪ್ತೋ ನೀಲಮಹಾದ್ರೀವ ಹಿ ತನುಶ್ಚ ಸ್ತೋತ್ರಸ್ತು ಶಬ್ದೋ ಮಹಾ-
ನಾದಿತೋ ಮಧುಸೂದನಸ್ಯ ರುಚಿರಶ್ಚ ಕ್ರಾಯುಧಾತ್ಮಾ ವಿಭೋಃ ||

ತಾ|| ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯ ಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾಗಿಯೂ, ವಿಷ್ಣು ರೂಪಿ
ಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಮಧುಸೂದನನ ಚರಣ ಹಸ್ತ ನೇತ್ರ
ಗಳು ಕಮಲಗಳಂತೆ ಇವೆ; ದಿವ್ಯ ಶರೀರವು ನೀಲಮಣಿಪರ್ವತದಂತೆ ಇದೆ, ರಮ್ಯ
ವಾದ ಶಂಖವು ಚಂದ್ರನಂತೆಯೂ, ಚಕ್ರವು ಸೂರ್ಯನಂತೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿ
ಸುತ್ತಿವೆ. (ನನ್ನೊಡನೆಯೂ ನನ್ನ ವಂಶದವರೊಡನೆಯೂ ಸೇರಿವಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ
ಇಂತಹ ದಿವ್ಯತೇಜಃಪ್ರಕಾಶವು ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೬-) ಮಮತೂದನೈಯಪ್ತಿ ಮೃಗ್ಗಲೇನೈತ್ತೌಲುಮ್
ಕರುಮಮಿಪ್ತಿ,
ತುದಿತೂತ್ ನ ಪಾಡಲಕಳ್, ಪಾಡಿಯಾಡ ನಿಷ್ಟುಜಿಯೂಜಿ
ತೋಱುಮ್,
ಎದಿರತೂಲ ಪುಕ್ಕನೈತ್ತೋರ್ ಪಿಱಪ್ಪುನ್ನೆನಕ್ಕೇ
ಯರುಳ್‌ಕಳ್ ಶೆಯ್ಯ,
ವಿದಿ ತೂತ್ ನ ದಾಲೆನಕ್ಕೇಲಮ್ಯಾಕ್ ತಿರಿವಿಕ್ಕಿರಮನೈಯೇ.

ಪ|| ಮಮತೂದನೈಯಪ್ತಿ-ಮಧುಸೂದನನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮೃಗ್ಗಾ ಇಲೇ-ಬೇರೆ
ಯಾರನ್ನೂ (ನಾನು) ಆಶ್ರಯಿಸಿಲ್ಲ; ಎಷ್ಟು-ಎಂದು, ಎತ್ತಾಲುಮ್-ಯಾವ ಪದಾ
ರ್ಥದಿಂದಲೂ, ಕರುಮಮ್ - ಒಂದು ಕಾರ್ಯವೂ, ಇಪ್ತಿ-ಇಲ್ಲದೆ, ತುದಿ-ಸ್ತುತಿ
(ಸ್ತೋತ್ರ)ಗಳಿಂದ, ತೂನ್-ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ, ಪಾಡಲಕಳ್-ಕೀರ್ತನಗಳನ್ನು, ನಿಷ್ಟು-
ಉದ್ದೇಶವೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಂತು, ಪಾಡಿ-ಹಾಡಿ, ಆಡ-ಆಡುವಂತೆ, ಉಳ್ಳಿ
ಉಳ್ಳಿತೋಱುಮ್-ಪ್ರತಿಕಲ್ಪದಲ್ಲೂ, ಎನೈತ್ತು-ಅನೇಕಗಳಾದ, ಓರ್-ಅದ್ವಿತೀ
ಯವಾದ, ಪಿಱಪ್ಪುಮ್-ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಎದಿರ್ ತೂಲ ಪುಕ್ಕ- (ನನಗೆ)
ಎದುರಿಗೆ ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿ ಅವತರಿಸಿ, ಎನಕ್ಕೇ-ನನಗೋಸ್ಕರವೇ, ಅರುಳ್‌ಕಳ್-
ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು, ಶೆಯ್ಯ-ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಎನಕ್ಕು ಎಲ್-ನನ್ನ ನಿಷಯದಲ್ಲಿ

ಅಂಗೀಕಾರವುಳ್ಳವನಾಗಿರುವ, ಅಮಾರ್-ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ತಿರಿವಿಕ್ಕಿರಮನೈ-ತ್ರಿ
ವಿಕ್ರಮನನ್ನು, ವಿದಿ-ಕೃಪಾವಿಧಿಯು, ಶೂನ್ಯನು-ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಾನ್ಯಂ ಶ್ರೀಮಧುಸೂದನಾತ್ಮಿಲ ಪರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಭಜೇಹಂ ಸದಾ
ಕಾರ್ಯಂ ಮೇ ನ ಕಿಲಾಪರೈರಿತಿ ಹರಿಂ ತಂ ಮೇಽದ್ಯ ಪದ್ಯೈಸ್ಸುವಾ |
ಏವಂ ಕಲ್ಪಸಹಸ್ರತೋಽಪಿ ವಿವಿಧಾಂ ಜನ್ಮಾವಳೀಂ ಮೇ ಸ್ವಯಂ
ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮೇಽಭಿಮುಖೋ ದಯಾಳುರವಶೋ ದತ್ತೇಽಖಿಲಂ ತ್ರಿಕ್ರಮಃ ||

ತಾ|| ಮಧುಸೂದನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ನಾನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಲ್ಲ
ವೆಂದು, ತದಿತರವ್ಯಾವೃತ್ತನಾಗಿ ನಾನು ಸ್ತುತಿರೂಪವಾಗಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ
ಹಾಡುತ್ತಲೂ ಅಡುತ್ತಲೂ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುವಂತೆ ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲೂ ನನ
ಗೋಸ್ಕರ ಅವತರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ
ನಲ್ಲಿ ಕೃಪಾಗುಣವು (ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ) ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿ ಇದೆಯೆಂದು
ಭಾವವು.

(೭) ತಿರಿವಿಕ್ಕಿರವೆ ಕ್ ಶೆನ್ನಾಮರೈಕ್ಕಣ್ಣೆಮ್ಮಾನೆ ಕ್ ಶೆಜ್ಜನಿವಾಯ್,
ಉರುವಿಲ್ ಪೊಲಿನ್ದ ವೆಳ್ಳೈಪ್ಪಳಿಜ್ಜು ನಿಱತ್ತನನೆಷ್ಟು, ಉಳ್ಳಿ
ಪ್ಪರವಿಪ್ಪಣೆನ್ದು ಪಲ್ಲೂಳೆಯೂಳೆ ನಿ ಕ್ ಪಾದಪಜ್ಜಯಮೇ,
ಮರುವಿತ್ತೊಮ್ಮ ಮನಮೇ ತನ್ನಾಯ್, ವಲ್ಲೈ
ಕಾಣೆ ಕ್ ವಾಮನನೇ.

ಪ್ರ|| ತಿರಿವಿಕ್ಕಿರಮ-ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು, ಶೆನ್ನಾಮರೈಕ್ಕಣ್ಣ-ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆ
ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ, ಎಮ್ಮಾ-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಎ-ನನ್ನ, ಶೆಮ್‌ಕನಿವಾಯ್-
ಕೆಂಪಾದ ಬಿಂಬಫಲದಂತಿರುವ ವಕ್ರವುಳ್ಳ, ಉರುವಿಲ್‌ಪೊಲಿನ್ದ-ರೂಪದಲ್ಲಿ (ಶರೀರ
ದಲ್ಲಿ) ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ, ವೆಳ್ಳೈಪ್ಪಳಿಜ್ಜು-ಬಿಳೀಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಇರುವ, ನಿಱತ್ತನ-
ದಂತಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವನು, ಎಷ್ಟುಎಷ್ಟು-ಎಂದು ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿಹೇಳಿ, ಉಳ್ಳಿ-ಧ್ಯಾನ
ಮಾಡಿ, ಪರವಿ-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಪಣೆನ್ದು-ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಪಲ್‌ಊಳ್ಳಿ ಊಳ್ಳಿ-
ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಗಳಪರೈ, ನಿ-ನಿನ್ನ, ಪಾದಪಜ್ಜಯಮೇ-ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲೇ,
ಮರುವಿ ತೊಮ್ಮ-ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೈಂಕರ್ಯಮಾಡುವ, ಮನಮ್-ಮನಸ್ಸನ್ನೇ,
ತನ್ನಾಯ್-(ನನಗೆ) ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತೀಯೆ; ಎ ವಾಮನನೇ-ನನ್ನ ವಾಮನ
ಮೂರ್ತಿಯೇ, ವಲ್ಲೈ ಕಾಣ್-(ನೀನು) ಸಮರ್ಥನೇಸರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶ್ರೀಶ ತ್ರಿಕ್ರಮ ! ಪುಣ್ಣರೀಕನಯನ ! ಸ್ವಾಮಿ ! ಸುಬಿಮ್ಬಾಧರ !
 ತ್ವಂ ಭಾಷ್ಯೇನ ಶುಚಿಸ್ಥಿತಸ್ಥಿತಿ ಪೃಥಕ್ ತ್ವತ್ಸದ್ಗುಣಾಂಶ್ಚಿಂತಯ |
 ಶಂಸಂಶ್ಚ ಪುಣಮ್ ಪದಾಬ್ಜಯುಗಳಂ ಕಲ್ಪೇಷ್ವನೇಕೇಷು ತೇ
 ಸಮ್ರಾಪ್ಯಾಸ್ತಿ ಹಿ ದಾಸ್ಯಸಕ್ತಹೃದಯಸ್ತ್ವಂ ವಾಮನೋ ಮೇ ಪ್ರಭುಃ ||

ತಾ|| “ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಗಿಯೂ, ಕಮಲನಯನನಾಗಿಯೂ, ಬಿಂಬಾಧರ
 ಪೋಭಿತನಾಗಿಯೂ, ಶುಭ್ರದಂತನಾಗಿಯೂ, ಶುಚಿಸ್ಥಿತನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನ್ನ
 ಸ್ವಾಮಿಯೇ!” ಎಂದು ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿ ಹೇಳಿ, ಧ್ಯಾನ ಗಾನ
 ನಮಸ್ಕಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲೂ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿನ್ದ ಕೈಂಕರ್ಯವಂ
 ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತೀಯೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಎಲೈ ನನ್ನ
 ವಾಮನಮೂರ್ತಿಯೇ ! ನೀನು ಸಮರ್ಥನೇಸರಿ—(ನೀನೇ ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ನನ್ನ
 ಸ್ವಾಮಿಯು ಎಂದು ಭಾವವು.)

(೮) ವಾಮನನೇ ಮರತಕವಣ್ಣ, ತಾಮರೈಕ್ಕಣ್ಣಿನೇ,
 ಕಾಮನೈಪ್ಪಯನ್ನಾಯ್, ಎಜ್ಜಿಪ್ಪ ಕಳ್ಳಲ ಪಾಡಿಯೇ ಪಣಿನ್ನು,
 ತಾಮನತ್ತನನಾಯ್ ಪಿಪ್ಪವಿತ್ತುದಿ ನೀಜ್ಜಿ, ಎನ್ನೈ
 ತ್ತಿಮನಬ್ಬೆಡುತ್ತಾಯ್ ನಕ್ಕೇ ಶೆಯಕೇನೇ ತಿರೀದರನೇ.

ಪ್ರ|| ವಾಮನ-ವಾಮನನೇ, ಎ ಮರತಕವಣ್ಣ-ನನ್ನ ಮರತಕವಣ್ಣನೇ,
 ತಾಮರೈಕ್ಕಣ್ಣ-ತಾಮರೆಯಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವನೇ, ಕಾಮನೈ-ಮನ್ಮಥನನ್ನು,
 ಪಯನ್ನಾಯ್-ಹೆತ್ತವನೇ, ಎನ್ನು ಎನ್ನು-ಎಂದು ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿ ಹೇಳಿ, ಉಕ್ಕಲ್
 -ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಪಾಡಿಪಣಿನ್ನು-ಪಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ತಾಮನತ್ತನನಾಯ್-
 ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಪಿಪ್ಪವಿ-ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲುಂಟಾದ, ತುದಿ-ಸುತ್ತಿ
 ಸುತ್ತಿಬರೋಣವು (ಚಕ್ರಭ್ರಮಣವು), ನೀಜ್ಜಿ - ತೀರುವಂತೆ, ಎನ್ನೈ-
 ನನ್ನನ್ನು, ತೀಮನಮ್ ಕೆಡುತ್ತಾಯ್-ಕೆಟ್ಟಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ
 ಇರುತ್ತೀಯೆ. ಎ ತಿರೀದರನೇ-ನನ್ನ ಶ್ರೀಧರನೇ, ಉನಕ್ಕ-ನಿನಗೆ, ಎಶೆಯ
 ಕೇ-ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವಂ ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಹೇ ! ಶ್ರೀವಾಮನ ! ನೀಲರತ್ನನಿಭ ! ಮೇ ಪದ್ಮಾಕ್ಷ ! ಕಾಮೋದ್ಯವೇ-
ಶ್ಯೇವಂ ತ್ವತ್ಪದಪದ್ಮಕೀರ್ತನಪರೋ ನತ್ವಾಽಸ್ಮಿ ಶುದ್ಧಾಶಯಃ |
ಜಾಡ್ಯಂ ಜನ್ಮಭವಂ ಪ್ರಣಾಶ್ಯ ಮನಸೋ ದೋಷಾನ್ ಪ್ರಹತ್ಯಾಪಿ ಮೇ
ಸ್ವಾಮಿನ್ ಪೂರ್ಣಮಹಾಶ್ರಿಯಃ ! ಕಿಮು ಹರೇ ! ಕುರ್ಯಾಂ ತವ ಶ್ರೀಧರ ? ||

ತಾ|| ಎಲೈ ವಾಮನನೇ ! ಮರತಕವರ್ಣನೇ ! ಪದ್ಮಪತ್ರಾಕ್ಷನೇ ! ಮನ್ಮಥ
ಜನಕನೇ ! ಎಂದು ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿ ಸಂಕೀರ್ತನಮಾಡಿ, ಗಾನದೊಡನೆ ನಿನ್ನ
ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಪರಿಶುದ್ಧ ಚಿತ್ತನಾಗಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಸಂಸಾರಚಕ್ರಭ್ರಮಣ
ವನ್ನು ನಿವಾರಣಮಾಡುವಂತೆ ದುಷ್ಟಭಾವನಾಶವಂ ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು
ನೀನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತೀಯೆ. ಎಲೈ ಶ್ರೀಧರನೇ ! ನಿನಗೆ ನಾನು ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯುಪ
ಕಾರವಂ ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು ?—(ಸರೈಶ್ವರೈಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಏನೂ
ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲಾರೆನೆಂದು ಭಾವವು.)

(೯) ತಿರೀ ಇದರಣ್ ತೆಯ್ಯ ತಾಮರೈಕ್ಕಣ್ಣ ನೈಸೆ ಸಿರಾಪ್ಪಕಲ್ ವಾಯ್
ವೇರೀ ಇಲಮನ್ನು ಕಣ್ ಕಳ ನೀರ್ ಮಲಕಿ, ವೆವ್ವಯಿರ್ತ್ತು
ಯಿರ್ತ್ತು,
ಮರೀ ಇಯ ತೀವಿನೈ ಮಾಳ ವಿನೈಮ್ ವಳರ, ವೈಕಲ್ ವೈಕಲ್,
ಇರೀ ಇ ಉನ್ನೈ ಯೆನ್ನುಳ್ ವೈತ್ತನೈ ಯೆನ್ನಿರುಡೀಕೇಶನೇ.

ಪ್ರ || ತಿರೀ ಇದರಣ್-ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನು,
ತೆಯ್ಯತಾಮರೈಕ್ಕಣ್ಣ - ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವನು, ಎನ್ನು ಎನ್ನು-
ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ, ಇರಾಪ್ಪಕಲ್ - ರಾತ್ರಿಯೂ ಹಗಲೂ, ವಾಯ್ ವೇರೀ ಇ-
ಬಾಯಿಂದ ಕನವರಿಸುತ್ತ, ಅಲಮನ್ನು-ಭ್ರಮಿಸಿ, ಕಣ್ ಕಳ ನೀರ್ ಮಲಕಿ-ಕಣ್ಣು
ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುತುಂಬಿಕೊಂಡು, ವೆಮ್ ಉಯಿರ್ತ್ತುಯಿರ್ತ್ತು-ಉಷ್ಣವಾಗಿ ಉಸು
ರುಬಿಟ್ಟು ಉಸುರುಬಿಟ್ಟು ಸತ್ತಪ್ಪನಾದ ನನ್ನನ್ನು, ಮರೀ ಇಯ-ಸೇರಿದ, ತೀವಿನೈ
-ದುಷ್ಟಕೃತ್ಯಗಳು (ಪಾಪಗಳು), ಮಾಳ-ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ, ಇನ್ನಮ್ ವಳರ-
ಆನಂದವು ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುವಂತೆ, ವೈಕಲ್ ವೈಕಲ್-ಪ್ರತಿದಿನವೂ, ಉನ್ನೈ-ನಿನ್ನನ್ನು,
ಎನ್ನುಳ್-ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಇರೀ ಇವೈತ್ತನೈ-ಇರಿಸಿ ಇರುತ್ತೀಯೆ; ಎ೯ ಇರುಡೀ
ಕೇಶನೇ-ನನ್ನ ಹೃದಯಕೇಶನೇ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸ್ವಾಮಿ ! ಶ್ರೀಧರ ! ರಮ್ಯಪದ್ಮನಯನೇತ್ಯೇವಂ ಹಿ ನಕ್ರಸ್ಥಿವಂ
ಜಲ್ಪ್ ಭ್ರಾನ್ತ ಇವಾಶ್ರುಪೂರ್ಣಸಯನಸ್ಸುನ್ತಪ್ತಚಿತ್ತೋ ಒಭವಮ್ |
ತಾಮಾರ್ತೀಂ ಮಮ ನಾಶಯ್ ಪ್ರಮುದಿತಂ ಕುರ್ವ್ ಸದಾ ಮಾಂ ಹರೇ!
ತ್ವಂ ಮೇ ಭಾಸಿ ಹೃದಿ ಸ್ವಯಂ ಕಿಲ ಹೃಷೀಕೇಶ! ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತಃ||

ತಾ|| ಶ್ರೀಧರನೆಂದೂ ಪದ್ಮಾಕ್ಷನೆಂದೂ ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿಹೇಳಿ, ರಾತ್ರಿಯೂ ಹಗಲೂ ಬಾಯಿಂದ ಕನವರಿಸುತ್ತ, ಭ್ರಾನ್ತನಾಗಿಯೂ ಅಶ್ರುಪೂರ್ಣನಾಗಿಯೂ ಉಷ್ಣವಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡುತ್ತ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಪ್ತನಾದ ನನ್ನ ಮಹಾಪಾಪ ಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆಯೂ, ಅನಂದವು ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುವಂತೆಯೂ, ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಇರಿಸಿ ಇರುತ್ತೀಯೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಹೃಷೀಕೇಶನೇ!—ಎಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ.

(೧೦) ಇರುಡೀಕೇಶನೆಮ್ಮಿರಾನ್ಮಿಲ್ಚೈ ಯರಕ್ಕರ್ ಕುಲಮ್,
ಮುರುಡು ತೀರ್ತ್ತ ಪಿರಾನೆಮ್ಮಾನಮರರ್ ಪೆಮ್ಮಾನೆಪ್ಪಿ,
ತೆರುಡಿಯಾಕಿಲ್ ನೆಪ್ಪೇ! ವಣಬ್ಬಿ ತಿಣ್ಣ ಮೆಟಿ ಯೆಟಿನ್ನು,
ಮರುಡಿಯೇಲುಮ್ ವಿಡೇಲ್ ಕಣ್ಣಾಯ್ ನಮ್ಮಿ ಪಪ್ಪಿ
ನಾಪನೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಇರುಡೀಕೇಶ-ಹೃಷೀಕೇಶನು, ಎಮ್ಮಿರಾ-ನಮಗೆ ಉಪಕಾರಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು; ಇಲಚ್ಚೈ - ಲಂಕಾನಗರದ, ಅರಕ್ಕರ್ ಕುಲಮ್-ರಾಕ್ಷಸಕುಲಕ್ಕೆ, ಮುರುಡು-ಅಧಾರಭೂತನಾದ ರಾವಣನನ್ನು, ತೀರ್ತ್ತ ಪಿರಾ - ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯು; ಅವರರ್ ಪೆಮ್ಮಾ-ನಿತ್ಯಸೂರಿತ್ವರನು, ಎಪ್ಪಿ ಎಪ್ಪಿ-ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ, ನೆಪ್ಪೇ-ಮನಸ್ಸೇ, ತೆರುಡಿಯಾಕಿಲ್-(ನೀನು) ನಿರ್ಮಲಜ್ಞಾನವಂ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, ವಣಬ್ಬಿ-(ಅವನಿಗೆ) ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡು; ತಿಣ್ಣಮ್ - ದೃಢವಾಗಿ (ಸ್ಥಿರವಾಗಿ), ಅಟಿ-ಚಿನ್ನಿಸು; ಅಟಿನ್ನು-ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನವಂ ಪಡೆದು, ಮರುಡಿಯೇಲುಮ್-ಮೋಹವು (ನಿನಗೆ) ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ್ಯೂ, ನಮ್ಮಿ-ಕಲ್ಯಾಣಗುಣ ಪೂರ್ಣನಾದ, ಪಪ್ಪಿನಾಬನೈ-ಅ ಪದ್ಮನಾಭನನ್ನೇ, ವಿಡೇಲ್ ಕಣ್ಣಾಯ್-ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡದೆ ಆಶ್ರಯಿಸು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮನ್ನಾಥ! ತ್ವಮುದಾರಸದ್ಗುಣ ! ಹೃಷೀಕೇಶಾಸಿ ಲಂಕೇಶಿತು-
ಹನಂತಾ ತಸ್ಯ ದಶಾನನಸ್ಯ ಹಿ ಹರಿದೇವಾಧಿದೇವೋ ಒಚ್ಯುತಃ|
ಇತ್ಯೇವಂ ಮಮ ಮಾನಸ! ತ್ವಮನುಸನ್ಘಾಯ ಪ್ರಣಾಮಂ ಕುರು !
ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ವಿದ್ಧಿ | ಯದಿ ಭ್ರವೋಽಸ್ತಿ ಚ ಪುನರ್ಯಾ ಪದ್ಮನಾಭಂ ತ್ಯಜ ||

ತಾ|| ಹೃಷೀಕೇಶನು, ನನಗೆ ಉಪಕಾರಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಲಂಕಾನಗರದ ರಾಕ್ಷಸಕುಲಾಧಿಪತಿಯ ಧ್ವಂಸಕನು, ನಿತ್ಯಸೂರಿತ್ವರನು — ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ. ಎಲೈ ಮನಸ್ಸೇ ! ನೀನು ನಿರ್ಮಲಜ್ಞಾನವಂ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, ನೀನು ಅವನಿಗೆ ನಮ ಸ್ತಾರಮಾಡು ; ಅವನನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡು. ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನವಂ ಪಡೆದ ಮೇಲೂ ನಿನಗೆ ಅಜ್ಞಾನವು (ಮೋಹವು) ಉಂಟಾದಾಗ್ಯೂ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಪೂರ್ಣ ನಾದ ಆ ಪದ್ಮನಾಭನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡದೆ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿರು; ಕಂಡೆಯಾ ?— ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೧೧) ಪಟ್ಟಿನಾಬನುಯರ್ವಾ ವುಯರುಮ್ ಪೆರುನ್ರಿತ್ತಿಲೋಕ್,
ಎಪ್ಪರನೆನ್ನೈತ್ತಿ ಯಾಕ್ಕಿಕ್ಕೊಣ್ಣೆನ್ನೆಕ್ಕೇ ತನ್ನೈ ತ್ತನ್ನೆ
ಕಲ್ಪಕಮ್, ಎನ್ನುಮುದಮ್ ಕಾಮುಕಿಲ್ ಪೋಲುಮ್
ವೇಬ್ಬಡನಲ್
ವೆಪ್ಪಿಕ್, ವಿಶುವೋರ್ ಪಿರಾನೆನ್ನೈ ತಾಮೋದರನೇ.

ಪ್ರ|| ಪಟ್ಟಿನಾಬ-ಪದ್ಮನಾಭನು, ಉಯರ್ವಾ ಅಃ - ಇತರರ ಉಚ್ಚಾರ ಯವು ನಶಿಸುವಂತೆ, ಉಯರುಮ್-ಮೇಲಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾದ, ಪೆರುಮ್ ತಿತ್ತಿಲೋ-ಮಹಾಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು, ಎ ಪರ್-ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿ ಯು, ಎನ್ನೈತ್ತಿಕ್ಕಿಕ್ಕೊಣ್ಣ-ನನ್ನನ್ನು ತನಗೆ ದಾಸನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಎನಕ್ಕೇ ತನ್ನೈತ್ತನ್ನ-ನನಗೇ ತನ್ನನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು, ಕಲ್ಪಕಮ್ - ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು, ಎ ಅಮುದಮ್-ನನ್ನ ಅವೃತವು, ಕಾಮುಕಿಲ್ ಪೋಲುಮ್ - ನೀಲಮೇಘದಂತಿ ರುವ, ನಲ್ ವೇಬ್ಬಡವೋ-ದಿವ್ಯವಾದ ವೇಂಕಟಾದ್ರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಾನ ವಾಗಿ ಉಳ್ಳವನು, ವಿಶುವೋರ್ ಪಿರಾ - ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕನು; ತಾಮೋದರನೇ - ಇಂತಹ ತಾಮೋದರನೇ, ಎನ್ನೈ - ನನಗೆ ತಂದೆಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಉತ್ತುಜ್ಜೋಽಸ್ತಿ ಹಿ ಪದ್ಮನಾಭ ಇಹ ಮೇ ಸ್ವಾಮಿ ಪರಶ್ಚಕ್ತಿವರ್ಣ
ಸ್ವೀಕೃತ್ಯಾಪಿ ಚ ಮಾಂ ಮಮಾಪಿ ವಿವಶಶ್ರೀಕಲ್ಪಕಲ್ಪಾಮೃತಮ್ |
ನೀಲಾವೋದಸಮಶ್ಚ ವೇಂಕಟಗಿರೌ ಭಾತಿ ಸ್ವಯಂ ನಾಯಕ-
ಸ್ಸೂರಿಣಾಮಧಿಪತ್ಯಕಾಸ್ತಿ ಚ ಹರಿದಾರ್ಮೋದರೋ ಮೇ ಪ್ರಭುಃ ||

ತಾ|| ಪದ್ಮನಾಭನು, ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟಮಹಾಶಕ್ತಿಯುಕ್ತನು, ನನ್ನ ಪರಾತ್ಪ
ರನು, ನನ್ನನ್ನು ವಶೀಕರಿಸಿ ನನಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು, ನನ್ನ
ಅಮೃತವು, ನೀಲಮೇಘಸದೃಶವಾದ ವೇಂಕಟಾದ್ರಿಗೆ ಅಧಿಪತಿ, ನಿತ್ಯಸೂರಿ
ತ್ವರನು,—ಇಂತಹ ದಾಮೋದರನೇ ನನಗೆ ತಂದೆಯಾದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯು.
(ಇವನು ನನ್ನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು.)

(೧೨) ತಾಮೋದರನೈ ತ್ತನಿಮುದಲ್ಪನೈ ಜಾಲಮುಣ್ಣವನೈ,
ಆಮೋತರಮುಟಿಯ ನೊರುಂಚರ್ಕ್ಕಣ್ಣಿ ತೋಱುಮವರ್ಕಳ್,
ತಾಮೋದರನುರುವಾಕಿಯ ತಿವ್ವುಮ್ ತಿಶೈಮುಕ್ಕುಮ್,
ಆಮೋ ತರಮುಟಿಯ ವಮ್ಮಾನೈ ಯೆನ್ನಾಚಿವಣ್ಣ ನೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ತಾಮೋದರನೈ-ದಾಮೋದರನಾದವನನ್ನು, ತನಿಮುದಲ್ಪನೈ-ಅದ್ವಿ
ತೀಯವಾದ ಕಾರಣವಸ್ತುವಾದವನನ್ನು, ಜಾಲಮುಣ್ಣವನೈ - ಸರ್ವಲೋಕ
ಗಳನ್ನೂ, ಭಕ್ಷಿಸಿದವನನ್ನು, ತರಮ್ ಅಟಿಯ-ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು,
ಒರುವರ್ಕಕ್ಕು ಆಮೋ-ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ? ಎಷ್ಟು ತೋಱುಮ
ವರ್ಕಳ್-ಎಂದು ಸೇವಿಸುವವರಾಗಿ, ತಾಮೋದರ - ಆ ದಾಮೋದರನ, ಉರು
ಅಕಿಯ-ಅವಯವಭೂತರಾದ, ತಿವ್ವುಮ್-ರುದ್ರನಿಗೂ, ತಿಶೈಮುಕ್ಕುಮ್-
ಚತುರ್ಮುಖನಿಗೂ, ಎ-ನನ್ನ ಅಭಿವಣ್ಣನೈ-ಸಮುದ್ರದಂತೆ ರೂಪಗುಣಾದಿ
ಗಳುಳ್ಳವನಾದ, ಎಮ್ಮಾನೈ-ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ತರಮ್ ಅಟಿಯ ಆಮೋ-
ಅಳತೆಮಾಡಿ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶ್ರೀದಾಮೋದರವಾದಿಮೂಲಮಖಿಲಾ ಲೋಕಾ ಸ್ವಯಂ ಚೋದರೇ
ಬಿಭ್ರಾಣಂ ಕಥಮಪ್ರಮೇಯವಿಭವಂ ಜ್ಞಾತುಂ ವಯಂ ಶಕ್ನುಮಃ ? |
ಇತ್ಯೇವಂ ಹಿ ಚತುರ್ಮುಖೇಶ್ವರಮುಖಾ ದೇವಾಶ್ಚ ದಾಮೋದರ-
ಸ್ಯಾಂಕಾಸ್ತೋತುಮನರ್ಹತಾಂ ಜಗುರಹೋ! ನಾಥಂ ನ ಮೇ ತೇ ವಿದುಃ||

ತಾ|| ದಾಮೋದರನು, ಅದ್ವಿತೀಯನಾದ ಕಾರಣವಸ್ತುವು, ಸರ್ವಲೋಕ ಭಕ್ಷಕನು—ಎಂದು (ಅವನ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ) ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಿಗೆತಾನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? —ಎಂದು ಅವನನ್ನೇ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರರೂ ಆ ದಾಮೋದರನ ಅವಯವಭೂತರಾಗಿರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಅವರಿಗೆ ತಾನೇ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ನೀಲವರ್ಣನಾಗಿ ಗಂಭೀರಸ್ವಭಾವನಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೋ?—(ಇಂತಹ ಪರಾತ್ಪರನೇ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು) ಎಂದು ಭಾವವು.

(೧೩) ವಣ್ಣಮಾಮಣಿಚ್ಛೋದಿಯೈ ಯಮರರ್ ತಲೈಮಕನೈ,
ಕಣ್ಣನೈ ನೆಡುಮಾಲೈ ತೈಕ್ಕುಕುರುಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕೋಪ್,
ಪಣ್ಣಿಯ ತಮಿಷ್ ಮೂಲೈಯಾಯಿರತ್ತುಳ್ಳಿಮೈ ಪನ್ನಿರಣ್ಣಮ್,
ಪಣ್ಣಿಲ್ ಪನ್ನಿರುನಾಮಪ್ಪಾಟ್ಪಣ್ಣಿಲ್ ತಾಳಣೈವಿಕ್ಕುಮೇ.

ಪ್ರ|| ವಣ್ಣಮ್ - ವರ್ಣಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ, ಮಾಮಣಿ - ಶ್ಲಾಘ್ಯನಾದ ನೀಲ ರತ್ನದ, ಶೋದಿಯೈ-ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನನ್ನು, ಅಮರರ್-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೆ, ತಲೈಮಕನೈ - ಶಿಖರವಾದವನನ್ನು, ಕಣ್ಣನೈ-ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರೂಪಿಯಾದವನನ್ನು, ನೆಡುಮಾಲೈ-(ಈ ಪ್ರಕಾರ) ಅಶ್ವಿತರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಭಗವಂತನನ್ನು, ತೈಕ್ಕುಕುರುಕೂರ್ ಶಡಕೋಪ-ರಮ್ಯವಾದ ಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿಯು, ಪಣ್ಣಿಯ-ಮಾಡಿದ (ರಚಿಸಿದ), ತಮಿಷ್ ಮೂಲೈ-ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರಬಂಧರೂಪವಾದ ಮಾಲೆಯಾದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್-ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಪಣ್ಣಿಲ್-ಗಾಢಾನುಗುಣವಾಗಿ, ಪನ್ನಿರುನಾಮಪ್ಪಾಟ್ಪು - (ಕೇಶವಾದಿ) ದ್ವಾದಶನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನರೂಪವಾಗಿರುವ, ಇವೈ ಪನ್ನಿರಣ್ಣಮ್-ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಪದ್ಯಗಳೂ, ಅಣ್ಣಿಲ್-ಸರ್ವೇಶ್ವರನ, ತಾಳ್-ಪಾದಗಳನ್ನು, ಅಣೈವಿಕ್ಕುಮ್-ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನೀಲಶ್ರೀಮಣಿವರ್ಣಮಚ್ಯುತಮಿಮು ಜ್ಯೋತಿಃ ಪರಂ ಸೂರಿಣಾಂ
ನಾಥಂ ಕೃಷ್ಣಮುದಾರಮೇವ ಕುರುಕಾನಾಥತ್ವಾರಿಮುನಿಃ |
ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಚಾಹ ಸಹಸ್ರಮುತ್ತಮಕೃತಿಂ ತತ್ರಾಪಿ ಚ ದ್ವಾದಶ-
ಶ್ರೀನಾಮಪ್ರತಿಪಾದಕಮ್ ತದಿದಂ ಪಾದೌ ಹರೇಃ ಪ್ರಾಪಯೇತ್ ||

ತಾ|| ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯತೇಜೋಮಯನಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯ ಸೂರಿಶ್ವರನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು, ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರೀವಾಸ ರಸಿಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು ರಚಿಸಿದ ಸಹಸ್ರ ದ್ರಾವಿಡಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ಕೇಶವಾದಿ ದ್ವಾದಶನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನ ರೂಪವಾದ ಹನ್ನೆರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಗಾನಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಪಾದಾರ ವಿನ್ದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುವು—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ತೇ ಕೇಶವಾಭಿಮತತಾಮುಭಜಂತ ಹಂತ !
ಯೇ ಮಾಮುಕಾ ಇತಿ ವದನ್ನಧಿಸಪ್ತಮಂ ಸಃ |
ತಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಗುಣಚೇಷ್ಟಿತವಾಚಿನಾಮು-
ಭೂತ-ದ್ವಿಷಟ್ಕಮುಖರೋ ಮುಮಾದೇ ಮುನೀನ್ದ್ರಃ |

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಸರ್ವಾದಿಸ್ವರ್ವನಾಭಕ್ತಿಭುವನಜನನೀವಲ್ಲಭಸ್ವಾಸ್ತ್ರೀತಾರ್ಥೀ
ವಿಷ್ವಗ್ವಾಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾಪ್ತೀತಿದೀಪ್ತೋ ವಿಮತನಿರಸನಸ್ವಾಂಘ್ರಸದ್ಭಕ್ತಿದಾಯೀ |
ವಿಶ್ವಾಪ್ತೈಃ ವಾಮುನಾಂಗಸ್ತ್ವವಿಭವರಸದಸ್ವಾಂತನಿರ್ವಾಹಯೋಗ್ಯ-
ಸ್ವಾಸ್ಥೀರ್ಥೋ ಬನ್ಧವೋಕ್ತಾ ಸ್ವಜನಹಿತತಯಾ ದ್ವಾದಶಾಖ್ಯಾಭಿರೂಚೀ ||

(ಈ ಸಪ್ತಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ.)

ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು, ತಮ್ಮ ಕುಲದವರೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ಪ್ರಿಯತಮರಾದರೆಂದು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಕೇಶವಾದಿ ದ್ವಾದಶನಾಮಸಂಕೀರ್ತನರೂಪದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡುಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಫಲಶ್ರುತಿಯನ್ನೂ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ
ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ— ಅಷ್ಟಮದಶಕ.
(ಅಣೈವದರವಣೈಮೇಲ್)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ-ಶ್ರೀಭಗವಂತನು ಸಂಸಾರಿಚೇತನರ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕಾರುಣ್ಯ
ವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಅವರ ಉಜ್ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದತ್ವವನ್ನು
ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆಂದು-ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.)

(೧) ಅಣೈವದರವಣೈಮೇಲ್, ಪೂಮ್ ಪಾಪೈಯಾಕಮ್
ಪುಣರ್ವದು, ಇರುವದವರ್ ಮುದಲಮ್ ತಾನೇ,
ಇಣೈವನಾಮೆಪ್ಪೊರುಳ್ಳುಮ್ ವೀಡುಮುದಲಾಮ್,
ಪುಣೈವ್ ಪಿವಿಕ್ಕಡಲ್ ನೀನ್ದುವಾರಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ || ಅರವು-ಆದಿಶೇಷರೂಪಿಯಾದ, ಅಣೈಮೇಲ್-ಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ (ಹಾಸಿ
ಗೆಯಮೇಲೆ), ಅಣೈವದು-ಹೊಂದಿ ಸೇರಿರುವುದು; ಪೂಮ್-ಪಾಪೈ-ಪುಷ್ಟಪರಿಮಳ
ಭೋಗ್ಯೆಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು, ಆಕಮ್-ದಿವ್ಯಶರೀರವನ್ನು, ಪುಣರ್ವದು-
ಭೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು; (ಈ ನಿತ್ಯನಿಭೂತಿಕಾರ್ಯವೇ ಅಲ್ಲದೆ-ಲೀಲಾ
ನಿಭೂತಿಯಲ್ಲೂ), ಅವರ್ ಇರುವರ್-ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರರೆಂಬ ಆ ಇರ್ಬರಿಗೂ, ತಾನೇ-
ಇವನೇ, ಮುದಲಮ್-ಕಾರಣಭೂತನಾಗಿರುವನು; ಎಪ್ಪೊರುಳ್ಳುಮ್-ಸಮಸ್ತ
ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ, ಇಣೈವನಾಮ್-ಸಜಾತೀಯನಾಗಿರುವನು ; ವೀಡು-ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೂ,
ಮುದಲಾಮ್-ಹೇತುವಾಗಿರುವನು; ಪಿವಿ-ಸಂಸಾರವೆಂಬ, ಕಡಲ್-ಸಮುದ್ರ
ವನ್ನು, ನೀನ್ದುವಾರಕ್ಕೇ-ಈಜಿ ದಾಟಲಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ, ಪುಣೈವ್-ಹಡಗಿನಂತೆ
ದಾಟಲು ಸಾಧನವಾಗಿರುವನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶೇಷೇ ಕಿಲಾಸ್ಯ ತಯನಂ ಪ್ರಿಯಮಸ್ತಿ ವಿಷ್ಣೋ-
ರ್ಲಕ್ಷ್ಮೀತನೋರ್ಭವತಿ ಸಜ್ಜಮ ಏವ ಭೋಗ್ಯಃ |
ಮೂಲಂ ತಯೋರ್ವಿಧಿಶಿವಾತ್ಮಕಯೋಸ್ಯ ಸರ್ವೋ
ಮೋಕ್ಷಪ್ರದೋಽಸ್ತಿ ಚ ಭವಾರ್ಣವಪೋತರೂಪಃ ||

ತಾ|| ಅದಿಶೇಷರೂಪಿಯಾದ ಹಾಸಿಗೇಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳವಿಗ್ರಹಸಂಶ್ಲೇಷವಂ ಪಡೆದು, ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣಭೂತ ನಾಗಿ, ಸರ್ವವಸ್ತು ಸಜಾತೀಯನಾಗಿ, ಮೋಕ್ಷಪ್ರದನಾಗಿಯೂ ಸಂಸಾರಾರ್ಣವ ತಾರಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವನೇ ಸರ್ವೋತ್ಕರನೆಂದು ಸುವ್ಯಕ್ತನಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಭಾವವು.

(೨) ನೀನ್ದಮ್ ತುಯರ್‌ಪ್ಪಿಅವಿಯುಳ್ ಪಡ ಮುಹ್ರೈವೈ
ವೈಯುಮ್

ನೀನ್ದಮ್ ತುಯರಿಲ್ಲಾ ವಿಡುಮುದಲಾಮ್,
ಪೂನ್ನಣ್ ಪುನಲ್ ಪೂಯಕ್ಯೆಯಾನ್ಯೆಯಿಡರ್ ಕಡಿನ್ದ,
ಪೂನ್ನಣ್ಣುಡಾಯೆನ್ ತನಿನಾಯಕನ್ ಪುಣರ್‌ಪ್ಪೇ.

ಪ್ರ || ಪೂಮ್ ತಣ್‌ಪುನಲ್ - ಪುಷ್ಪಗಳುಳ್ಳ ಶೀತಳವಾದ ನೀರುಳ್ಳ, ಪೂಯಕ್ಯೆ-ತಟಾಕದಲ್ಲಿ, ಯಾನ್ಯೆ-ಅನೆಯ, ಇಡರ್-ದಾಖನನ್ನು, ಕಡಿನ್ದ-ನಾಶ ಮಾಡಿದ, ಪೂಮ್ ತಣ್ ತುಯರ್-ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ಶೀತಳವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯುಳ್ಳ, ಎನ್ ತನಿನಾಯಕನ್-ನನ್ನ ಅದ್ವಿತೀಯನಾದ ನಾಯಕನ, ಪುಣರ್‌ಪ್ಪು - ಸಮೃದ್ಧವು, ನೀನ್ದಮ್-ದುಸ್ತರವಾದ (ದಾಟಲಶಕ್ಯವಾದ), ತುಯರ್-ದಾಖಬಹುಳವಾದ, ಪಿಟ್ಟುನಿ ಉಳ್ಳಡ-ಸಂಸಾರಬಂಧವೇ ಮೊದಲಾಗಿ, ಮುಹ್ರು-ಅದಕ್ಕೆಮೇಲೆ, ನೀನ್ದಮ್-ದುಸ್ತರವಾದ, ಎವೈವೈಯುಮ್-ಸರ್ವ ವಿಧ (ಜರಾಮರಣಾದಿ) ದಾಖಗಳೂ, ಇಲ್ಲಾ-ಇಲ್ಲದಿರುವ, ವಿಡು - ಮೋಕ್ಷಾನನ್ನಕ್ಕೆ, ಮುದಲಾಮ್-ಕಾರಣವಾಗಿಯೂ ಆಗುವುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶೀತೃದೇ ಒನ್ನುಜಯುತೇ ಗಜದುಃಖಹನ್ತಾ
ಮನ್ನಾಯಕೋಽಸ್ಮಿ ತುಲಸೀಶುಭಹಾರಭೂಷಃ |
ಸಜ್ಜೋಽಸ್ಯ ಸರ್ವಜಗತಾಂ ಭವದುಃಖಹನ್ತಾ
ಸರ್ವಾರ್ಥಹೃದ್ಭವತಿ ಮೋಕ್ಷಸುಖಸ್ಯ ಮೂಲಮ್ ||

ತಾ|| ಮಹಾತಟಾಕದಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆಯಿಂದ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಾ ಕ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದ ಗಜೇಂದ್ರನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ದಿವ್ಯ ತುಲಸೀಮಾಲಾಲಂಕೃತನಾದ ನನ್ನ ನಾಯಕನ ಸಂಬಂಧವು ಸಂಸಾರಾರ್ಣವತಾರಕನಾಗಿಯೂ, ಮೋಕ್ಷಾನನ್ನ ಸಾಧನವಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವವು.

- (೩) ಪುಣರ್‌ಕ್ಕುಮೆಯನಾಮಜಿಕ್ಕುಮರನಾಮ,
ಪುಣರ್‌ತ್ತ ತನ್ನುನ್ನಿಯೋಡ್‌ಕತ್ತು ಮನ್ನಿ,
ಪುಣರ್‌ತ್ತ ತಿರುವಾಕಿ, ತ್ತಮಾರ್‌ವಿಲ್ ತಾಶೇರ್,
ಪುಣರ್‌ಪ್ಪ್ಪ್ ಪೆರುಮ್ ಪುಣರ್‌ ಪ್ಪೆಜ್ಜಿಮ್ ಪುಲನೇ.

ಪ್ರ|| ತ್ತ ಪುಣರ್‌ತ್ತ-ತನ್ನನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ (ಉದ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ),
ಉನ್ನಿಯೋಡು-ನಾಭಿಯೊಡನೆ, ಆಕತ್ತು--(ಭಗವಂತನ) ಶರೀರದ ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವ
ದಲ್ಲಿ, ಮನ್ನಿ-ಸತ್ಯವಾಸಮಾಡಿ, ಪುಣರ್‌ಕ್ಕುಮ್-ಲೋಕಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ, ಅಯ
ನಾಮ್-ಬ್ರಹ್ಮ (ಅಜ)ನಾಗಿಯೂ, ಅಭಿಕ್ಕುಮ್-ಸಂಹಾರಮಾಡುವ, ಅರನಾಮ್-
ರುದ್ರ (ಹರ) ನಾಗಿಯೂ, (ಹೀಗೆ ತತ್ತದಂತರಾತ್ಮಕನಾಗಿದ್ದು) ತ್ತಮಾರ್‌ವಿಲ್-
ತನ್ನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ, ಪುಣರ್‌ತ್ತ-ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ತಿರು ಆಕಿ-ಲಕ್ಷ್ಮಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ,
ತಾಶೇರ್-ತಾನೇ ತನಗೆ ತಕ್ಕ, ಪುಣರ್‌ಪ್ಪ್-ಸ್ವಾಧೀನಚೇಷ್ಟಿತಗಳುಳ್ಳ ಆ ಭಗ
ವಂತನ, ಪೆರುಮ್ ಪುಣರ್‌ಪ್ಪು-ಅಪಾರವಾದ ದಿವ್ಯವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಎಜ್ಜಿಮ್-
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ, ಪುಲ-ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುವು.

(ಸ-ಗಾ.ರ ||)—

ಸೋದ್ಬೂತಿನಾಭಿತಲಪಾರ್ಶ್ವನಿವಾಸಶೀಲೋ
ಧಾತಾಽಪಿ ಸೃಷ್ಟಿಕೃದಸೌ ಹಿ ಹರೋಽಪಿ ಹನ್ತಾ |
ಯುಕ್ತಶ್ಚಿಯೋರಸಿ ನಿಜಾದ್ಭುತಶೀಲನ್ಯತೈಃ-
ಸ್ಸರ್ವಾಂತರಾತ್ಮಕತಯಾ ಽಸ್ತ್ಯುಭಿತಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಃ ||

ತಾ|| ನಾಭಿಸಂಭವನಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಸಂಹಾರಕರ್ತನಾದ
ರುದ್ರನೂ ತಾನೇ ಎಂಬಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದು, ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಸ್ವಾಧೀನ ಸಕಲಚೇಷ್ಟಿತನಾದ ಭಗವಂತನ ಅತಿಮಾನುಷ
ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಅಪಾರವಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಇವೆಯೆಂದು
ಭಾವವು.

- (೪) ಪುಲನೈನ್ದ ಮೇಯುಮ್ ಪೊತಿಯೈನ್ದ ನೀಬ್ಬಿ,
ನಲಮನ್ದಮಿಲ್ಲದೋರ್ ನಾಡು ಪುಕುವೀರ್,
ಅಲಮನ್ದ ವೀಯವತುರರೈ ಚ್ಚೆಲ್‌ಶಾಕ್,
ಪಲಮುನ್ದ ತೀರಿಲ್ ಪಡಿಮಿನೋವಾದೇ.

ಪ್ರ|| ಪುರ್ಣ-(ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ) ವಿಷಯಗಳು, ಐನ್ದು-ಐದರಲ್ಲೂ, ಮೇಯುಮ್-
ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಇರುವ, ಪೋಖಿ ಐನ್ದು-ಐದು ಇನ್ದಿಯಗಳ ವಶದಿಂದಲೂ, ಅಕಣ್ಣು-
ದೂರಹೋಗಿ, ನಲಮ್-ಅನನ್ದವು, ಅನ್ದಮಿಲ್ಲದು-ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿರುವ, ಓರ್
ನಾಡು-ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ (ಪರಮಪದವೆಂಬ) ದೇಶವನ್ನು, ಪುಕುವೀರ್-ಪ್ರವೇ-
ಶಿಸುವಿರಿ; ಅಲಮನ್ದು-ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿ, ವೀಯ-ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ, ಅಶುರರೈ-
ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು, ಶಿಘ್ರಾರ್-ಕೊಂದವನ, ಮುನ್ದುಪಲಮ್ - ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ
ಬಲರೂಪವಾದ, ತೀರಿಲ್-ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಲ್ಲಿ, ಓವಾದೇ-ಯಾವಾಗಲೂ (ವಿಚ್ಛೇ-
ದವಿಲ್ಲದಂತೆ), ಪಡಿರ್ವಿ-ಮುಳುಗಿರಿ (ಮಗ್ನರಾಗಿ ಅನನ್ದಾನುಭವಮಾಡಿರಿ).

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಪಶ್ಚಾನ್ದ್ರಿಯೈರ್ವಿಷಯಪಶ್ಚಾತ್ಕಭುಕ್ತಿಸಕ್ತೈಃ
ಮುರ್ಛಾಃ ಪರಂಪದಮನನ್ತಸುಖಂ ವಿಶನ್ತಃ |
ಯೂಯಂ ಭವೇತ ಸಕಲಾಗುರನಾಶಕಸ್ಯ
ಶ್ರೀಶಸ್ಯ ಸಂತುಲಗುಣಾಭಿಮಗ್ನಾಃ ||

ತಾ|| ಪಂಚವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಇರುವ ಪಂಚೇನ್ದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ
ಬಿಟ್ಟು ದೂರಹೋಗಿ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಾನನ್ದವುಳ್ಳ ಪರಮಪದವೆಂಬ ದಿವ್ಯಸ್ಥಾನವನ್ನು
ನೀವು ಹೊಂದುವಿರಿ. ಸಕಲ ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸಕುಲನಾಶಕನಾದ ಭಗವಂತನ ಒಲಾದಿ
ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರಿ. (ಅವನ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾನುಭವವಂ-
ಮಾಡಿ ದರೆ ನಿಮಗೆ ಪರಮಪದಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೫) ಓವಾ ತ್ತುಯರ್-ಪಿವಿ ಯುಳ್ಳಡ ಮುನ್ ಶ್ರವೈವೈಯುವರ್,
ಮೂವಾತ್ತನಿಮುದಲಃ ಯ್ ಮೂವುಲಕುಮ್ ಕಾವಲೋಕ್
ಮೂವಾಕಿ ಯಾವೈಯಾಯ್ ಮಿನಾಕಿ ಮೂನಿಡಮಾವ್,
ತೇವಾದಿತೇವ ಪೈರುಮಾನಕ್ ತೀರ್ತ್ತನೇ

ಪ್ರ|| ಓವಾ-ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ, ತುಯರ್-ದುಃಖವನ್ನು ಕೊಡುವ, ಪಿವಿ-
ಬನ್ದಸಮ್ಪನ್ದವು (ಸೃಷ್ಟಿಯು), ಉಳ್ಳಡ-ಸೇರಿರುವಂತಹ, ಮುನ್ದು ಎವೈವೈ-
ಯುಮ್-ಮಿಕ್ಕ (ಸ್ಥಿತಿಸಂಹಾರಾದಿ) ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೂ, ಮೂವಾ-ಅಗ್ರೀಸ-
ರನಾಗಿರುವ, ತನಿಮುದಲಾಯ್-ಅದ್ವಿತೀಯಕಾರಣಭೂತನಾಗಿ, ಮೂವುಲಕುಮ್-
ಮೂರುಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಕಾವಲೋಕ್-ರಕ್ಷಿಸುವವನಾದ ಭಗವಂತನು, ತೇವ ಅದಿ

ತೇವ-ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೂ, ಪೆರುಮಾ-ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ, ಎ-
ನನಗೆ, ತೀರ್ತ್ತ-ಪಾವನವಾದ ತೀರ್ಕ್ಕದಂತೆ ಇರುವವನಾಗಿ (ಅವಗಾಹನ್ನಾ ನಕ್ಕೆ
ಸುಲಭನಾಗಿ), ಮಾವಾಕಿ - (ವೇದಪ್ರವರ್ತಕನಾದ) ಹಯಗ್ರೀವನಾಗಿ, ಆಮೈ
ಯಾಯ್ ಮಿನಾಕಿ - (ಪುರಾಣಪ್ರವರ್ತಕನಾದ) ಕೂರ್ಮ-ಮತ್ಸ್ಯರೂಪಿಯಾಗಿ,
ಮಾನಿಡಮಾಮ್ - (ಗೀತಾಚಾರ್ಯನಾದ) ಮಾನುಷರೂಪಿಯಾಗಿಯೂ ಆಗುವನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಾನಾರ್ತಿಸಂತತಿಕರೀಮಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಮೇತಾಂ
ರಕ್ಷಾಂ ಚ ಸಂಹೃತಿಮನಾದಿರಯಂ ಹಿ ಕುರ್ವಣ |
ದೇವಾಧಿದೇವ ಇಹ ಮೇಽಸ್ತಿ ಚ ತೀರ್ಥರೂಪೋ
ವಾಜೀ ಚ ಮತ್ಸ್ಯಕಮಲಾದಿರಹೋ ! ನರಾತ್ಮಾ ||

ತಾ|| ಸಂತತದುಃಖಮೂಲವಾದ ಜನ್ಮಪರಂಪರಾತ್ಮಕ ಸೃಷ್ಟಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಸಂಹಾರ
ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೂಲಕಾರಣಭೂತನಾಗಿ ಸರ್ವಲೋಕರಕ್ಷಕನಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನು
ಸರ್ವದೇವಾಧಿದೇವನಾಗಿಯೂ ನಿತ್ಯಸೂರಿತ್ವರನಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಪಾವನನಾಗಿ
ತೀರ್ಥರೂಪನಾಗಿಯೂ, ಹಯಗ್ರೀವ-ಮತ್ಸ್ಯ-ಕೂರ್ಮಾದಿರೂಪನಾಗಿಯೂ, (ಗೀತಾ
ಚಾರ್ಯನಾಗಿ) ಮಾನುಷರೂಪಿಯಾಗಿಯೂ ಆಗುವನು. (ಇಂತಹ ಭಗವಂತನೇ
ಸರ್ವೇಶ್ವರನೆಂದು ಭಾವವು.)

(೬-) ತೀರ್ತ್ತನ್ನೈಲಕಳನ್ದ, ಶೇವಡಿಮೇಲ್ ಪೂನ್ತಾಮಮ್
ಶೇರ್ತ್ತಿಯೈಯೈ ತಿವಣ್ ಮುಡಿಮೇಲ್ ತಾಣ್ಕಣ್ಣು;
ಪಾರತ್ತಣ್ ತೆಳಿನ್ನೊಡ್ಡಿನ ಪೈನ್ನುತ್ತಾಯಾಣ್ ಪೆರುಮೈ,
ಪೇರ್ತ್ತುಮೊರುವರಾಲ್ ಪೇಶ ಕ್ಕಿಡನ್ನದೇ.

ಪ್ರ|| ತೀರ್ತ್ತ-ಪಾವನವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ, ಉಲಕು ಅಳನ್ದ-(ಪೂರ್ವಾಪ
ತಾರದಲ್ಲ) ಲೋಕಗಳನ್ನು ಆಳಿದುಕೊಂಡ, ಶೇವಡಿಮೇಲ್-ಭೋಗ್ಯವಾದ ಪಾದ
ಗಳಮೇಲೆ, ಪೂಮ್ ತಾಮಮ್ - ರಮಣೀಯವಾದ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು, ಶೇರ್ತ್ತಿ-
ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಆಮೈಯೇ-ಅವುಗಳನ್ನೇ, ತಿವಣ್-ತಿವನ, ಮುಡಿಮೇಲ್ - ತಿರಸ್ಸಿನ
ಮೇಲೆ, ತಾಣ್-ತಾನೇ, ಕಣ್ಣು-ನೋಡಿ, ಪಾರತ್ತಣ್-ಅರ್ಜುನನು, ತೆಳಿನ್ನು
ಒಡ್ಡಿನ-ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ, ಪೈಮ್ ತುಝಾಯಾಣ್-ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವ ತುಳಸೀ
ವಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವನ (ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಭಗವಂತನ), ಪೆರುಮೈ-

ಪರತ್ವವು, ಪೇರ್‌ತ್ತುಮ್ ಒರುವರಾಲ್-ಪುನಃ ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ, ಪೇಶ್-
ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ, ಕಿಡನ್ದದೇ - ಅವಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ನಿಂತಿತೋ ?
(ಅರ್ಜುನನಿಂದಲೇ ಸರ್ವಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವೂ ನಿರ್ಣೀತವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶೀರ್ಘಸ್ಯ ಯಸ್ಯ ಪದಯೋಃ ಕುಸುಮಾವಳೀಂ ತಾಂ

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಶಿವಮಸ್ತುತ ಏವ ದೃಷ್ಟ್ವಾ |

ಪಾರ್ಥೇನ ತೇನ ವಿದಿತಂ ಪ್ರಥಿತಂ ಪರತ್ವಂ

ತಸ್ಯಾದ್ಯ ಕಿಂ ಬತ! ಪೃಥಕ್ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಮೇವ ? ||

ತಾ|| ಪಾವನನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ವಾಮನಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಕಗಳ
ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳಿದುಕೊಂಡ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಅರ್ಜುನನು ರಮಣೀಯವಾದ ಪುಷ್ಪ
ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಡಲು, ಆ ಮಾಲೆಗಳು ಶಿವನ ಒಟಾಮಕುಟದಮೇಲೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿ
ದುವು. ಆಗ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸರ್ವಸ್ಮಾತ್ಪರತ್ವವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತ
ವಾಯಿತು. (ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಪರತ್ವನಿರೂಪಣವು ಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ - ಎಂದು
ಭಾವವು.)

(೭) ಕಿಡನ್ದಿರುನ್ದು ನಿಷ್ಟಳನ್ದು, ಕೇಶ್ವಲಾಯ್ ಕ್ಷೀಣ್ ಪು-
ಕ್ಷಿಡನ್ದಿಡುಮ್, ತನ್ನಳ್ ಕರಕ್ಕುಮುಮಿಱುಮ್,
ತಡಮ್ ಪೆರುನ್ನೋಳಾರತ್ತೂವುಮ್, ಪಾರೆನ್ನುಮ್
ಮಡನ್ದೈಯೈ, ಮೂಲಶೆಯ್ ಕಿಷ್ಟಮೂಲಾಂ ಕಾಣ್ಪಾರೇ.

ಪ್ರ || ಕಿಡನ್ದು - ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ (ಹಾರಿಗೋಸ್ಕರ) ದರ್ಭತಯನದಲ್ಲಿ
ಮಲಗಿಯೂ, ಇರುನ್ದು - ಚಿತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಲೂ, ನಿಷ್ಟ-ರಾವಣ
ವಧಾನಂತರ ದೇವತಾ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತೂ (ಅಥವಾ-
ಅರ್ಜಾವತಾರದಲ್ಲಿ ತಯನಮಾಡಿಯೂ, ಕುಳಿತೂ, ನಿಂತೂ), ಅಳನ್ದು - ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ
ನಾಗಿ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅಳಿದೂ, ಕೇಶ್ವಲಾಯ್-ವರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ, ಕ್ಷೀಣ-ಪ್ರಳಯ
ಮಹಾಜಲದ ಕೆಳಗೆ, ಪುಕ್ಕು-ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಇಡನ್ದಿಡುಮ್-ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು
ಎತ್ತಿಯೂ, ತನ್ನಳ್-ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ, ಕರಕ್ಕುಮ್-ಮರೆಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೂ, ಉಮಿ
ಱುಮ್-ಉಗಿದೂ (ಪುನಃ ಅವಿರ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಯೂ), ತಡಮ್-ವಿಕಾಲವಾದ

ವೆರುಮ್‌ತೋಳ್-ಮಹಾಭಾಜಗಳು, ಆರ-ತುಂಬುವಂತೆ, ತ್ತುವುಮ್-ಅಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಯೂ, (ಈಪ್ರಕಾರ) ಪಾರೆನ್ನುಮ್-ಭೂಮಿಯೆಂಬ, ಮಡನ್ನೈಯೈ-ದೇವಿಯನ್ನು, ಮಾಲ್-ಈಶ್ವರನು, ಶೆಯ್‌ಶಿನ್ - ಮಾಡುವ, ಮಾಲ್-ಮೋಹನಕೃತ್ಯವನ್ನು, ಕಾಣಾರ್-ತಿಳಿಯಬಲ್ಲವರು, ಆರ್-ಯಾರು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ತಯ್ಯಾಂ ಗತೋಽಪ್ಯುಪವಿತನ್ಮಹಿ ಚಾಕ್ರ ಶಿಷ್ಠ
ಪಾದೇನ ಚಾಕ್ರಮಣತೋಽಪಿ ವರಾಹವೇಷಾತ್ |
ಉದ್ಭುತ್ಯ ಚಾಪಿ ಜಠರೇ ಪೃಥಿವೀಂ ದಧಾನೋ
ಽಪ್ಯಾಶ್ಲಿಷ್ಯ ಬಾಹುಭಿರಸೌ ಬಹುಧಾಽಸ್ತಿ ಮುಗ್ಧಃ ||

ತಾ|| ಮಲಗಿಯೂ, ಕುಳಿತೂ, ನಿಂತೂ, ಕಾಲಿನಿಂದ ಅಳೆದೂ, ಮಹಾರೂಪದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಯೂ, ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಧರಿಸಿಯೂ, ಪುನಃ ಅನಿರ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಯೂ, ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಅಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಯೂ (ಈಪ್ರಕಾರ) ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಮೋಹಪಡಿಸಿ ವಶೀಕರಿಸುವ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲರು ?

(೯) ಕಾಣ್ಪಾರಾರೆಮ್ಮಿತ್ತ ಕಣ್ಣೆನ್ನೆಯೆ ಕಾಣುಮಾಲು,
ಊಣ್ ಪೇಶಿಲೆಲ್ವಾವುಲಕುವೋರ್ ತುನ್‌ತುನ್‌ತುನ್‌,
ಶೇಣ್‌ಪಾಲ ವೀಡೋವುಯಿರೋಮುನ್‌ಶೆಪ್ಪೊರುಳ್ಳುಮ್,
ವಿಣ್‌ಪಾಲುಮ್ ಶೋರಾನ್ ಪರನ್ನುಳನಾಮೆಬ್ಬಿಮೇ.

ಪ್ರ|| ಎಮ್-ನಮ್ಮ ಈರ್-ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಕಣ್ಣೆ - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು, ಕಾಣ್‌ಬಾರ್ - ಕಾಣಬಲ್ಲವರು, ಆರ್-ಯಾರು ? ಕಾಣುಮ್ ಅಣ್-ಕಾಣುವ ಪ್ರಕಾರವು, ಎ-ಯಾವುದು ? (ಅವನಿಗೆ) ಊಣ್ - ಊಟವು, ಪೇಶಿಲ್-ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಉಲಕಮ್ - ಸಕಲಲೋಕಗಳೂ, ಓರ್‌ತುನ್‌ತು-ಒಂದು ಕವಳಕ್ಕೂ, ಅನ್‌ತು-ಸಾಲದು; ವೀಡೋ-ಅವನು ವಾಸಮಾಡುವ ಸ್ಥಲವೋ, ಶೇಣ್‌ಪಾಲ-ಪರಮಪದದಲ್ಲಿರುವುದು; ಅವನೋ-ಅವನೋ, ಮುನ್‌-ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಮಿಕ್ಕ, ಎಪ್ಪೊರುಳ್ಳುಮ್-ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ, ಉಯಿರ್-ಅನ್ತರ್ಯಾಮಿ; ವಿಣ್‌ಪಾಲುಮ್-ರೇಖಾವಾಕ್ರವೂ, ಶೋರಾನ್-ಬಿಡದವನಾಗಿ, ಎಬ್ಬುಮ್-ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ, ಪರನ್ನು-ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಉಳನಾಮ್-ಇರುವವನಾಗಿದಾನೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕೋ ವೇತ್ತಿ ಮೇ ಪ್ರಭುಮಿನುನ್ನು ಕಥನ್ನು ವೇತ್ತಿ
 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮಸ್ಯ ಸಕಲಂ ಕಬಳಂ ಜಗತ್ ಸ್ಯಾತ್ |
 ಸ್ಥಾನಂ ಪರಂ ಪದಮಸೌ ಸಕಲಾಂತರಾತ್ಮಾ
 ವ್ಯಾಪ್ನೋತಿ ಸರ್ವಮಪಿ ಲೇಶಮಪಿ ತ್ವಮುಚ್ಯತಾ ||

ತಾ|| ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣುವವರು ಯಾರು ?
 ಕಾಣುವ ಪ್ರಕಾರವು ಯಾವುದು ? ಸರ್ವಲೋಕಗಳೂ ಸೇರಿದರೂ ಅವನ ಒಂದು
 ಕವಳಕ್ಕೆ ಸಾಲದು. ಈರಿತಿ ಅವನ ಊಟದಕ್ರಮ. ಅವನ ವಾಸಸ್ಥಲವೋ
 ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ. ಅವನೋ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿದಾನೆ;
 ಮತ್ತು ಕೊಂಚವೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಇದಾನೆ. (ಅವನ ಮಹಿಮೆಯು
 ಈಪ್ರಕಾರ ಅಪಾರವಾದುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಅವನನ್ನು ವಸ್ತುತಃ ತಿಳಿಯಲಾರ
 ರೆಂದು ಭಾವವು.)

(೯) ಎಜ್ಜಮುಳಕ್ ಕಣ್ಣನೆತ್ತಿ, ಮಕನೈ ಕಾಯ್‌ನ್ನು,
 ಇಬ್ಬಿಲ್ಲೈ ಯಾಲೆತ್ತಿರೇಣಿಯಕ್ ತೂಣ್ ಪುಡೈಪ್ಪ,
 ಅಬ್ಬಿಪ್ಪೊಡೇ ಯವಕ್ ವೀಯ ತೋತ್ತಿಯ, ಎಕ್
 ತಿಬ್ಬಿಪ್ಪಿರಾಕ್ ಪೆರುಮೈಯಾರಾಯುಮ್ ಶೀರಮೈತ್ತೇ.

ಪ್ರ|| ಕಣ್ಣ-ಸರ್ವೇಶ್ವರ, ಎಜ್ಜಮ್-ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ, ಉಳ-ಇರುವವನು,
 ಎತ್ತ-ಎಂದು ಹೇಳಿದ, ಮಕನೈ-ಮಗನನ್ನು (ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು), ಕಾಯ್‌ನ್ನು-
 ಕೋಪದಿಂದ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಇಬ್ಬಿ-ಇಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲೈಯಾಲ್-ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಎತ್ತ-ಎಂದು
 ತೂಣ್-ಸ್ತಂಭವನ್ನು, ಇರೇಣಿಯ-ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವು, ಪುಡೈಪ್ಪ - ಒಡೆಯಲು,
 ಅಬ್ಬಿ-ಆ ಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ, ಅಪ್ಪೊಡೇ - ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ, ಅವ-ಆ ಹಿರಣ್ಯನು,
 ವೀಯ-ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ, ತೋತ್ತಿಯ-ಅವತರಿಸಿದ, ಎ-ನನ್ನ, ತಿಬ್ಬಿಪ್ಪಿರಾ-
 ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ, ಪೆರುಮೈ-ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವು, ಆರಾಯುಮ್ - ಇಂತಹುದೆಂದ್ವ
 ನಿರ್ಣಯಿಸಲು, ಶೀರಮೈತ್ತೇ-ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದುದೋ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸರ್ವತ್ರ ಸನ್ನಿಹಿತ ಏನ ಹರಿಃ ಕಿಲೇತಿ

ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಸುತೇಽಪಿ ಚ ರುಷಾ ಸ ಹಿಂಸಾ ನಾನಾ |

ಸ್ತುಮ್ನೇ ನ ಹೀತ್ಯವದದಸ್ಯ ವಧಾಯ ತತ್ತೋ-

ದ್ಭೂತಂ ನೃಸಿಂಹನುಸಮಂ ಬತ! ನೇತ್ತಿ ಕೋ ವಾ ? ||

ತಾ|| “ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು”—ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವು ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ (ಅವನನ್ನು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ದಂಡಿಸಿ) ಒಂದು ಸ್ತಂಭವನ್ನು ತೋರಿಸಿ “ಇದರೊಳು ಎಷ್ಟಿದಾನೆ? ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ”—ಎಂದು ತನ್ನ ಕಾಲಿಂದ ಒಡೆಯಲು, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಸ್ತಂಭದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ ಮಹಿಮೆಯು ಇಂತಹುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಯಾರಿಗೆತಾನೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? (ಇದು ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು.)

(೧೦) ಶೀರಮೈ ಕೋಳ್ ವೀಡು, ಶುವರಾಕ್ಕ ನರಕೀತಾ,

ಈರಮೈ ಕೋಳ್ ತೇವರ್, ನಡುವಾ ಮುಕ್ತಪೊರುಳ್ಳುಮ್,

ವೇರಮುದಲಾಯ್ ವಿತ್ತಾಯ್, ಪರನ್ನು ತನಿ ನಿಷ್ಟ,

ಕಾರ ಮುಕಿಲ್ ಪೋಲ್ ವಣ್ಣ ನೆಕ್ಟಾ ಕಣ್ಣ ನೈ ನಾನ್ ಕಣ್ಣೇನೇ.

ಪ್ರ|| ಶೀರಮೈಕೋಳ್ - ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ, ವೀಡು - ಮೋಕ್ಷವೂ, ಶುವರಾಕ್ಕನರಕು - ಸ್ವರ್ಗನರಕಗಳೂ, ಈತು ಆ - ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲೆಯವರಾದ, ಈರಮೈಕೋಳ್ - ಫಲಪ್ರದರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿ ವೀರಶ್ರೀಯುಳ್ಳ, ತೇವರ್ - ದೇವತೆಗಳೂ, ನಡುವಾ-ವಾಧನಗಳಿಗೂ ಫಲಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ, ಮುಕ್ತು ಎವೊರುಳ್ಳುಮ್-ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ, ವೇರಮುದಲಾಯ್ - ಅದಿ (ಸಹಕಾರಿ-ನಿಮಿತ್ತ) ಕಾರಣವಾಗಿ, ವಿತ್ತಾಯ್-ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣವಾಗಿಯೂ, ಪರನ್ನು-ಸರ್ವತ್ರವ್ಯಾಪಿಸಿ, ತನಿನಿಷ್ಟ-ಬೇರೆಯಾಗಿಯೂ ನಿಂತ, ಕಾರಮುಕಿಲ್ ಪೋಲ್ ವಣ್ಣ - ನೀಲಮೇಘದಂತೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ, ಎಕಣ್ಣನೈ-ನನ್ನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು, ನಾನ್-ನಾನು, ಕಣ್ಣೇನೇ-ಕಣ್ಣೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಲ್ಲವೇ!

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಶ್ಚ ಸುರನಾರಕಿತಾಂ ಚ ಕುರ್ವಣ

ದೇವಾದ್ಯಶೇಷಜಗತಾನುಪಿ ಧಾರಕೋಽಸೌ |

ಯನ್ತಾ ಚ ಬೀಜಮುಭಿತೋ ವಿಭುರ್ದೃವರ್ಣಃ

ಕೃಷ್ಣೋ ಮನಾಸ್ತಿ ಕಿಲ ಲೋಚನಗೋಚರೋಽದೃಃ ||

ತಾ|| ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನೇ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಮೋಕ್ಷವೂ, ಸ್ವರ್ಗನರಕಗಳೂ, ಎಂಬೀಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಧಾರಕನಾಗಿ, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಸಹಕಾರಿ - ನಿಮಿತ್ತೇತೀಪಾದಾನಾದಿ ಸರ್ವಕಾರಣ ಭೂತನಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವತ್ರವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ವಾಗ್ಯಾ ಪೃಥಕ್ ಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಇದಾನೆ. ಇಂತಹ ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನಾನು ಕಂಡು ಅನವರತ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೇನೆಷ್ಟೆ—ಎಂದು ಹೃಷ್ಯರಾಗಿದಾರೆ.

(೧೧) ಕಣ್ಡುಲಜ್ಞಳ್ ಶೆಯ್ಯ ಕರುಮೇನಿ ಮಮ್ಬಾನ್ಯೈ.

ವಣ್ಡುಲಮ್ಬುಮ್ ತೋಲ್ಯೈ ವ್ವುದಿವಳನಾಡ್,

ವಣ್ಡುಲ್ಯೈಯಿಲ್ ಚ್ಚೊನ್ನ ತಮಿಝೈಯಿರತ್ತಿಪ್ಪತ್ತುಮ್ ವಲ್ಲಾರ್,

ವಿಣ್ಡುಲ್ಯೈಯಿಲ್ ವಿಞ್ ಹಿರುನ್ದೈಳ್ವರೆಮ್ಮಾವೀಡೇ.

ಪ್ರ|| ಕಣ್-ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ತಲಜ್ಞಳ್ - ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ, ಶೆಯ್ಯ-ಕೆಂಪಾಗಿ, ಕರುಮೇನಿ-ನೀಲವಾದ ದಿವ್ಯಶರೀರವುಳ್ಳ, ಅಮ್ಬಾನ್ಯೈ-ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ವಣ್ಡು ಅಲಮ್ಬುಮ್ - ಭ್ರಮರಗಳು ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಶೋಲ್ಯೈ-ವೃಕ್ಷಗಳುಳ್ಳ, ವಳಮ್-ರಮ್ಯವಾದ, ವ್ವುದಿನಾಡ್-ತಿರುವ್ವುದಿನಾಡಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರು, ವಣ್ತಲೈಯಿಲ್ ಶೊನ್ನ-ಶ್ರೀಷ್ಠವಾದ ಗಾನದೊಡನೆ ಹೇಳಿದ, ತಮಿಝ್ ಆಯಿರತ್ತು-ದ್ವಾವಿಡ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತು-ಈ ಹತ್ತು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ವಲ್ಲಾರ್-ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಗಾನಮಾಡುವವರು, ವಿಣ್ತಲೈಯಿಲ್ - ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ, ವಿಞ್ಹಿರುನ್ದು ವಾಸಮಾಡುತ್ತ, ಎಮಾವೀಡು-ಸರ್ವವಿಧಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಮೋಕ್ಷಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು, ಆಳ್ವರೇ-ಪಡೆದು ಆಳುವರಷ್ಟೆ.

(ಸಿ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶ್ರೀವುಣ್ಣರೀಕನಯನಂ ಪ್ರಭುಮುಬ್ಧವರ್ಣಂ
ಸ್ತೋತುಂ ಶತಾರಿರವದತ್ಕುರುಕಾವುರೀತಃ |
ಸಾಹಸ್ರಮುತ್ತಮಮಿದಂ ದಶಕಂ ಚ ತತ್ರ
ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭಜನ್ತಿ ಪರಮೇ ಚ ಪದೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ||

ತಾ|| ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮನಾದ ನಮ್ಮ
ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ತಿರುವಳ್ಳುದಿನಾಡಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ
ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು ರಚಿಸಿದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲಾತ್ಮಕ ದ್ರಾವಿಡ ದಿವ್ಯ
ಪ್ರಬಂಧದೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಪಠನಮಾಡುವವರು ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ
ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುತ್ತ ಮೋಕ್ಷಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಭರನ್ನರಾಗುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

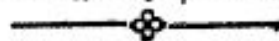
ಆತ್ಮಾನ್ವಯಿಷ್ಯಪಿ ಹರೇಃ ಪ್ರಿಯತಾಮವೇಕ್ಷ್ಯ
ಸರ್ವಾತ್ಮನಸ್ಸಜನಯನ್ ಮುನಿರಷ್ಟಮೇನ |
ಮೋಕ್ಷಪ್ರದತ್ವಮುಪದಿಶ್ಯ ತದಾಭಿಮುಖ್ಯಾ-
ಲಾಭಾತ್ ಸ್ವಲಾಭಮಧಿಕಂ ಬಹುಮನ್ಯತೇ ಸ್ತು ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಪ್ರಾಪ್ಯಾಕಾರೋಪಪತ್ತ್ಯಾ ಜನಿಸರಿಹರಣಾದ್ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಶಕ್ತೇ-
ರ್ನಿಸ್ತೀಮಾನಂದದೇಶಾನ್ವಯತ ಉಪಹಗೌ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವತಾರಾತ್ |
ಸುಪ್ರಖ್ಯಾತಾನುಭಾವಾದ್ವಿನಿಧವಿಹರಣಃದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿವೈಚಿತ್ರ್ಯವತ್ತಾ-
ದ್ಭಕ್ತೈರ್ದ್ರಾಘ್ಯೈಶ್ಚಭಾವಾದಖಿಲಫಲಕೃತೇರ್ಮುಕ್ತಿಶೌಖ್ಯಂ ಮುಕುಂದೇ||

(ಈ ಅಷ್ಟಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಎಂಟನೆಯದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು ಭಗವಂತನು ತಮ್ಮ
ಅನುಬಂಧಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿನಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡಿದುದನ್ನು ತಿಳಿದು,
ಸಕಲಚೇತನರನ್ನೂ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, ಭಗವಂತನ
ಮೋಕ್ಷಪ್ರದತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪದೇಶವಂಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಉದಾ-
ಸೀನರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ತಮಗೆ ಭಗವತ್ಸಂಪ್ರಯಣದಿಂದ ಉಂಟಾದ
ಮೋಕ್ಷಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪರಮಾನಂದ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ—ನವಮದಶಕ.

(ಎಮ್ಮಾವೀಡು—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ—“ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷವು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರ ಬೇಡ ; ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಉಂಟಾಗಲಿ”—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೈಂಕರ್ಯದ ನಿಷ್ಕರ್ಷವಂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಎಮ್ಮಾವೀಟ್ಟು ತ್ತಿಮುಮ್ ಶೆಪ್ಪಮ್, ನಿನ್
ಶೆಮ್ಮಾ ಪಾದಪಟ್ಟು ತ್ತಲೈ ಶೇರತ್ತು ಒಲ್ಲೈತಿ
ಕೈಮ್ಮಾ ತುನ್ನಮ್, ಕಡೆನ್ನ ಪಿರಾನೇ
ಅಮ್ಮಾವಡಿಯೇನ್ ವೇಣ್ಣುವದೀದೇ.

ಪ್ರ|| ಎ ಮಾವೀಟ್ಟು - ಸಕಲವಿಧವಾದ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಮೋಕ್ಷದ, ತಿಳಿ ಮುಮ್-ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ, ಶೆಪ್ಪಮ್-ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ (ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ); ನಿನ್-ನಿನ್ನ, ಶೆಮ್ಮಾ-ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ, ಪಾದಪಟ್ಟು-ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು, ತಲೈ-(ನನ್ನ) ತಲೆಯಮೇಲೆ, ಒಲ್ಲೈ-ತೀಳುವಾಗಿ, ಶೇರತ್ತು - ಸೇರಿಸಬೇಕು ; ಕೈಮ್ಮಾ - ಸೊಂಡಿಲನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಕೂಗುತ್ತಿರುವ ಗಜೇಂದ್ರನ, ತುನ್ನಮ್ - ದುಃಖವನ್ನು, ಕಡೆನ್ನ - ನಾಶಮಾಡಿದ, ಪಿರಾನೇ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಅಮ್ಮಾ-ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುವೇ, ಅಡಿಯೇ ವೇಣ್ಣುವದು-ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು, ಈದೇ-ಇದೇ (ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರವೇ).

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) -

ತತ್ತಾದ್ವೈತಮಪದಂ ನ ಹಿ ಮೋಕ್ಷಭಾಗ್ಯಂ
ಕಾಂಕ್ಷೇ ತ್ತದೀಯಪದಪಂಕಜಯುಗ್ಮಮೇವ |
ತ್ವಂ ಮೇ ನಿರ್ಧೇಹಿ ಶಿರಸೀಹ ಗರ್ಜಾರ್ತಿಹಾರಿಣಿ !
ಮೇ ವಾಂಞ್ಞಿತಂ ಹಿ ಸಕಲಂ ತ್ವಿದಮೇವ ನಾಥ ||

ತಾ|| ಅಪಾರಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಾನು ಧರಿಸಬೇಕು—ಇದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಗಜೇಂದ್ರನ ದುಃಖವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಮಹೋಪಕಾರಕನಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಈ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸು—ಎಂದು ಭಾವವು.

(೨) ಈದೇ ಯಾನುನ್ಮೈ ಕ್ಕೊಳ್ಳದೆಞ್ಞಾಞ್ಞಮ್, ಎಕ್
ಮೈತೋಯ್ ಶೋದಿ ಮಣಿವಣ್ಣ ವೆನ್ನಾಯ್,
ಎಯ್ದಾ ನಿಕ್ಕೂಲ್ ಯಾನೆಯ್‌ದ, ಞಾನ
ಕೈತ್ತಾ ಕಾಲಕ್ಕಿವು ಶೆಯ್ಯೇಲೇ.

ಪ್ರ|| ಎ-ನನ್ನ, ಮೈತೋಯ್ - ನೀಲವರ್ಣದಿಂದ ತುಂಬಿದ, ಶೋದಿ-ಜ್ಯೋತಿಸ್ಸುಳ್ಳ, ಮಣಿ - ಮಾಣಿಕ್ಯದಂತೆ, ವಣ್ಣಮ್ - ದೇಹಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ, ಎನ್ನಾಯ್-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಉನ್ಮೈ - ನಿನ್ನನ್ನು, ಯಾ-ನಾನು, ಎಞ್ಞಾಞ್ಞಮ್-ಯಾವಾಗಲೂ, ಕೊಳ್ಳದು-ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದುದು, ಈದೇ-ಇದೇ ; ಎಯ್ದಾ-ಹೊಂದಲಶಕ್ಯವಾದ, ನಿಕ್ಕೂಲ್-ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು, ಯಾ-ನಾನು, ಎಯ್-ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಞಾನಕ್ಕೈ-ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಹಸ್ತವನ್ನು, ತಾ-(ನನಗೆ) ಕೊಡು ; ಕಾಲಕ್ಕಿವು-ಕಾಲಹರಣವನ್ನು, ಶೆಯ್ಯೇಲೇ-ಮಾಡಲೇಬೇಡ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮನ್ನಾಥ ! ನೀಲಮಣಿವರ್ಣ ! ಭವಂತಮೇವ-
ಮೇತಾವದೇವ ಸತತಂ ಕಿಲ ಹಂತ ! ಯಾಚೇ |
ತ್ವತ್ಪಾದಲಾಭಶರಣಂ ಮಮ ಭಕ್ತಿಯೋಗಂ
ತ್ವಂ ದೇಹಿ ಮೇ! ನ ಕುರು ಕಾಲವಿಲम्ಬಮತ್ರ ||

ತಾ|| ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೊಂದುವಂತೆ ನನಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು (ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು) ಅನುಗ್ರಹಿಸು ; ಕಾಲವಿಲम्ಬಮಾಡದೆ ಈ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸು—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

- (೩) ಶೆಯ್ಯೇಲಾ ತೀವಿನೈ ಯೆಪ್ಪರುಳಾಶೆಯ್ಯುಮ್, ಎಕ್
 ಕೈಯ್ಯಾರ್ ಶಕ್ಕರ ಕ್ಕಣ್ಣಪಿರಾನೇ,
 ಐಯ್ಯಾರ್ ಕಣ್ಣಮಡೈಕ್ಕಿಲುಮ್, ನಿನ್ ಕ್ಕಲ್
 ಎಯ್ಯಾದೇತ್ತವರುಳಾ ಶೆಯ್ಯಿನಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ತೀವಿನೈ - ದುಷ್ಟಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು, ಶೆಯ್ಯೇಲಾ-ಮಾಡಬೇಡ, ಎನ್ನು-
 ಎಂದು, ಎ-ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅರುಳ್-ಕೃಪೆಮಾಡಿದ, ಕೈ ಆರ್-ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ
 ಸೇರಿರುವ, ಶಕ್ಕರಮ್ - ಚಕ್ರಾಯುಧವುಳ್ಳ, ಕಣ್ಣ - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಯಾದ,
 ಪಿರಾನೇ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಐ ಆರ್-ಶ್ಲೇಷ್ಮದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ, ಕಣ್ಣಮ್-ಕಂಠವು,
 ಅಡೈಕ್ಕಿಲುಮ್-ಮಾತಿಲ್ಲದಂತೆ ಅಡ್ಡಿಮಾಡಿದರೂ, ನಿನ್-ನಿನ್ನ, ಕ್ಕಲ್-ಪಾದ
 ಗಳನ್ನು, ಎಯ್ಯಾದು - ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ, ಎತ್ತು - (ನಾನು) ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವಂತೆ,
 ಎನಕ್ಕೇ ಅರುಳ್ ಶೆಯ್-ನನಗೆ ಕೃಪೆಮಾಡು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) ---

ಮಾಭೂಸ್ತು ಪಾಪಕೃದಿತಿ ಸ್ವಯಮೇವ ಚಕ್ರಂ
 ಧೃತ್ವಾ ಚ ಪಾಣಿತಲತಃ ಕೃಪಯಾ ಬ್ರವೀಷಿ |
 ಹೇ ಕೃಷ್ಣ ! ನಾಥ ! ತವ ಪಾದಯುಗಸ್ತುತೌ ಮೇ
 ಕಣ್ಣಾವರೋಧನವಿಧಾವಪಿ ದೇಹಿ ಶಕ್ತಿಮ್ ||

ತಾ|| ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಯಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! “ ಪಾಪ
 ವಸ್ತು ಮಾಡಬೇಡ”-ಎಂದು ನೀನು ಉಪದೇಶಿಸಿರುತ್ತೀಯೆ. ನಿನ್ನ ಪಾದಾರ
 ವಿಂದಗಳ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರು
 ವಂತೆ ಉತ್ಪ್ರಾಂತಿಸಮಯದಲ್ಲೂ-(ಶ್ಲೇಷ್ಮವು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅಡ್ಡಿಮಾಡುತ್ತಿ
 ರುವಾಗಲೂ) ಕೂಡ, ನನಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

- (೪) ಎನಕ್ಕೇ ಅಳ್ಳೆಯೈಕ್ಕಾಲ್ತುಮೆಪ್ಪ, ಎಕ್
 ಮನಕ್ಕೇ ವನ್ನಿಡೈ ವೀಡ್ವಿ ಮನ್ನಿ,
 ತ್ತನಕ್ಕೇಯಾಕ ವೆನೈ ಕ್ಕೊಳ್ಳುಮೀದೇ,
 ಎನಕ್ಕೇ ಕಣ್ಣನೈ ಯಾಕ್‌ಕೋಳ್ ತಿಪ್ಪೇ.

ಪ್ರ|| ಎಕ್ಕಾಲತ್ತುಮ್-ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಎನಕ್ಕೇ - ನನಗೇ, ಅಳಂ
ಶೆಮ್-ಕೈಬ್ಯವನ್ನು ವಾಡು, ಎನ್ನು - ಎಂಬ ಹೇಳಿ, ಎ ಮನಕ್ಕೇ - ನನ್ನ
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ವನ್ನು-ಬಂದು, ಇಡೈ ವೀಡ್ವಿ-ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ, ಮನ್ನಿ-
ಜಿನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತು, ತನಕ್ಕೇ ಆಕ - ತನಗೆ ವಶವಾಗುವಂತೆ, ಎನ್ನೈಕ್ಕೊ
ಳ್ಳುಮ್-ನನ್ನನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣವೆಂಬ, ಈವೇ-ಇದೇ, ಎನಕ್ಕೇ - ನನಗೆ
ಅನುರೂಪವಾಗಿ, ಕಣ್ಣಿನೈ-ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು, ಯಾಕೋಳ್-ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ,
ಶಿಫು-ಪ್ರಯೋಜನವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ತ್ವಂ ಸಂತತಂ ಚ ಮಮ ದಾಸ್ಯರತೋ ಭವೇತಿ
ಚಿತ್ತೇ ಮಮ ಸ್ಥಿತಮುಮಂ ಕಿಲ ಹಂತ ! ಕೃಷ್ಣಮ್ |
ಏತಾನದೇವ ಹಿ ಫಲಂ ಪರಮುನ್ಮಯಾಚೇ !
ತ್ವಂ ನಾಂ ವಿಧೇಹಿ ಸತತಂ ಚ ತವೈವ ದಾಸಮ್ ||

ತಾ|| “ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನೇ ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರು ”—
ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೀನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತು, ನಾನು ನಿನಗೆ
ಎಂದಿಗೂ (ಚಿತ್ತನ ಕುಸುವಾದಿಗಳಂತೆ) ಶೇಷಭೂತನಾಗಿ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ
ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ—ಎಂದು ಶ್ರೀ
ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೫) ಶಿಫುಲ್ ವಿಡು ಶುಮ್-ಕನರಕಮ್,
ಇಫುಲೈಯ್ಯುಕ ವೆಯ್-ದಟ್ಟು, ಯಾನುಮ್
ಪಿಫುಲ್ ಪಲ್-ಪಿಫು ವೈರುಮಾನೈ
ಮುಪ್ಪೊಪ್ಪಿ ಯೈಸುಮ್ ಮುಕಿಡ್ವೇನೇ.

ಪ್ರ|| ಇಫುಲ್ - ಈ ಶರೀರದ ತ್ಯಾಗಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಶಿಫುಲ್-ಆನಂದ
ವೆಂಬ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ, ವೀಡು-ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ, ಶುಮ್-ಕನರಕಮ್-
ಸ್ವರ್ಗನರಕಗಳನ್ನೂ, ಎಯ್ಯುಕ-ಹೊಂದಲಿ, ಎಯ್-ದಟ್ಟು-ಹೊಂದದೆ ಹೋಗಲಿ;
ಪಿಫು ಇಲ್-ಜನ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಪಲ್-ಪಿಫು-ಅನೇಕ ಅವತಾರಗಳನ್ನು
ಮಾಡಿದ, ವೈರುಮಾನೈ-ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು, ಒಟ್ಟು ಮುಫು ಇನ್ನಿ-ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮರೆ
ಯದೆ, ಎನ್ನುಮ್-ಯಾವಾಗಲೂ, ಯಾನುಮ್-ನಾನೂ, ಮುಕಿಡ್ವೇ-ಆನಂದ
ನುಭವವೆಂಬ ವಾಡುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೇಹಾವಸಾನಫಲಿತಂ ಕಿಲ ಮುಕ್ತಿಭಾಗ್ಯಂ

ಸ್ವರ್ಗಾದಿನಾರಕಮಪೀಹ ಭವೇತ್ತಥಾಽನ್ಯತ್ |

ನಾನಾಜನಿಂ ಚ ಭಗವಂತಮಜಾಯಮಾನಂ

ನಿತ್ಯಂ ಸ್ಮರನ್ನಹಮಪಾರಮ.ದಾಽನ್ವಿತಸ್ಸ್ಯಾಮ್ ||

ತಾ|| ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಹಾತ್ಮ ವಿವೇಕ ದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವೋ, ದೇಹಾತ್ಮಭ್ರಮದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗನರಕಾದಿಗಳೋ ಯಾವುದಾ ದರೂ ಬರಲಿ, ಬರದೆಹೋಗಲಿ, ನೀನು ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹವಂ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಏನೆಂದರೆ—“ ಅಜಾಯಮಾನೋಬಹುಧಾವಿಜಾಯತೇ ” ಎಂಬಂತೆ ಅನೇಕ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯದೆ ಅನವರತ ಸ್ಮರಣದಿಂದ ನಿತ್ಯಾನಂದಭರಿತನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹವಂ ಮಾಡು—ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೬) ಮುಕ್ತಿಕ್ಕೋಳ್ ದೇಯವಮುಲೋಕಮುಲೋಕಮ್

ಮುಕ್ತಿಕ್ಕೋಳ್ ಶೋಧಿ ಮಲರಾನ್ದವಮ್ನಾನೇ,

ಮುಕ್ತಿಕ್ಕೋಳ್ ತಿನ್ನೈಶೋಲ್ಚ್ಚೆಯಾಕ್ಯೆಕ್ಕೊಣ್ಡು. ಎಷ್ಟುಮ್

ಮುಕ್ತಿವುಳ್ಳುನೈ ವಣ್ಣಿ ವಾರಾಯೇ.

ಪ್ರ|| ಮುಕ್ತಿಕ್ಕೋಳ್ - ಸುಖಾನುಭವ ಮಾಡುವ, ದೇಯವಮ್ - ದೇವ ವರ್ಗವೂ, ಉಲೋಕಮ್ - ಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳ ಮಾನುಷವರ್ಗವೂ, ಅಲೋ ಕಮ್ - ಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶರಹಿತವಾದ ತಿರ್ಮಕಸ್ಥಾವರ ವರ್ಗಗಳೂ, ಮುಕ್ತಿಕ್ಕೋಳ್ - ತೇಜಸ್ವಿತ್ವದಿಂದ ಅನಂದವುಳ್ಳ, ಶೋಧಿ-ಚೆನ್ನಾದಿತ್ಯಾದಿ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ವಸ್ತು ಗಳೂ ಆಗಿ, ಮಲರಾನ್ದ-ತಾನೇ (ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ) ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ, ಅಮ್ನಾನೇ - ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನೇ, ಮುಕ್ತಿಕ್ಕೋಳ್ - ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ, ತಿನ್ನೈ - ಮನೋಭಾವವನ್ನೂ, ಶೋಲ್-ಉಕ್ತಿ ಯನ್ನೂ, ಶೆಯಾಕ್ಯೆ - ಕಾಯಿಕವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೂ, ಕೊಂಡು-ವಹಿಸಿ, ಎಷ್ಟುಮ್ - ಯಾವಾಗಲೂ, ಮುಕ್ತಿವುಳ್ಳು - ಅನಂದವಂಪಡೆದು, ಉನ್ನೈವಣ್ಣಿ-(ನಾನು) ನಿನ್ನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಲು (ಕರಣತ್ರಯದಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಲು) ಅನುಕೂಲನಾಗಿ, ವಾರಾಯ್-(ನೀನು) ಬಾ (ದಯೆಮಾಡು).

(ಸ-ಗಾ-ರ- ||)

ದೇವಾದಿಲೋಕನರಲೋಕಜಡಾದಿಜನ್ಮೋ-

ನುತ್ಪಾದ್ಯ ಭಾಸ್ವರಮಹಾಪ್ರಭಯಾ ಒನ್ನಿತಸ್ತ್ವಮ್ |

ಸ್ವಾಮಿ ! ಮನೋವಚನಕರ್ಮಸಮನ್ವಿತಂ ಮಾಂ

ಪ್ರಾಪ್ಯ ಪ್ರಹರ್ಷಯ ಸಮಾಗಮತಃ ಪ್ರಣಮ್ಯಮ್ ||

ತಾ|| ಸುಖಾನುಭವವೆಂಬುದಾದ ವೇದವರ್ಗವೂ, ಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳ ಮಾನುಷವರ್ಗವೂ, ಜ್ಞಾನರಹಿತವಾದ ತಿರ್ಮಲಸ್ಥಾವರ ವರ್ಗಗಳೂ, ಜ್ಯೋತಿ ಮಗ್ನಾಂಜಲಿಗಳೂ ತಾನೇ ಆಗುವಂತೆ “ಬಹುಸ್ವಾಮಿ” ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನನ್ನ ಕರಣತ್ರಯವೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸಕ್ತವಾಗಿ ನಾನು ಅನನ್ತನಂಪಡೆದು ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನೇ ಅನವರತ ಮಾಡುವಂತೆ ನೀನು ಕೃಪೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಸವಿಸಾಸಕ್ಕೆ ದಯೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೨) ವಾರಾಯಣ ತಿರುಪ್ಪಾಸ ಮಲರಾಕ್ಷೀಳ್,

ಪೇರಾದೇ ಯಾನ್ ವೆನ್ನಡೈಯುಮ್‌ಪಡಿ,

ತಾರಾದಾಯ್, ಉನ್ನೈಯೆನ್ನುಳ್ ವೈಪ್ಪಿಲೈಪ್ಪಮ್,

ಆರಾದಾಯ್, ಎನಕ್ಕೈಪ್ಪಮೆಕ್ಕಾಳೇ.

ಪ್ರ|| ಉನ್ನೈ ನಿನ್ನನ್ನು, ಎನ್ನುಳ್ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಎನ್ನಮ್-ಯಾವಾಗಲೂ, ವೈಪ್ಪಿಲೈ-ಇಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಎನಕ್ಕು-ನನಗೆ, ಆರಾದಾಯ್-ತೃಪ್ತಿಯುಂಟುಮಾಡದೆ ಇರುವಷ್ಟು ಭೋಗ್ಯನಾಗಿ, ಎನ್ನಮ್ - ಪ್ರತಿದಿನವೂ, ಎಕ್ಕಾಲ್-ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ, ಉ-ನಿನ್ನ, ತಿರುಪ್ಪಾಸ ಮಲರಾಕ್ಷೀಳ್-ಚರಣಾರವಿಂದಗಳ ಕೆಳಗೆ, ಪೇರಾದೇ-ವಿಶ್ಲೇಷವಿಲ್ಲದಂತೆ, ಯಾನ್-ನಾನು, ವೆನ್ನು-ಬಂದು, ಅಡೈಯುಮ್‌ಪಡಿ - ಸೇರುವಂತೆ, ತಾರಾದಾಯ್-ಸ್ಥಲವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವವನೇ !—ವಾರಾಯ್-(ನೀನೇ) ನನ್ನ ಸವಿಸಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಮನೋರಥವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ತ್ವಾಂ ನಿತ್ಯಮೇವ ಹೃದಿ ಮೇ ವಿನಿವೇತ್ಯ ಕೃದ್ಯಂ
 ತ್ವತ್ಪಾದಪಜ್ಜಮನಾರತಮಾಶ್ರಿತಸ್ಸೌ |
 ಧನ್ಯೋ ಭವೇಯಮಿತಿ ಮೇ ಮತಿರಸ್ತಿ ಪೂರ್ಣ !
 ತ್ವಂ ಮಾಂ ವಿಯೋಜಯಸಿ ಕಿಂ ? ಸಮುಪ್ಯಹಿ ತರ್ಣಮ್ ||

ತಾ|| ನಿತ್ಯಭೋಗ್ಯನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು
 ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿನ್ದಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ
 ನಾನು ಸೇರಿರುವಂತೆ ನೀನು ಅದ್ವ್ಯಾಪಿ ಸ್ಥಲವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುತ್ತೀಯೆ. ಈ
 ನನ್ನ ಮನೋರಥವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಲು ನೀನೇ ನನ್ನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು
 ಅನುಗ್ರಹಮಾಡು.

(೮) ಎಕ್ಕಾಲತ್ತೆನ್ನೈಯಾಯೆನ್ನುಳ್ ಮನ್ನಿಲ್, ಮ-
 ಳ್ ಶೆಕ್ಕಾಲತ್ತಿಲುಮ್ ಯಾದೊಪ್ಪಮ್ ವೇಣ್ಣೇಕ್,
 ಮಿಕ್ಕಾರ್ ವೇದವಿಮಲರ್ ವಿಱುಬ್ಬಿಮ್, ಎಕ್
 ಆಕ್ಕಾರಕ್ಕನಿಯೇ ಯುನ್ನೈಯಾನೇ.

ಪ್ರ|| ಮಿಕ್ಕಾರ್-ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ, ವೇದವಿಮಲರ್-ವೇದಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನಿರ್ಮಲ
 ರಾದವರು, ವಿಱುಬ್ಬಿಮ್-ಅತ್ಯಂತಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಭುಜಿಸುವ, ಎ ಆಕ್ಕಾರಕ್ಕ
 ನಿಯೇ-ನನ್ನ ಮಧುರತಮವಾದ ಪಕ್ವಫಲವೇ !, ಎಕ್ಕಾಲತ್ತು-ಯಾವುದಾದರೂ
 ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ (ಅಲ್ಪಕಾಲವಾದರೂ), ಎನ್ನೈಯಾಯ್-ನನಗೆ ಸ್ವಾಮಿ
 ಯಾಗಿ, ಎನ್ನುಳ್-ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಮನ್ನಿಲ್-(ನೀನು) ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ
 ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮುಱು ಎಕ್ಕಾಲತ್ತಿಲುಮ್ - ಮಿಕ್ಕ ಯಾವಸಮಯದಲ್ಲೂ,
 ಒಪ್ಪಮ್-ಯಾವುದೊಂದನ್ನೂ, ಯಾ-ನಾನು, ಉನ್ನೈ-ನಿನ್ನನ್ನು, ವೇಣ್ಣೇಕ್-
 ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. (ನನಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಿಲ್ಲ.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪ್ರಾಜ್ಞೈಸ್ತು ವೈದಿಕವರ್ಯಮರ್ಚುರ್ ಭೋಜ್ಯ-
 ಸ್ವಾಮೀ ಭರ್ವಾ ರಸಘನಂ ಮಧುರಂ ಫಲಂ ಮೇ |
 ಚಿತ್ತೇ ಸದಾಽಪಿ ಪರಮೋ ಯದಿ ಭಾಸಿ ನಾಥ !
 ತ್ಯಾಮುರ್ಥಯೇ ನ ಕಿಲ ಜಾತುಚಿದನ್ಯಮುರ್ಥಮ್ ||

ತಾ|| ಪ್ರಾಚ್ಛರಾಗಿಯೂ ಶುದ್ಧವೃತ್ತರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ವೈದಿಕಪ್ರೀಷ್ಠರಿಂದ ಪರಿಭುಜ್ಯಮಾನವಾದ ಮಧುರತಮ ಪಕ್ವಫಲದಂತಿರುವ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನಾನು ಸಕಲವಿಧ ಕೈಂಕರ್ಯವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ನೀನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬುವ ಈ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನೀನು ಸಫಲಮಾಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವಪ್ರಾರ್ಥನೀಯಾಂಶವೂ ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. (ಭಗವತ್ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಉತ್ಕಟ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.)

(೯) ಯಾನೇ ಯೆಷ್ಟೈ ಯತೀಯ ಕಿಲಾದೇ,
ಯಾನೇ ಯೇತನದೇ ಯೈಸ್ತುರುನ್ದೇ,
ಯಾನೇ ನೀಯೆನ್ನುದೈಮೈಯುಮ್ ನೀಯೇ,
ವಾನೇ ಯೇತ್ತುಮೇಮ್ ವಾನವರೇತ.

ಪ್ರ|| ಯಾನೇ - ನಾನೇ, ಎಷ್ಟೈ-ನನ್ನನ್ನು, ಯತೀಯಕಿಲಾದೇ - ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಯಾನೇ - ನಾನೇ (ಸ್ವತಃ ನೆಂದೂ), ಯೇತನದೇ - ನನ್ನ ವಸ್ತುಗಳೇ (ಎಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದಲೂ), ಯೈಸ್ತುರುನ್ದೇ - ಅಹಂಕಾರ ಮನುಕಾರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಇರುನ್ದೇ - ಇದ್ದೆನು. ವಾನೇ-ಪರಮ ಪದವಾಸಿಗಳಿಲ್ಲರೂ, ಎತ್ತುಮ್ - ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವಂತೆ, ಅವ್ಯಾನವರ್ ಎತ್ತಿ - ಆನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕನಾದವನೇ, ಯಾ - ನಾನು, ನೀಯೇ - ನೀನೇ ಎಂಬಂತೆ ನಿನಗೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿದೇನೆ. ಎನ್ನುದೈಮೈಯುಮ್-ನನ್ನ ಸ್ವತ್ತೆಲ್ಲಾ, ನೀಯೇ - ನೀನೇ ಎಂಬಂತೆ ನಿನಗೆ ಸೇರಿದುದಾಗಿದೆ. (ನಾನೂ ನನ್ನದೂ - ಎಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಸ್ವತ್ತೇ- ಎಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಾಹಂ ತ್ವವೇದಿಷಮಹೋ ! ಮಮ ಚ ಸ್ವರೂಪಂ !
ಸೋಽಹಂ ಮಮೇದಮಿತಿ ಚ ಭ್ರಮವಶ್ಯ ಆಸಮ್ |
ಪ್ರೀದಿವ್ಯಸೂರಿವಿವಹ್ಯರಪಿ ಸೇವ್ಯಮಾನ !
ಸ್ವಾಮಿ ! ಮಮೇದಮಹಮಸ್ಯಹಹ ! ತ್ವದೀಯಮ್ ||

ತಾ|| ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಅಹಂಕಾರ ಮನುಕಾರಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವತಃನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನನ್ನ ವಸ್ತುಗಳು ಎಂಬ ಅಭಿ

ಮಾನವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಇದ್ದೆನು. ನಿತ್ಯಸೂರಿ ಸಂಸೇವ್ಯನಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ :
(ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಈಗ ನಾನು ತಿಳಿದುಇರುವ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ) ನಾನು
ನನ್ನದು—ಎಂಬ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ನಿನಗೇ ಶೇಷಭೂತವಾಗಿದೆ. (ಇಷ್ಟು
ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ — ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳು ನಿನ್ನನ್ನು ನಿತ್ಯವಾಗಿ ಅನುಭವಿ
ಸುವ ಭಾಗ್ಯವು ಎಂತಹುದೋ—ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ.)

(೧೦) ಏತೇಲೇಖಮ್ ವೆಷ್ಟಿರಾಕೊಳಿಲಬ್ಧೈಯೈ,
ನೀತೆ ಶೆಯ್ದ ನೆಡುಂ ಶುಡರ್ ಚೋದಿ,
ತೇತೆಲೆನ್ನೈ ಯುಕ್ಪೊನ್ನಡಿಚ್ಚೇರ್ತ್ತು, ಒಲ್ಲೈ ತಿ
ವೇ ತೆ ಪೋಕ ವೆಷ್ಟಾಸ್ತಮ್ ವಿಡಲೇ.

ಪ್ರ|| ಏಲ್ ಎತ್ತೂ ಏಗುಮ್—ಮತ್ತವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಏಳನ್ನೂ, ವೆಷ್ಟು—ಜಯಿಸಿ.
ಏರ್ ಕೊಳ್ — ರವ್ಯತೆಯುಳ್ಳ, ಇಲಚ್ಚೆಯೈ — ಲಂಕಾಪುರಿಯನ್ನು, ನೀತೆ
ಶೆಯ್ದ—ಭಸ್ಮಮಾಡಿದ, ನೆಡುಂ ಶುಡರ್ ಚೋದಿ—ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಬೋತಿ
ರ್ಮಯನೇ!, ಎನ್ನೈ—ನನ್ನನ್ನು, ತೇತೆಲ್—ನಂಬದಂತೆ (ನನ್ನ ಹಿತವನ್ನು ನಾನು
ತಿಳಿದವನೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸಮಾಡದೆ ಕೈಬಿಡದೆ), ಉಕ್—ನಿನ್ನ, ಪೊನ್ನಡಿ—ಭಂಗಾರ
ದಂತೆ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಒಲ್ಲೈ—ಶೀಘ್ರವಾಗಿ, ಶೇರ್ತ್ತು—ಸೇರಿಸಿ
ಕೊಂಡು, ವೇತೆಪೋಕ—ಬೇರೆಹೋಗಲು (ವಿಷಯಾನ್ತರ ಪ್ರವಣನಾಗಿ ಅನ್ಯತ್ರ
ಹೋಗಲು), ಎಷ್ಟಾಸ್ತಮ್—ಯಾವಾಗಲೂ, ವಿಡಲ್—ಬಿಡದೆ ಕಾಪಾಡು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸಪ್ತರ್ಷಭಾನಃ ವಿಜಿತ್ಯ ಹಿ ದಗ್ಧವಾಂಸ್ತುಂ
ಲಂಕಾಪುರಂ ಸಸದಿ ರಮ್ಯತಮಂ ಚ ಪೀಠಃ |
ಮಾಂ ನತ್ಯಜೇತ್ಸ್ವಮಹಹೋಜ್ಜ್ವಲದಿವ್ಯಮೂರ್ತೇ !
ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಚ ಸಂಗಮಯ ಮಾಂ ತವ ಪಾದಪದ್ಮೇ ||

ತಾ|| ಸಪ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಜಯಿಸಿ ಲಂಕಾಪುರವನ್ನು ಭಸ್ಮಮಾಡಿದ ಬೋತಿ
ರ್ಮಯನೇ! ನಾನು ನನ್ನ ಹಿತವನ್ನು ತಿಳಿದವನೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ, ನಿನ್ನ
ದಿವ್ಯಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಈಗಲೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಅನ್ಯತ್ರ

(ವಿಷಯಾನ್ತರ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿ) ಹೋಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡು. (ಸರ್ವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ನನ್ನೊಡನೆ ನೀನು ಸಂಶ್ಲೇಷವಂ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣವಂ ಧರಿಸಲಾರೆನೆಂದೂ ಭಾವವು).

(೧೧) ವಿಡಲಿಲ್ ಶಕ್ಕರತ್ತಣ್ಣಲೈ ಮೇವಲ್,

ವಿಡಲಿಲ್ ವಣ್ಣಕ್ಕುರುಕ್ಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕ್ಕೋಪ್ಪ ಶೋಲ್,

ಕೆಡಲಿಲಾಯಿರತ್ತುಳ್ಳಿವೈ ಪತ್ತುಮ್,

ಕೆಡಲಿಲ್ ವೀಡು ಶೆಯ್ಯುಮ್ ಕಿಳರ್‌ವಾರಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ವಿಡಲಿಲ್-ಬಿಡದಂತೆ ಸೇರಿ ಇರುವ, ಶಕ್ಕರತ್ತು-ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ಲಣ್ಣಲೈ-ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಮೇವಲ್-ಸಂಶ್ಲೇಷವನ್ನು ಪಡೆದು, ವಿಡಲಿಲ್-ಬಿಡಲಾರದೆ, ವಣ್ಣಕ್ಕುರುಕ್ಕೂರ್ ಶಡಕ್ಕೋಪ್ಪ-ಉದಾರಸ್ವಭಾವರಾದ ಶ್ರೀ ಶಠಾರಿಮುನಿವರೈ, ಶೋಲ್-ಸೂಕ್ತಿಯಾದ, ಕೆಡಲಿಲ್-ದೋಷರಹಿತವಾದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್ - ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇವೈಪತ್ತುಮ್ - ಈ ದಶಕವು, ಕಿಳರ್‌ವಾರಕ್ಕು-ಪಠನಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಕೆಡಲಿಲ್-ಅವಿದ್ಯಾದಿ ದೋಷಗನ್ನರಹಿತವಾದ, ವೀಡು-ಮೋಕ್ಷಾನಂದವನ್ನು, ಶೆಯ್ಯುಮ್-ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಿತ್ಯಾಪ್ಯುಘಕ್‌ಸ್ಥಿತ-ಸುದರ್ಶನ-ನಾಯಕಂ ತಂ

ತ್ಯಕ್ತುಂ ನ ಹಿ ಕ್ಷಮ ಇತೀಹ ಶಠಾರಿಸೂರಿಃ |

ಸಾಹಸ್ರಮಾಹ ಪರಮಂ ಯದುದಾರಭಾವ-

ಸ್ತುತ್ರೇದಮೇವ ದಶಕಂ ಪಠತಾಂ ಹಿ ಮುಕ್ತಿಃ ||

ತಾ|| ನಿತ್ಯವೂ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಾರದೆ ಅಶ್ರಯಿಸಿ ನಿತ್ಯಸಂಶ್ಲೇಷವಂ ಪಡೆದ ಶ್ರೀ ಶಠಾರಿಮುನಿವರೈರು ಅವನ ಸ್ತೋತ್ರ ರೂಪವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ನಿರ್ದೋಷವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಪಠನಮಾಡುವವರು (ಅನಂತೆಯೇ) ಅವಿದ್ಯಾದಿ ದೋಷಗನ್ನರಹಿತವಾದ ಮೋಕ್ಷಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ನೋಕ್ಷಾದರಂ ಸ್ಫುಟಿಸುವೇಕ್ಷ್ಯ ಮುನೇರ್ಮುಕುಂದೇ
 ನೋಕ್ಷಂ ಪ್ರದಾತುಮಸದ್ಯಕ್ಷಫಲಂ ಪ್ರವೃತ್ತೇ |
 ಆತ್ಮೇಷ್ಟಮಸ್ಯ ಪದಕಿಂಜರತೈಕರೂಪಂ
 ನೋಕ್ಷಾಯ್ಯವಸ್ತು ನವಮೇ ನಿರಣಾಯಿ ತೇನ.

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಶ್ರದ್ಧೇಯಸ್ವಾಂಘ್ರಿಯೋಗಂ ಶುಭಮತಿಕರದಂ ಸ್ತೋತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೇತುಂ
 ಸ್ವಾರ್ಥೀಕಾರೋಪಕಾರಂ ಸ್ಮೃತಿರಸತಮಿತಾನ್ಯಾದರಂ ಪ್ರೀತಿವತ್ಯಮ್ |
 ಪ್ರಾಪ್ತಾಕಾಲಾಕ್ಷನುತ್ವಪ್ರದಮವೃತರಸಧ್ಯಾನಮಾತ್ಮಾರ್ಪಣಾರ್ಹಂ
 ವೈಮುಖ್ಯಾದ್ವಾರಯುಂತಂ ವೃತಪರಿಚರಣಂ ಚಕ್ರಪಾಣಿಂ ಜಗಾದ ||

(ಈ ನವಮ ದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ —)

ಈ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರ್ಮರು, ತನುಗೆ ನೋಕ್ಷ
 ವನ್ನು ಕೊಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡಿ — “ನಿನ್ನ ಪಾದಾರ
 ವಿಂದದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯವೇ ನನಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದುದು. ಬೇರೊಂದು ಫಲವೂ
 ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದುದಲ್ಲ” — ಎಂದು ಕೈಂಕರ್ಯನಿಷ್ಕರ್ಷವಂ ಮಾಡಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ದ್ವಿ ತೀಯುತತಕದಲ್ಲಿ—ದಶಮದಶಕ.

(ಕಿಳರೋಳಿಯಿಳವೈ—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶರಣಮುನಿವರರು ಕೈಂಕರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಿರುಮಾಲಿರುಂಟೋಲೈ ಮಲೈ ಎಂಬ ಶ್ರೀ ನನಗಿರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಸುಂದರಬಾಹು-ಅರಕರ್-ವೂರ್ತಿಯ ಸಮಾಶ್ರಯಣವೇ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಕಿಳರೋಳಿಯಿಳವೈ ಕೆಡುವದಕ್ ಮುನ್ನಮ್,
ವಳರೋಳಿ ಮಾಯೋಕ್ ಮರುವಿಯ ಕೋಯಿಲ್,
ವಳರಿಳಮ್ ಪೊಳಿಲ್ ಶೂಳ್ ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ,
ತಳರ್ವಿಲರಾಕಿಲ್ ಶಾರ್ವದು ಶದಿರೇ.

ಪ್ರ|| ಕಿಳರ್ — ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾದ, ಒಳಿ — ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ, ಇಳವೈ — ಯೌವನವು, ಕೆಡುವದಕ್ ಮುನ್ನಮ್ — ನಾಶಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ವಳರ್-ಬಿಳಿಯುತ್ತಿರುವ, ಒಳಿ — (ಗುಣೋತ್ಕರ್ಷಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ) ಕಾನ್ತಿಯುಳ್ಳ, ಮಾಯೋಕ್-ಅಶ್ವರ್ಯಗುಣಜೀವಿತನಾದ ಸರ್ವೋತ್ಪರನು, ಮರುವಿಯ — ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಕೋಯಿಲ್-ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ, ವಳರ್-ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಿರುವ, ಇಳಮ್ ಪೊಳಿಲ್-ಎಳೆಗಿಡಗಳಿಂದ, ಶೂಳ್-ಪರಿವೃತವಾದ, ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ-ತಿರುಮಾಲಿರುಂಟೋಲೈ ಪರ್ಮತವನ್ನು, ತಳರ್ವು ಇಲರಾಕಿ (ಲ್) — ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ, ಶಾರ್ವದೇ-ಅಶ್ರಯಿಸುವುದೇ, ಶದಿರ್-ಚಾತುರ್ಯವು (ಯುಕ್ತವು).

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪ್ರಾಗೈವನಸ್ಯ ವಿಲಯಾತ್ಪಚಿತೌಜಸಶ್ರೀ-
ಮಾಯಾಚರಿತ್ರನತ ನಿವ ಗೃಹಂ ಪ್ರಭೋರ್ನಃ |
ನಿತ್ಯಪ್ರವೃದ್ಧತರುಷಣ್ಣವೃತಂ ಸುಖಾಯ
ಶ್ರೀಮದ್ವನಾದ್ರಿತಲನಾತ್ರಯತುಂ ಹಿ ಯುಕ್ತಮ್ ||

ತಾ|| ಯಾವನವಿರುವಾಗಲೇ ದಿವ್ಯಮಾಯಾಗುಣಜೀವಿತವಾದ ಸರ್ವೇ
ಶ್ವರನ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ತಿರುಮಾಲಿರುಂಕೋಲೈಮಲೈ ಎಂಬ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶ
ವನ್ನು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸೋಣವೇ ಯುಕ್ತವು. (ಇದೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ
ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ)

(೨) ಶದಿರಿಳಮಡವಾರ್ ತಾಳ್ಜಿಯೈ ಮದಿಯಾದು.

ಅದಿರ್ ಕುರಲ್ ಶಬ್ಬತ್ತಕ್ಕರ್ ತಮ್ ಕೋಯಿಲ್,
ಮದಿತವ್ಳುಕುಡುಮಿ ಮಾಲಿರುಂಕೋಲೈ,
ಪದಿಯದುಸೇತ್ತಿ ಯೇವುದು ಪಯನೇ.

ಪ್ರ|| ಶದಿರ್ -- ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ, ಇಳ ಮಡವಾರ್ -- ಯಾವನ ಸ್ತ್ರೀಯರ,
ತಾಳ್ಜಿಯೈ - ವಿನಯಾದಿ ನಟನವನ್ನು, ಮದಿಯಾದು -- ಗಣನೆಮಾಡದೆ, ಅದಿರ್
ಕುರಲ್ - ಮಹಾಧ್ವನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಶಬ್ಬತ್ತು--
ಸಾಂಚಜನ್ಯವೆಂಬ ಶಂಖವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ಅಕ್ಕರ್ ತಮ್ - ಅಕ್ಕರೆಂಬ ಸುಂದರ
ಬಾಹುಮೂರ್ತಿಯ, ಕೋಯಿಲ್ - ದೇವಾಲಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ಮದಿತವ್ಳುಕುಡುಮಿ-
ಚಂದ್ರನು ಸೇಲುತ್ತಿರುವ ಶಿಖರಪ್ರಾಸ್ತವುಳ್ಳ, ಮಾಲಿರುಂಕೋಲೈ-ತಿರುಮಾಲಿರುಂ
ಕೋಲೈ ಮಲೈ ಯೆಂಬ, ಪದಿ ಅದು-ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು, ಎತ್ತಿ-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ,
ಎರುವದೇ-ಉಚ್ಚೇವಿತರಾಗುವುದೇ, ಪರ್ಯ-ಪುರುಷಾರ್ಥವು.

(ಸ-ಗಾ ರ ||)—

ಚಾತುರ್ಯಶಾಲಿತರುಣೀಜನವಕ್ತ್ರತಾಂ ತು

ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾಧ್ವನಿವಿಭೂಷಿತ ಶಬ್ದಪಾಣೇಃ |

ಶ್ರೀರಮ್ಯಬಾಹುಭೃತ ಏವ ಗೃಹಂ ಸುಧಾಂಕೂ-

ತ್ತಂ ಸೋಲ್ಲಸದ್ವನಗಿರಿಸ್ಥಲಮೇವ ಶಸ್ಯಮ್ ||

ತಾ|| ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ ಯಾವನಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿನಯಾದಿ ನಟನವನ್ನು ಗಣನೆ
ಮಾಡದೆ ದಿವ್ಯಭೋಷವುಳ್ಳ ಶಂಖವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಅಕ್ಕರೆಂಬ ಸುಂದರಬಾಹು
ಮೂರ್ತಿಯ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ (ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಾಲಂಕೃತವಾದ) ತಿರುಮಾಲಿರುಂ
ಕೋಲೈ ಮಲೈಯೆಂಬ ಪರ್ವತಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಉಚ್ಚೇವಿತರಾಗು
ವುದೇ ಪುರುಷಾರ್ಥವು

(೩) ಪಯನಲ್ಲ ಶೆಯ್ದು ಪಮನಿಲ್ಲ್ಯ ನೆಚ್ಚೆ,
ಪುಯಲ್ ಮುಡೈ ವಣ್ಣರ್ ಪುರಿನ್ದ್ರಾ ಕೋಯಿಲ್,
ಮಯಲ್ ಮಿಕು ಪೊಡೈಲ್ ಶೂಡ್ ಮೂಲಿರುಂಶೋಲೈ,
ಅಯನೈಲೈ ಯಡೈವದಮೈ ಕರುಮಮೇ.

ಪ್ರ|| ನೆಚ್ಚೆ-ಮನಸ್ಸೇ !, ಪಯನಲ್ಲ-ನಿಷ್ಠೆಯೋಜನವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಶೆಯ್ದು-ಮಾಡಿ, ಪರ್ಯ-ಫಲವು, ಇಲ್ಲೈ-ಇಲ್ಲ; ಪುಯಲ್ ಮುಡೈ-ತುಂತುರು ರೂಪವಾದ ವರ್ಷವುಳ್ಳ ಕಾಲಮೇಳಿದಂತೆ, ವಣ್ಣರ್ - ವರ್ಣವುಳ್ಳ (ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ=ಉದಾರನಾದ) ಭಗವಂತನು ಉರೈ-ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ, ಕೋಯಿಲ್-ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ಮಯಲ್ ಮಿಕು - ಸೌಂದರ್ಯಾತಿಶಯವುಳ್ಳ, ಪೊಡೈಲ್ - ವನಗಳಿಂದ, ಶೂಡ್ - ಪರಿವೃತವಾದ, ಮೂಲಿರುಂಶೋಲೈ - ತಿರುಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ ಪರ್ಮತದ, ಅಯನೈಲೈ-ಪಾರ್ಶ್ವದ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು, ಅಡೈವದು ಅದುಮೇ-ಆಶ್ರಯಿ ಸೋಣವೆಂಬುದೇ, ಕರುಮಮ್-(ನಮಗೆ) ಕರ್ತವ್ಯವು (ಸ್ವರೂಪಾನುರೂಪವು).

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕೃತ್ಯಂ ವೃಥೈವ ವಿತಥಂ ಕಿಲ ಚಿತ್ತ ! ವರ್ಷ-
ನ್ಮೇಘಾಯಿತಸ್ಯ ತು ಹರೇಃ ಪ್ರಿಯಸನ್ನಿಧಾನಮ್ |
ಸಮೋಹನೈಸ್ತುರುಗಣೈಶ್ಚ ಸಮಾಪಶೈಲೇ
ರಮ್ಯಂ ಶುಭಂ ವನಗಿರೇಸ್ಸುಲಮಾಶ್ರಿತವ್ಯಮ್ ||

ತಾ|| ಎಲೈ ಮನಸ್ಸೇ ! ನಿಷ್ಠಲವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ, ನೀಲ ಮೇಘಶ್ಯಾಮನಾಗಿ ಉದಾರತೀಲನಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಲವಾದ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರರೂಪವಾದ, (ಸುಂದರವನಾಲಂಕೃತವಾದ) ತಿರುಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ ಪರ್ಮತದ ಪಾರ್ಶ್ವದ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೂ ಅದೇ ನಮಗೆ ಸ್ವರೂಪಾನುರೂಪವಾದ ಕೃತ್ಯವಾಗಿರುವುದು.

(೪) ಕರುಮವೆಕ್ ಪಾಶಮ್ ಕಡಿತ್ತುಪ್ಪೆಯ್ಯವೇ,
ಪೆರುಮಲೈ ಯೆಡುತ್ತಾಕ್ ಪಿಡುಡೈ ಕೋಯಿಲ್,
ವರುಮುಡೈ ತವುಮ್ ಮೂಲಿರುಂಶೋಲೈ,
ತಿರುಮಲೈಯದುಮೇ ಯಡೈವದು ತಿಮೇ.

ಪ್ರ|| ಕರುಮರ್ವ ಪಾಶಮ್-ಕರ್ಮಗಳೆಂಬ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಪಾಶಗಳನ್ನು, ಕೃಪಿ
ತ್ತು-ನಾಶಪಡಿಸಿ, ಉತ್ತಮ-ಕೈಂಕರ್ಯವೆಂಬ ಮಾಡಿ, ಉಯ್ಯವೇ-(ಚೇತನರು)
ಉಜ್ಜೀವಿಸುವಂತೆ, ಪೆರುಮಲೈ-ಮಹಾಪರ್ವತವನ್ನು, ಎಡುತ್ತೇ-ಎತ್ತಿರಪ್ಪಿಸಿದ
ಭಗವಂತನು, ಪಿಡು ಉರೈ - ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯೊಡನೆ ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ,
ಕೋಯಿಲ್-ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ವರುಮಡೈ - ವರ್ಷಿಸುವ ಮೇಘಗಳು, ತವ
ಘಮ್-ಸ್ವರ್ಗಿಸುತ್ತಿರುವ, ಮಾಲ್ ಇರುಮ್ - ಉನ್ನತವಾಗಿಯೂ ವಿಸ್ತೃತ
ವಾಗಿಯೂ ಇರುವ, ಶೋಲೈ-ವನಗಳುಳ್ಳ, ತಿರುಮಲೈ ಅದುವೇ-ಆ ಪರ್ವತವನ್ನೇ,
ಅಡೈವದು-ಆಶ್ರಯಿಸೋಣವು, ತ್ತಿಮ್-ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾರ್ಯವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) -

ದುಷ್ಕರ್ಮಪಾಶಸರಣಿಂ ಜಗತಾಂ ನಿಶಂತುಂ
ತನ್ಮುಕ್ತಿಸಿದ್ಧಿವಿಧಯೇಽಪಿ ಮಹಾಚಲಂ ಯತ್ |
ಸನ್ಧಾರಯತ್ ಹರಿರಿಹಾಸ್ತಿ ತರೂಪಗೂಢೇ
ಮೇಘಾವೃತೇ ವನಗಿರೌ ಗಿರಿರೇಷ ಸೇವ್ಯಃ ||

ತಾ|| ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಕರ್ಮಪಾಶಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ, ತನ್ನ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು
ಮಾಡಿ ಚೇತನರು ಉಜ್ಜೀವಿಸುವಂತೆ (ಗೋವರ್ಧನ) ಪರ್ವತವನ್ನು ಎತ್ತಿ (ಗೋ
ಗೋಪರನ್ನು) ರಪ್ಪಿಸಿದ ಭಗವಂತನ ನಿತ್ಯವಾಸಕ್ಷೇತ್ರವಾದ (ವಾರುಣಮೇಘಾ
ವೃತವಾದ) ತಿರುಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈಪರ್ವತವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸೋಣವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ವಾದ ಕಾರ್ಯವು.

(೫) ತಿಱಮುಡೈ ವಲತ್ತಾಲ್ ತೀವಿನೈ ಪೆರುಕ್ಕಾದು,
ಅಱಮುಯಲಾಡೈ ಪ್ಪಡೈಯವೆನ್ ಕೋಯಿಲ್,
ಮುಱವಿಲ್ ವಣ್ ಶುನೈಶೂಳ್ ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ,
ಪುಱಮಲೈಶಾರ ಪ್ಪೋವದು ಕಿಱಿಯೇ.

ಪ್ರ|| ತಿಱಮುಡೈ-ನಾನಾವಿಧವಾದ, ವಲತ್ತಾಲ್-ಬಲಗಳಿಂದ, ತೀವಿನೈ-
ಮಹಾಪಾಪಗಳನ್ನು, ಪೆರುಕ್ಕಾದು-ವೃದ್ಧಿಮಾಡದಂತೆ, ಅಱಮ್-(ಅಶ್ರಿತರಕ್ಷಣ
ವೆಂಬ) ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ, ಮುಯಲ್-ಉದ್ಯುಕ್ತವಾದ, ಅಱಿ-ಚಕ್ರವನ್ನು, ಪಡೈಯವೆ-
ಆಯುಧವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ, ಕೋಯಿಲ್ - ವಾಸಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ಮುಱ
ವಿಲ್-ನಿಷ್ಕಳಂಕವಾದ, ವಣ್ - ಉದಾರವಾದ, ಶುನೈ - ಜಲಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ,

ಶ್ಲೋ-ಪರಿವೃತವಾದ, ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ-ತಿರುಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈಪರ್ವತದ, ಪುಷ್ಪಮಲೈ-ಪಕ್ಕದಬೆಟ್ಟವನ್ನು, ಶಾರವ್ವೋವದು-ಆಶ್ರಯಿಸೋಣವು, ಕಿತ್ತಿಯೇ-ಒಳ್ಳೇ ಉಪಾಯವೇ ಸರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದುಷ್ಯುತ್ಯನಾಶವಿಧಯೇ ಜಗತಾಂ ಬಲೈಸ್ತೈ-
ನಾನಾವಿಧೈರುಪಕರೋತಿ ಹಿ ಚಕ್ರಪಾಣಿಃ |
ತೇನೋಷಿತಸ್ಯ ಚ ವೃತಸ್ಯ ಶುಭೈಃ ಪ್ರವಾಹೈ-
ರ್ಬಾಹ್ಯಾಚಲೇ ವನಗಿರೇರ್ವಸತಿತ್ಯರಣ್ಯಾ ||

ತಾ|| ಸಕಲವಿಧವಾದ ಬಲಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಆಶ್ರಿತ ರಕ್ಷಣಧುರೀಣವಾದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಭಗವಂತನ ವಾಸಕ್ಷೇತ್ರವಾದ (ನಿರ್ಮಲೋದಾರಸರಿತ್ವರಿವೃತವಾದ) ತಿರುಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈಪರ್ವತದ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸೋಣವು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಉಜ್ಜೀವನೋಪಾಯವೆಂದು ಭಾವವು.

(೬) ಕಿತ್ತಿಯೇನ ನಿನ್ಯೆಮಿನ್ ಕೀಳ್ಳಮ್ಮೆ ಶೆಯ್ಯಾದೇ,
ಉತ್ತಿಯಮೆರ್ ವೆಣ್ಣೈಯುಣ್ಣುವೆನ್ ಕೋಯಿಲ್,
ಮತ್ತಿಯೊಡು ಪಿಣೈಶೇರ್ ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ,
ನೆತ್ತಿಪಡವದುವೇ ನಿನ್ಯೆವದು ನಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ಕೀಳ್ಳಮ್ಮೆ-(ವಿಷಯಾಂತರ ಪ್ರವೃತ್ತಿರೂಪವಾದ) ನೀಚಕೃತ್ಯವನ್ನು, ಶೆಯ್ಯಾದೇ-ಮಾಡದೆ, ಕಿತ್ತಿ ಎನ-(ಇದೇ) ಒಳ್ಳೇ ಉಪಾಯವೆಂದು, ನಿನ್ಯೆಮಿನ್-ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಿರಿ; (ಯಾವುದೆಂದರೆ) ಉತ್ತಿ ಅಮರ್-ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟ, ವೆಣ್ಣೈಯ್-ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು, ಉಣ್ಣುವೆ-ಭಕ್ಷಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣನ, ಕೋಯಿಲ್-ವಾಸಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ಮತ್ತಿಯೊಡು-ಕರುಗಳೊಡನೆ, ಪಿಣೈ-ಜಿಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಗಳು, ಶೇರ್-ಸೇರುವ ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ-ತಿರುಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈಪರ್ವತದ, ನೆತ್ತಿ-ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಪಡ-ಸೇರಬೇಕೆಂಬ, ಅದುವೇ-ಅದನ್ನೇ, ನಿನ್ಯೆವದು-ಸ್ಮರಿಸೋಣವು, ನಲಮ್-ಒಳ್ಳೇದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ತೃಕ್ತಾಽ ನಿಹೀನಮಪಿ ಕರ್ಮ ಶುಭಾಂ ಗತಿಂ ತಾಂ
 ಸಂಜ್ಞಾಂತೃ ಚಾತ್ರ ತು ಸವತ್ಸಮೃಗೀಸಮೇತಮ್ |
 ಶಿಕ್ಷೋಪರಿಷ್ಠನವನೀತಭುಜಸ್ಥಲಂ ತತ್
 ಸ್ತುರ್ತುಂ ಚ ಸದ್ವನಗಿರೀಃ ಕುಶಲಂ ಶರಣ್ಯಮ್ ||

ತಾ|| ವಿಷಯಾಂತರಪ್ರವೃತ್ತಿರೂಪವಾದ ನೀಚಕೃತ್ಯವಂಮಾಡದೆ, ಇದೇ ಒಳ್ಳೇ ಉಪಾಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು (ಚಾರ್ಯದಿಂದ) ಭಕ್ಷಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾಸಕ್ಷೇತ್ರವಾದ (ಸವತ್ಸಮೃಗೀಪರಿವೃತವಾದ) ತಿರುಮಾಲಿರುಂಟೋಲೈಪರ್ವತದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಸ್ಮರಣವೇ—ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

(೭) ನಲಮನ ನಿನ್ಯಮಿನ್ ನರಕಱ್ಱನ್ನಾದೇ,
 ನಿಲಮುನಮಿಡನ್ನಾನ್ನೀಡುತ್ಯ ಕೋಯಿಲ್,
 ಮಲಮು ಮುದಿಶೇರ್ ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ,
 ವಲಮುತ್ಯ ಯೆಯಾದಿ ಮರುವುದಲ್ ವಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ನರಕು-ಸಂಸಾರವೆಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿ, ಅಖುನ್ನಾದೇ - ಮಗ್ನರಾಗದೆ, ನಲಮ್ ಎನ - (ಇದೇ) ಪರಮಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು, ನಿನ್ಯಮಿನ್ - ಚಿನ್ನಿಸಿರಿ ; ಮುನಮ್ - (ಪ್ರಕರಾನಂತರದ) ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಿಲಮ್-ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಡನ್ನಾನ್-(ವರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ) ಕಿತ್ತು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದವನಾದ ಭಗವಂತನು, ನೀಡು ಉತ್ಯ-ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ, ಕೋಯಿಲ್ - ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ಮಲಮ್ ಅಱು-(ಶಿಖರಗಳಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣದಿಂದ) ನಿಷ್ಕಳಂಕವಾದ, ಮುದಿ-ಚಂದ್ರನು, ಶೇರ್-ಸೇರಿರುವ, ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ - ತಿರುಮಾಲಿರುಂಟೋಲೈಪರ್ವತವನ್ನು, ಮುತ್ಯ ವಲಮ್ ಎಯೈ - ಸಮೃದ್ಧದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕೊಂಡಿ, ಮುರುವುದಲೇ-ಆಶ್ರಯಿಸೋಣವೇ, ವಲಮ್-ದೃಢವಾದ ಬಲವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸಂಜ್ಞಾಂತೃತಾಂ ಶುಭಮಿದಂ ನರಕಾಪನುತ್ತ್ವೈ
 ಪೂರ್ವಂ ಧರೋದ್ಧರಣಕೃದ್ವಸತೀಹ ಯಸ್ಮಾತ್ |
 ದಿವ್ಯಾಂ ಮತಿಂ ವಿತರತೀತಿ ಚ ಶೇಷಭಾವಾತ್
 ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ವನಾದ್ರಿಮುಚಿತಂ ತರುಷಣ್ಣರಮ್ಯಮ್ ||

ತಾ|| ಸಂಸಾರವೆಂಬ ನರಕಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗದೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಇದೇ ಪರಮಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವರಾಹ ರೂಪಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದ ಭಗವಂತನ ನಿತ್ಯವಾಸಕ್ಷೇತ್ರವಾದ (ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಚಂದ್ರಾಲಂಕೃತಶಿಖರವಾದ) ತಿರುಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈಮಲೈಪರ್ವತ ವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸೋಣವೇ ದೃಢವಾದ ಬಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

(೮) ವಲಂ ಶೆಯ್ದು ವೈಕಲ್ ವಲಮ್ ಕಛಿಯಾದೇ,

ವಲಂ ಶೆಯ್ಯುಮಾಯ ಮಾಯವೆಕ್ ಕೋಯಿಲ್,

ವಲಂ ಶೆಯ್ಯುಮ್ ವಾನೋರ್ ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ,

ವಲಂ ಶೆಯ್ದು ನಾಳುಮ್ ಮರುವುದಲ್ ಮುಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ವಲಮ್-(ಶರೀರದ) ಬಲವನ್ನು, ಶೆಯ್ದು-ಉಂಟುಮಾಡಿ, ವೈಕಲ್-ಪ್ರತಿದಿನವೂ, ವಲಮ್ ಕಛಿಯಾದೇ - ಆ ಬಲವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸದೆ, ವಲಂ ಶೆಯ್ಯುಮ್-ಅನುಕೂಲ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ, ಆರ್ಯ-ಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಯಾದ, ಮಾಯ ವ್-ಆಶ್ಚರ್ಯಗುಣಚೇಷ್ಟಿತನಾದ ಭಗವಂತನ, ಕೋಯಿಲ್ - ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ವಾನೋರ್-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳು, ವಲಂ ಶೆಯ್ಯುಮ್-ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾಡುವ, ಮಾಲಿರುಂ ಶೋಲೈ - ತಿರುಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈಮಲೈಯೆಂಬ ಪರ್ವತವನ್ನು, ವಲಂಶೆಯ್ದು - ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲವೃತ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿ, ನಾಳುಮ್-ಪ್ರತಿದಿನವೂ, ಮರು ವುದಲ್-ಹೊಂದಿ ಇರೋಣವು, ಮುಕ್ಕೇ-ನ್ಯಾಯವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) -

ಸನ್ಮಾಸ್ಯ ಚಾಪಿ ಒಲಮತ್ರ ವೃಥೈವ ಕಾಲಂ

ನೇತುಂ ಹಿ ನೋಚಿತಮಹೋ! ಕುಶಲಾವಹಸ್ಯ |

ಗೋಪಾಲಕಸ್ಯ ವಸತಿಸ್ಸುರಬೃನ್ತವನ್ನಾಥಿ

ದಿವ್ಯಸ್ಥಲೀ ವನಗಿರೇಸ್ಸತತಂ ಹಿ ಸೇವ್ಯಾ ||

ತಾ|| ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸದೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯ

ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ (ನಿತ್ಯಸೂರಿಸಂಸೇವ್ಯವಾದ) ತಿರುಮಾಲಿರುಂಪೋಲೈ ಪರ್ವತವನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾಡಿ ನಿತ್ಯವೂ ಸೇವಿಸೋಣವೇ ನ್ಯಾಯವು.

(೯) ಮೊಕ್ಕೈನ ನಿನ್ನೈಮಿನ್ ವಲವಿನ್ನೈ ಮೂರ್ಕ್ಕಾದು,

ಅಕ್ಕೊಡಿಯುಟ್ಟಾನ್ಮೊರ್ ಪೆರುಂ ಕೋಯಿಲ್,

ಮೊಕ್ಕಳಿನ್ಮೊನಂ ಶೇರ್ ಮಾಲಿರುಂಪೋಲೈ.

ತೊಕ್ಕುರುದುವದೇ ತುಣಿವದು ಶೂದೇ.

ಪ್ರ|| ವಲವಿನ್ನೈ-ಪ್ರಬಲವಾದ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂರ್ಕ್ಕಾದು-ಮಗ್ಗರಾಗದೆ, ಮೊಕ್ಕೈ ಎನ-(ಇದು) ನಮಗೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು, ನಿನ್ನೈಮಿನ್-ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅಕ್ಕೊಡಿ - (ಪೂತನೆಯೆಂಬ) ರಾಕ್ಷಸಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು, ಅಟ್ಟಾನ್ - ಕೊಂದವನು (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು), ಅಮರ್-ಅಶ್ರಯಿಸಿರುವ, ಪೆರುಮ್ ಕೋಯಿಲ್-ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ಮೊಕ್ಕಳಿನ್ಮೊನಂ ಇನಮ್-ಚಿಕ್ಕ ಅನೆಗಳ ಸಮೂಹಗಳು, ಶೇರ್-ಸೇರುವ, ಮಾಲಿರುಂಪೋಲೈ-ತಿರುಮಾಲಿರುಂಪೋಲೈಪರ್ವತವನ್ನು, ತೊ - ಸೇವಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಕರುದುವದೇ-ಆಶೇಪಡುವುದರಲ್ಲಿ, ತುಣಿವದು-ಮುಂದಾಳಾಗಿರೋಣವೇ, ಶೂದೇ-ಸಂಸಾರವನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಸ್ವರೂಪಮಿತಿ ಚಿಂತಯತಾದ್ಯ ಪಾಪಾ-

ನ್ಯುಚ್ಛಿದ್ಯ ದುಷ್ಟವನಿತಾವಿನಿಹನ್ತುರೇತತ್ |

ದಿವ್ಯಸ್ಥಲಂ ತರುಣವಾರಣಸೇವ್ಯಮಾಧ್ಯಂ

ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಚ ಸದ್ವನಗಿರೇಸ್ಸ್ಮರಣಂ ಶರಣ್ಯಮ್ ||

ತಾ|| ಪ್ರಬಲವಾದ ಪಾಪಾಮ್ಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗರಾಗದೆ ಇದೇ ನಮಗೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಯಾವುದೆಂದರೆ— ಪೂತನಾಮರ್ಧನವೆಂದು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾಸಕ್ಷೇತ್ರವಾದ (ತರುಣವಾರಣಸೇವ್ಯವಾದ) ತಿರುಮಾಲಿರುಂಪೋಲೈಮಟ್ಟೈ ಎಂಬ ಶ್ರೀ ವನಗಿರಿಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭಜಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವೇ ಸಂಸಾರಜಯಕ್ಕೆ ಮೂಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

(೧೦) ಶೂದ್ಧಸ್ತು ಕಳವುಂ ಶೂದುಂ ಶೆಯ್ಯಾದೇ,
 ವೆ ದಮುಕ್ ವಿರಿತ್ತಾಕ್ ವಿರುವ್ವಿಯ ಕೋಯಿಲ್,
 ಮಾದುಲು ಮಯಿಲ್ ಶೇರ್ ಮಾಲಿರುಂಶೋಲೈ,
 ಪೋದವಿಳ್ ವೆ ಲೈಯೇ ಪುಕುವದು ಪೊರುಳೇ.

ಪ್ರ|| ಶೂದು ಎನ್ನು - ಅರ್ಥಸಿದ್ಧಿಗೈಕಾರಣವೆಂದು, ಕಳವುಮ್ - ಚೌರೈ
 ವನ್ನೂ, ಶೂದುಮ್ - ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪಹರಿಸೋಣವನ್ನೂ, ಶೆಯ್ಯಾದೇ -
 ಮಾಡದೆ, ಮು-ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ, ವೇದಮ್-ವೇದಾರ್ಥವನ್ನೂ, ವಿರಿತ್ತಾಕ್-
 (ಗೀತಾದಿರೂಪದಿಂದ) ವಿವರಿಸಿದ ಭಗವಂತನು, ವಿರುವ್ವಿಯ-ಅಶೆಯೊಡನೆ ವಾಸ
 ಮಾಡುವ, ಕೋಯಿಲ್-ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ, ಮಾದುಲು - ಮಾರ್ದವದ ಅತಿಶಯ
 ವುಳ್ಳ, ಮಯಿಲ್-ನವಿಲುಗಳು, ಶೇರ್-ಸೇರಿ ವಾಸಮಾಡುವ, ಇರುಮಾಲ್-ಅತಿ
 ವಿಶಾಲವಾದ, ಶೋಲೈ-ವನಗಳಲ್ಲಿ, ಪೋದು-ಪುಷ್ಪಗಳು, ಅವಿ-ವಿಕಾಸವನ್ನು
 ಹೊಂದುವ, ಮಲೈ-ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ, ಪುಕುವದೇ-ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದೇ, ಪೊರುಳ್-ಪುರು
 ಸಾರ್ಥವಾದುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದ್ರವ್ಯಾರ್ಜನಾಯ ವಿವಿಧಂ ಚ ವಿಹಾಯ ಚೌರೈಂ

ವೇದಾರ್ಥವಕ್ತುರಿಹ ಸನ್ನಿಧಿಮಚ್ಯುತಸ್ಯ |

ಬರ್ಹಿಪ್ರಿಯಂ ವಿಕಚಸೂನಮಿದಂ ವನಾದ್ರೇ-

ಸ್ನಾನ್ಯನಂ ಪ್ರವೇಷ್ಯಮುಚಿತಂ ಪುರುಷಾರ್ಥರೂಪಮ್ ||

ತಾ|| ದ್ರವ್ಯಾರ್ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೆಂದು ಚೌರೈದಿಕ್ಯತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ,
 ನೀವುಗಳಿಲ್ಲರೂ ಗೀತಾದಿರೂಪವಾದ ವೇದಾರ್ಥಗಳ ವಿಶದೀಕರಣವೆಂಬುದಾದಿ
 ಭಗವಂತನ ವಾಸಕ್ಷೇತ್ರವಾದ (ರಮಣೀಯ ಮಯೂರಕುಲಸಂಪ್ರಿತವಾದ) ವಿಶಾಲ
 ವನಗಳುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ವನಗಿರಿಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ಅದೇ ನಿಮಗೆ ಪುರುಷಾರ್ಥವು
 —ಎಂದು ಭಾವವು.

(೧೧) ಪೊರುಳೆಪ್ಪಿವುಲಕಮ್ ಪಡೈತ್ತವ್ ಪುಕಳ್ ಮೇಲ್,
 ಮರುಳಿಲ್ ವಣ್ ಕುರುಕೂರ್ ವಣ್ ಶಡಕೋಪ್,
 ತೆರುಳ್ ಕೊಳ್ಳ ಚೊನ್ನ ಪೋರಾಯಿರತ್ತುಳಿಪ್ಪತ್ತು,
 ಅರುಳುಡೈಯವ್ ತಾಳಣೈವಿಕ್ಕುಮ್ ಮುಡಿತ್ತೇ.

ಪ್ರ|| ಪೊರುಳ್ ಎಷ್ಟು-ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟೆಂದು, ಇವುಲಕಮ್ ಪಡೈತ್ತವ್-
 ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಭಗವಂತನ, ಪುಕ್ಕುಮೇಲ್-ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳ ನಿಷಯ
 ದಲ್ಲಿ, ಮರುಳ್ ಇಲ್ - ಅಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ, ವಣ್ ಕುರುಕೂರ್-ಸುಂದರನಾದ ಕುರು
 ಕಾಪುರಿಯ, ವಣ್ ಶಡಕೋಪ್-ಉದಾರಹೃದಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಯು, ತೆರುಳ್
 ಕೊಳ್ಳ - ಜೇತನರಿಗೆ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುವಂತೆ, ಶೊನ್ನ - ಹೇಳಿದ (ರಚಿಸಿದ),
 ಓರ್-ಅದ್ವಿತೀಯನಾದ, ಅಯಿರತ್ತುಳ್-ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತು-
 ಈ ದಶಕವು, ಮುಡಿತ್ತು-ಸಂಸಾರಬಂಧವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ, ಅರುಳುಡೈಯವ್-
 ಕೃಪಾನ್ವಿತಿಯಾದ ಸುಂದರಬಾಹುಮೂರ್ತಿಯ, ತಾಳ್ - ಪಾದಗಳನ್ನು, ಅಣೈ
 ವಿಕ್ಕುಮ್-ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಭೂಯಾಚ್ಛ ಸಾರ್ಥಕಮಿತಿ ಸ್ವಯಮೇವ ಲೋಕ-
 ಸ್ರಷ್ಟುರ್ಹರೇಸ್ವಕಲದಿವ್ಯಗುಣಾನ್ ವಿಶುದ್ಧಾನ್ |
 ಸ್ತೋತುಂ ಶರಾರಿರವದಚ್ಛ ಸಹಸ್ರಮೇತ-
 ದ್ವಿವ್ಯಂ ಕೃಪಾಳುಚರಣೌ ದಶಕಂ ನಯೇದ್ವಃ ||

ತಾ|| ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದೆಂದು ಲೋಕಸೃಷ್ಟಿಯು ಮಾಡಿದ ಭಗವಂತನ
 ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳ ಸ್ತೋತ್ರವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಗಂಧರಹಿತರಾದ
 (ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಪರಿಪೂರ್ಣರಾದ) ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರೀ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ಶರಾರಿ
 ಮುನಿನರೈರು ರಚಿಸಿದ ದಿವ್ಯನಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಈ ದಶಕವು
 ಸಂಸಾರಪಾಶವು ನಾಶಪಡಿಸಿ, ಕೃಪಾನ್ವಿತಿಯಾದ ಸುಂದರಬಾಹು (ಅಶ್ವಕರ್)

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಏತನ್ನಿ ಚಾರ್ಥಿತಮಿಹೈವ ಹರಿಃ ಪ್ರದಾತು-
ಮಾಸೇದಿವಾನ್ ವನಮಹೀಧರಮಿತ್ಯನೇಕ್ಷ್ಯ |
ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ತಮೇವ ಚ ತದಸ್ವಯಿನಂ ಚ ಸರ್ವಂ
ಪ್ರಾಚೀಕಶತ್ವ ದಶಮೇ ದಶಕೇ ಮುನೀನ್ದ್ರಃ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ದೀಪ್ತಾಶ್ಚ ರ್ಥಸ್ವಭಾವಂ ಮುಖರಿತಜಲಜಂ ವರ್ಷಕಾಮೋದವರ್ಣಂ
ಶೈಲಚ್ಛತ್ರಾಭಿಗುಪ್ತಾಶ್ಚಿತ್ರಮತಿವಿಲಸದ್ಧೇತಿಮಾಪೀತಗವ್ಯಮ್ |
ಸಂರಮೋತ್ ಕ್ಷಿಪ್ತಭೂಮಿಂ ಪ್ರಣಮದನುಗುಣಂ ಪೂತನಾಚೇತನಾಂತಂ
ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯಂ ಶ್ರುತೀನಾಂ ಶುಭಸವಿಧಗಿರಿಸ್ಥಾನತೋ ನಿರ್ವಿವೇಶ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಾತ್ಯಸಹ್ಯಕ್ಷಣವಿರಹತಯಾ ಮಾನುಷತ್ವೇ ಪರತ್ವಾತ್
ಸರ್ವಾಸ್ವಾದತ್ವಭೂಮ್ನಾ ವ್ಯಸನಹರತಯಾ ಸ್ವಾಪ್ತಿ ಸಂಪ್ರೀತಿಮತ್ತ್ವಾತ್ |
ವೈಮುಖ್ಯತ್ರಾಸಯೋಗಾನ್ನಿಜಸುಹೃದವನಾನ್ಮುಕ್ತಿಸಾರಸ್ಯದಾನಾತ್
ಕೈಂಕರ್ಯೋದ್ದೇಶ್ಯಭಾವಾಚ್ಛುಭನಿಲಯತಯಾ ಚಾತಿಭೋಗ್ಯಂ ದ್ವಿತೀಯೇ ||

(ಈ ದಶಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಹತ ನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶಕಾರಿಮುನಿವರ್ಮರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ
ವನ್ನು ಕೊಡಲು ಭಗವಂತನು ತಿರುಮಾಲಿರುಂಟೋಲೈ ಎಂಬ ಶ್ರೀವನಗಿರಿಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ಸುಂದರಬಾಹುರೂಪಿಯಾಗಿ ನಿತ್ಯವಾಸವೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ
ವನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಪನ್ನವಟ್ಟು ಪರ್ವತಾದಿಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಸೇವಿಸೋಣವೇ
ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಉಪದೇಶಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಈ ದ್ವಿತೀಯಶತಕದ ಸಾರಾಂಶ)—

ಈ ದ್ವಿತೀಯಶತಕದಲ್ಲಿ—(೧) ಭಗವಂತನ ವಿಶ್ಲೇಷದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಶವೂ, (೨)
ಅವನ ಉತ್ತುಂಗಲಲಿತತ್ವವೂ, (೩) ಭೋಗ್ಯತಾತಿಶಯವೂ, (೪) ಆರ್ತಿನಾಶನ
ದಿಂದ ರಕ್ಷಕತ್ವವೂ, (೫) ಸೌಂದರ್ಯಾತಿಶಯವೂ, (೬) ಭಕ್ತವಿಶ್ಲೇಷಭೀರುತ್ವವೂ,
(೭) ಭಕ್ತಸನ್ನಾತನ ಪರಮ್ಪರಾರಕ್ಷಣವೂ, (೮) ಮೋಕ್ಷಪ್ರದತ್ವವೂ, (೯) ಮೋಕ್ಷ
ದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತನಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯರೂಪವಾದ ಪಾರತನ್ತ್ರ್ಯವೂ, (೧೦)

ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಶ್ರೀವನಗಿರಿಯೆಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೋಗ ಸಾನಿಧ್ಯ
ವೂ—ಕ್ರಮೇಣ ಗಂ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ನಿರತಿಶಯ
ಭೋಗ್ಯತೆಯು ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾದವಶೈಲಶೃಂಗರವಿಣಾ ಶ್ರೀಕಲ್ಪಿಸಿಂಹಾತ್ಮನಾ
ಶ್ರೀಮಲ್ಲೇಶ್ವಂಕೃಷ್ಣಸನ್ನಿಧಿಜುಷಾ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ್ಯಾಮಿಹ |
ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜಗತಾಂ ತಮತ್ಯಮಯತಾ ಕರ್ಣಾಟನಾಣ್ಯಾಽಧುನಾ
ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಂ ಶತಕಂ ದ್ವಿತೀಯ ಮತುಲಂ ಗಾಧಾಸಹಸ್ರೇ ಮುನೇಃ ||

ಸಹಸ್ರಗಾಧಾರತ್ನಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಮಯಾ ಕೃತಾ |
ಗೃರ್ವಾಣೇ ಶತಕಂ ತತ್ರ ದ್ವಿತೀಯಂ ಏವ್ಯತಂ ಶುಭಮ್ ||

ಮಮ ಶ್ರೀಕಲ್ಪಿಸಿಂಹಸ್ಯ ಭಕ್ತಾ ಭಗವತೋ ಹರೇಃ |
ಶರಾರಿವತ್ಸಯಂ ಭೋಗ್ಯಾಃ ಪರಮಾವಸ್ಥನಾಪ್ನುಯುಃ ||

ಇಂತು ಶ್ರೀಶರಾರಿಮುನಿವರೈವಿರಚಿತವಾದ

ತಿರುವಾಯ್ಮೊಡೆಂಬ

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಹಸ್ರಗಾಧಾತ್ಮಕ-ದ್ರಾವಿಡದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧ

ಲಲಿತಸರಣಿಯೆಂಬ ಕರ್ಣಾಟಭಾಷಾಟೀಕೆಯೋಳು

ದ್ವಿತೀಯಶತಕದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಇಲ್ಲಿಗೆ

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತೇ ಶತಕೋಪಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಂಹಾಯ ಭಗವತೇ ನಮಃ